Hip. de Mar. Auogadra

**Solennis & pene di-
uina Utriusq; Iuris doct. ac interpretis
ꝓfundissimi do. Hippolyti de Marsilijs
Bononien. Lectura super titu. C. ad. l.
corne. de sica. Cũ additionibus p eundẽ
autorem nouiter in lucem sub hoc signo
☞ ( ) editis. Una cũ summarijs vnicuiq;
legi nouissime cõpositis. Et cũ Reptorio.**

¶ Leges in hoc opere contente.

¶ L. prima. Frater tuus.
¶ L. Si quis &c.
¶ L. Is qui aggressorem.
¶ L. Is qui cum telo.
¶ L. Si quis percussorẽ.
¶ L. Si quis necandi.
¶ L. Si vt allegas.
¶ L. Si forte mulier.
¶ L. Eum qui.

1538

¶ Hippolytus de Marsiliis. J. V. D. Magnifico ac dignissimo Aurato equiti excellentissimoqꝫ. V. J. Monarche domino Mattheo Auogadro Buxiano. S. P. D.

Celeberrima Marci Tullij Ciceronis snīa illa nec minꝰ ꝟa quā elegās in aureolo de amicitia libello circūfert virtutē inter alia dona hꝫ ꝓciꝑuū hr̄e vt scꝫ nos cogat ēt diligere q̄s nunq̄ vidimꝰ nec cognouimꝰ: quā q̄dē snīam ꝓpe diuinā atqꝫ verissimā cū pluribꝰ iā annis antea in me expertꝰ sum: tū hoc maxime tp̄e: q̄ me virtutē tuā singularē ita ꝑdē tibi deuinxisse sensi vt incredibile admodū fuerit quātopere in amore preclarissime huiꝰ atqꝫ inclyte virtutis tue exarserim: q̄ quidē effecit: vt incredibili te semꝑ amore ꝓseq̄ nūq̄ destiterim: ⁊ nullo nō tp̄e inter amicos ac beniuolos tuos ꝯnumerari studuerim: ad qd̄ ēt ī hāc snīam pluribꝰ rōnibꝰ me suasit ⁊ traxit virtutū tuarꝫ tubicē ⁊ ꝑco illic ꝯterraneꝰ tuꝰ ac necessitudīe tibi ꝯiūctꝰ Reuerēdissimꝰ antistes Altobellꝰ Auerolꝰ eps̄ Polēsis ciuitatꝫ huiꝰ ī ꝓītia moderator ⁊ ꝓlegatꝰ dignissimꝰ: necnō ⁊ celeberrimꝰ. J. V. Interpres tibi apꝓme deditꝰ dn̄s Paulꝰ orianꝰ: q̄ te nō secꝰ ac parētē ꝓꝑū colit: diligit ac veneratur. Vt ḡ aliꝫ mētēqꝫ meā erga hmōi ꝟtutū tuarꝫ magnitudinē testatū habeas statui te absentē visitare cū oblatiōe cuiusdā opusculi mei supiori anno elaborati: vcꝫ Cōmēti tituli. C. ad legē corneliā de sica. ⁊ illd̄ tibi dirigere dedicareqꝫ cognoscēs hac tēpestate te īter oēs Jurisꝯsultos re/ fama ⁊ effectu eminētissimū ⁊ excellētissimū: quē oēs vno ore ꝑdicāt ⁊ merito extollūt. Cogitaui ꝑfecto imitari oculatos/optimosqꝫ parētes q̄ eorꝫ pupillꝫ de optimis tutoribꝰ ꝯsulūt: nouiqꝫ qd̄ tutiꝰ bellū ingredit̄ cui comes tutꝰ est clipeꝰ aurigaqꝫ expertissimꝰ. Dici eñ vix posset quātū autoritatis ⁊ ꝑsidij nomen indelebile tuū huic tenui ac humili opusculo sit allaturꝫ cū inter Jurisꝯsultos ꝯsultissimꝰ sis: ⁊ īter Senatores grauissimꝰ iusti/rectiqꝫ tenacissimꝰ. Et lꝫ nature ⁊ fortune bona in te cumulatim cōgesta ꝯspiciant̄: ⁊ si antiquissima ⁊ nobilissima familia ꝓcreatꝰ existas voluisti tñ īclyta ꝟtute tua eā illustriorē ꝑ cūctas Jtalie oras celebriorē redderet posterorū ꝯsulere voluisti glīe ⁊ eternitati. Magnꝰ q̄dē in vrbe splēdor ac magnū decꝰ Brixieqꝫ felicitas hac etate nūcuparis. Es q̄ppe nature opꝰ mirabile ⁊ virtutū morūqꝫ olim viua imago fidei ⁊ ꝓbitatis simulachrū: sciētiarū theatrū: literarū ac literatorū asillū ⁊ nostri eui speculū ⁊ exēplar admirandū ⁊ q̄dā diuine ꝓuidētie domo genitū quē indulgētissima natura suis q̄buscūqꝫ peculiaribꝰ dotibꝰ exornauit ex q̄ tāq̄ sol radians summopere admirandus omnibꝰ elucescis. Domꝰ equidē tua oībꝰ apertū est refugiū: Liberale hospitiū. Consilij studiū. Virtutis tutela ⁊ Apollinis aditꝰ. Et tāte vir es discipline facūdie: integritatis fidei nobilitatis iustitie ac religiōis lumē splēdidissimum: vt te nihil dignius: nil ꝑstātiꝰ: nil deniqꝫ excellētiꝰ comperiri possit.

Quare vir excellētissime ꝓ solita hūanitate tua opusculū hoc tenue accipias ea q̄ soles hylari fronte: illudqꝫ corrige ⁊ castiga ꝓut tibi videbitur oportunū. Nā malo a perito corrigi quā ab ydeota laudari. Sola eñ autoritas tua q̄ ꝑ vniuersaꝫ Jtaliā celebrat̄ huic nomē famāqꝫ afferre pōt cū etiā minima queqꝫ tuo nomini dedicata maxima esse censeant̄. Reliquū est ne pluribꝰ agā vt simul hoc cū opusculo ⁊ operā quoqꝫ meam: studiū: fidē ⁊ oīa alia mea tibi cōsecrē meqꝫ totū vsu ⁊ possessiōe tradā: teipsum etiā atqꝫ etiā rogās ⁊ obtestās: vt ī futurū me meaqꝫ ita tibi habeas ꝑinde ac tua eisqꝫ nō secus quocūqꝫ tempore vtaris vt tuis ipsis que semper tibi patebūt. Vale equitum ac doctorum omnium decus et virtutum exēplar incomparabile.

¶ Ad eruditissimum Jurecōsul. dn̄m Paulū Orianū/Vicariū ⁊ assessorē Bononie meritissimum Joannis Aurelij bensai Rauennatis carmen. M. D. xv. Martij.

Qd̄ sua Mattheo censent̄ vindice scripta
Marsilius multū gaudeat hippolytꝰ:
Laude minor nō est sub q̄ censere legunt̄
Sed par letitie debet adesse modus.
Nec minor hortāti crescit tibi glīa Paule
Vt sub Matthei nomina scripta forēt.
hippolyti Mattheus honor ⁊ gloria eidē
hippolytꝰ sꝫ nūc laus vtriusqꝫ tua est.
Vale ⁊ Bensaum ama.

Cōmentum mei

Hippolyti de Marsilijs. J. V. D. sup ti. C. ad. l. corneliam de sicarijs.

C. ad. l. corneliā de sicarijs. Rubri.

Premissa innocatione diuini nominis ac beatissime virginis omissa cōtinuatione rubrice tanq̄ nullius vtilitatis vt dicere solitus sum in operibus meis venio ad. l. primam omnibus superfluis postpositis ⁊ resecatis.

1 Voluntas ⁊ propositū distinguūt maleficia.

2 Si aliquis animo dūtaxat bastonandi aliquem aggressus fuerit ⁊ eum sic bastonando occiderit pena mortis non tenetur.

3 Statutum puniens eleuantem rumorem non comprehendit illum qui percussit ex quo rumor postea exort⁹ fuit.

4 Si duo fecerunt pacem et vnus illorū rapiat filiam alerius et rapiens raptā percutiat: vt ambularet citius nō intelligitur pax rupta.

5 Crimen lese maiestatis non committitur si vnus ciuis expulsus ab alijs ciuibus veniat ad expugnandā patriam.

6 Crimē lese maiestatis committit̄ contra ciuitates inferiores a principe. numero. 7.

8 Occidens mediatorem quando puniatur.

9 Percutiens aliquem in capite pugno etiā armato non tenetur pena mortis si percussus cadat in terram super lapidem ⁊ inde moriatur. nu. 10.

11 Dictio ex / denotat causam immediatam.

12 Amicus si dicat amico venias mecum in vno negotio ⁊ interficiat inimicum excusatur ille amicus.

13 Statutū puniēs tenentē vxorē alteri⁹ ignorantem non cōprehendit.

14 Nō punitur aliquis de auxilio nisi principalis rixe cognoscatur.

15 Filius natus ex cognita p vim quo ad matrem non dicitur spurius.

16 Testificans pro bannito coacte non punitur.

17 Virgo vi cognita non perdit virginitatem.

18 Statutum puniens bannitum venientem Bononiam non comprehendit captum Mutine ⁊ vi ductum in ciuitatē Bononie.

19 Statutū puniēs intrantē palatiū non comprehendit compulsum intrare.

20 Rusticus nō punitur de receptione si bānitus per vim recipiatur.

21 Statutum puniens exportantem frumentum non comprehendit illum qui timore aliquo exportasset in loco phibito.

22 Merces vi eiecte in portum nō cadūt in commissum.

23 Delinquens sine animo delinquendi quandoq; punitur. nu. 24.

25 Quelibet causa etiam iniusta excusat a dolo.

26 Delictum sine dolo non committitur.

27 Animus occidendi quomodo cognoscatur.

28 Animus non probatur per testes. numero. 76.

29 Animus per exteriora cognoscitur.

30 Lingue imperator est cor.

31 Qualitas verborum maximū est testimonium nostri.

32 Animus cognoscitur ex genere armorum. nu. 33. ⁊. 34.

35 Percutiens cū baculo nō presumit̄ habere animum occidendi.

36 Animus occidendi vel nō percipit̄ ex loco corporis vbi quis percutitur.

37 Animus occidēdi ex iteratiōe percussionis percipitur.

38 Geminatio dat robur actui.

39 Verba enūtiatiua non disponunt.

40 Cōfessio facta in nō figura iudicij nō plene pbat nisi esset geminata.

41 Geminata confessio de recepto tollit exceptionē non numerate pecu.

42 Ex pacto nudo geminato oritur actio.

43 Interlocutoria geminata reuocari nō potest.

44 Confessio geminata etiam respectu erroris non potest reuocari.

45 Cōfessus geminatus tm̄ operatur sicut iuramentum.

46 Peccatum veniale fit mortale p reiterationem.
47 Pena augetur propter consuetudinē delinquēdi.
48 Consuetudo peccandi aggrauat delictum.
49 Percutiens aliquē cū hasta rōche in capite alicuius an teneatur de occiso.
50 Una presumptio tollit aliam.
51 Unum indicium tollit aliud.
52 Una coniectura tollit aliam.
53 Omne malefactum praue presumitur actum.
54 Uuln⁹ presumitur mortale in dubio.
55 Mandans et consulens in dubio puniuntur.
56 Confessio in deteriorem partez interpretatur.nu.60.
57 Pena vera non imponitur damnato ex presumptionibus.
58 Judex in dubio dʒ tēperare sententiā.
59 Absoluere potius debemus quam cōdemnare.
61 Pena vera non imponitur quando receditur a regulis iuris.
62 Pena mutilationis membri equiparatur pene mortis.
63 Percutiens cum hasta in capite qua pena puniatur.
64 Qui non habet in ere luit in corpore.
65 Illud qd̄ est fundamentum alicuius per producentem probari debet.
66 Negatiua quomodo probatur.
67 Bonus quilibet presumitur.
68 Interpretatio in dubio que sonat in delictum non est fienda.nu.74.
69 Clerici sunt digniores laicis.
70 Filius nat⁹ ex meretrice maritata p̄sumitur esse mariti ꝛ nō adulteri.
71 Notarius in dubio excusatur a pena falsi.cum sequen.
73 Dissensus quādo presumatur potius quam consensus.
75 Simulatio quando potest opponi.
77 Juramento statur in his que dependent ab animo.
78 Juramento criminales cause nō deciduntur.
79 Delicta non debent esse impunita.
80 Delictum sine dolo commissum quomodo puniatur.
81 Lata culpa p dolo accipitur in criminalibus.nu.82.
83 Dolus quando presumitur.
84 Casualia non nocent.
85 Confessio incidēter facta nō punitur.
86 Affinitas vel amicitia quid operetur.
87 Jurisditio in notoriis quando prorogetur.
88 Casus fortuiti et improuisi differunt.

Frater tu⁹.

Et ħ intēdit. Qui aliquē absq̧ dolo occiderit non tenet̄ pena homicidij.h.d. scd̄m Bar.vel sic.p̄bās nō animo occidēdi percussisse nō punitur pena homicidij sed minori.hoc dicit secundum Bald.vel sic.homicidium cōmissum facto ꝛ non animo nō punitur l.corne.de sica.h.d.secūdum Ange.vel sic.secūdum eundem voluntas ꝛ propositum distinguūt maleficia.h.d.Uel sic.qui nō ex p̄posito alium occidit in corneliam non incidit pro modo famē culpe punitur.h.d.fm Sali.Casus in terminis ⁊c.¶ Nota primo ex isto tex. dictum in summario videlicet q̄ homicidium commissum sine animo ꝛ p̄posito occidendi non punitur pena.l.cor.
1 de sica.†Et ratio est quia voluntas et propositum distinguunt maleficia: vt hic ꝛ in.l.qui iniurie.ff.de furt.l.q̄ rei publice.ff.de iniur.c.non est.xv.q.j.et affectio operi nomen imponit.l.si non conuitij.§.de iniur.et facit.l.diuus.ff.
2 eodem.†Et adeo est vera hec regula huius.l.cum simili.q̄ si aliquis aggreditur aliquem animo ꝛ intētione eum bastonandi tantum ꝛ non occidendi:ꝛ sic bastonando ꝛ percutiendo eum occidit.q̄ non debet puniri de occiso sed aliter mitius punitur cum vltra propositum ꝛ intentionem suam euenerit tale homicidium:ita singula.dicit Pan. de castro in consilio suo.cxcij.incipit. in causa incarceratorū.vbi ipse respondet ad contraria que adduci possent: quod consilium refert et sequitur do. Augu.de ari.in addi.suis ad Ange.de

aret.in tracta.malefi.in versi.ꝛ appen-
sate ꝛc.in fi.vlti.addi.ꝛ in verbo et di-
ctus And.arma.circa fi.j.addit.qd di-
ctũ ego retuli in sing.meo.clxxvj.inci.
volũtas ꝛ ꝓpositũ ꝛc.¶†Et facit etiã.
nam si statutũ punit eleuãtẽ rumorẽ:et
vnꝰ inimicũ suũ percussit ex quo inci-
denter eleuatꝰ fuit rumor hoc casu ta-
lis non debebit puniri pena dicti sta-
tuti:qꝛ ille principaliter nõ habuit ani-
mũ offendẽdi rempublicã.Ita sing.cõ
suluit Bal.in ciuitate Assirij.per text.
in.l.si quis ingenuam.§.in ciuilibꝰ.ff.
de capti.qd dictũ refert et approbat.d.
Catal.in tra.suo sindi.in ver.cccxciiij.
inci.adde tñ ꝙ ille nõ dicit̃ turbare ꝛc.
que oĩa refert et seq̃t̃ do.Feli.in rubr.
de treug.ꝛ pace.in.iij.colũ.in fi.de quo
dixi in singu.meo.ccclvij.incipiẽ.prin-
cipale propositum.Pro quo dicto ꝛ ꝑ
supradicta regula huiꝰ.l.facit qd not.
dixit Alex.in cõsi.cxiij.inci.viso instru-
mẽto.in fi.in.ij.volu.vbi idẽ firmat de
4 rumore incidẽter eleuato.†Et dicit ꝙ
si duo fecerũt treugam ꝛ promiserũt se
nõ offendere aliquẽ d alia parte:si vnꝰ
rapuit filiam vel sororẽ alteriꝰ ꝛ eam
aliqualiter percusserit vt citius ambu-
laret ꝛ fugeret cum eo quod ꝓpter di-
ctas percussiones non dicitur rupisse
treugã qꝛ nõ percussit eam principali
ter animo eã percutiẽdi ꝛ iniuriãdi sꝫ
animo ꝛ intentione citius aufugiendi
cum ea.ꝛ allegat iura de quibus ibi ꝑ
eum:quod dictũ refert ꝛ sequitur Ias.
in.l.q seruũ.in.iij.colũ.ff.de verb.obli.
5 ¶†Et facit quod voluit Soci.in cõsi.
suo.cxxj.inci.premittenda est disputa-
tio ꝛc.in.ij.colum.in.iiij.volu.vbi dicit
ꝙ ille qui venit ad expugnãdã patriã
ꝯmittit crimẽ lese maiestatis:vt habe
tur per Bar.in extraua.qui sunt rebel-
les.in verbo tenore.et in verbo rebel-
lando:et habetur in.l.amissione.in.§.
6 qui deficiunt.ff.de capi.diminu.†ꝛ qd
tale crimen lese maiestatis cõmittitur
etiã cõtra ciuitates inferiores a prin-
cipe secundũ Pau.Car.ꝛ Jo.de Imo.
in clemen.pastoralis.in princip.de re
iudica.et habetur.ij.q.j.c.in primis.et
in.l.fallaciter.C.de abolit.et habetur

per gloss.et Sali.in.l.quisquis.C.ad.l.
iuliam maie.ꝛ habet̃ in.l.hostes.ff.de
capti.ꝛ ꝑ Ang.de are.in tract.malefi.
in verbo che hai tradita la tua patria.
ꝛ Joã.an.in.c.felicis.de pe.in.vj.et ibi
7 Geminia.†Sed predicta non ꝓcedũt
nec habẽt locũ quãdo vna pars ciuiũ
expulsorum venit contra alteram:quo
casu nullo modo committitur crimen
lese maiestatis:quia illa pars que ve-
nit cõtra aliã non agit de subuertenda
patria nec habuit animũ committẽdi
subuersionem patrie:sed se vindicãdi
contra aliam:ideo nõ cadit nec incur-
rit crimen lese maiestatis:ita dixit So
ci.in cõsi.suo.cxxj.preallegato:allegat
iura de quibus ibi per eum.quod est
summe notandum:quũ modernis tem
poribus quandoqꝫ contingat in facto.
8 ¶†Itẽ ꝓ p̃dicta regula facit etiã.Nã
occidens mediatorẽ qui nõ dabat ope-
ram rei illicite nõ debet puniri de ho-
micidio secundũ Ang.in.l.si cũ seruo.
ff.de iniur.ꝛ voluit Bar.recte intuenti
in.l.respiciendũ.in.§.delinquunt.ff.de
pen.in fi.ꝛ in.l.diuus.in princ.ff.de sic.
de quo dixi in.l.j.in.§.diuus adrianus.
9 in prin.iij.col.ff.eo.¶†Facit etiã sin-
gula.verbũ do.Fran.de aret.in consil.
suo.cxlvij.inci.visa cõsultatio.ꝛc.in.v.
col.in ver.hoc premisso ꝛc.vbi dixit qd
nõ tenetur de homicidio ille qui per-
cussit cum pugno etiã armato aliquẽ
in capite si percussus cecidit in terraꝫ
ꝛ cadendo dedit super lapidẽ ꝛ ex per
cussione lapidis mortuus est:qꝛ lex pu
nit occisorẽ habentẽ animũ occidendi
dũmodo sequatur effectus al's non:vñ
cum tali casu mors non fuerit sequuta
ex animo percutientis non videtur ab
eo dolo occisus.de quo ibi latiꝰ per eũ.
quod dictum refert ꝛ sequit̃ do.Feli.
in trac.suo de conatu.in pen.colũ.in fi.
vbi dicit qd de hoc dicto nunq̃ obliui-
scaris cum sit doctrina noua ꝛ fortissi-
ma per quam multi liberari possent a
10 morte.¶†Pro quibus facit quod vo-
luit domi.Feli.in.c.decetero.d homi.
vbi dixit qd si statutũ dicit qd si ex per-
cussione exiuit sanguis imponatur ta-
lis pena percutienti qd nõ hꝫ locũ tale

statutū qn̄ ex percussione q̄s cecidit in
terrā ꝛ ex lesiōe lapidis exiuit sanguis:
11 q2 nō d2 exiuisse ex prima ꝑcussiōe † ꝓ-
pter dictionē ex: que importat causam
immediatā.l.j.§.ex incendio.ff.de in-
cen.rui naufr.et.c.inter dilectos.de fi.
instru.ꝛ idē voluit Flo.refert.d.Feli.
vbi.s.in.l.qua actione.in.§.celsus.ff.
ad.l.aquil.vbi dicit hoc habuisse de fa
cto.Et idē dixit Bal.sup statutis l vbo
pac.in.ij.ver.et in.l.fi.C.ad.l.aq̇l.¶ Et
scias etiā ꝙ p̄dicta regula q̄d volūtas
ꝛ ꝓpositū distinguūt maleficia de qua
in hac.l.cū si.nedū h3 locū in p̄ncipali
delicto:sed etiā habet locū in d̄ āte au-
xiliū:in quo casu etiā habet locū dicta
12 regula.† Et ideo si amic⁹ me⁹ dicit mi
hi venias mecū rogo te: q2 volo esse in
vno negotio meo: ꝛ ego hoc audiēs as-
sumpto ense vado secū ꝛ ipse me inscio
vadit obuiā inimico suo ꝛ eum occidit
ego nō teneor:nec de morte nec de au-
xilio.Ita no.dixit Rap.ful.l.l.q̇d sit fu-
gitiu⁹.§.j.ff.d̄ edi.edic.Et facit ēt not.
verbū Bal.in.l.quicūq3.in pe.col.vsi.
no.vj.C.de ser.fugi.vbi dixit ꝙ si com-
modaui alicui arma vel famulū q2 di-
cebat se velle ire ī rure ꝛ tn̄ iuit ad oc-
cidēdū hominē q̄d ego nō teneor:q̄d di
ctū refert ꝛ sequit̄ Fel.l.c.sicut dignū.
13 in princi.in.iij.col.de homi.¶ † Et dicit
Bal.in.d̄.l.quicūq3.q̄d si statutū punit
tenētē vxorē alteri⁹ ꝙ parcit̄ ignorāti.
Et in predictis casib⁹ ratio est q2 non
adest anim⁹ nec ꝓpositū delinquendi
nec prestādi auxiliū maleficio fiendo.
14 ¶ † Pro quib⁹ facit.Nā ad hoc vt q̇s
teneat̄ de auxilio requirit̄ probatio q̄d
ad auxiliandū malefactorē auxiliās ꝛ
principalis delinquens ad hoc se adu-
nauerint et colloquiū sup hoc habue-
runt.Ita habetur in.l.iij.in.§.hoīs.ff.vi
bo.rap.al's si hoc nō p̄cedit nō pōt dici
q̄d affuerit anim⁹ ꝛ ꝓpositū auxiliādi ꝛ
sic nō tenebit̄ d̄ auxilio.ita dixit Petr.
de anch.in cōsi.ccxvij.inci.nos Barth.
de Sali ꝛc.circa fi.q2 nescit̄ tūc q̇s fue
rit auxiliator vel p̄ncipalis delinquēs:
q̄d etiā voluit Bal.in consi.ccxxix.inci.
verba inq̄sitiōis.in vlti.col.in.iij.vol.ꝛ
idē voluit.d.Alex.in.l.si duo patro.in
prin.in ver.in glo.in verbo alteri.ff.de
iureiu.ꝛ in ꝯsi.suo.ii.in.ij.col.l.vij.vol.
de quib⁹ omnibus dixi in.l.nihil inter-
est.in.iiij.ꝛ.v.colū.ff.co.de sica.ꝛ in.l.j.
§.diu⁹ adria.in.ij.col.eod.ti.Et ꝓ istis
faciūt in ar.dicta ꝑ.d.Nel.in trac.bāni-
to.in.ij.parte.ij.tꝑis.in.xiij.q.incip.sed
circa idē ꝛc.ꝛ in eadē parte.in.q.xlviij.
inci.pone stāte statuto.¶ Itē vltra p̄-
missa circa dictā regulā q̄d voluntas ꝛ
ꝓpositū faciet maleficia ꝛ sine animo
volūtate ꝛ īētiōe delinquēdi q̇s nō fa
ciat delictū punibile possunt alia plu-
ra adduci.ꝛ primo text.in.c.j.ij.et.iij.et
in.c.ita ne.xxxij.q.v.ꝛ l.c.presbyteros.
l.dis.et facit text.in.l.cura.in ver.nec si
15 per vim.ff.de munc.et hono.† Et facit
dictū Bal.in.l.eā quā.in.viij.col.fi.C.de
fideicō.vbi dixit q̄d si tirān⁹ ꝑ vim ha-
betrē cū muliere q̄d fili⁹ inde nat⁹ nō
dicet̄ spurius quo ad matrē:ꝛ idē dixit
idē Bald.in.l.si qua illustris.in ver.q̇d
16 si mater.C.ad orfic.¶ † Et dixit Barto.
in.l.post legatū.in.§.quis vero.in fi.ff.
de his qui.vt indig.q̄d stāte statuto q̄d
q̇cūq3 prebuerit auxiliū bānito puniat̄
q̄d nō puniet̄ ille qui testificatus est ꝓ
17 bānito coacte ꝛ non spōte.¶ † Et dixit
Jo.de ana.in.c.iij.in.ij.col.de fur.q̄d si
virgo inuita cognoscat̄ non perdit vir-
18 ginitatē.¶ † Et facit quod voluit Bal.
in aut.Itē nulla cōitas.in fi.C.de epis.
ꝛ cleri.vbi dixit q̄d si statuto cauet̄ q̄d
si bānitus a ciuitate Bononie venerit
ad ipsam ciuitatem debeat decapitari
nō habet locū in bānito qui fuit capt⁹
Mutine et ꝑ vim fuit duct⁹ Bononiē
q̄d etiā voluit Ja.but.in addi.ad trac.
Gandi.super malefi.sub rub.de banni
tis ꝓ maleficio.in.v.col.in prin.ꝛ Nel.
in tracta.bāni.in.ij.parte.ij.tempo.q.
19 xxx.¶ † Et dixit Bal.super statutis in
verbo pena.in.viij.colū.in pe.ver.q̄d si
statutum punit intrantē palatiū cer-
to tꝑe:ꝛ aliq̇s fuit impulsus seu spin-
tus intrare palatiū illo tempore q̄d nō
cadit in aliquam penam:q2 hoc nō fe-
cit voluntarie sed coacte:et idem dixit
ipse Bal.in aut.habita.in.v.colum.in
ver.itē si nō ingreditur.C.ne fi.pro pa.
20 ¶ † Et facit tex.ꝛ q̄d ibi dixit do.Fl.in

l.in omnib⁹.ff.de.noxa.vbi dicit ꝙ ille
tex.facit ad questionē de receptāte bā-
nitū ꝙ non teneatur pena.l.vel statuti
si receptauit:q: prohibere non potuit
puta q:x.bāniti cōgregati fuerūt ad
domū vnius rustici et dixerūt ei si non
aperis nobis portā imponemus ignez
in domo tua:qui rusticus hoc timens
aperuit.certe tunc acceptando eos nō
punietur:quod dicit esse menti tenen-
21 dum. ¶ † Et dixit Ange.in.l.quid sit
fugitiuus.in princi.ff.de edi.edic.ꝙ si
statutum prohibet extrahere frumētū
extra districtum sub pena ꝙ si aliquis
timore hostiū extraxit frumentū extra
22 territoriū non cadet in penam. ¶ † Et
dixit Ange.in.l.fi.§.si propter.ff.de pu
bli.ꝙ si quis cōducit merces sup equo
vel mulo q̇ equus vel mulus deuiant
a strata vel recto itinere ⁊ portāt mer-
ces in loco prohibito ꝙ tales merces
nō erūt perdite nec dicentur cecidisse
in commissum.Et dixit Bal.in.l.fedissi
me.C.de postli.reuert.ꝙ illa q̄ est in ꝓ-
stibulo per vim non dicit̄ perdere pu-
diciciā: ad que faciūt etiā plura addu
cta ꝑ celeberrimū.U.J.doc.d.Paulū
orian.l eius solēm repe.l.j.ff.de officio
ei⁹ cui est mādata iurisdi.in.xxvij.col.
cū seq.in v̄si.adde et vltra tā ea ⁊c.Et
faciūt plura ⁊ plura alia q̄ ad hoc pro-
positum cumulaui in.l.j.i.§.preterea.
in.iij.iiij.⁊.v.colū.ff.de questio.Et licet
supradicta iura ⁊ doctrine sint nota.⁊
approbate a scribētibus ad hoc qđ in
delictis attenditur animus:ꝓpositū ⁊
intētionē:attamē aliqui sunt text.pro-
bantes cōtrariū quibus nō video om-
23 nino bonū responsum ⁊c. † Primi⁹ eīn
est tex.in.l.j.§.ex icēdio.ff.de incē.rui.
⁊ naufra.vbi dicit̄ ꝙ si q̇s aio ⁊ intētio
ne incēdēdi vnā domū tātum miserit
ignē in ipsa domo ex quo cōbuste sunt
plures dom⁹:vel ex alijs domib⁹ bona
fuerit asportata ꝙ talis q̇ iposuit ignē
tenet̄ ꝓ oībus domibus combustis et
ꝓ oīb⁹ bonis exportatis:ex quo tex.
apparet ꝙ nō inspicit̄ aius seu ꝓposi-
24 tū delinquēdi s₃ effectus. ¶ † Ali⁹ est
text.in.l.si quis aliqd.in.§.abortionis.
ff.de penis.vbi si amator qui reddidit
pregnantē amasiā dederit ei poculum
pro futura abortione:si tā mater ipsa
vl' pater moriat̄ tenetur de occiso:⁊ sic
non inspicitur intentio amatoris:sed
tristis ⁊ malus euētus q̄ sequutus est.
¶ Tertio pro hac parte est tex.no.in
c.fi.de homici.in.vj.vbi dicit̄ ꝙ si quis
iusserit verberari clericū ⁊ mādatari⁹
excessit mādatū:q: verberādo excessit
mandatum ⁊ interfecit ipsum clericū
tenetur ipse mandans de occiso:q: de-
buit cogitare ꝙ aliqā illatio verberuz
infert mortem. ¶ Quarto ꝓ hac par-
te videtur casus in.l.qm̄ multa facino
ra.§.ad.l.iul.de vi pub.vbi habetur ꝙ
si quis igressus fuerit possessionē ali-
quā ⁊ facta sibi resistētia aliqua occisi
sunt aliq̇ ex vna vel ex altera parte ꝙ
tūc tenet̄ talis ingressor quasi dederit
causam morti illorū occisorū:⁊ tamen
ipse nolebat inferri mortē alicui:s₃ vo
lebat igredi possessionē suā. ¶ Quin-
to ꝓ hac parte est text.in.l.iij.in.§.hec
adiectio.ff.eo.vbi dicitur ꝙ punit̄ fe-
mina que dedit poculū mulieri vt con
ciperet filium si ex hoc mortua sit pu-
nitur pena relegationis:et tamen non
habuit animū occidendi nec nocendi
dicte mulieri. ¶ Sexto etiā facit text.
in.l.penul.C.de custo.reorum.vbi dicit̄
ꝙ si custos carceris se absentauit ⁊ cu
stodiam carceris cōmisit alicui ꝙ tūc
si aufugit aliq̇s qui erat condēnatus
aliqua pena corporali ꝙ debebit puni
ri ipē custos illa pena qua puniendus
erat ille qui aufugit:nec ipse custos li-
berabitur a pena licet presentet illum
cui assignauit custodiam carceris:est
ergo ibi tex.probans ꝙ licet quis non
habuerit animum nec ꝓpositū delin
quendi attamen si sequatur malus ef-
fectus punit̄. ¶ Septimo ꝓ hac parte
facit nota.text.in.l.desertorem.in.§.in
bello.ff.de re mili.vbi dicitur ꝙ si mi-
les rem prohibitā a duce belli fecerit
quod capite punitur etiaz si res bene
successerit:apparet ergo ex illo tex.qđ
capite punitur licet non habuerit ani
mum nec propositum delinquēdi.Et
sic ex supradictis iuribus patet quod
in delictis nō attenditur animus:pro-

positum seu voluntas:sed immo attenditur effectus. ¶ Sed tenendo primã opinionẽ z regulã text.l.nostre possumus dicere q̃ dicti tex.allc.in contrarium loquuntur in casibus in quibus quis dabat operã rei illicite et hac de causa tenent de homicidio sequuto:q2 postquam dabant operã rei illicite videntur habuisse animum z voluntatẽ delinquendi ideo tenẽtur. ¶ Nec obstat tex.in.d.l.quoniã multa facinora. q2 ille text⁹.loquitur in illo qui voluit violenter ingredi z vidit resistentiã fi bi fieri et v̄isimiliter si voluisset se abstinere a violento ingressu nõ fuissent sequute cedes aut maleficia:sed cũ voluerit suã violentiã continuare et resistentes opprimere consequẽter voluit cedes z maleficia cõmitti:ideo ex istis videtur q̃ talis ingrediẽs fuerit in dolo vel saltem in culpa:ideo tenetur de delictis sequutis:ita soluit dicta cõtraria.do.Bart.cepo.in consil.suo.xxxvj. incipiẽ.in casu isto zc.i.ij.z.iij.colũ.de quo etiam aliquid per Alexan.in ꝯsil. suo.cxl.incip.videtur in casu zc.in.ij. volu.z ista retuli pro maiori parte in.l. j.in.§.diuus adrianus.in.vj.et.vij.col. ff.eo.de sica.Et licet ista solutio ad dicta ꝯtraria videat̃ illa tollere:attamẽ non tollit contrariũ.d.l.iij.§.adiectio. nec tex.in.d.l.penul.C.de custo.reo.eo q2 in illis casibus non dabatur opera rei illicite:sed immo rei licite vt appa ret in ipsis iurib⁹ clare:ideo cogita de solutione idonea q2 ea3 presentialiter nõ inuenio.Licet plura possent colorare:z diuinãdo adduci q̃ adducere non curo cũ nec etiã ex illis tollerẽtur predicta cõtraria nõ debilia. ¶ Et aduertas diligẽter ad vnũ qđ nuper ego cõsi derani.videlicet q̃ iura que superi⁹ al legaui cõtra regulã hui⁹ legis z maxime tex.in.d.l.iij.in.d.§.adiectio.ff.eo.z tex.in.d.l.pe.§.de custo.reo.sunt directe cõtra illã regulã tritã z vulgatã q̃

25 dicit q̃ † q̃libet cã iniusta dũmodo colorata excusat a dolo z a pena:vt habetur in.l.igit̃.§.j.ff.de lib.cã.et in.l.plagij.la.ij.in tex.z gl.pma.ad.l.faua3.de plagia.z gl.i.l.vnica.§.fi.ff.si q̃s ius di

cen.nõ obtempera.z glo.in.l.fatis pe ne.fi.de in ius vocã.z in.l.j.§.vbi causa stat⁹.z in.l.j.in fi.ff.de abigeis.z glo. in.l.nõ potest dolo carere.ff.d reg.iur. de quo dixi latius in repetitione mea l.de vnoquoq3.ff.de re iudic.in.xxxiij. col.de quo etiã est glo.in.l.ex cõsensu. §.fi.ff.de appel.de quo etiã dixi in.c.ij. de homicidio.et in repeti.mea.l.fin.in xxx.car.C.de pbationi.z habet̃ per.d. Feli.in.c.si quis.in vlt.col.de maio.et obediẽtia.z per.d.Philip.deci.in cõsi. suo.clxx.inci.viso themate.in vlti.col. et per Ias.in.l.si quis id qđ.in.ix colũ. in princip.de iurisdi.om.iudi.z per.d. Frã.de curte in consi.lvj.inci.sup processu zc.in.v.col.z p ¶ epo.in cõsil.suo xxj.incip.ego Bartholomeus zc.in.x. col.z in ꝯsi.xxiiij.ic.visa accusatiõe zc. in.ij.colũ.Et similiter circa hoc presentialiter nõ video bonũ respõsum:ideo

26 cogita. ¶ † Modo vlterius dico q̃ iste tex.potest allegari ad hoc:videlicet q̃ delictũ sine dolo nõ committitur.Ita probat iste text.in versi.si voluntas no cendi intercedat:z hoc volũt doctores in plurib⁹ locis quos satis ample retuli in singu.meo.clxxvj.incipi.voluntas z propositũ zc. ¶ Et inquantum in hoc tex.dicitur q̃ si quis nõ animo oc

27 cidẽdi percussit.† Queri põt quomodo cognoscatur animus occidendi vel nõ occidẽdi:cum animus tã q̃ quid in corde latens a solo deo cognoscit̃ qui est scrutator cordium:vt dicit tex.in.c. nunquid enim.de peni.dist.j.et voluit gloss.in.l.ij.ñ.de interrogat.actio.qui

28 † animus non põt probari per testes fm Inn.in.c.super hec.de renũ.quẽ refert z sequit̃ Bal.in.l.si quis filio.in.§. ei⁹ qui.ff.de iniusto rupto z irrito testamento.Et iõ animus cognosci nõ põt

29 perfecte nisi ex presumptionib⁹.† z cognoscitur etiã per exteriora et non solum per facta:sed etiam per verba loquentis:vt.l.labeo.in.§.ideo tubero. ff.de supel.lega.vbi habetur q̃ nemo presumitur dixisse qđ non morte agitauerit.z ad idem est tex.in.l nepos pcu lo.ff.de verbo.signifi.et facit text.in.l.

30 vnica.C.si quis impera.maledixe.† Et

ideo dixit Bal. in. c. mādatū. de rescr. q
31 lingue imperator est cor. † Et dixit idē
Bal. in. c. j. de testi. allegās Cassiodor.
q nullū maius mentis nostre testimo-
niū quaz qualitas expressa verborū: qđ
etiā dixit ipse Bal. in. l. generaliter. in
prin. C. de nō nu. pecu. et in. c. j. in fin. de
conte. inter me et dominū. de propric.
feu. z Farb. in. c. omnipotēs de⁹. in. ij.
col. de accusa. et dixi ego in. l. j. in. §. di-
uus adrianus. in. j. colū. ff. eo. de sicar.
32 ¶ † Itē percipitur animus occidendi
vel nō occidendi ex genere armorū cū
quibus quis percutit: vt probatur in. l.
j. §. diuus adrian⁹. ff. eo. Et in. c. signifi-
casti. el. ij. extra de homicidio. et nota.
Bar. in. l. diuus. ff. eo. et Cy. in. l. is qui
cuz telo. j. eo. in. l. j. z ibi Bald. z aliȷ. š.
de emenda. serno. et in. l. eū qui. j. cod.
Itē nō solū anim⁹ occidendi cognosci
tur ex genere armorū cū quibus quis
percutit: sed etiam colligitur ex modo
33 percutiēdi cū ipsis armis. † Et ideo si
quis habet ronchā in manibus z per-
cutit aliquem cuz calce vel cum hasta
non presumitur percutere animo occi-
dendi. ita probat text. et ibi hoc volūt
docto. in. l. cum qui. j. eod. z volunt ca-
34 noni. in. d. c. significasti. el. ij. † et idem
dicas in eo qui habet ensem in mani-
bus: et percutit cū pomo ipsius ensis:
nā talis nō videt habere animū occi-
dendi: z si occidit non tenetur de occi
so fm Anze. de are. in tracta. malefic.
in verbo scienter. in penul. versi. ad qđ
etiā faciunt dicta per gloss. z doct. in. c.
sicut dignum. in fi. de homicid. et per
Soci. in consi. suo. clxxviij. incipien. pri
mo aspectu. in princ. ad que etiam fa-
ciunt dicta per Angelū in. l. j. §. diuus
adrianus. ff. eo. z in. d. l. is qui cū telo. j.
eo. z p Anze. de are. in trac suo male-
fi. in verbo z ex interuallo. d. titi⁹ mor
tuus fuit. z est in. ij. carta. in versic. sed
35 aduertas. z ibi in addi. ¶ † Et vide ēt
Bald. in proemio. ff. in. iij. col. vbi dicit
quod percutiens cū baculo non tene-
tur de vulnere mortali cum non presu
matur habuisse animū occidendi. pro
quo faciunt in argumentuz dicta per
eundem Bald. in. l. solum. in. v. colum.

š. de testib. ¶ Item circa hanc mate-
riam qđ ex genere armorum cum qui
bus quis percutit presumatur anim⁹
occidēdi: hoc etiam firmauit do. Fran.
de are. in cōsil. suo. lxxxij. inci. sicut de-
cet. in. iiij. col. z in consi. cxlvij: incip. vi
sa consultatio. in. vj. col. vbi singularis-
ter loquitur. z vide etiam Alex. in cōsi.
36 cxl. inci. videt zc. in. ij. volu. ¶ † Item
colligitur seu percipitur animus occi-
dendi vel non ex loco corporis vbi qs
aliquē pcutit: nā si pcutit aliquē in ca-
pite presumit habere animū eū occidē
di. tex. ēst z ibi omnes doc. in. c. signifi-
casti. el. ij. in fi. de homici. z voluit Bar.
in. d. l. j. §. diuus adrianus. ff. eo. et An-
ge. de are. in tra. malefi. in verbo scien
ter et dolose. in pe. versi. et ibi in verbo
et dictus titius ex internallo ex dictis
vulneribus mortuus fuit: z est in versi.
sed aduertas ne erres zc. de quo ētiaz
per Bal. in. l. sed si quacūq. in. §. si ma-
37 gister. ff. ad. l. aqui. ¶ † Potest etiā iu-
dicio meo alio modo percipi animus
percutiētis an percutiat animo occi-
dendi vel nō: z iste modus percipit ex
multiplicatione seu reiteratione per-
cussionū. Nam licet qs percutiat in lo
co corporis non periculoso z cū re non
apta ad vulnera mortalia tamē posset
toties in tali loco percutere z reitera-
re percussionem qđ percussus perueni-
ret ad mortē: iuxta illud: Gutta cauat
lapidē nō bis sed sepe cadēdo: z etiam
iuxta illud / Dura tā molli saxa cauan
tur aqua. Et ideo si qs percuteret ali-
quē in tergo cum ligno z non cum ar-
mis posset toties reiterare ictus z per
cussiōes qđ taliter percussus perueni-
ret ad mortem: vt de facto qnq cōtin-
git: z ideo potest dici q ex multiplica
tione seu reiteratione seu geminatiōe
pcussionū percipit anim⁹ pcutiētis an
38 habuerit aim occidēdi necne. ¶ † Ge-
minatio em seu iteratio act⁹ dat robur
et validatē actui simplici z inualido:
39 vt in pluribꝰ patet. ¶ † Nā vba enun-
tiatiua regulr nō disponunt vt in. l. ex
hac scriptura. ff. de don. z in. l. ex his vẽ-
bis. š. de testa. tuli. cū si tā si geminan
tur disponūt fm Bar. in. l. cū fam⁹. j. de

40 agri.℞ cēsi.li.xj.⁊ † ibi in fi.dicit quod
cōfessio facta in nō figura iudicij puta
corā notario solo non plene probat:vt
in.l.cū filiū.§.de lib.causa:tñ fallit nisi
sit duplicata.⁊ idē dixit Lu.ro.in cōsi.
41 cccc.incip.in casu ꝓposite ⁊c.† Et di⸗
cit Abb.in.c.si cautio.de fi.instr.quod
geminatio cōfessionis de recepto tol⸗
lit exceptionē non nu.pecu.de qua in
l.in cōtractib⁹.§.de nō nu.pecu.Et fa⸗
cit etiā.Nā cōfessio facta extra iudiciū
prodest ad probationem:vt in.l.j.in.fi.
§.depositi.tñ fallit nisi sit geminata qꝛ
tunc etiā ꝓdest ad actionē̄ ſm Cy.in
42 l.j.§.de confes. ¶ Et facit etiā.Nam
licet ex pacto nudo nō oriatur actio:vt
in.l.iurisgentiū.in.§.sed cū nuda.ff.de
pac.⁊ habet̄ in.l.petēs.§.de pac.⁊ in.c.
j.extra de pac.hoc tñ fallit nisi tale pa
ctum nudū sit geminatū:qꝛ tunc ex co
oritur actio ſm Ang.⁊ Sali.in.d.l.pe⸗
43 tens. ¶ † Et facit etiā nam geminata
interlocutoria nō pōt reuocari cōtra
l.qđ iussit.ff.de re iudi.⁊.l.iudex postea
quam.co.tit.Ita dixit glo.in cle.fi.de
44 appel. ¶ † Itē facit etiam nā cōfessio
geminata est irreuocabilis etiā respe
ctu erroris ſm Lu.ro.in consi.cccxlvj.
inci.in hac causa.in.ij.colum.vbi alle⸗
gat tex.in.l.j.§.de plus petitionibus.
45 ¶ † Facit etiā.Nam tantū operat̄ ge⸗
minatus cōsensus quantū iuramentū
ſm do.Feli.in.c.postulasti.in.iiij.colū.
de restrip.⁊ Abb.in.c.cū contingat.de
46 iureiur. ¶ Et facit etiā Io.in.c.cri⸗
minis.xxv.dist.ꝗ dixit qđ peccatum ve
niale geminatū efficit̄ mortale. ¶ Pro
q̇b⁹ ēt faciunt plura alia ꝗ dixi in hac
materia geminatiōis.l.l.j.in.§. qōni.ꝑ
totū.ff.de qōni. ¶ Facit preterea illud
47 nō omittēdū in hac materia.† Nā lȝ
ex forma legis vel statuti ꝓ aliquo cri
mine sit imponenda pena pecuniaria
attñ si accusatus de tali delicto cōuin
citur qđ illud reiterauit ⁊ frequētauit
tūc talis reus debet puniri pena capi⸗
tali.Ita dixit Bar.Bal.Ang.Odofre.⁊
Ioā.de platea.in.l.j.per illuȝ text.J.de
superexactio.lib.x.⁊ Bar.⁊ Bal.in.l.li⸗
citatio.in.§.qđ illicite.ff.de publicatio.
⁊.d.Alexan.in.l.j.de superexactio.⁊.d.

Philip.decius in aut.cassa ⁊ irrita.nu.
16.§.de sac.san.eccle.ꝓ quo est tex.in
48 l.oēs.C.de delatoribus.lib.x.† vbi ha
betur qđ quis propter consuetudineȝ
peccādi punit̄ pena mortis ⁊c.Idē di⸗
cit Ioan.de platea.in.d.l.j.C.de super⸗
exac.qđ ꝓpter cōsuetudinē delinquen
di auget̄ pena:ad qđ allc.l.facultas.C.
de iure fis.et.l.iij.in fi.§.de epis.audiē.
ad que faciūt optime dicta ꝑ.d.Alexā.
in.d.l.j.C.de superexact.in suis apostil.et
per.d.Rochū de curte.in.c.fi.in.ij.⁊ iij.
col.de consuetu.et ꝑ.d.Pari.de puteo
in tracta.suo sindica.in.xcvj.car.in.ij.
col.in ver.si q̇s est inuēt⁹ ⁊c.Et faciūt
ꝗ ego late dixi in singu.meo.ccclxxviij.
inci.geminatio ⁊c.Ad que tñ vide ad⸗
ducta per celeberrimuȝ.J.U.docto.d.
Pau.oria.dudū discipulū meuȝ acutis
simū in repeti.l.j.in.x.colū.ff.de officio
ei⁹ cui man.est iuris.Et sic ex istis oīb⁹
mihi videt̄ dici posse qđ etiā ex multi⸗
plicatione reiteratione seu geminatio
ne percussionū possit cognosci an per⸗
cutiens ꝑcusserit aīo occidēdi vel nō.
¶ Modo stātib⁹ his que.§.dixi vcȝ qđ
ex gñe armorū cū q̇bus q̇s ꝑcutit et ex
mō ꝑcutiēdi cū hasta vel cū pomo ⁊ ex
loco vbi in corpe ꝑcutit colligit̄ et per
49 cipit̄ aīus occidēdi. ¶ † Quero de du
bitabili qōne quā nō vidi ab aliquo ta
ctam sed ego solus eā existimaui in.d.
l.j.§.diuus Adrianus in.iiij.col.ff.eod.
ꝗ talis est titius percussit seiū cū hasta
ronche quā habebat in manib⁹ ⁊ cū ꝑ
cussit in capite cū dicta hasta:⁊ nō cum
ferro ex qua percussiōe mortu⁹ est ipse
seius an hoc casu titi⁹ sit puniēd⁹ pena
mortis.Circa qđ plura adduci pñt pro
vtraqꝫ ꝑte.Et p̄mo qđ nō debeat puni
ri pena mortis facit.Nā aīus ⁊ inten⸗
tio in similibus dȝ attēdi:vt in.l.nīa.⁊
in.d.§.diu⁹ Adrianus.cū si. ¶ Sȝ iste
nō habuit aīum occidendi:ergo nō dȝ
puniri vt homicida. ¶ Qđ autē nō ha
buerit aīum occidēdi probat̄ presum⸗
ptiue ex hoc q̇ percussit cū hasta cum
potuisset percutere cum ferro.ergo ex
hoc resultat iuris pesumptio qđ non
fecerit aīo occidendi merito nō debet
puniri pena mortis. ¶ Sed in ꝯtrariū

facit. nã si nõ voluisset occidere nõ per
cussisset in capite ꝛ i loco piculoso vbi
a cõiter accidẽtibꝰ holes ex ꝑcussiõibꝰ
capitalibꝰ moriũt etiã ex modico ictu:
dicit tex.in.d.c.significasti.el.ij.in fin.
vt de homicidio:vbi hoc tenẽt oẽs.¶Cũ
ergo ex presumptiõe iuris taliter per-
cutiẽs in capite habuerit animũ occi-
dẽdi:est ꝛ animus ꝛ ꝓpositũ attẽdat vt
hic:ꝛ in locis superius allega.ergo se-
quitur qꝺ iste titius erit puniẽdus pe-
na mortis per predicta.Nec obstare vi
detur dicta presumptio qꝺ percusserit
cũ hasta licet potuerit ꝑcutere cũ fer-
ro:qꝛ ista percussio in capite operatur
cõtrariũ effectũ.s.qꝺ habuerit animũ
50 occidendi.†Et vna presumptio tollit
aliã.l.diuus.ff.de in integ.restitu.c.ac
cedẽs.de cri.falsi.c.tuã.ꝛ ibi glo.de spõ
sa.voluit Bald.in.l.pacumenius.ff.de
heredi.institu.et Jo.de ana.in cõsi.suo
xx.incip.visis instrumentis.in.iij.col.
et Alexan.in cõsi.ciij.incip.videtur.in
vij.col.in.j.volu.ꝛ Cy.in.l.si cũ dotem.
in.§.trãsgrediamur.ff.solu.matrimo.ꝛ
Specu.in titu.de expẽsis.in.§.iiij.ver.
in hoc.circa me.ꝛ doc.in.l.si quis adul
teri.C.de adul.in.l.siue possidetis.C.ꝺ
probatio.et habetur in.l.mater.et ibi
Ange.ꝛ Sali.C.de calũ.de quo etiam
dixi in practica mea causarũ crimina-
lium.in.§.diligẽter.nume.192.cũ tri-
bus numeris ibi sequẽtibꝰ.vbi etiam
51 dixi†qꝺ vnũ indicium tollit aliud fm
Alex.in consi.lxxvij.incip.in causa ac-
cusatiõis.in vi.col.in.j.vo.Et idem ibi
52 dixi in cõiecturis:quia†vna cõiectura
tollit aliã fm Bald.in cõsi.cccij.incip.
ꝓponit ꝛc.ante fi.in.ij.vol.et Fulgo.in
cõsi.clxxij.incip.in causa ꝛc.ꝛ Ange.in
l.iniuriarũ.in.§.si quis de honore.ff.de
iniur.¶Item ꝑ hac parte qꝺ talis ꝑ-
cutiens:vt.s.debeat puniri pena mor-
tis et presumat fecisse animo occiden
53 di:facit regula illa videlicet qꝺ†omne
malefactũ praue presumitur actum.l.
si nõ cõuitij.s.de iniurijs.et habetur ꝑ
scribẽtes in.l.j.§.si quis impera.male-
54 dixerit.et in hac.l.†Et ideo dicit sing.
Bald.in.c.j.in prin.in.vi.colũ.quibus
causis feu.amittatur.qꝺ quãdo dubi-
tatur an vulneratus sit mortuꝰ ex vul-
nere:et super hoc sunt examinati plu-
res medici qui diuersimode deponunt
ꝛ sunt in diuersis opinionibus qꝺ hoc
casu iudicat cõtra percussorẽ.s.qꝺ fue-
rit mortuus ex vulneribus ꝛ sic iudica
tur in duriorẽ partẽ:qꝺ dictum refert ꝛ
sequitur do.Feli.in.c.presbyterum.in
j.col.in fi.de homici.ꝛ Catal.in tracta.
suo sindica.in ꝟ.cclxxvij.incip.adde
quod quãdo.Pro quo dicto mihi vide
tur tex.in.d.c.significasti.in fin.de ho-
mici.ꝛ voluit Flo.in.l.si vulneratus.ff.
55 ad.l.aquil.†Et facit etiã nam si dubi-
tatur vtrum ille cui datum est cõsiliũ
vel mandatum ad cõmittẽdũ malefi-
cium esset alias illud facturus necne
tunc.In dubio presumuntur cõtra cõ-
sulẽtem vel mãdãtem:ꝛ sic qꝺ ille non
fuisset alias facturus:ita singu.dixit
Dy.in regula in obscuris.ꝺ reg.iur.in
vj.quem refert ꝛ sequitur Bal.in.l.ob
hec verba.circa mediũ.ff.de his q̃ no.
infa.quos refert ꝛ sequitur Alexan.in
cõsi.suo.ciij.incipi.videtur.in.vij.col.
in.j.volu.vbi dicit quod hoc idem vo-
luit Bald.in.l.data opera.in.xiii.col.ꝺ.
56 qui accu.nõ pos.†Et facit quod voluit
Joã.de ana.in.c.cũ dilecti.in.ij.col.per
illũ tex.de accusa.vbi dicit quod quã-
do cõfessio potest se habere ad delictũ
ꝛ non delictum quod interpretatur in
deteriorem partem.Et facit etiã vltra
predicta quod voluit Joã.de ana.in.c.
dilectus filius.el.ij.in.vij.col.de simo.
vbi dicit qꝺ si vniuersitas vel aliquod
collegium deliquit et non apparet ex-
presse quis fuerit:vel qui fuerint qui
deliquerunt:tamen stante hoc dubio
omnes puniũtur:exemplũ ponit quã-
do positũ est partitum ad fabas albas
ꝛ nigras:ꝛ obtentum est partitũ ad de-
linquẽdũ licet nõ sciatur vere quis de-
derit fabas albas ad delictũ cõmittẽ-
dum:tñ oẽs debẽt puniri ꝛ hoc ne deli
cta remaneant impunita:ad qꝺ alleg.
Bar.hoc tenẽtẽ in.d.l.aut facta.in.§.fi.
in.iiij.col.de pe.qꝺ est multum notan-
dum ad materiã gl.in.l.itẽ mella.in.§.
si plures.ff.ad.l.aquil.ꝺ qua satis late
dixi in singu.meo.ccxvij.incip.ter vel

quater &c. sed iudicio meo hoc nõ dicat Bar. vbi. s. si recte inspiciant verba sua. ¶ Et facit etiã pro supradictis qd dr de notario scribente falsum instrm cui ex forma legis vel statuti dz abscindi vna manus. Nam lz postq non exprimit de qua manu res sit dubia q̃ man⁹ debeat abscindi: tamẽ stãte tali dubio debebit abscindi man⁹ dextra cũ qua deliq̃t et nõ sinistra q̃ est minus digna & minus vtilis ipsi notario & sic in duriorẽ ptẽ. ita dixit And. de Iser. in c. j. §. scriba. de phibi. feu. alie. p Fede. i vsib⁹ feu. quẽ ibi refert & seqt Car. Alex. circa fin. qd dicit not. esse ad limitationẽ eoꝝ q̃ ha bent in aut. sz nouo iure. C. de ser. fug. Et faciũt dicta p Bal. in l. data opera. in. vij. col. versi. vñ in casib⁹ istis &c. C. q̃ accus. nõ pos. vbi dixit qd dubia in deteriorẽ partẽ interpretãda sunt ppter rigorẽ iudicioꝝ conseruandũ. Et dixit Ange. in l. verũ. la. ij. in vers vlt. subdit Bar. &c. ff. de iusti. qd vbi actus ad plura delicta se habere põt qd tũc semper odio delinquẽtis semp fit interpretatio ɔtra eũ in duriorẽ partem. alleg. ad hoc not. per Dyn. in. c. in obscuris. de reg. iur. in. vj. de quib⁹ etiam dixi in dicto sing. meo. ccxxviij. incipi. regulã habemus &c. ¶ Ita ergo videt dicẽdum in casu nostro qd stãte dubio an talis percutiẽs percusserit aio occidẽdi vel nõ debemus inclinare in duriorẽ partem: & sic tenere qd pcusserit aio occidẽdi: & per cõsequẽs tanq homicida sit puniendus pena mortis. Et licet predicta satis stringãt p hac parte: tamen mihi videtur cõcludẽdũ esse in cõtrariũ. videlicet q talis: vt supra pcutiẽs non possit de iure puniri vt homicida pena mortis sed miti⁹ satis. ¶ Ad qd dicẽdũ moueor. Nam negari non põt qd casus iste nõ depẽdet ab aio istius percutientis vt hic. et in. d. l. j. §. diuus Adrian⁹. ff. eo. cũ simi. & si fecit animo occidendi punitur vt homicida: secus si nõ animo occidẽdi. ¶ Qui animus vt dixi nõ põt videri nec perfecte probari: sed solum ex presumptionibus su pradictis pbatur: vt clare. s. ostensum est. ¶ Sed casu quo etiam ex presumptioibus verisimilibus colligeretur & perciperetur: qd ipse titi⁹ in hoc casu pcussisset animo occidendi: tñ etiã per

57 hec nõ deberet puniri pena mortis vt homicida. ¶ † Ratio est: qz quotiescũq quis cõdẽnatur ex presumptionib⁹: tunc nũq sibi debet imponi vera pena delicti: sed alia mitior pena est sibi imponenda. ita sing. dicit Inno. in c. quia verisimile. de presumptionibus: quod dictũ pro valde notabili referunt & sequuntur doc. in c. afferte. eo. tit. & Bal. in l. nõ est verisimile. ff. qd met⁹ causa. & in c. j. in fin. quibus modis feu. amittatur. & in l. eius. in. §. j. in fi. ff. de testa. & Abb. in c. auditis. in antepe. colũ. de presump. & voluit Pau. de cast. in cõsi. ccxviij. incipiẽ. visa inquisitione. & illud dictũ Inno. etiam sequitur do. Anto. & Abb. in c. quãto. de presump. & in c. cõstitutus. de testi. & Oldra. in consi. cxcij. incip. viso diligẽter. & hoc voluit etiam Spec. in titu. de presump. in. §. species. ver. in summa. & Pet. de anch. in regula semel mal⁹. de reg. iur. in. vj. & Abb. in c. at si clerici. in. vij. col. de iudic. & in c. ij. de cohabi. clerico. & muliẽ. & Bald. in l. j. s. de proba. & in rub. extra de offi. delega. in penul. colũ. et do. Feli. in c. qualiter & quãdo. el. ij. in. §. ad corrigẽdos. in. vij. col. in fin. de accusa. et illud dictum Innoc. in. d. c. quia verisimile. de presump. refert & sequitur Bald. in cõsi. cccxx. incipiẽ. in. q. &c. in. ij. col. in. iij. vol. & illud etiã refert & sequitur Alex. in cõsi. clxxxviij. incipiẽ. viso &c. in vlti. col. in. vij. vol. & illud etiã refert & sequitur. d. Bartho. cepo. in cõsi. suo. vj. incipien. requisitus. in vlti. col. et in consi. suo. xxxiij. incip. veritas &c. in. iij. col. & in consil. suo. xxvij. incip. si vnq. in. iij. car. in. ij. colũ. & in cõsi. suo. xxxix. incip. Baptista &c. in. iij. colum. de quo dicto Innoc. & sequacium dixi in l. repeti. in vj. colũ. ff. de questioni. et in. d. l. j. §. diuus Adrianus. in. v. colum. ff. eo. et in practica mea causarum criminaliũ. in §. postq. numero. 50. et ibi. in. §. quo-

58 niam. numero. 33. ¶ † Pro quo dicto Innoc. et sequacium facit quod voluit Bald. in l. presbyteri. in penul. et vlti.

vol. C. de episco. et cle. vbi dicit quod qñ iudici non liquet de falsitate testis sed suspicatur de eo: tunc debet sententiã temperare cum procedat ex sola suspitione: que suspitio sola non sufficit ad condẽnationem: quod etiã voluit Do minicus in. c. habuisse. in primo notabili. xxxiij. dist. et faciunt optime ad predicta que ego dixi in cõsi. meo. x. incip. non auferas de ore meo verbũ veritatis dñe etc. post prin. Et ex istis dico qd in casu nostro iste pcutiens non poterit puniri pena mortis vt homicida. ¶ Cõfirmo hanc opi. alia ratione: naz negari non potest quod in hoc casu nõ ꝯcurrãt presumptiones ꝑ vtraqꝫ parte: et ita ꝑsumptio que resultat ex percussiõe capitis tollitur ex presumptiõe armorũ cũ quibus quis percutit: sicut econtrario presumptio armorũ cũ qb⁹ quis percutit tollit presumptionem ex percussiõe capitis: immo debemus dicere qd ista presumptio armorũ cũ qb⁹ quis percutit debet magis tollere cõ-
59 trariã ꝑsumptionẽ ꝙ ecõtra: qꝛ tin dubio promptiores et faciliores debem⁹ esse in absoluẽdo ꝙ in cõdẽnãdo. vt in regula in penis. de regu. iur. in. vj. l. arrianus. ff. de actionibus. et oblig. c. eos vero. l. di. l. merito. ff. pro socio. l. absentẽ. ff. de penis. l. fauorabiliores. ff. de re gu. iur. ¶ Nec obstat doctrina Bald. in. c. j. in prin. in. vj. colũ. quibus modis feu. amit. et sequacium volentium qd qñ periti assumpti sup vulnere discordant et sunt in diuersis opinionib⁹ qd tunc iudicãdum est cõtra percussorem: quia contrarium expresse tenuit ipse Bald. in cõsi. suo. cxcv. incipiẽ. an vulnus etc. in. j. volu. in duobus locis illius consilij. et Rapha. cuma. in consi. suo. cxxxiiij. incip. visis etc. in. ij. col. an-
60 te mediũ. ¶ † Nec obst. etiam dictum Joan. de ana. in. c. c. dilecti. de accusa. vbi dicit quod ꝯfessio que potest se habere ad delictũ et non delictum quod interpretatur in deteriorem partem: qꝛ cõtrariũ tenet. d. Anto. in. c. ex literis. in vlti. col. de sponsa. et Bart. in. l. inter stipulãtem. §. j. ff. de verb. obliga. quos refert et sequitur do. Philip. decius in consil. clxxxix. incip. letatus sum. in. vij. col. in fi. tene menti predicta: quia vere iste est casus frequẽs et quotidian⁹: et ego hunc casum plurib⁹ vicibus habui in facto et allegaui in voce et in scriptis in hac parte et semper obtinui: et etiam pro hac parte alĩs consului in fauorẽ Joãnis cedroni macellatoris bononiẽsis qui erat carceratus pro morte cuiusdam hominis de varignana et eũ liberaui a morte et adhuc viuit: et tale ꝯsiliũ meũ qd feci in hac cã est inter consilia mea criminalia. nu. 7. et incip. summi celi deus aperiat mentem et os meum etc. vbi etiam in hac materia latius loquutus sum. ¶ Modo stãte hoc pro firmo et valido qd talis percutiens de quo. s. nõ debeat puniri pena mortis sed mitiori pena. Querendum est vtrum debeat puniri pena corporali ꝙ sit minor morte: vtputa in abscisione membri: manus vel pedis: vel in erutione vnius oculi vel in amputatione auricularũ vel nasi: vel debeat bullari in fronte vel in facie: et certe videretur dicendum qd sic: qñ negari nõ põt qd tales pene non sint minores quelibet ipsarum ꝙ pena mortis: et hoc satis de se patet: si ergo sunt minores: et pena minor morte debeat imponi: ergo alte-
61 ra ipsarum poterit imponi. ¶ † Sed contrarium credo verius qd nõ poterit imponi dicto vulneranti aliqua pena corporalis minor morte: nam quando ꝑ homicidio vel alio delicto venit de iure imponenda pena mortis et ex aliqua causa minoratur pena: tunc dicta pena minorata nõ intelligitur esse corporalis sed pecuniaria: vel alia que non sit corporis afflictiua: ita optime ꝓbatur. in. l. si adulteriuz cum incestu. in. §. imperatores. ff. de adul. et in. l. j. §. fi. ff. eo. et in. l. si qs in graui. in. §. si tñ. §. maritus. ff. ad sille. et in. l. gracch⁹. §. de adul. et in. l. lex iulia. §. fi. ff. ad. l. iul. repe. quem text. pro valde nota. alleg. Bald. in. l. aditos. C. de epis. au. et in. l. j. in. v. colũ. §. ne de statu defun. et in. l. si qs filio. in. §. hi aũt. ff. de iniu. rupt. et irri. testa. et Ang. de are. in trac. suo maleficiorũ in verbo pñte gayo et appellãte. in

verbo qd aūt si nō obstante.el.j.ꝛ facit
62 etiā alia ratio.† Nam pena mutilatio
nis alicuiꝰ membri equiparatur pene
mortis:vt in.§.ꝓhibemꝰ.in auť.de col
lato.ꝛ voluit latius do.Alex.in ꝯsi.suo
lv.incip.in causa ꝛc.ante fi.in.vij.vol.
63 † Quinimmo est aduertēdum quia in
dicto casu nō posset etiā homicida pau
per qui percussit cū hasta in capite pu
niri pena pecuniaria:sed alia pena pu
ta exilij vł carceris deberet puniri vel
simili nō pecuniaria nec corporalis affli
ctiua:sed solū l pecuniaria in tali casu
posset puniri homicida diues et potēs
ad soluēdū:ꝛ ratio est quia talis homi
cida pauper postq̄ non posset soluere
lueret in corpus per illā regulā que di
64 cit† qui nō habet in ere luat in corpe
in maleficijs.l.si q̇s id qd.in.§.j.ff.de
iurisdi.om.indi.l.fin.ff.de in ius voc.l.
qui edes.ff.de incen.ru.ꝛ nau.ꝛ habeť.
in.l.j.§.fi.ff.de pe.cū si.ꝛ sic illa pena q̄
directe ꝛ expresse ei imponi nō pōt de
iure imponereť tacite ꝛ per obliquum
qd fieri nō pōt ꝑ regulā illā qd ꝓhibi-
to vno oīa cēsentur esse ꝓhibita ꝑ que
deueniť ad illud:vt l.l.oratio.ff.de spō
sa.c.cū q̇d vni viā.de reg.iur.in.vj.cū
65 simi. ¶ † Modo vlterius sup hac.l.ha
bemꝰ notare qd illud quod est funda
mētum intētionis alicuiꝰ dꝫ ꝑ eū ꝓba
ri:ita ꝓbat iste text.in verbo probaue
rit nō occidendi aīo ꝛc.hoc etiā habeť
in.l.hoc iure.ꝛ in.l.ita stipulatꝰ.in pn.
ff.de ver.obli.et in.l.si q̇s cōsortiū.C.de
fabricē.lib.xj.ꝛ volūt doc.in.c.sup his.
de accusa.ꝛ in.c.bone.el.j.de elec.et in
l.in illa stipulatione si calendis.ff.de
ver.obli.ꝛ do.Alex.in cōsi.cxxiij.inci.
viso ꝓcessu ꝛc.in.j.col.in.vij.volu.ꝛ ibi
in consi.cxxiiij.incip.viso processu.ꝛc.
in.j.col.ꝛ in cōsi.suo.xxviij.incip.viso ꝛ
preh ibito in vltimis verbis.ꝛ ibi in cō
silio sequen.incip.viso themate.in pn.
in.ii.volu.ꝛ ibi in cōsilio.xxxvij.incip.
66 viso et opportune ꝛc.in.v.colum.† Et
quomodo possit probari negatiua vide
Joan.and.et alios in.c.bone.de elec.
Bar.in.l.j.§.hoc interdicto.ff.de itine.
actuq̧ priua.Ange.in.§.hinc nobis.in
auť.de here.et fal.doct.in.l.actor.C.de
probatio.Ludo.ro.in consi.cclv.inci-
pien.ad primum ꝛc.in fi.Alexan.in cō
silio.cccclix.incip.in causa et lite ꝛc.in
vlti.colū.et Bald.in.l.ij.in vlti.colum.
C.de errore aduocatorum. ¶ Sed con
tra predicta ꝛ cōtra hūc tex.quod nūc
percutiens non teneatur ꝓbare hanc
negatiuā:scꝫ quod non percusserit aīo
67 occidēdi facit.† Nam presumptione
iuris quilibet presumiť bonus ꝛ nō de
linquere.l.nō oīs.l.§.a barbaris.ff.de
re milita.l.merito.ff.ꝓ socio.l.seruos.
ꝛ.l.testamento centurio.ff.de manu.te
sta.glos.in.l.cum quidam.la.ij.ff.de le-
ga.ij.hinc dicimus quod dolus nō pre
sumitur nisi probetur:et qui dolum al-
legat dꝫ dolū probare.l.quoties.§.qui
dolo.ff.de ꝓbationibꝰ.ꝛ.l.dolum.C.de
dolo.cū multis simi.ibi in glos.allega.
¶ Itē pro hac parte qd nō teneať pro
bare hoc qd nō fuit aīo occidēdi facit:
nā potest presumi quod fuerit animo
occidēdi ꝛ fuerit etiā aīo nō occidēdi.
68 vt de se patet.† Sed qn̄ sumus in ali-
quo casu in quo potest capi duplex sen
sus seu duplex intellectus:ꝛ capiendo
vnum q̇ cadit in delictum et capiendo
aliū q̇ nō cadit l delictū debemꝰ semp
capere intellectū ꝑ quē quis nō cadat
in delictū ita dixit Bar.in.l.nō solum.
in.§.sed si cum posset.aľs in.§.sed vt ꝓ
bari.ff.de ope.no.nū.vbi dixit statutū
cautum est quod nobilis non possit in
trare palatium nisi tempore cōsilij sub
pena:modo quidā nobilis accusať qd
intrauit palatium:sed nescitur an tpe
cōsilij vel alio tpe:dicit ibi Bart.quod
presumeť intrasse tpe consilij ne cadat
l delictū:qd dictū refert ꝛ sequiť Abb.
in.c.auditis.de prescrip.in antepe.col.
et Lud.ro.in consil.suo.cxiij.incip.pro
decisione.vbi allegat etiā alia ad hoc.
et facit qd dixit Bart.in.l.ij.in fin.ff.de
duo.reis.vbi dixit qd si accusatꝰ est ti-
tius qd cognouit bertā per vim:et hoc
dicūt testes.qd debet intelligi qd ipse
Titius passus fuit violentiam ab ipsa
berta:vt euitet penam et delictum:et
dixit Barto.in.l.verum.ff.de furtis.qd
si duo fecerunt pacem et promiserunt
se inuicem non offendere quod si vnus

adulterat vxorẽ alterius non cadit in
penã: q2 debem⁹ potius presumere qđ
hoc fecerit libidinis cã q̃ cã iniuriã
di vt euitem⁹ delictũ: z facit optime gl.
singu. in c. clerici. lxxxi. distinct. que di
cit q̃ si duo clerici deponunt me deli
quisse in hoc loco hac hora: duo autem
testes laici testificãtur cõtrariũ qđ cre
69 ditur testib⁹ laicis† licet testes cleri
ci sint digniores laicis: vt in c. deniq3.
iiij. distinct. in c. duo sunt genera. xij. q.
j. et habet. in c. cũ ex iniũcto. de here.
et in c. sacerdotib⁹. xj. q. j. Et digniori
bus testib⁹ stãdũ est. c. in nostra. de te
sti. z l. ob carmen. ff. de testi. cũ simi. Et
illam glo. in d. c. clerici. lxxxj. distinc. di
xit singu. Lud. ro. in consil. suo. ccxlij. in
cip. spectabilis dñe collecteralis. in j.
70 col. ¶ † Et facit not. tex. in l. miles. in
§. defuncto. ff. de adulte. vbi d3 qđ fili⁹
nat⁹ ex meretrice maritata p̃sumit es
se mariti z nõ adulteri: quẽ tex. ad hoc
p no. al'e. Alexan. in consi. xxxvij. incip. in
causa mota zc. in v. colũ. in j. volu. z in
consi. clvij. Icip. circa primũ. in j. colũ.
in v. volu. z in consi. lxxxviij. incip. omis
sis. in iij. col. in vij. volu. z Pau. de cast.
in consi. cclxxv. incip. sup primo. in pe.
col. z Barba. in ꝯsi. lxviij. inci. omnipo
71 tentẽ zc. in prin. in iiij. volu. ¶ † Et fa
cit etiã nam quoties verba notarij po
sita in instrõ possunt intelligi vt euite
tur falsum semp debẽt intelligi: vt no
tarius excuset a falso: ita dixit glo. no.
in l. iurisgentiũ. in §. qđ fere. ff. de pac.
quã ibi summe no. Bal. z Ange. z Jas.
in l. singularia in j. xxiij. col. ff. si cer. pet.
z dixit Bal. in l. j. l lecta C. de sacrosan.
eccle. qđ vbi vnũ verbũ positũ a nota
rio in instrõ potest denotare falsitatẽ
z nõ falsitatẽ. d3 semper sic intelligi vt
72 falsitatẽ nõ importet. † Et dixit Bart.
in l. quoties. in §. j. ff. de heredi. instit.
qđ si notari⁹ aliter scripsit l instrumẽto
quã fuerit sibi dictũ a partib⁹ qđ p̃e
sumitur potius per errorẽ scripsisse q̃
per dolũ. et idẽ dixit etiam Tancre. de
corne. in cõpendiosa sua. in viij. rubri.
q. x. et do. Alexan. in d. l. quoties. §. j. et
facit gl. not. in c. pastoralis. in ver. exo
nerare. de offic. delega. et dicta per do.
Feli. in cap. in presentia. in vij. colũ. de
proba. z in c. dudũ. in iiij. colum. de pre
sumpt. z in c. auditis. in xix. col. de pres
script. z per Alexan. in consi. cccclxxvj.
incip. pulchre respondet. in j. colũ. z fa
ciũt q̃ ego forte vltra oẽs dixi in repe
ti. mea. l. si. in l. car. cũ sequen. §. de pro
73 ba. ¶ † Et facit not. verbum Bald. in l.
data opera. in xj. colum. post me. §. qui
accu. non pos. vbi dixit qđ in p̃iudicia
libus actus indifferens ad consensum
et dissensum reputat̃ pro dissensu: z fa
ciunt dicta per Jas. in l. fructus. in iij.
col. ver. tertio adde zc. cũ ver. ibi sequẽ
ti. ff. solu. matri. et in l. diuortio. in iij.
col. ad fi. eo. titu. Ex istis ergo videt̃ di
cendũ qđ iste percutiens in casu hui⁹
legis non teneatur pbare hoc qđ non
percusserit aio occidendi: cũ hoc in du
bio presumat̃ per iura et doctrinas. §.
allega. ¶ Nec ob. qđ ista negatiua non
aio occidendi sit fundamẽtũ intentio
nis percutientis: ergo pbari debet: vt in
d. l. hoc iure. z in d. l. in illa. ff. d verbo.
74 obli. cũ aliis superi⁹ alleg. ¶ † Quia
illa regula non procedit qñ iuris pre
sumptio est pro allegante: quia tũc nõ
tenetur probare sm Barto. in l. in illa
stipulatiõe si calẽdis. ãnte si. ff. de ver.
obligat. z est text. in l. ab ea parte. ff. de
proba. z in c. bonafides. cõtra de depo
sito. de quo ego dixi in l. si qs ne qstio.
in ix. col. in fi. ff. de questio. z in l. j. in §.
si quis dicat̃. in v. col. circa me. eo. titu.
75 pro quo facit. † Nam quando appa
ret de simulatione iuris presumptio
ne talis simulatio potest opponi non
obstante statuto prohibẽte simulatio
nẽ opponi: ita dixit Bald. in l. j. §. plus
valere quod agitur: quem ibi sequitur
Salicetus. quos refert z sequitur So
ci. in consilio. lxvj. incipiẽ. frustra. in v.
columna. in j. volumine. Cum ergo in
casu nostro presumptio iuris sit pro al
legante quod non percusserit animo
occidendi: que presumptio est: vt dixi:
quia quilibet presumitur bonus: z ne
mo presumit̃ delinquere: ergo videtur
qđ non cogatur probare quod nõ per
76 cusserit aio occidendi. ¶ † Alia etiam
ratiõe videtur dicendũ in casu nostro

qd iste percutiens nõ teneat probare qd aio nõ occidendi percusserit: ratio est: qz animus nõ põt directe pbari p testes: nec p instrumenta fm Inno. in c. super hoc de renũtiatiõe: quẽ refert z sequit Bal. in. l. si quis filio. §. eius q. ff. de iniu. testa. z cũ nõ possit pbari satis ergo erit eius iuramentũ cũ assertione sua qd nõ fecerit aio occidendi.

77 †Quia in his q̃ dependẽt ab aio statur dicto assertẽtis cũ iuramẽto fm gl. in. §. alle. in. l. de actio. quã refert z sequit Pet. de ancha. in consi. suo. clviij. inci. rationes q̃ superi⁹ zc. in fi. z Ang. in cõsi. cccxiij. inci. viso dicto testamẽto. in. ij. col. circa fi. qd etiã voluit glos. in. c. si vero. el. ij. de sentẽ. exc. et glo. in c. significasti. de homi. el. j. que alle. plura iura ad hoc: de qua materia late locutus sum in repet. mea rubri. ff. de fideiusso. in. viij. col. Et sic ex hac ratiõe etiã videt qd iste percutiẽs in casu nostro nõ teneat probare qd nõ aio occidẽdi percusserit. ¶ Sed ad hoc potest respõderi z dici qd hec ratio nõ habet obstare eo: qz iuramẽtum nõ hz inter-

78 uenire in tali re† cũ cause criminales nõ decidãtur iuramẽto: sed in eis requirantur vere z plene pbationes: vt habet in. l. fi. C. de pba. z in. l. dolum. §. de dolo. z in. l. metu. §. qd met. causa. et voluit Bar. in. l. maritus. ff. de questio. z Bald. in. l. j. in. ij. col. §. quõ z qñ iud. z Jas. in repe. l. admonẽdi. in. ciij. colũ. ff. de iureiur. z Do. Philip. Deci⁹ in cõsi. xxxvij. incip. in causa. in vlt. col. de quo late dixi in practica mea causarum criminaliũ. in. §. postq̃. nu. 1. et. 2. ¶ Sed pro solutione aliorũ contrariorũ superius adductorũ dici põt qd imo percutiẽs tenetur probare hoc qd non percussit aio occidẽdi: qz imo percutiẽdo hz iuris psumptionẽ contra se q̃ est qd oẽ male factũ praue psumit actũ: vt in. l. si nõ conuitij. j. de iniur. et hic z habet in. l. j. §. si quis impera. maledixe. ¶ Itẽ etiã qz si non teneret probare hoc qd nõ percussit aio occidẽdi: sz staret simplici dicto z assertiõi sue certe daret materia delinquendi: qz vnusquisqz diceret se nõ pcussisse aio occi-

dendi: qd non est dicendũ. argu. l. cõuenire. ff. de pac. dota. tet sic delicta remanerẽt impunita cõtra. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. et. l. si longius. in. §. j. ff. de iudic. l. hic hum. §. j. ff. de solu. l. si operis. j. de pe. c. vt fame. de sen. excõ. c. licet hely. de simo. de quo etiam dixi in practica mea causarum criminaliũ. l. §. diligẽter. nu. 127. Et sic p ista mihi videt q tollant cõtraria superius allegata.

80 ¶ †Not. etiam hoc in ver. crimẽ eñ contrahit si volũtas nocẽdi intercedat zc. ad hoc valet qd homicidium sine dolo commissum vel aliud maleficiũ non puuitur pena mortis: ita optime probat iste tex. quod etiam clarius probat text. in. l. cũ autem. in. §. capitalem. ff. de edil. edic. quẽ text. ad hoc alleg. do. Alexã. in cõsi. cxix. inci. viso processu. in. iiij. col. in. vij. volu. imo etiam in casu isto: vt occisor teneat pena mor-

81 tis nõ sufficit qd †sit in lata culpa que in similibus p dolo non accipit: vt est tex. in. l. lege cornelia. ff. eo. z no. glo. in l. is qui cũ telo. j. eo. et glos. in. l. sed z si quicũqz. ff. ad. l. aql. z not. Azo. in sum-

82 ma huius titu. ¶ †Quinimmo nõ solum quantũ ad imponendã penã mortis: sed quantũ ad imponendã aliã penam corporalem lata culpa nõ equiparatur dolo: fm glos. no. in. l. in actionibus. ff. de in lit. iurã. et ibi doct. de qua glos. facit festũ Cepo. in cõsi. xxxvi. incip. in casu isto. in pe. colũ. z not. glos. in l. si mora. in verbo culpã. ff. solu. mat. et habet p Bart. in. l. qd nerua. ff. deposi. et in. l. j. §. j. si quis testa. lib. esse ius.

83 fuc. †Et ideo dixit Bal. in. l. quicũqz. in v. colum. §. de ser. fugit. qd vbicũqz lex loqtur de pena corporali vel capitali semp subintelligit dolus p not. in. d. l. in actionib⁹. z insti. de suspec. tut. in. §. suspectus. z quoties statutum imponit penam personalem pro homicidio: vt quia dicat q occidens occidat nisi occiderit dolo z ex proposito nõ habebit locum pena statuti vl legis: sed aliter debebit mitius puniri. ita nota. dixit Bal. in. l. data opa. in. iiij. colũ. in versi. itẽ si statutũ punit homicidiũ zc. §. qui accu. nõ pos. z habetur per Bart. in. l. j. §. j. ff.

§.j.ff.si quis testa.liber iuf.fue.et not. Bal.z Sali.in.l.iij.§.de nova.et Sali.in l.pe.j.in hoc titu.et Pau.de cast.in.l.j. in fi.ff.de lega.z l.l.j.§.vbi sena.vel cla risf.vbi exclamat cotra iudices qui ne sciūt a verbis statuti recedere:z dicit Pau.de cast.in.l.z si seuerior.§.ex qui bus cau.infa.irro.qd ipse habuit hunc casum de facto:z dicit q iudicib⁹ alle gauit Bal.in.d.l.data opera.z dicit qd si non habuisset autoritatē Bal.in.d.l. data opora fecissent illū reum decapi tare:quod dicit ipse ibi esse no.de quo ego latissime forte vltra oēs dixi in.l.de minore.in princi.in.vj.et.vij.colum.ff. de q̄stio.z in sing.meo.clxxvj.incip.vo lūtas et ppositū.ad qd etiā vltra dicta in dictis locis per me vide Jaso.in.l.j. in.iiij.z.v.col.ff.de lega.z.d.Philip.de ciū in consi.suo.ix.incip.diuino zc.in.j. col.et Jas.olno .in.d.l.in actionibus.in vj.z.vij.col.ff.de in lit.iur.et Alex.in.d. consi.cxix.incip.viso processu zc.in.iiij. col.in.vij.vol.¶Nota vlterius ex isto tex.in versi.ea q̄ ex improuiso casu po
84 tius q̄ in fraudē accidūt zc.†q ea q̄ casualiter accidūt nō nocēt agenti. Et ideo dixit Abb.in consi.suo.lxij.inci.in cōtrouersia.in fi.iiij.col.in.ij.vol.q illa que casualiter fiūt et nō ex pposito nō sunt in cōsideratione:z per consequēs nō puniunt.Et facit dictū Bald.in.l. presbyteri.in vlt.col.C.de episco.z cle. vbi dixit q si examinat testis z casuali ter seu incidēter dicat se esse homicidā q ex tali cōfessione non poterit puniri nec cōdemnari:de quo dixi in practica mea causa criminaliū.in.§.constāte.
85 nu.48.z.49.†Et q talis cōfessio inci dēter facta non sit punibilis voluit alij plures docto.quos retuli in dicta pra cti.mea.in.§.postq̄.nu.9.et in.l.j.in.§. diuus Antonius.in vl.col.in princip. ff.de questio.et in.d.l.j.in prin.in.xv.co lū.eo.tit.z in sing.meo.cccxxix.inci.plu res sunt casus zc.in prin. ¶Uenio mo do z ad glo.z prima glo.clara est.nam supplet verbū rectū⁹ fecerit z supplet glo.quā si se celet vel abscondat q hoc erit meli⁹ fratri tuo:qz tūc poterit pba re de iure suo.s.se non pcussisse animo occidēdi qd nō posset si se absconderet vel celaret.¶Capio glo.scdam in ver bo nō occidēdi animo.que glo.dicit q videtur q nō possit pbari hec negatiua:sez anim⁹ nō occidēdi per ea q̄ ha bentur.in.l.actor.§.de probatio.vbi di citur q negatiua est improbabilis:sed dicit postea gloss.q imo talis animus nō occidēdi probabit per presumptio nes probādo amicitiā vel affinitatē cū pcusso z qualitatē occidentis z etiā cū iuramēto purgationis.allegat in arg. l.presenti.§.sicubi.§.de his q̄ ad eccle. cōfu.z.l.si nō cōuitij.j.de iniur.hāc gl. dicit Bal.no.esse ad hoc vez quomodo probet animus in delictis:z habes ex ea q affinitas vel amicitia existens in ter occisum z occidentē inducit psum ptionē animi de nō occidēdo:qd intel lige nō per se sola sed alijs cōcurrenti bus:de quib⁹ hic in glo.que loquit co pulatiue ibi z qualitatē occidētis et⁹ iu
86 ramētū purgationis zc.†Et circa hoc an affinitas vel amicitia tollat psum ptionē occidēdi vide do.Fran.de aret. in consi.clvij.incip.visa cōsultatione. in.vj.col.z Sali.z alios hic z Cepo.in consi.suo.xxxj.inci.super homicidio.in penul.colū.et do.Philip.deciū in cōsi. ix.inci.diuino zc.in.ij.z.iij.colū. ¶Ca pio glos.in ver.militarē.pro cui⁹ expe ditione opz dicit hic q iste miles q̄ oc cidit cōuenitur sub preside vt apparet ex hoc tex.in verbo presidi prouincie z q esset miles patet in ver.militarē di sciplinam zc.sed miles debet cōueniri sub magistro militū qui habet iurisdi tionē in militibus:vt habet in.l.magi sterie.§.de iurisdi.om.iudi.sol.gl.duo bus modis:z primo dicit q hoc euenit in casu qz enorme erat delictū quo ca su miles pdit priuilegiū fori:qz reatus omnē dignitatē excludit:vt est tex.in l.j.§.vbi sena.vel clarif.soluit z secūdo modo glo.z dicit q hoc euenit in casu
87 isto qz crimen erat notorium. ¶†Ex qua gl.no.q qn̄ crimē est notoriū reus pōt prorogare iurisditionem iudicis in cōpetentis z facta corā tali iudice va lent z tenēt non attēta incōpetētia: qd multum no.z pōderat hic Bal.de quo

etiã latĩ⁹ hic per Bali. ¶ Capio gloss. in verbo voluntas q̃ dicit qđ ad hoc vt habeat locũ lex cor. de sica. requiritur volũtas: et alle. plura iura ad hoc: post ea dicit qđ etiã q̃nq; cõtrahitur crimẽ l. cor. sine volũtate delinquẽdi. ⁊ alleg. l. qui occidit. in §. pe. ff. ad. l. aquil. et. l. si ex cã. §. mulier. ff. de mino. circa hoc an et q̃n sine animo delinquẽdi cõmittit delictũ: et in quibus casib⁹ dixi. s. in textualib⁹. ⁊ ad hoc adduxi plures tex. ideo circa hoc vlterius me nõ extẽdo. ¶ Capio glos. fina. que dicit qđ tex. iste vtit verbo plerunq;: eo q: etiã q̃nq; q̃s punit p casu mortis sequute licet ille qui punit non habuerit aĩm occidẽdi: ⁊ ad hoc alleg. plura iura: circa qđ ego etiam aliqua dixi. s. circa materiã huius. l. que non repeto breuitatis causa.

88 ¶ † Postea glos. ista circa fi. ponit differentiam inter casum fortuitum et casum improuisum: qđ clarius declarat Bal. dicens q casus fortuitus dicitur quãdo non precedit aliqua causa depẽdens ab eo cui casus euenit vel cõtingit: sed casus improuisus dicit ille cui culpa precedit: quam differentiã dicit Bal. nescire alibi. ¶ Alia facientia ad materiam huius. l. videas per doc. hic et in l. j. in §. diuus adrianus. ff. eod. et p ista sit expedita lex ista. ¶ Sequitur modo. l. ij. q̃ incipit is qui aggressorem. ¶ Hippolytus de Marsiliis. J. U. D. Bononiensis.

1 ☞ Licitum est vnicuiq; occidere aggressorem pro defensione sua.
2 Occidens aggressorem non peccat.
3 Clericus celebrans licite aggressorem occidit.
4 Defensio est de iure naturali.
5 Defensio non potest a principe auferri. nume. 7.
6 Statutum tollens defensionem intelligitur de ciuili.
8 Occidens aggressorem pro defensione non punitur. nu. 9. et quomodo intelligitur. vide nu. sequenti.
11 In discrimine vite quãdo quis dicat.
12 Defensio mea q̃n dicit pbata. nu. 14.
13 Armorum terror iustum metum parit.
15 Excedens modum in defendendo quomodo puniatur. nu. 20.
16 Non dantur ad mensuram verbera.
17 Metus instans tollit iudicium rectũ.
18 Uulneratus si occidat vulnerantẽ pena mortis non punitur. nu. 23.
19 Percussus causa defensionis presumitur repercutere. nu. 21.
22 Percutiens semel presumitur velle repercutere.
24 Justa causa excusat homicidam a pena mortis.
25 Causa etiã iniusta excusat a dolo.
26 Permissum a iure non est punibile.
27 Prouocatus vera pena non punitur.
28 Prouocatis verbis si offendat mitius punitur.
29 Lex penalis extenditur ex idemptitate rationis.
30 Iniuria potest vlcisci incontinenti.
31 Exceptio dilatoria incontinenti post litem contestatam opponi potest.
32 Judex quando possit mutare sententiam.
33 Quando quis dicatur capi in delicto.
34 Aggressus quando teneatur fugere.

Si q̃ aggres-

sorẽ. Et hoc intendit: lz vnicuiq; ad suã defensionẽ occidere aggressorem. h. d. sm Bar. vel sic: aggressus in discrimine vite cõstitut⁹ põt suã ocidere aggressorẽ sec⁹ si nõ sit in periculo vite: q: tũc excederet modũ. h. d. sm Bal. vel sic: constitutus in vite discrimine aggressorez occidẽs nullo mõ punit. h. d. sm Ang. vel sic: posit⁹ in discrimine vite potest impune suũ aggressorem occidere. h.
1 d. sm Salice. casus ⁊c. † Not. ex isto tex. dictũ in summario videlicet qđ licitum est vnicuiq; p defensione sua occidere aggressorem: concor. l. scientiaz. §. qui cũ aliter. ff. ad. l. aq̃l. et. l. vt vim. ff. de iusti. ⁊ iu. l. sed et partus. §. fi. ff. qđ me. cau. ⁊. c. de his. xx. distin. ⁊. c. ius naturale. j. di. ⁊ cle. vnica. de homi. ⁊ habe
2 tur in. l. j. s. vñ vi. † quinimo talis occidẽs aggressorẽ se defendendo nõ cõmit
3 tit pctm̃. † Et ideo dixit Jo. de ligna. in

tracta.suo de iusto bello.ꝙ si clericus
ad altare celebrãs aggreditur ab ali-
quo ꝙ iuste põt dimittere celebrationẽ
⁊ potest se defendere:et si in illa rixa se
defendẽdo occidit aggressorẽ ꝙ põt in-
cõtinẽti redire ad altare ⁊ missam per-
ficere:qḋ dictũ refert ⁊ sequit̃ Abb.i.c.
clerici.el.j.circa princ.de vita ⁊ honest.
cle.quos refert ⁊ sequit̃ do.Maria.soc.
in repe.c.ad audientiã.in.xxxi.colũ.de
homi.in versi.xxvij.q̃s ego retuli.in.l.j.
4 in.iiij.colũ.ff.eo.¶ †Et ratio predicto
rum est quia defensio est de iure natu-
rali et tanꝙ iuris naturalis ꝯpetit non
dũ hominib⁹ sed et animalib⁹ brutis:
vt habet̃ in.l.i.§.sꝫ cũ arietes.ff.si qua-
5 dru.paupe.fecis.di.† Et talis defensio
tanꝙ iuris naturalis non potest tolli a
principe siue a superiore.text.est et ibi
oẽs doct.in.§.sed naturalia.insti.de iu-
re naturali:et voluit Barto.in tracta.
suo qui sint rebelles.in vlti.colum.⁊ in
l.facultas.circa p̃n.C.de iu.fis.l.libro.x.
⁊ Old.in consi.xliij.incip.queritur vtrũ
citatio ⁊c.et Ang.in cõsilio suo.clxxvij.
6 incip.in facto ꝓponitur:et † ideo dixit
Bal.in.c.a nobis in.fi.de excep.ꝙ statu
tum tollẽs defensionẽ intelligit̃ de ciui
li nõ autẽ de naturali:qḋ etiã cõfirmat
d.Feli.in.c.cũ dilecti.in.v.col.de exce.
7 †Et dixit Gemi.i.c.nõ solũ.i p̃n.de ap.
in.vi.ꝙ papa nõ põt tollere defensionẽ
introductã de iure naturali sꝫ bñ tolle
re illã q̃ introducta est de iure positiuo
⁊ dixit Bald.in.l.i.i.iiij.col.C.q̃ accu.nõ
pos.ꝙ ius naturale ꝑmittit ꝙ q̃s defen
dat se ꝑ fas ⁊ nefas:⁊ ꝙ naturalis viuẽ
di dulcedo sic insita est:et ideo text.nr̃
cum si ꝑmittit occisionẽ aggressoris se
defendẽdo.⁊ ratio hui⁹ text.⁊ similium
põt esse q: occidẽs aliquẽ se defenden-
do nõ v̓r cõmittere maleficiũ ſm Bal.
in.l.data opera.in.iiij.col.C.q̃ accu.nõ
8 pos.† Et alia rõ etiã allegari põt q̃re
occidens aggressorem se defendẽdo nõ
9 punit̃ vꝫ ꝙ si † aggressor est mortu⁹ ab
aggresso se defendẽdo videtur magis
a seipso occisus ꝙ̃ ab aggresso:quã rõ-
nem adducit Abb.in.c.clerici.el.j.post
prin.de vi.⁊ hone.cleri.Pro quo facit
optime dicta ꝑ Bal.in.l.fi.post prin.ff.

10 de rerum diui.†Et intellige hunc tex.⁊
oia predicta qñ aggressus est in ꝑiculo
vite constitutus: nam tũc põt impune
occidere aggressorem:secus aũt qñ nõ
esset deãbulat⁹ vel in periculo vite cõ-
stitut⁹:q: tũc nõ liceret ipsi aggresso oc
cidere aggressorem:ita ꝓbat iste tex.in
ver.in discrimine vite constitut⁹ ⁊c.ad
qḋ facit text.in.d.cle.vnica.in fi.de ho-
mi.et in.d.l.scientiã.in.d.§.q̃ cũ aliter.
et facit text.in.l.j.C.vñ vi:in ver.cũ mo-
deramine.⁊ ibi glo.no.⁊ magistra.⁊ fa
cit text.in.l.j.§.vim vi.ff.de vi et vi ar.
11 †Qñ autẽ q̃s dicat̃ in discrimine vite
cõstitutus vel in casu in quo sibi liceat
occidere aggressorẽ.dicas ꝙ quis dici-
tur in periculo vite cõstitut⁹ eoipso ꝙ
terror armorũ sibi infert̃.ita habet̃ in
l.iꝫ.§.armati.ff.de vi et vi.arma.et in.l.
sed si quacũꝙ.in prin.ff.ad legeꝫ aquil.
vbi hoc voluit glo.⁊ do.Flo.⁊ in.l.scien
tiam.§.qui cũ aliter.eo.titu.⁊ do.Flor.
in.l.si seru⁹.in fi.col.ꝑ eo ti.in.d.l.scien-
tia.in.d.§.q̃ cũ aliter.eo.ti.⁊ voluit do.
Barth.cepo.in consil.suo.xxix.inci.viso
ꝓcessu.in.v.col.et Ange.de are.in trac.
suo malefic.in verbo ⁊ dictus titius se
defendendo.in.ij.car.in.j.colum.in ver.
et aduertas qḋ quis ⁊c.vbi alle.Bald.
in.l.si ex plagijs.§.tabernarius.ff.ad.l.
12 aquil.¶ †Et ideo dixit Bart.in.d.l.sed
si quacunꝙ.in principio.ff.ad.l.aquil.
ꝙ eo ipso ꝙ probo quod aliquis venie-
bat contra me cũ gladio euaginato et
ego eũ occidi ꝙ tunc probata est defen
sio mea:quod dictum refert ⁊ sequitur
Joannes de ana.in.c.perfodiens.in vl
tima columna.de homi.vbi etiaꝫ dicit
13 †ꝙ visus armorũ affert iustũ metum:
⁊ illud dictum Barto.in.d.l.sed si qua
cunꝙ.refert et sequit̃ do.Barth.cepo.
in ꝯsi.suo.xxix.preallegato.in.v.colum.
ꝓ quo dicit esse tex.in.l.si percussorem.
j.in hoc titu.et adde ad predicta glos.
not.in.d.l.j.C.vnde vi:que dixit qḋ suf-
ficit terror armorũ vel iactio percussio
14 nis.¶ †Et facit optime pro predictis
not.verbum Bartol.in.l.si ex plagijs.
§.tabernarius.ff.ad.l.aquil.quem re-
fert et sequitur Ange.de aret.in.§.in-
iuris.in.j.colũ.in fin.institu.ad.l.aqui-

liã vbi dixerunt ꝙ si percutio te anteꝗ̃
tu percutias me dũ tu es in actu ꝑcu-
tiẽdi me ꝙ dicor tũc fecisse ad meã de-
fensionẽ: qđ etiã voluit Ang. in. l. quem
admodũ. ff. de inoffi. testa. quẽ refert et
sequit̃ do. An. corse. in no. suis in verbo
metus. in. j. no. et idẽ etiã voluit Ange.
de aret. in tracta. suo malefi. in verbo ⁊
dictus titius se defendendo. in. j. car. in
vlti. versic. circa me. vbi similiter alleg.
Bart. in. d. §. tabernarius. ⁊ Bald. in. l. j.
§. vnde vi ⁊ idẽ etiã dixit Alexã. in ↄsil.
cccxxiij. incipiẽ. in casu predicto. in. iij.
colũ. versi. circa secundũ ⁊c. Bald. in. l.
in multis. C. de libe. cau. in fi. ad que ẽt
vide do. Jas. in. l. vt vim. in. ij. col. versi.
tamẽ non est necesse. ff. de iusti. et iu. et
do. Pet. philip. cor. in consi. suo. clxũ. in
cipiẽ. in hac cõsultatiõe. in. iiij. col. in. j.
volu. ⁊ in cõsi. cciiij. incip. pro decisiõe.
in. ij. colũ. ⁊ ibi in consi. cclxxiiij. inci. vi-
detur. in. j. columna. de quo latius dixi
in. l. penulti. in. ij. ⁊. iiij. col. ff. de questi.
in illo arti. ꝙ idem operatur potentia
in habitu qđ operatur potẽtia in actu:
et dixi etiã in. l. j. in princ. in. v. colum. ff.
15 co. de sica. ¶ † Et scias ꝙ lꝫ vt dixi de-
fensio debeat fieri cũ moderamine in-
culpate tutele: vt habetur in. d. l. vt vim
ff. de iusti. et iure. et in. l. j. §. vnde vi. ta-
mẽ ille qui se defendẽdo excessit modũ
inculpate tutele nõ debet puniri pena
mortis sed alia mitiori pena arbitrio
iudicis: ⁊ sic nõ debet puniri ꝑ toto sꝫ
tantũ pro excessu: ita dixit Joan. an. in
c. significauit. de peñ. ⁊ remis. in nouel.
⁊ Bal. in. c. j. §. j. ad fi. de pa. iur. fir. et in
c. j. in princ. in. ij. colum. de pace tenẽ. et
Joan. and. in addi. Spe. in tit. de homi.
⁊ idẽ dixit Bald. in. l. vt vim. ⁊ Ludo. ro.
in sing. suo. xlj. ⁊. d. Flor. in. d. l. qui scien
tiam. §. qui cum aliter. ff. ad. l. aquil. et
Pet. de anch. in. d. clemen. j. de homi. et
Paul. de ca. in consil. suo. cxcij. incipi. in
causa incarceratorum. in vlti. col. ⁊ idẽ
tenet do. Alexan. in consi. lxxvj. incipiẽ.
visa inquisitione. in. j. et. ij. colum. in. j.
volu. ⁊. d. Bartho. cepo. in consi. xxix. in-
cip. viso processu. in pen. col. ⁊ in consil.
xxxiiij. inci. si vnꝗ̃. in. xj. colũ. ⁊ Ange. de
are. in trac. malefi. in ṽbo ⁊ dict⁹ titius
se defendẽdo. in ṽsi. aduertas etiã. ⁊ ibi
in addi. ⁊. d. An. ⁊ Jo. de ana. in. c. signi-
ficasti. el. ij. de homi. et voluit glos. xxiij.
q. j. in summa. de quo etiam dixi in. d. l. j.
in pñ. in. vj. colũ. ff. eo. ⁊ in practica mea
causarum criminalium. in. §. quoniam.
nu. 63. ⁊ ratio q̃re in tali casu excedens
modũ inculpate tutele nõ punitur de
toto: sed solũ de excessu ⁊ sic non punit̃
pena mortis: sed alia mitiori pena est
secundum Bal. in. d. l. vt vim: quẽ refert
⁊ sequitur Cepo. in consilio suo. j. in. ij.
16 colũ. est videlicet † ꝙ ictus seu percus-
siones seu verbera non dant̃ ad men-
surã: et defendens se nõ potest habere
staterã in manibus et mẽsurare ictus.
pro quo est text. not. in. c. fi. de homici. in
17 vj. ⁊ hoc tanto magis est verum: † quia
met⁹ improuisus instãtis periculi tol-
lit rectũ iudiciũ et consiliũ deliberãdi:
homo enim intenso dolore vel timore
ꝑmotus non est in plenitudine intelle-
ctus. ita dicit Bal. in. c. j. §. j. in fi. de pa.
iura. fir. Pro quo facit illud vulgatum:
videlicet homo asaltado mezeo ꝑduto
qđ vulgare refert ⁊ cõfirmat. d. Augu.
de ari. in addi. ad Ange. de aret in tra-
cta. male. in ver. ⁊ dict⁹ titius se defen-
dendo. in. ij. car. in. ij. colum. illius ad-
18 ditio. ¶ † Quinimo dico vnum quod
est fortius: videlicet ꝙ nedũ ille qui se
defendẽdo occidit aggressorem non est
puniẽdus pena mortis per rationes su-
perius adductas ⁊ per iura ꝓallegata:
sed etiã ille qui occidit eũ se non defen
dendo non debet puniri pena mortis:
sed mitius: vt puta si percussus etiam
vulneratus insequatur vulnerãtẽ qui
fugiebat ⁊ eũ occidat nõ tenetur vt ho-
micida: nam est poti⁹ in culpa ꝗ̃ in do
lo. Jstud est sing. dictum Jaco. de are.
quod refert ⁊ sequit̃ do. Ant. in. c. olim.
el. j. ad fi. de restit. spo. ⁊ ibi Abb. in. x. co
lum. quã doctrinã etiã refert. d. Frã. de
are. in cõsi. suo. xxxiiij. incip. visis diligẽ
ter testibus. in fi. ⁊ in cõsil. suo. lxxx. inci.
sicut decet ⁊c. in fi. ⁊ idẽ tenet Ange. de
are. in tract. male. in ver. dict⁹ titius se
defendẽdo. in ver. querit̃ titi⁹ vulnera-
uit ⁊c. ⁊ ꝑ hac parte in cõtingẽtia facti
ↄsuluit Bal. in ciuitate Papie vt refert

Pau.de castr.in consi.suo.cxcii.incipit.
in causa incarceratorum.in vlti.colu.et
idem etiam firmat Jo.an.in addi Spec.in
ti.de homi.sup.rub.vbi dicit quod licet exce-
dens modum se defendendo teneatur de cul-
pa.c.significasti.el.ii.de homi.tamen si in
illo excessu occidat aggressorem non tenetur
vt homicida:quod dictum refert et sequitur
do.Alex.in consi.suo.lxxvi.incipit.visa
inquisitione.in.ii.colu.in.i.vol.et idem vi-
detur tenere Bal.et Sali.in.d.l i.§.vim vi.
pro quibus faciunt dicta per Albe.de rosa.in
ii.parte statutorum.q.cccclii.et illud di-
ctum Ja.de are.d.Ant.et sequacium refert
et sequitur do.Feli.in c.dilecti filii.in.vii.
colu.extra de exce.vbi refert etiam alios
tenentes hanc partem et alia plura circa
hoc facientia ibi refert subdens quod de hoc
dicto nunquam debes obliuisci quia vix pos-
set esse notabilius:et idem dixit ipse.d.
Feli.in.c.significasti.el.ii.de homi.in
pe.colu.de quo etiam dixi in sing.meo.c.
incip.occidens aggressorem.et dicam etiam.i.
¶ Scias etiam et perpetuo teneas menti
19 vnum circa materiam huius.l.vz†quod ag-
gressus seu primo percussus semper presu-
mitur repercutere ad suam defensionem non
autem ad vindictam:ita habetur in hac.l.per
Bal.vbi pro hoc alle.not.in.c.significa-
sti.de homi.el.ii.et l cle.i.de homi.et hoc
etiam voluit ipse Bal.in.l.i.in.§.cum arietes.
ff.si quadru.pau.fecis.dica.et Bart.in.l.
si ex plagiis.ff.ad.l.aquil.et in.l.sed si
quacunque.eo.ti.et in consi.suo incip.vasi.na-
tiuus petri.et Pe.de anc.in.d.cle.i.de ho-
mi.et do.Alex.in consi.suo.lxxvi.inci.visa.
inquisitione.in vlt.col.in.i.vol.et in alio
consi.suo nondum impresso inci.et vt oportet
consideratis.in.ii.car.et.d.Feli.in.c.dile-
cti filii.in.ix.col.de excep.que omnia tanquam no.
tenenda sunt menti perpetuo in hac mate-
ria defensionis:de quo etiam dixi in.l.
vnius.§.cognitura.in.x.colu.ff.de quaestioni.
et in.d.l.i.in princi.in.vii.col.ff.eo.de si-
car.etc.et vide que latius dixi in practi-
ca mea causarum criminalium in.§.quo-
20 niam.nu.68.69.et.70.¶ †Scias etiam
vltra premissa quod si quis se defendendo ex
animo et proposito excessit modum defen-
sionis et taliter excedendo vulnerauit vel
occidit quod etiam tali casu non debet puniri
pro toto eo quod fecit sed pro excessu tantum:ita
sing.dixit Alex.in consi.cxl.inci.videtur in
casu:in pe.et vlti.colu.ad quod alle.Pe.de
anch.in dicta cle.i.de homi.de quo ibi
latius per eum:et dixi de hoc etiam late in.c.ii.
circa fi.de homi.ad quod vide etiam Alex.
in consi.ii.in.v.col.in.vii.vol.et in consi.cxix.
inci.viso processu.l.iiii.col.in eo.vii.vol.
21 ¶ †Item scias etiam quod si quis vim iam factam re-
pellit:presumitur potius facere ad defensio-
nem quam ad vindictam.ita dixit glo.xxiii.q.i.
in summa per quam glo.ita dixit do.Aug.
de ari.in trac malefi.Ang.de are.in verbo
et dictus titius se defendendo.in.ii.car.in.i.
22 addi.in.ii.colu.illius addi.†Et tanto
magis hoc procedit quia quando pro prio percussit
videtur habere animum repercutiendi secundum
do.Aug.de ari.in dictis addi.in dicto ver.
et dictus titius se defendendo.in.ii.car.in
dicta.i.addi.post prin.vbi no.loquitur
de quo latius dixi in practica mea causa-
23 rum criminalium.in.§.quoniam.nu.72.¶ †Et pro
istis facit quod voluit Abb.in.c.olim.el.i.
in.viii.colum.post do.Ant.ibi de resti.
spo.vbi dixit quod si percussus seu vulne-
ratus insequitur vulnerantem qui fugie-
bat et cum occidat non tenetur de occiso vt
homicida:quia est potius culposus quam
dolosus:et quia inconsultus calor caret vi-
tio calsinie:vt in.l.i.ff.ad turpil.et.ii.q.
iii.§.notandum.quod dictum refert et sequitur
do.Feli.in.c.dilecti filii.in.viii.col.de ex-
cep.quod etiam firmauit.d.Petr.phili.cor.
in consi.suo.cciiii.incip.pro decisione.in
fi.in.i.volumi.pro quo faciunt dicta per
Alex.in consi.cxix.incip.viso processu.in
ii.col.post medium.in.vii.volu.de quo
etiam dixi.s.proxime:et latius etiam dixi in
practica mea causarum criminalium.in.§.
quoniam.nu.65.¶ Vlterius scias quod vltra su-
pradictas rationes allegatas:quare in casu.l.
nostre occidens aggressorem ad suam defen
sionem non punitur:dicas quod alie sunt
24 rationes.†Nam alia est:vz quia vbicunque
aliqua iusta causa subest in committen-
do homicidium tunc non potest quis puniri de
homicidio:ita dixit Pau.de ca.in consi.
suo.cxii.incipi.in causa incarceratorum.
quem refert et sequitur do.Ludo bolo.in
consi.lxiiii.incip.viso igitur etc.:sed in ca-
su.l.nostre subest iusta causa.s.defen-

tio ideo nõ punit aggressus de homici
25 dio.¶ †Et facit etiã:nam ols iniusta
causa dummodo colorata excusat a do
lo ꝛ a pena vt in.l.plagij.la.ij.§.de pla.
et.l.igitur.ff.de libe.causa cũ si.de quo
lati⁹ dixi in practica mea causarũ cri-
minalium in.§.aggredior.nume.78.
de quo etiam dixi.§.in.l.precedenti.in
v.col.circa medium.Alia est etiam ra-
tio quare in casu huius.l.aggressus nõ
punitur de homicidio cõmisso in per-
sonam aggredientis:vcꝫ qꝛ defensio est
de iure naturali.vt in.l.j.in.§.cũ arie-
tes.ff.si quadru.pau.fecis.di.et in.l.vt
vim.ff.de iusti.ꝛ iure.ꝛ in.l.j.§.vnde vi.
Et naturalia non possunt tolli etiam a
principe vt in.§.sed naturalia.insti.de
iure naturali:cũ ergo a iure cõcedatur
defensio ergo si mors inde sequatur ta
26 lis occidẽs non debet puniri qꝛ † si ali
quid permittit aliqua lege statuto vel
consuetudine istud quod sequit ex tali
actu permisso nõ est punibile:ita dixit
do.Philip.deci⁹ in cõsi.suo.ix in.ij.col.
in ver.sed tamẽ his ꝛ similibus ꝛc.vbi
ad hoc alleg.plura ꝛ plura iura:d quo
ego etiam vltra eũ late dixi in practica
mea causaꝝ criminaliũ.i.§.vlteri⁹.nu.
9.vbi omnino videas ꝛ.i.§.aggredior.
27 nu.77.et.78.¶ †Modo redeũdo ad
tex.nostrum dico qđ iste tex.põt allega
ri ad vnũ:vcꝫ qđ prouocatus nõ põt cõ
dẽnari de delicto saltẽ vera pena deli-
cti.Quoniã ignoscẽdũ est ei qui prouo
catus deliquit.l.qui cũ maior.§.si liber
tus.in ver.ignoscendum est ei qui pro-
uocatus voluit vlcisci ꝛc.ff.de bo.libe.
et pro hoc est text.in clemẽ.j.de homi.
ꝛ in.l.sciẽtiam.§.qui cum aliter.ff.ad.l.
aqui.ꝛ in.l.ij.in prin.ff.de in.lit.et in.l.
j.in.§.cum arietes.ff.si quadru.paupe.
fecis.di.ꝛ facit text.no.in.l.si adulteriũ
cũ incestu.in.§.imperatores.in ver.dif-
ficillimũ est iustũ dolorẽ temperare.ff.
de adult.ad qđ etiã facit.l.gracch⁹.C.
de adul.ꝛ hãc partẽ tenet Spec.in tit.
de crimine in modũ exceptionis oppo-
sito.in.§.in primis.in ver.sed quare.et
idẽ firmat Pau.de ca.in cõsi.suo.cxcij.
inci.in causa incarceratorũ.in.vj.col.et
Gãdi.in tracta.malefi.sub rubri.de pe.
reo.in.xxiiij.colũ.ver.pone etiã qđ plu-
res homines:et Oldr.in consi.suo.lvij.
incip.consueuit ꝛc.in vlti.col.ꝛ in con-
si.lxxi.incip.nunquid ꝛc.in princi.et.d.
Petr.philip.cor.in consi.ccxij.incip.ꝑ
decisione in si.in.j.volu.ꝛ pro hac opi.
facit optime not.verbũ Spec.in tit.de
accu.in.j.parte.i.§.j.ver.qđ si te voca-
ui latronem.vbi dixit quod si te ꝓuo-
caui dicto vel facto ad iram ꝛ tu dicto
vel facto mihi iniuriaris qđ nõ debes
mihi ex hoc cõdemnari.argu.d.§.cum
arietes.qđ dictũ refert ꝛ sequit do.Flo.
in.d.§.cũ arietes.in vlt.col.in ꝑn.ꝛ Jo.
de ana.in.c.significasti.el.ij.in vlt.col.
de homi.ꝛ Ange.in.l.vt vim.ff.de iusti.
ꝛ iu.ꝛ ibi Jas.ante fi.et Alexã.in consi.
cxix.incipi.viso processu.in.j.col.in.vij.
volu.ꝛ eũ etiam refert ꝛ sequitur Ang.
de are.in tracta.malefi.in verbo verba
cõtumeliosa.in.ij.car.in verbo quid si
28 aliquo dicto vel facto ꝛc.†Et dicit ibi
do.Ang.de ari.in addi.quod si cũ ver-
bis iniuriosis prouocasti me ꝛ ego non
cum verbis iniuriosis offendi te:sꝫ cũ
gladio quod est fortius qđ debeo sub-
uenire:ad qđ alleg.Ang.in.d.l.si adul-
terium cum incestu:ꝛ in.d.§.imperato-
res.per illum text.ff.de adul.ꝛ idẽ etiã
dixit ipse do.Augu.met in eodẽ tracta.
in ver.ꝛ dictus titius se defendendo in
iiij.car.in addi.incip.tu autem in hac
materia adde qđ ideo videt qđ ex solis
minis ꝛc.de quo latius in hac materia
loquutus sum in practica mea causaꝝ
criminaliuꝫ.in.§.qm̃.nu.26.cũ seq.vbi
plura dixi in hac materia prouocatio-
29 nis.¶ †No.etiam ex isto text.in verbo
vel quẽcunqꝫ alium ꝛc.ꝙ lex penalis ꝛ
odiosa extendit ex idẽptitate rationis:
nã lꝫ lex imponens penã mortis ꝑ ho-
micidio sit penalis ꝛ a tali pena excu-
set occidẽs aggressorẽ:ita etiã excusat
occidẽs sociũ aggressoris vel aliũ se de-
fendendo vt ꝓbat iste tex.ergo apparet
ꝙ lex penalis loquẽs i occidẽte aggres
sorẽ habet locũ in occidẽte aliũ quã ag
gressorẽ se defendẽdo:ex quo clare pa-
tet qđ lex penalis loquẽs in vno casu ꝛ
in vna persona extẽditur ex idẽptitate
rõnis ad aliũ casum ꝛ ad aliã personã.

pro quo facit id q̄ dixi i sing. meo. clxxv.
incipi. cōcesso vno: de quo articulo q̄n
lex penalis vel odiosa extendat ex idē
ptate rōnis: vide Jaso. in. l. fratres. in
ij. et iij. col. C. de inof. testa. et in. l. fi. in. j.
ij. et. iij. co. C. de idic. vidui. Alb. de ro. in
j. parte statu. q. ciiij. incip. sed quid sta-
tutum est. Alexā. in consi. xxxix. incipit.
stantibus his. in. iij. colū. in. vj. volu. et
ibi in cōsi. cxiij. incip. perspectis his rc.
in. ij. colū. et ibi in consi. ccj. in pe. colū.
et in consi. lxxxix. incipi. circa primum.
in fi. j. col. in. vj. vol. r ibi in consi. ccvij.
incip. pōderatis. in vlt. col. r. d. Philip.
decius in consi. ccxxiiij. inci. in causa:
in. j. col. r Deciummet in cōsi. cclxxvij.
incip. consultus. in. j. col. ad fi. r in con-
sil. cclxxxiiij. incip. viso rc. in. j. colum. et
eundē Deciū in cōsi. cccj. incip. in cau-
sa. in. j. colū. et Alex. in consi. xlv. incip.
habita super contētis. in. j. colū. in. vij.
volu. et in consil. liiij. incip. in casu. in
ij. col. et in consil. clxxj. incip. visis. in. ij.
col. et in consi. cj. incip. super primo: in
vlti. col. in fi. in. vij. volu. et ibi in consil.
cxxix. incip. super primo: in. ij. colum. et
vide Corse. in not. suo in verbo extēsio.
incip. licet lex penalis: et vide que ego
dixi in. l. qui falsam. in. §. accusatio. ff.
de fal. et que dixi in consi. meo. inci. p-
tector in te sperantium rc. in. iij. cart.
30 ¶ † Expeditis no. dico aduertendum
eē q̄ indistīctē iste tex. pmittit aggresso oc-
cidente aggressorē p sua defensione q̄
istud est itelligēdū dūmō hoc fiat incō-
tinēti durāte eadē rixa: secus ex inter-
uallo: ita dixit tex. gl. et docto. in. l. iij. §.
cū igit. ff. de vi r vi ar. r voluit glo. r ibi
doct. in. l. j. C. vnde vi. et facit. l. q̄ ait. §.
q̄ ait. ff. de adulte. r tex. in. l. continuus.
in princi. ff. de verb. oblig. r facit nam
illa que incōtinēti fiunt vident̄ inesse
vt in. l. lecta. ver. dicebam. ff. si cer. pe.
31 ¶ † Et facit; nā licet exceptio dilatoria
debeat opponi ante li. cōte. vt in. c. pa-
storalis. de exceptio. r in. l. exceptionē.
C. de pba. et in. l. peremptoria. C. sen. re
scin. non pos. cū vulga. tamē talis exce-
ptio dilatoria pōt opponi incontinēti
post li. cōte. ita dixit gl. not. in. l. pōpo-
nius. §. rati. ff. de procura. de qua glos.
latius loquut' sum in. l. j. §. diuus an-
toninus. in vlti. glos. ff. de questio. et il-
lā refert r sequit̄. d. Feli. in. c. exceptio-
32 nem in. ix. col. ad fi. de exceptio. ¶ † Et
facit etiā. nā licet iudex nō possit post-
quā iudicauit mutare sententiā vt di-
cit tex. in. l. iudex postq̄. ff. de re iudi. et
in. l. q̄ iussit. eo. tit. tamē hoc fallit nisi
incōtinenti ipse iudex reuocet vel mu-
tet snīam: qr hoc facere poterit: ita di-
xit glo. in. c. predicator. xvj. q. j. quā glo.
p not. refert et sequitur Bal. in. l. nō du-
bium. in. viij. colū. C. de legi. et. in. l. j. in
ix. colum. C. de fur. et Pet. de ancha. in
consi. suo. ccix. inci. iudex de iure iudi-
caturus: in. vj. col. et Cardi. in cōsi. xxxj.
incip. punctus. et. d. Feli. in. c. exceptio-
nem. in princ. x. col. de exceptio. ¶ Pro
quibus et p dicta regula q̄ ea que in-
continenti fiūt videntur inesse faciunt
plura singularia dicta per Jaso. in. l.
edita. in. v. col. versi. ego teneo rc. C. de
eden. et dixit Bal. in. l. ictus fustium. in
vlti. colum. ff. de his qui nota. infa. q̄
33 ille dicitur capi in delicto qui capit̄
post delictū arrepta fuga: r sic inconti-
nenti. alleg. tex. in. l. q̄ ait lex. §. fi. ff. de
adulte. r sic per ista debet intelligi tex.
noster in aggresso q̄ incōtinenti in ipsa
rixa occidit aggressorez se defendēdo:
secus si hoc faceret ex interuallo: qr po-
tius diceretur hoc fecisse ad vindictaz
34 q̄ ad defensam. ¶ Ulterius pro com-
plemento huius. l. queri posset an ag-
gressus teneatur potius fugere q̄ occi-
dere aggressorē. in quo me aliter nō ex-
tēdo: de hoc plene satis dixi in practica
mea causarū criminaliū. in. §. qm̄. nu.
86. et. 87. cū seq. ¶ Et p ista sint expe-
dita textualia: igitur venio ad gloss. Et
prima gl. est clara; nā dicit q̄ aliq̄ intel-
ligūt hoc verbū aggressorē de nocturno
depopulatore: vel de eo q̄ itinera insi-
diis frequētat̄: nā tales possunt impu-
ne occidi vt habet̄ in. l. j. C. q̄n liceat vni
cuiq̄ se sine iud. vindi. r dicit gl. q̄ pōt
intelligi in eo q̄ aliū aggredit̄: r sic cla-
ra est. ¶ Capio aliā gl. in verbo aliū. q̄
glo. dicit q̄ iste tex. pōt intelligi de ali-
quo q̄ esset cum aggressore: nā aggres-
sus poterit etiam illam pro defensione

persone seu impune occidere:vel dicit
glo.q̄ pōt etiā inteligi in eo q̄ nō esset
soci⁹ aggressoris dūmō aggressus esset
in periculo vite cōstitut⁹ q̄ potest figu
rari in mediatore:ad qd̄ alle.l.j.in fin.
ff.eo.et.l.si qs fumo.§.j.ff.ad.l. aql.Ex
quibus redditur expedita.l.ista.Ideo
sequitur.l.si quis percussorem.

¶ Hippolyt⁹ de Marsiliis.J.U.D.

1 ¶ Defensio est probata si ꝓbo aliquē venisse contra me gladio euaginato.
2 Idem operatur in habitu potentia si- cut in actu.
3 Confessio rei constituti in tortis dicit metu facta.
4 Tempus datum ad appellādum ope ratur ita sicut appellatio.
5 Mulier presumitur consentire metu mariti.
6 Non possum accipere cōtra testes qui bus alās sum vsus.
7 Metus non purgatur durante causa metus.
8 Liber nō dicitur qui de facili capi pōt.
9 Ductus extra carcerem cum custode non dicitur liberatus.

SI quis percus-
sorem. Et hoc intendit ſm
Bal.qui solus legit hanc.l.
alij eam nō legūt.Pōt quis
gladio ꝓpriam salutē defendere et re
pellere aggressorē.h.d.Casus ⁊c.¶ Ex
hoc tex.aliqua no.nō colligunt nisi di
ctum sit in summario.Sȝ ego solus di-
co q̄ iste text.ꝓbat dictū Bart.in.l.sed
si quacunq̄.in prin.ff.ad.l.aquil.vbi di
1 cit † q̄ eo ipso qd̄ probo q̄ aliqs venie
bat cōtra me cum gladio euaginato et
ego eū occidi qd̄ tūc probata est defen
sio mea:qd̄ dictū optime ꝓbat iste tex.
Et mirū est q̄ Bar.nō alleget hūc tex.
ꝓ illo dicto:qd̄ dictū refert et sequit̄.d.
Bartho.cepo in cōsi.suo.xxix.incip.vi-
so processu in.v.co.qui ꝓ illo dicto alle.
hūc tex.de quo dicto feci mentionē.ſ.
in.l.pri.in.ij.col.post me.⁊ illud dictuȝ
Bar.etiā refert ⁊ sequit̄ Ioā.de ana.in
cōſ ꝓfo.Neua.in vi.col.de homi.de quo
etiā dixi in.l.j.in prin.in.v.col. ff.eo.de
2 sicar.¶ † Noto ego solus istum tex.ad
vnū vcȝ qd̄ idē operatur potētia in ha-
bitu qd̄ operatur potentia in actu:ita
optime ꝓbat iste tex.hoc mō:nā licitū
est occidere aggressorē ad suam defen
sionē:vt in.l.prece.eodē mō licitum est
occidere ꝑcussorē ad se seu cōtra se ve-
nientem licet nō aggrediat̄:tñ in ptāte
sua est aggredi:ergo idem operat̄ hec
potētia posse aggredi q̄ est in habitu q̄
operaretur potentia in actu.s.ipse ag-
gressus.Et ista regula qd̄ idē operetur
potentia in habitu qd̄ operatur poten
tia in actu:ꝓbatur in.l.labeo.ff.de sta.
lib.et in.c.non solum.de appel.in.vj.ita
dixit domi.Pa.de pu.in tracta.suo syn-
dica.in.lxix.car.in.iij.col. in ver.quidā
3 fuit tortus ⁊c.¶ † Ex quo dicit qd̄ con-
fessio rei cōstituti in tortis iudicis di-
citur facta metu tormentorum cum iu
dex semper habeat potestatē ⁊ poten-
tiam in habitu torquendi reum.Pro
quo faciūt q̄ dixi in practica mea cau-
sarum criminalium.in.§.expedita.nu-
me.13.et in.§.attingā.nu.27.28.⁊.29.
4 ¶ † Sed ego vltra domi.Pari.addo
qd̄ pro hoc optime facit gl.et qd̄ ibi vo
luit Barto.et alij in.l.ex iudiciorum.ff.
de accusa.que dixit qd̄ idem operatur
tempus datum ad appellanduȝ quod
operatur ipsa appellatio:et illam glos.
sequitur Bar.et Imo.in.l.qui a latro-
nibus.§.j.ff.de testa.⁊ Bald.in.l.furti.
in.ij.col.ff.de his qui not.infa.⁊ Bald.
in.l.si is.in.§.j.in.iij.colū.ſ.si pen.ap-
pel.⁊ Bald.in.c.consideramus.de elec.
⁊ in.c.quoniam contra.in.xiiij.colum.
de proba.⁊ Io.de imo.in.l.defuncto.ff.
de pub.iu.et Ange.in.l.fi.C.si reus vel
accusa.⁊ do.Nellus in trac.suo banni.
in.iiij.parte.j.temporis.in.iij.q.de quo
etiam per doct.in.c.concertationi.de
appel.lib.vj.per Bal.in.l.aditos.post
prin.ſ.de epis.au.vbi ad hoc etiam al-
le.glo.similem in.l.j.ff.nil noua.appel.
pē.et hāc partem tenuit etiam Bal.in
l.post rē.in.ij.col.ff.de transac.et Bar-
ba.in cōsi.suo.vij.inci.visis dubijs ele-
gāter.circa pe.colū.in.iij.vo.⁊ Oldr.in
cōsi.suo.xviij.inci.circa primū ⁊c.circa

med. vbi pro hoc alle. bo. text. in. l. appellatiõe. C. de appel. et in. l. j. ff. nil no. appel. pẽ. z. c. non solum. de app. in. vj. z idem dixit Alexan. in. l. iij. in. §. si seruꝰ. in vlti. colum. ff. de acquiren. possess. et Corse. in nota. suo. ij. in verbo appellatio. z in ℞. terminus. in. j. no. z pro predictis optime faciunt no. verba Ange. in. l. j. §. que honorande. ff. quarum rerũ ac. nõ dat. et per. d. Nel. in trac. suo bãni. in. iiij. parte. j. tpis. in. iij. q. et facit etiã not. dictũ Bar. in. l. pe. in vlt. col. ff.
5 de condi. ob tur. cãm. vbi dicit ꝙ † si maritus bene verberauerit vxorem suã qꝛ illa nolebat consentire actui fiendo: si postea ex interuallo talis mulier consentiat presumitur consentire per metum quia donec durat in matrimonio illius viri semp ille metus durare presumitur: qꝛ maritus habet eandem potestatẽ in habitu pcutiẽdi eã quã alias habuit in actu: et idẽ firmauit Ange. in d. l. j. §. que honorãde. ff quarũ rerũ ac. nõ da. de quo latiꝰ p Jas. in. §. quadrupli. in. x. col. insti. de ac. z per. d. An. in. c.
6 cũm matri. in. ij. col. de offi. dele. ¶ † Et facit ad pdicta qđ dixit Alexã. in cõsil. cxci. co j. inci. visis zc. i. vij. vo. vbi ponit not. xbũ dicẽs ꝙ sicut ille q̃ vsus est testibꝰ pro se si illi cõtra eũ pducãtur nõ põt ɔtra personas eoꝝ excipere. per. l. si quis testibus. ℞. de testi. et. iiij. q. iij. c. si quis testibus. tñ dicit ꝙ idẽ erit si illis testibus vsus non fuerit cum habuerit potestatem vtẽdi illis: ad quod alleg. plures docto. de quibus ibi per
7 eũ. ¶ † Et facit etiã ad predicta quod voluit Bald. in. l. ij. C. ꝙ me. causa. in. ij. col. vbi dicit ꝙ post metũ illatũ ex aliquo actu sequenti etiam ex interuallo nũꝗ metus purgaꝛ eadẽ causa metu durante z subsistente: qđ dictũ refert z sequiꝛ Alex. in cõsi. cccxij. incĩ. qm̃ per excellentissimũ zc. in pe. col. et Barba. in consi. liiij. in. xiij. col. in. j. vol. z facit qđ voluit Cy. in. d. l. ij. ℞. ꝙ me. causa. in vlti. colum. vbi dicit ꝙ debitor qui fuit carceratus z coactus de prestãdo cautionem de soluendo cõmunitati illud qđ debebat creditori suo licet postea liberatus fuerit a carceribꝰ z cũ interuallo solutionẽ fecerit excusatur tñ ppter metũ: qꝛ nisi soluisset potuisset iterũ a cõitate carcerari z seueriꝰ tractari: z sic qꝛ cõitas in habitu habebat potestatẽ in actu iterũ carcerãdi: idẽ dicẽdũ est nisi in actu fecisset illũ carcerari: z hoc idẽ dixit Ang. in. l. d. in aliena.
8 §. cellus. ff. de acqui. he. ¶ † Facit etiã ad pdicta qđ voluit Abb. in. c. accedẽs de pcu. in. iij. no. vbi dixit ꝙ ille qui tenet aliquẽ reponere in libertate nõ liberat illũ simplr relaxãdo in eius territorio cũ posset de facili illũ iterũ detineri. alle. c. fi. de resti. spol. z. l. liberationis. cum. l. seq. ff de ver. sig. z Bar. in. l. qui in carcerẽ. ff. ꝙ me causa. vbi dicit
9 ꝙ † non sufficit aliquẽ ducere extra carcerem vt dicatur in libertate: qꝛ donec habet custodẽ et nõ põt ire quo vellz dicitur esse in carcerem. l. qui neqꝫ. ff. de ver. sig. de quibus vide. d. Phi. deci. lectius loquentẽ: et predicta z alia plura adducentẽ in consi suo. ccxix. inci. viso puncto zc. in. iij. z. iiij. col. z vide que latius dixi in practica causarũ criminalium. in. §. attingam. nu. 2 4. 2 5. et. 2 6. et vide etiã in materia illiꝰ regule vez qđ idẽ operaꝛ potẽtia in habitu ꝙ operaꝛ potentia in actu: ꝗ ego dixi in. l. pe. in. iiij. col. ff. de questio. et vide in dicta materia. d. Barth. soci. in ɔsi. suo. xliiij. inci. in psenti zc. post princi. in. j. vo. vbi ponit no. verbũ circa hãc materiã. Et ex istis reddiꝛ expedita. l. ista et glossa est clara. Ideo sequitur. l. si vt allegas.
¶ Hippolytus de Marsilijs zc.

1 Latronem telo resistentem licet occidere.
2 Furem an liceat occidere p defensione rerum.
3 Licet clericis occidere furem.
4 Metus amissionis omnium bonorum metui mortis equiparatur.
5 Pecunia dicitur vita hominis.
6 Minima non sunt in consideratione.
7 Uulnusculum nõ est in cõsideratione.
8 Sindici non tenẽtur denunciare paruas percussiones.
9 Uolenti capere debitorẽ licet telo resistentem occidere et eius procuratori.

S[I] vt allegas.

Et hoc intendit:lz occidere latroné telo resistenté. h.d. ſm Bal.et alios.Casus ꝛc.

1 ¶ † Not.dictú in summario vez qꝺ licitũ est occidere latroné telo resistenté, de quo ẽt habeť in.l.furẽ.ff.eo.et in.l.si pignore.§.furẽ.ff.de fur.et in.c.ij.extra de homi.et habes ẽt similẽ tex.i.l.itaqꝫ.ff.ad.l.aql.ꝛ in.l.ibi sequẽti:ſz pro maiori intelligentia huius.l.ꝛ glo.ꝛ totius materie gñaliter,loq̃ndo an ꝛ qñ liceat occidere furẽ:dicas qꝺ aut loq̃mur in fure nocturno:aut i fure diurno:si loq̃mur i fure nocturno:dicas qꝺ licet eũ occidere si absqꝫ occisione persona dñi aut res salua esse nõ põt:ita ꝓbat tex. in.l.furẽ.ff.eo.de sica.et habetur in dictis iurib⁹.si aũt loquimur i fure diurno dicas qꝺ si telo se defendat ꝛ aliter nõ possum res meas euadere possum eũ occidere ſm Bar.et Ang.in.d.l.furem.ꝛ doc.hic:et in.d.l.itaqꝫ.ꝛ in.c.ij.de homi. predicta tñ in fure nocturno et diurno limitat Bart.ꝛ Ange.in.d.l.furem ꝓcedere vbi fur nõ cognoscit̃:ſz secus si cognosceret̃:vtputa qꝛ luna luceret:qꝛ tũc nõ liceret eũ interficere cũ si cognosceret̃ posset subueniri ipsi dño ꝑ viã iuris agẽdo cõtra eũ iuridice:et subdũt etiã Bar.ꝛ Ang.vbi.s.qꝺ illud qꝺ dicit̃ de fure diurno qꝺ põt interfici si telo se defendat et nõ possit dãnũ passus aliter recuperare rẽ suã nisi illũ interficiat.Qꝺ hoc etiã põt ꝓcedere si telo se nõ defendat:sed nõ possit aliter recuperare rem ablatã nisi illũ interficiat ꝛc.qꝺ etiam põt ꝓcedere si telo se nõ defendat tñ sit incognit⁹ qꝛ nõ posset agere contra talẽ incognitũ via iuris.Ideo licet se nõ defendat telo possum eũ interficere si aliter nõ põt recuperari res ablata.Et circa hoc vt dixi in.d.l.furẽ.ff.e.mihi videť qꝺ nec Bar. nec Ange.ibi bene loquunť inq̃tũ dicunt qꝺ si dñs rerum cognoscit furem nocturnũ nõ põt eũ interficere:qꝛ põt sibi consulere via iuris:qꝛ istud est falsum qm̃ licet dñs cognoscat furem:tñ non põt via iuris recuperare res suas sibi ablatas:et rõ est:qꝛ fures nocturni quanto cautius possunt cõmittũt furta sine testib⁹:et similiter dñs illo instãti et illo ꝑe quo inuenit furem exportantem res suas non habet secũ testes qm̃ raro hões de nocte ducũt secũ testes:et ideo lz dñs cognoscat furẽ non sequit̃ ꝑ hoc qꝺ possit via iuris recuperare res suas:quia si citaret furẽ ad iudicem et peteret rem sibi furto subtractã nemini dubiũ qꝺ fur negaret:ꝛ dñs hoc nõ posset probare ꝛ sic succumberet ꝑ regulã illã qꝺ actore nõ probante ꝛc.l.q̃ accusare.C.de edeñ.cũ si.ꝛ sic dñs remaneret lesus nec posset se iuuare ad recuperãdũ res suas:bene ꝯfiteor qꝺ si dñs haberet testes secũ q̃ cognoscerẽt furẽ nõ posset eũ interficere quia posset sibi succurrere via iuris:ſz secus quãdo nõ adsunt testes vt dixi.

2 ¶ † Itẽ circa predictã materiã põt q̃ri an sicut ꝓ defensione persone licitum est hoiez occidere an eodẽ mõ ꝓ defensione rer̃ liceat occidere hoiez:in quo Bar.in.d.l.furem.ff.eo.dicit qꝺ si damnum rerũ est irrecuperabile qꝺ tũc licitum est hoiem occidere:et alleg.rõnez de qua ibi per eũ:et Bar.extendit cle.i. de homi.q̃ loquit̃ de periculo persone ad periculũ reruz irrecuperabile.Ego aũt dubito qꝺ hoc dictũ nõ sit verũ qꝺ pro defensione rerũ etiã si damnum sit irrecuparabile licitũ sit occidere hominem qm̃ non reperit̃ aliq̃s tex.qui hoc dicat:et idẽ Joan.de ana.in.c.si persodiẽs.in.iiij.col.de homi.dicit qꝺ Bart. in hoc non bene loquit̃.in.d.l.furem.et hãc partez etiã tenet Abb.in.c.ij.ꝛ ibi Joã.de ana.de homi.ꝛ pro hoc ponderant illũ tex.inq̃tũ loquit̃ copulatiue ibi te tuaqꝫ ꝛc.ergo non sufficit alterũ tm̃:ꝛ sic nõ sufficit periculũ bonoꝝ tm̃. Et pro hac opi.facit text.in c.suscepimus.de homi.vbi text.dicit qꝺ potius q̃s debet amittere tunicã ꝛ palliũ ꝛ sustinere iacturã ipsorũ quã occidere hominẽ. Nec ob.tex.in.l.itaqꝫ.ff.ad.l.aq̃l. vbi dicit̃ qꝺ possuz interficere latronez mihi insidiãtẽ:põdera igit̃ illud ṽbum mihi qꝛ non dicit reb⁹ meis:ꝛ sic vꝫ qꝺ ꝓ reb⁹ nõ possit occidi hõ seu latro:et

subdit ille tex. in. d. l. itaq;. q̄ naturalis
rō pmittit aduersus piculū se defende
re. &c. Pōnderandū est illud verbū se: qr
nō dicit bona sua: sed loquit̄ tm̄ de pso
na & nō de reb⁹. ¶ Ité p hac pte facit
text. in. l. sed si quecūq;. in prin. ad. l. aql.
vbi dicit̄ q̄ q̄ metu mortis furē occi-
dit licite facit: ecce ergo q̄ ille text. nō
dicit metu bonoꝝ. ¶ Sed p contraria
parte vez q̄ etiā liceat p exportatione
&c. & p defensione rerū seu bonoꝝ occi-
dere furē pbat tex. in. c. verū. in ver. pro
vita & reb⁹. extra de iureiur. & ibi dicūt
doct. q̄ iust⁹ metus dr̄ siue interueniat
periculū vite siue amissionis bonoꝝ: p
ea q̄ hr̄ in. c. abbas. q̄ met. caus. & in
c. frequens. de resti. spo. in. vj. ¶ † Item
hanc pte tz Ang. in l. qm̄ multa. C. ad. l.
iul. de vi: vbi post Innocē. in. c. olim. de
resti. spo. dicit q̄ nō solū laicis licitum
est occidere offensorē p defensiōe rerū
sed etiā hoc lz clericis p rapina euitā-
da: dūmodo non excedat̄ modus: & ista
oia refert Jo. de ana. in. c. ij. de homici.
¶ † Sz vltra eū p hac opi. quā etiā tz
Bart. in. d. l. furē. facit q̄ dixit Bal. in. l.
pe. in pe. col. ff. de condi. ob tur. cau. vbi
dixit q̄ met⁹ pditiōis olm bonoꝝ eq-
parat̄ metui mortis: & dixit etiā Bal. in
l. certa. forma. C. de iu. fisc. li. x. q̄ maior
& q̄si maior est pena amissiōis olm bo-
noꝝ q̄ pena mortis. ¶ † Et facit glos.
iūcta text. in. l. aduocati. C. de aduo. di.
iud. q̄ dixit q̄ pecunia dicit̄ vita hōis
q̄ etiā dixit Bal. in. l. in tuis. C. de ope.
li. & facit carmē illud vez in ptio pretiū
nūc est dat cēsus honores &c. & faciunt
alia plura q̄ adduxi in. l. j. in. §. pterea.
in. v. col. ff. de questioni. fateor tñ quod
nō posset occidi fur noctur⁹ vel diur-
nus p exportatione parue vel vilis rei
qr p tali minima re non possit dñs oc-
cidere illū furē: casus est nota. in. l. si ex
plagis. in. §. tabernari⁹. ff. ad. l. aq. quē
tex. ad hoc alleg. Ang. de are. in tracta.
suo malefic. in vers. & vestē celestem &c.
in. ij. car. in vers. & no. bene &c. & d. Alex.
in. d. l. furē. ff. eo. vbi subdit q̄ dici po-
test res vilis a duobus aureis. j. Et di-
cit q̄ si parcit̄ fame hōis p re vili vt in
l. si oleum. §. fi. cū. l. seq. ff. de dolo. ergo
multomagis parcēdū est vite: ad quod
alleg. l. si adulteriū. §. liberto. ff. de adul.
& dicit q̄ istud fuit dictū Math. i not.
suo. cxl. incip. not. q̄ leges &c. & Bal. in
l. j. C. loca. & Ange. de are. insti. de act. in
§. j. alias. ij. sz vltra. d. Alex. dicas. q̄ hoc
etiam voluit expresse Ange. in. l. j. C. vñ
vi. & Bal. in. l. j. C. loca. & Jas. eū referēs
in. l. vt vim. in. vij. colū. ff. de iusti. & iur.
6 ¶ † Ité dicas q̄ p ista limitatione fa-
cit regula vez q̄ minima nō sunt in cō
sideratione: vt habet̄ in. l. scio. ff. de in
integ. rest. & in. l. oino. ff. de impē. et pro-
batur in. c. lz causam. in versi. nulla vel
modica. extra de pba. & text. insti. ad. l.
fal. in pn. j ver. p nullo aut modico &c.
& insti. de fideicō. here. in. §. sed quia. in
ver. ob nullū vel minimū. et facit gloss.
in aut. de instru. cau. & fi. in. §. pars. que
dixit q̄ parū scire & nihil scire equipa-
7 rent. ¶ † Et facit etiā nam paruū vul-
nus nō est in consideratione. tex. est in
l. proinde. ff. de edi. edic. & ideo statutū
puniēs vulnerātem nō cōprehēdit fa-
cientē vulnusculū sm̄ Bald. in. l. fi. C. de
edil. act. in. j. col. vbi etiā dixit q̄ si sta-
8 tutum dicit q̄ † sindici teneant̄ denū-
tiare pcussiōes sanguinolentas q̄ nō
tenent̄ denūtiare pcussiones vbi est le-
uis cutis scissura. alleg. d. §. proinde. et
l. euidēs. ff. de edil. edic. & facit. l. quesi-
tum. ff. de re iudi. vbi dicitur q̄ appel-
latione febris nō venit leuis febricula.
& facit not. verbum Bald. l. obseruare.
in. j. colū. C. quorum appel. non reci. vbi
dixit q̄ leuis seu modica tortura non
dicitur tortura. pro quibus faciūt etiā
dicta per. d. Pau. otia. in repeti. l. j. ff. de
officio eius. in. lix. colū. & faciunt plura
alia que adduxi in. d. l. furem. in. iij. col.
ff. eo. vbi plura & plura alia not. in hac
materia adduxi facientia & alia ad ma-
teriam huius. l. vide per me in. d. l. fu-
9 rem. ¶ † Et teneas mēti no. vbū Bald.
hic quod dicit q̄ sicut lz occidere furē
se telo defendentem: ita etiam licitum
est creditori volenti capere debitorem
fugientem se telo defendentem & resi-
stentem eum occidere. quod est not. Et
hoc extendas etiam ad procuratorem
creditoris cui etiam licet capere debi-

fort dñi fugientẽ sm glo.no.in.l.j.§.vbi ḡa decuri.vel coarta.quã ad hoc refert ꝛ sequit Jas.insti.de act.in prin.de quo latiꝰ dixi in sing.meo ccxlũ.incip.satis notũ ꝛc.ꝛ idẽ dixit Ange.in.l.generali.j.de decu.lib.x.quẽ refert ꝛ sequitur Alex. in consi.cxxxiij.incip.circa executionẽ. in.j.colũ.in.vj.vol.ꝛ ex istis restat expedita.l.ista.nec aliter insisto circa gloss.qꝛ ex his que dixi restat satis declarata. Jdeo sequitur.l.Eum qui.

Eum qui. Et hoc intendit sm Bar.homicidiũ casu cõmissum non punit.h.d.Uel sic non presumit qd ille q̃ cum calce solo percusserit alio occidẽdi pers 2 cusserit si ipse hoc alleg.qd nõ alio occidẽdi ꝑcusserit.h.d.sm Bal.vel sic q̃ nõ occidit ex ꝓposito nõ punit de homici 3 dio:si tamẽ citatus nõ venit bona sua annotant q̃ recuperat veniẽs infra annum nõ postea nisi principis indulgẽtia.h.d.sm Sali.Casus ꝛc.¶ Nota ex hoc.text.dictũ in summario alis not.nõ colligitur.Et ego sup hac.l.nõ insistabo cũ plene tractauerim ꝛ examinauerim eius materiã.in.j.§.in hoc titul.Jdeo sequitur.l.Si quis te.

1 ¶ Etas diminuit penam.
2 Minor mitius punitur q̃ maior.
3 Jnfans doli capax an de homicidio puniatur.
4 Malitia etatem supplet.
5 Pueri delinquere non possunt in delicto carnis.
6 Maior an possit puniri de delicto commisso in minori etate.
7 Minor excusatur de delicto cõmisso in negligendo secus in faciendo.
8 Minor per cõtumaciã bãniri non põt.

Si quis te. Et hoc intendit: adultus homicida tenetur pena.l.cor.de sica.h.d.sm Bald.Uel sic.etas adulta nõ excusat ab homicidio.h.d.sm Salic.Ca 1 sus ꝛc.¶ †Not.dictũ in summario qd delinquens nõ excusat ꝓtextu etatis:si ꝫ nõ excusat a delicto tñ minorat pena:ita habet in.l.auxilio.in.§.in delictis.ff.de mino.ꝛ habet etiã ꝑ scrib et ibi dixi in.l.infans.ff.eo de sica.ꝛ in.l.j.§.impubes.ꝛ in.l.excipiuntur.ff.ad silꝫ.ꝛ Bald.ꝛ alios in.l.administrãtes.§.q̃ corporis.ff.de excu.tuto.et in auẽ.sacramenta puberũ.in pe.col §.si aduer.ven.ꝛ.l.sed si quecũq.§.iniuria ff.ad.l.aq.ꝛ in.l.ꝛ si seuerior.in.ij.co.§.ex qui.cau.infa.irro.ꝛ in.l.si arrogati.ff.de tuto.de quo etiam dixi in.l.j.in punci.in xvij.limita.ff.eo.de sica.ꝛ habet etiam in.c.si.extra de sen.excõ.ꝛ vide Rapha.cu.in consi.xcv.incip.ꝓpositus ꝛc.in si. 2 vbi dixit † qd mitiꝰ punit minor delinquẽs q̃ maior:ꝛ idẽ dixit Rapha.fulg. in consil.clvij.incip.supposito ꝛc.in.ij. 3 col.post me.¶ †Modo q̄ri põt.l.nostra loquit in adulto seu impubere:ꝛ sic in maiore xiiij.annorum:tñ minor xxv.an. sꝫ q̄ri põt q̃d in infante doli capace an si cõmittit homicidium puniat pena.l.cor.de sica.in quo videt dicẽdũ qd non: qꝛ in tali etate vsq ad.vij.annos nõ est in etate ꝑfecta imo q̃cq̃d videt ignorat vt dicit text.in.l.j.j.de falmone.sed in cõtrariũ facit glos.in.c.si.de sen.excom. 4 †Et faciũt etiam dicta ꝑ Jo.de ana.in rub.de delic.pue.in si.vbi dixit qd industria:sapiẽtia:sagacitas:prudẽtia ꝛ malitia supplet etatẽ ꝛ excludũt presumptionẽ fragilitatis etatis:ad qd alleg. Cy.Bar.ꝛ Bal.in.l.j.§.q̃ ꝛ aduer.quos. ad qd etiã poterat allegare tex.in.l.si alteriꝰ.§.si mi.se maio.di.vbi dicit text. qd malitia supplet etatẽ.Et dicit Abb. in.c.j.de delic.pue.qd põt limitari cle. vnica de homi.inquantũ loquit de infante qd nõ puniet de homicidio quia hoc est verũ nisi sit doli capax:qꝛ tunc nõ ꝓcederet ille text.ita indistincte:qd dictũ ibi refert ꝛ sequit Joan.de ana. 5 ¶ †Et ꝑ hac pte facit tex.l.d.c.j.de delict.pue.vbi dicit qd pueri preterq̃ in delicto carnis delinquere possunt. Et vere hac etate ꝛ hoc ipe cõiter infãtes sunt doli capaces ꝛ magis cognoscũt vitia q̃ cognoscunt maiores:ꝛ melius sciũt ludere ad azardũ ꝛ decipere ludẽ

tes fecu q̃ sciãt maiores:τ hoc nõ eget
ꝓbatione:q2 experientia reꝝ magistra
6 hoc docet. ¶†Ulterius scias qđ si in-
fans seu minor cõmittit delictũ de quo
vel ꝓpter minoꝛẽ etatem vel ex aliqua
causa nõ põt tũc puniri:nec etiã de ta-
li delicto poterit puniri:cũ erit effect⁹
maioꝛ.ita subdit glos.quã ibi sequitur
7 doc.in.l.sciãt.§.de legi.here. ¶†Item
scias etiã circa materiã minoꝝ ꝙ lʒ in
fans τ pupillus doli capax nõ excuseť
a delicto ꝓpter etatẽ.vt.§.dixi.istud est
verũ in delicto cõmisso in faciendo:sed
secus est in delicto cõmisso in omitten-
do vel negligẽdo:q2 in tali delicto excu
sanť siue sint doli capaces siue non ita
dixit Dy.in.l.j.l.§.impubes.ff.ad sille.
τ Cy.et Salic.in.l.j.§.de fal.mone.Ex
quo infert Sal.ibi qđ si statuto caueť
ꝙ q̃libet teneať ponere bona sua in ca
tastro vel estimo τ describere q̃cq̃d sibi
ab alio debeť alĩs si nõ descripserit de-
bito priueť τ occurrat qđ pupillus sibi
debitũ describi nõ fecit qđ nõ ꝓpterea
debitũ ꝑdabiť:τ istud dictũ refert Jo.
de ana.in.d.c.j.de delic.pue.in pe.col.
8 ¶†Item tene etiam mẽti qđ minor ꝓ
pter cõtumaciã de iure cõi nõ põt ban
niri nec ad mortem condẽnari ita dixit
Bald.in.l.clarũ.§.de auc.prest.qđ dixit
esse verũ nisi aliter a statuto disponať.
de quo etiã dixi in.l.de minore.in ꝑnc.
in vlti.colũ.ff.de q̃ni.Et ex istis rema-
nẽt expedita textualia hui⁹.l.τ glo.vni
ca estimam dicit qđ minores teneanť de
delicto cõmisso:τ allegat plures cõcor-
dãtias τ sic est clara.Ideo sequitur no
tabilis.l.Is qui cum telo.

1 Pena est cõmensuranda delicto.
2 Culpa vbi maior ibi pena maior.
3 Receptator rerum furto subtractarum
punitur pena furti τ quando.
4 Receptans furem sciẽter punitur pe-
na mortis.
5 Receptans furta punitur.
6 Receptãs furem nõ punitur sicut fur.
7 Mitius punitur fauens malefactori q̃
malefactor.
8 Stãte statuto qđ fauẽs maleficio puni
tur sicut ꝑncipal3 attũ miti⁹ puniri d3.
9 Miti⁹ punitur q̃ passus fuit aliq̃d in-
honestum in domo sua q̃ faciens.
10 Agentes τ cõsentientes pari pena pu
niuntur.
11 Durius puniť fabricãs falsum q̃ vtẽs.
12 Acceptans rem furatam non est fur.
13 Statutum dicens si quis occiderit in-
telligitur morte sequuta.
14 Legibus derogatum est punientibus
conatum.nu.32.
15 Affectus punitur nõ sequuto effectu.
16 Casus in quibus affect⁹ punitur effe-
ctu non sequuto.
17 Qui voluit corrũpere iudicem punitur
ac si corrupisset.
18 Admenãs sine percussione punitur ac
si percussisset.
19 Admenantem si quis occidit pena mor
tis non tenetur.
20 Affect⁹ punitur nõ sequuto effectu in
crimine lese maiestatis.
21 Mine pacem rumpunt.
22 Affectus in crimine simonie punitur.
23 Affect⁹ in crimine parricidij punitur.
24 Casus in quib⁹ affectus non punitur.
25 Falsitas nõ punitur quãdo cõmittitur
circa id quod de se non probat.
26 Affectus non punitur quãdo pene ip
so iure imponuntur.
27 In delictis non atrocioribus affectus
non punitur.
28 In cẽsuris ecclesiasticis nõ puniť affect⁹.
29 Conatus percutere clericum nõ excõ
municatur si non percussit.
30 In ciuilibus causis conatus solus nõ
punitur.
31 Affectus solus in statutis nõ punitur.
33 Statutum puniẽs intrantẽ palatium
non comprehẽdit illum quem testes di
cunt vidisse intrare.
34 Statutũ puniẽs exportãtẽ frumẽtum.
nõ cõprehẽdit reptũ in via cũ frumẽto.
35 Statutũ puniẽs declinantẽ iurisditio-
nem nõ cõprehendit oppenẽtẽ illã sup
qua non sit pronuntiatum.
36 Statutum puniens portãtem vestem
certi valoris nõ comprehẽdit qui fecit
vestem fieri τ non portauit.
37 Pena que imponitur propter violẽtiã
requirit actum consummatum.
38 Statutum puniens exportantem non

comprehendit in via repertum.
39 Pena imposita contrahētib⁹ incestas nuptias non comprehendit contrahē-tem sponsalia.
40 Emphiteota nō cadit a iure suo si alie-nat saluo iure domini.
41 Mater transiens ad secūda vota nō p-dit tutelā si nō sequatur matrimoniū.
42 Litera in qua me debitorē confiteor si post mortē meā presentet̄ q̄d operabit̄.
43 Verba debēt itelligi cū effectu.nu.52.
44 Statutū premiās capientē bānitum intelligitur si effectualiter capiatur.
45 Statutum puniēs inuētum cū armis intelligitur & captus sit.
46 Dicere non sufficit nisi probetur.
47 Statutum dans premium accusanti non contentatur sola accusatione.
48 Statutū puniens nō probātem in ac-cusatione cōtēta cōprehēdit illum qui duntaxat probauit vnum capitulum.
49 Statutum puniēs petētem executio-nem nō habet locū in eo qui non pdu-cit ad finem.& nume.seq.
51 Heres intelligitur post aditionem.
53 Factum nō dicitur si non durat factū.
54 Non dicitur fugisse qui reuersus est.
55 Statutum dans premium capiēti ban-nitum non comprehēdit illū qui cepit & captus aufugit.
56 Mandatum factū alicui vt exeat do-mū nō verificat̄ si ille exeat & reuertat̄.
57 Legatū factū ecclesie vt emat fundum nō verificat̄ si ematur & postea vēdat̄.
58 Bānitus prohibitus stare in vno loco non prohibetur per illum transire.
59 Facta pace quod vnus in ciuitate ve-nire nō possit ille nō prohibebitur per ciuitatem transire.
60 Compromissum si fiat ex forma statu-ti et expiret iterum compromittitur de veritate.& nu.61.
62 Statutū cogēs accipiētē rem insolutū ad solutionem gabelle non habebit lo-cum in illo cui postea res fuit euicta.
63 Citatus non dicitur cuius ostio fuit af-fixa cedula & statim eleuata.
64 Iterum est satisdandum quādo fide-iussores efficiuntur non idonei.
65 Legatum factum si studuerit intelligit̄ & ad doctoratum peruenerit.
66 Verba nō sufficiūt vbi facto opus est.
67 Oblatio verbalis nihil operatur.
68 Delinquēs nō punitur quādo fuit effe-ctus bonus post delictum.
69 Affectus an in atrocioribus puniat̄.
70 Affectus punitur in assassinatu.
71 Affectus in mādātem fieri homicidiū an & quādo puniatur.
72 Sufficit solus tractat⁹ in delictis enor-mibus vt quis puniatur.
73 Leges transgredimur propter enormi-tatem delicti.
74 Assassinus tenetur in iudicio nomina-re mandantem.
75 Crimē assassinat⁹ nō trāsit ad heredē.
76 Crimen falsi habet multa specialia.
77 In crimine falsi nō h3 locū illa r̄ła q̄ð paria delicta cōpensatione tolluntur.
78 Affectus in crimine falsi non punitur.
79 Affectus in raptu virginum nō punit̄.
80 Crimen simonie est enormissimum.
81 Affectus in enormibus q̄n puniatur.
82 Delictum attentatum nō ita punitur sicut consummatum.
83 Clericus si voluit facere homicidium & nō fecit tamen efficitur irregularis.

Sēq cū3 telo.

Et hoc tītēdit. Qui ad actū occidēdi puenerit licet nō occiderit pena.l.cor.de si-car.punit̄ ac si occidisset.h.d.ſm Bar. Vel sic:insult⁹ cū telo fact⁹ aio occidē-di punit̄ penā homicidij.h.d.ſm Bal. vel sic ambulans cum telo causa occi-dendi & ad actū proximū veniēs punit̄. l.cor.de sica.h.d.secūdum Ang.vel sic. Affectus ad actum proximum dedu-ctus punitur ac si secutus fuerit effe-ctus.h.d.ſm Salice.Casus &c. ¶ Not. primo ex isto tex.q̄ð in delictis magis attendit̄ animus q̄ factum de quo la-te dixi.ℨ.in.l.j.in hoc titu.et in singul. meo.clxxvj.incip.voluntas et proposi-tum &c. Item not.ex ver.sicut is &c.q̄ð ita punitur malefactū sicut voluntas malefaciendi & ecōuerso.Ex quo videt̄ q̄ð iste text.careat ratione.nā ita punit̄ minus delictū sicut maius delictū:q̄ð patet:nā negari non potest q̄ð ille qui

effectualiter aliquẽ occidit nõ magis deliquerit quam ille qui habuit animũ delinquẽdi nõ tamẽ deliquit et sic habuit animũ occidẽdi non tñ occidit: qꝛ ille q̃ occidit peccauit in animo et in opere: ille aũt q̃ voluit occidere ꝛ nõ occidit peccauit tantũ in animo ꝛ non in opere: ꝛ ille qui occidit punitur tantum pena mortis: ergo ille qui habuit animũ occidẽdi ꝛ nõ occidit nõ debet
1 puniri pena mortis: qꝛ† pena est commensurãda delicto: vt dicit tex. in aut. oẽs peregrini. C. cõia. de suc. l. j. §. sed et qui. ff. de abige. §. si quis aũt per donationẽ. in aut. de non alie. c. felicis. §. ce. de pe. in. vj. c. q̃stuit. de his q̃ fiũt a ma.
2 parte ca. † ꝛ vbi est maior culpa ibi dꝫ esse maior pena: vt dicit Sali. in. l. vni. in. viij. colũ. C. de rap. vir. Et iđ dici põt de isto tex. vt dixit Bal. i. l. si. C. de fideicõ. li. vbi dicit ꝙ text. in. l. posthu. in. §. si q̃s ex his. ff. de inoffi. testa. caret spiritu rationis. ita videtur ꝙ iste tex. volens qđ tantũ puniatur mala volũtas sicut malũ factũ caret spiritu rationis. ¶ Et cõtra istũ tex. qđ male loquatur facit
3 optime. † Nã licet de iure habeamꝰ qđ fur ꝛ receptator rerũ furto subtractarũ pari pena puniantur: vt dicit text. in. l. eos. C. de fur. per quẽ text. dicit ibi Bal. ꝙ tẽpore suo fuit suspensa quedã mulier q̃ scienter receptauerat res furatas: quod dicit etiam ꝓcedere in feneratoribꝰ recipiẽtibus res furatas pignori scienter: quã doctrinã sibi approbat Pau. de cast. ꝛ Sali. qđ etiã ꝓbat optime text. in. l. j. ff. de rece. ꝛ in. l. iij. in §. non tantũ. ff. de incen. rui. nau. ꝛ in. l. j. C. de his qui latro. ꝛ in. l. castitati. j. de adulte. et in. l. crimen. C. ad. l. iul. de vi. et in. l. si quis seruum. C. de plagia. Et hanc partem firmat expresse Ange. de are. in trac. malefi. in ver. et veste celestem. in. vj. car. in ver. quid si rem fura-
4 tam. ¶ † Et facit optime dictũ Bal. in l. data opera. in. v. col. in fi. C. qui accu. non pos. vbi dicit ꝙ receptatores furũ debẽt puniri pena mortis: qđ etiã vo-
5 luit gl. in. c. ant facta. de peni. di. j. † Et dixit Bal. in. l. pe. ꝑ illũ text. C. ad. l. iul. de vi pub. qđ illi qui receptãt furta de-

6 bent puniri sicut latrones. ¶ † Attamen predictis non ob. receptator rerũ furto subtractarũ sciẽter nõ debet puniri pena furti: vt puniendus est fur: et hoc voluit Gandi. in tract. suo malefi. sub rub. de fur. ꝛ latro. in. v. col. in vers. restat videre ꝛc. circa me. vbi dicit ꝙ licet malefactores et receptatores pariter puniãtur: quod hoc ṽbũ pariter nõ intelligitur simili vel equali pena: sed intelligitur pariter. i. ambo puniuntur: sed diuersa pena: ad qđ alleg. tex. in. l. fi. ff. de abig. vbi dicitur qđ receptator abigei excusatur a sua terra ꝑ. x. annos. ꝛ tñ ipse abigeus punitur pena mortis. l. j. in. j. re-
7 sponso. ff. de abige. alleg. etiam in ar. l. custodiã. ff. de peri. ꝛ cõ. rei. vẽ. ¶ Item alleg. etiã dicta ꝑ eũ in. d. suo trac. i tit. de homi. in ver. itẽ pone qđ Titius ꝛc. vbi dixit qđ mitiꝰ punitur qui opẽ malefactori ꝓstat q̃ ipse malefactor: et subdit ipse Gandi. vbi. C. ꝙ hanc opi. s. qđ minori pena puniatur receptator malefi cũ q̃ ipse malefactor: videtur sentire glo. ordi. in. l. j. ff. de recep. Et hãc opi. Gan. refert ꝛ sequitur do. Aug. de ari. in tract. Ange. de are. super malefi. in ver. ꝛ dicto maleficio semper astitit. in vlt. car. in vlti. addi. ꝛ in eo. versi. in addit. magna incip. tu autẽ in hac materia: adde qđ canoniste ꝛc. pro quibus etiam faciunt dicta per Nel. in tract. banni. in. iij. parte. ij. tẽp. q. lix. vbi videas: itẽ qđ magis puniatur fur q̃ receptator voluit expresse glos. in. l. crimen C. ad. l.
8 iul. de vi pub. ¶ † Et facit ad predicta no. verbũ Salic. in. l. vni. C. de rap. vir. quẽ refert ꝛ sequitur. d. Bar. cepo. in cõsilio. xxvij. incip. requisitus. in. vlti. colũ. vbi dixerunt qđ stante. l. vel. statuto qđ prebentes auxiliũ: consiliũ vel fauorẽ maleficio puniantur eadẽ pena qua puniri debet principalis delinquẽs: attñ si q̃s prestiterit opẽ: auxiliũ vel fauorẽ maleficio non debebit puniri eadẽ pe-
9 na: sed debebit mitius puniri. ¶ † pro qua doctrina facit no. ver. Bald. in. l. cũ ancillas. in. j. col. in ver. itẽ not. ex hac l. C. de ince. nup. vbi dicit ꝙ mitius punitur ille in cuiꝰ domũ fit aliqđ ꝓhibitũ eo patiẽte q̃ ipe delinquẽs principalis

10 licet habeam⁹ de iure q̄ð†agentes et
cōsentiētes pari pena puniuntur:vt est
tex.in.l.iubem⁹.§.sane.in ver.fieri pas/
sus fuerit.C.de sac.san.eccle.z ibi Bar.
z hr̄ in.l.j.C.de fal.mo.cum si.¶ Et facit
etiā:nā lz fabricās falsum instrumētū
et illo vtēs sciēter pariter puniātur:vt
hr̄ in.l.ij.C.de fi.instru.et in.l.si falsos.
C.de fal.z in.c.ad falsarioꝝ.de crimine
11 fal.tñ†ille q̄ illud fabricauit acri⁹ z du
rius punit̄ ꝙ ille q̄ eo vtit̄.ita dicit Cy.
in.d.l.ij.C.de fi.instru.vbi dixit ꝙ ille q̄
fabricauit falsum instrumētū tenet̄ di/
recta pena.l.cor.de fal.de qua in.l.j.§.
fi.ff.de fal.sed contra illū qui solum vti
tur non est directa pulsatio.l.corne.de
fal.sed quedā alia q̄ nō habet tātū effe/
ctum:vt in.l.falsi.in.§.ordine.ff.de fal.
vbi expresse habet̄ q̄ð mitius punit̄ il/
le qui vtitur falso ꝙ ille qui fabricauit
ipsum falsum:quā doctrinā Cyn.refert
et sequitur Joā.de ana.in.d.c.ad falsa/
rioꝝ.in prin.iij.col.et faciūt que dixi in
singu.meo.xv.incip.statuta cōiter.vbi
12 etiā alia adduxi in ꝓposito.¶†Et fa/
ciūt etiā dicta per Ang.de are.in trac.
malefi.in dicto versic.z vestē celestē.in
d.ver.et q̄d si futurā zc.vbi dicit q̄ð re/
ceptās rē furatā sciēter nō dicitur pro/
prie fur z nō tenetur proprie ac si furtū
cōmisisset:sed tenetur ac si furto opem
prestitisset q̄ð dicit esse not.pro intelle/
ctu.d.l.eos.C.de fur.de quo etiā latius
ibi per eum:que oia adduxi in.l.fi.in.j.
colū.ff.de sica.Ex quibus mihi videt̄ ꝙ
lex nostra nō bene loquat̄ volēs ꝙ ille
qui ambulauerit cū gladio causa occi
dendi puniat̄ sicut ille q̄ occidisset qm̄
deberet esse differētia inter istos cum
13 vnus magis deliq̄rit ꝙ alius.†Et ideo
dn̄i terrarū seu principes cognoscētes
dispositionem huius.l.esse nimis rigo/
rosam faciūt statuta disponentia:q̄ð si
quis hoīem dolose occiderit puniatur
pena mortis:q̄ statuta intelligūtur se/
cuta morte effectualiter tātū et nō ali/
ter.z voluit hic Barto.z ceteri scriben/
tes.z Bal.et aliȷ̄ in.l.si quis seruo.C.de
furt.z in aut.sed nouo iure.eod.titu.et
Bart.in.l.j.§.diuus.ff.eo.et Jo.de imo.
in.c.j.de presumpt.q: statuta requirant
casum verū z non fictū.l.iij.§.hec ver/
ba.z ibi Bart.ff.de nego.gest.z ideo cū
attētare sit ficte facere nō satisfit statu
to per conatū.z ideo dicit Bart.in.d.§.
diuus.q̄ð ista est ratio quare per totaz
Italiā nō punit̄ conat⁹:q: delicta pu/
niūtur s̄m statuta:z alle.Specu.in tit.
de accu.in.j.parte.in.§.j.versi.q̄d si pri/
14 mo zc.vbi dicit†q̄ð oībus legibus vo/
lentibus conatū puniri derogatū esse
hodie per contrariā cōsuetudinē:q̄ ver
ba multū not.Ange.z Pau.de cast.in.l.
j.§.fin.ff.q̄ð quisqȝ iur.et Ludo.ro.in.l.
dāni in.§.sabini.ff.de dā.infec.Et hanc
partē tenuit Alex.in cōsi.xv.incip.viso
processu zc.in.iij.colū.in.j.volu.vbi ad
hoc alle.Barto.in.l.fi.ff.eo.de sica.z in
l.j.§.diuus.eo.titu.de quo ibi lati⁹ per
eum:de quo latius dixi in cōsilio meo
cv.inci.cordi meo spm̄ sapientie infun/
de dn̄e zc.¶ Ulterius cōtra asperitatē
z rigorositatē huius.l.dico q̄ð disposi/
tio huius.l.nō est tenēda:eo q: non de/
bet haberi pro.l.nā lex debet esse hone
sta z iusta:vt in.c.erit aūt.lex.iiij.distin.
sed iniustū est apud deū z homines ꝙ
aliq̄s puniat̄ de homicidio:si homici/
dium nō cōmisit:z puniatur de delicto
q̄ð non fecit sicut si illud fecisset:et hoc
satis de se patet:ergo nō debet haberi
pro.l.¶ Itē dico quod lex ita continet
duas iniquitates.Prima est quā dixi
scz q̄ð quis puniat̄ pro delicto q̄ð non
fecit.Alia est:quia inuitat hoīes ad de/
linquendū:patet.nā si q̄s debet puniri
d homicidio solū:q: ambulauit cū telo
versus aliquem talis puniendus dicet
a se oīno debeo puniri de homicidio li
cet illud nō fecerim:ideo ne patiar pe/
nā pro nihilo nō ambulabo cū gladio
versus aliquē inimicū meū:sed potius
occidam eū:z satisfaciam voto z deside
rio meo:z al's ego hoc vidi in facto in
ciuitate Mediolani.Et vere istis con/
trariȷ̄s ad istū text.nō video oīno tutū
responsum.Ideo cogita rogo pro solu.
15 ¶†Ulterius no.ex hac lege q̄ð affect⁹
punitur licet non sequatur effectus:cō
cordat.l.diuus.ff.eo.z.l.pe.in hoc ti/
tu.et facit.l.j.§.diuus.ff.eo.et.l.qui in/
iurie.ff.de fur.cū multis si.in gl.dictoꝝ
furiam

furtū asse. ¶ Sed tu circa hāc materiā aduertas diligēter q̄ in materia ista iudicio meo nō pōt dari certa et firma regula seu firma doctrina. Nā in aliq̄bus casib⁹ punit affect⁹ nō sequuto effectu: et in aliquib⁹ nō punit affect⁹ nō sequuto effectu. Et circa vtrūq̄ addu
16 cā iura ꝛ exēpla. ¶ † Et primo punitur affect⁹ nō sequuto effectu qn̄ lex ɔsiderat solū affectū: vt habet i.l. ꝛ ḡnaliter. in. §. si igit. ꝛ ita ibi voluit doct. ff. de calū. Itē punit affectus non sequuto effectu in cōmodāte domū ad cōmittendū adulteriū: nā licet tali casu non sequat adulteriū: tn̄ talis cōmodās punit. tex. est in. l. ꝛ si amicis. ff. de adul. ꝛ in. l. j. ff. de extraor. cri. Itē punit affect⁹ nō sequuto effectu in illo q̄ locauit opa sua ad pugnādū cū al aliis feris. Nā facta tali locatiōe siue pugnauerit siue non tn̄ punit. tex. est in. l. j. §. remouet. ff. de postu. ꝛ ibi gl. ꝛ doct. Itē punit affect⁹ nō sequuto effectu in illo q̄ tētauit corrūpere seruū alienū vt furtū cōmitteret: tūc lz talis seru⁹ nō cōmiserit furtū tn̄ talis tētās corrūpere dictū seruū punit pena serui corrupti. tex. est no. in. l. si q̄s seruo. C. de fur. ꝛ ibi doc. itē punit affect⁹ nō sequuto effectu in casu. l. si a seruo. ff. de ɔdi. ob tur. cau. Itē etiā punit affect⁹ nō sequuto effectu: in casu l. iij. in prin. ff. q̄ q̄sq̄ iur. vbi dr̄ q̄ impetrās ius iniquum ipse eodē iure vtit: ꝛ si eo vsus nō fuerit de quo ibi per doc.
17 ¶ † Itē qui conat⁹ est corrūpere iudicē punit etiā si eū nō corrūpit. fz Bal. l aut. nouo iure. C. d pe. in. q̄ male in. p tex. in. l. imperator seuerus. in ver. tētauit. ff. de iu. fisc. p quo facit tex. in. l. ij. §. de his q̄ ad ec. confu. in ver. tētauerit.
18 ¶ † Itē est etiā ali⁹ casus in quo punit affect⁹ nō sequuto effectu: vcz si aliq̄s eleuauit manū cū pugno vel cū ense vt aliquē pcuteret et eū nō pcussit nec tetigit: tn̄ ex tali sola admenatione tenet actiōe iniuriar ꝛ nō sequuto effectu punitur ppter talē affectū: ita probat tex. no. in. l. itē apud labeonē. in. §. si q̄s pulsat⁹. ff. de iniur. quē tex. dixit ibi Bart. sing. et dicit se nescire in iure inuenire similē: ꝛ illum text. etiā dixit sing. An
Hippo. de Marsi.

ge. ibi ꝛ Ange. de are. in tracta. malefi. in ver. admenauit. in prin. et Ias. in. l. j. §. hec aūt verba. circa fi. ff. quod quisq̄ iur. et similis est tex. in. c. si quis pulsa
19 tus. de penit. di. j. ¶ Et vltra p̄dictos docto. ego incidēter dico vnū circa talem admenātem cōtra aliquē: vcz q̄ talis admenans: de quo. in. d. §. si q̄s pulsatus vltra penā iniuriarū punit etiā alia maiori pena si habet arma qn̄ facit talē admenatiōnē: nā tūc ille cōtra quē taliter admenauit lz non tetigerit occidat ipsum admenantē non punietur pena mortis: sz alia leuiori pena: q2 dicit tali casu fecisse ad suā defensionē et excusat a pena mortis: ita not. dixit Bar. in. l. si ex plagiis. in. §. tabernari⁹. ff. l. ad aquil. quē refert ꝛ sequit Ange. de are. in. §. iniuria. in. j. col. in fi. instit. ad. l. aquil. vbi dixerūt q̄d si pcutio te anteq̄ tu pcutias me dū tu es in actu percutiendi me q̄ tunc dicor fecisse ad meā defensionē: q̄d etiā voluit Ang. in l. quēadmodū. ff. de inoffi. testa. quē refert ꝛ sequit. d. Ant. cor. in not. suis no. j. in verbo metus. ꝛ idē etiā dixit Ang. de are. in tracta. suo malefi. in verbo ꝛ dictus titius se defendēdo. in. j. car. in vlti. versi. circa me. vbi alleg. Barto. in d. §. tabernarius. et Bald. in. l. j. C. vnde vi. ꝛ idē in effectu dixit etiā do. Alex. in cōsi. cccxxiij. inci. in casu p̄dicto. in. iij. col. ver. circa scdm. ¶ Sz vltra hos patres ego dico q̄ de hoc est tex. apertus in. l. iij. §. in hoc ti. quē tex. miror q̄ docto. nō allegauerint: et hoc etiā firmat expresse Ange. in. l. j. circa fi. C. vnde vi. vbi not. loquit de quo latius locutus sum in. l. j. in. iij. ꝛ iiij. col. ff. de questio. ꝛ in. l. q̄m falsam. in. j. col. ff. de fal. ¶ Modo redeūdo ad materiā affectus nō sequuto effectu scias q̄d ali⁹ est casus in quo punit affectus nō sequuto effectu
20 vcz † in faciēte aliquē tractatū contra principē vel cōtra rēpubli. tūc ad hoc vt talis puniat p tali tractatu non reqrit cōsūmatio delicti. fm Abb. in. c. tua nup. de his q̄ fi. a prela. sine cōsen. capituli. p tex. ꝛ glo. ibi: q̄d etiā voluit Bal. in. l. aduersus. C. de fur. etiā eos refert ꝛ sequit Alexan. in. l. vtrū. ff. de parrici.
Auogadra.

Itē est etiā ali⁹ casus i q̄ punit affect⁹ nō sequuto effectu:vcʒ in illo q̄ minat aliqd mali facere:nā lʒ nō adimpleat minas et nō puniat p dictis minis:at
21 tñ † si talis minās fecerit pacem cū illo quē minat⁹ est punit in pena pacis ru pte:qm̄ mine rūpūt pacē fm Ang.in.l. si cū exceptiōe.in.§.fatis.ff.q me.cau. quem retuli in.l.j.in prin.in.x.col.in fi.
22 ff.de q̄stio.† ¶ Item in simonia punit affect⁹ nō sequuto effectu i detestatio nē criminis.ita dixit gloss.in.c.nullus
23 epis.j.q.j.† Itē si filius emit venenū vt pri daret punit etiā si non dederit.tex. est ⁊ ibi doct.in.l.j.in fi.ff.de parici.de quo vide Bal.in cōsi.suo.cxij.inci.sec⁹ cōfecit venenū.in.v.vol.et vide Lu.ro. no.loquētem.in consi.suo.clxxxiij.inci. saluatoris ⁊c.in fi.ij.col.Itē vltra pre dictos casus.d.Feli.in tract.suo de co natu quē posuit post tit.de app.ponit q̄tuor casus in quib⁹ volūtas habet p facto de quib⁹ ibi p eū:q̄ casus magis pertinent ad forū poli q̄ ad forūʒ fori quos non refero breuitatis causa.Et isti sunt oēs casus quos reperio i qb⁹ punit affectus nō sequuto effectu ⁊c. ¶ Mō dico q sunt aliq casus in quib⁹ nō punit affectus nō sequuto effectu.
24 † Primus casus est qn̄ conatus cum actu ppinquo nō venit ad cōsūmatio nē:vt qꝛ agēs nō impedit⁹ impedimē to facti desistit agere penitēs incepti: talis eñ nō punit.vt est tex.in.l.q fal sam.ff.de fal.et habet in.l.qui ea men te.ff.de fur.et not.Gemi.in.c.gratia.in vlti.col.j.q.j.et idē dicas si ipse agens est impedit⁹ facto extrinseco qd̄ potest esse iuris vt in casu.l.inter omnes.§.fi. ff.de fur.vt qꝛ quidam.volebat mihi fu rari librum ⁊ ego eum sibi donaui hoc casu nō punitur talis affectus cum nō fuerit sequut⁹ effect⁹.ita dicit Car.in c.j.in.vj.colū.de eo qui mit.in pos.cau sa rei ser.¶ Scd̄s est casus vbi conat⁹ alicuius rei prohibite etiam si habuis set affectū nemini nocuisset:qd̄ probat ex eo qd̄ not.glos.in.c.q̄to.de iureiur.
25 ex qua dicunt ibi docto.† quod quādo falsitas committitur circa id quod de se non probat nō nocet:quod dicit ibi

Imol.esse menti tenendū.⁊ ideo Ioā. de ana.in.c.j.in.ix.colum.de crimine fal.reprobat gloss.ibi simpliciter dicē tem qd̄ in crimine falsi punit conatus sine effectu.⁊ alleg.glos.Bald.et Sali ce.in.l.damus.j.de fal.⁊ Bal.in.l.q ve luti.eo.tit.⁊ Bal.in.rub.C.de fi.instru. in.x.col.in ℣.sʒ q̄ro si q̄s scripsit.⁊ tex. ⁊ glo.in.l.fundū.in fi.ff.de euic.p qb⁹ facit qd̄ no.Io.de imo.l.l.j.in.ij.col.ff. de pub.iu.De quo art.an ⁊ qn̄ falsitas q̄ nemini nocet puniat dixi late in.c.j. circa me.de crimine falsi.¶ Terti⁹ est casus in q̄ nō punit affect⁹ nō sequuto effectu vcʒ qn̄ affectus seu conat⁹ non habuit actū exteriorē sed stetit in sola voluntate:nam talis affectus non pu nitur.l.cogitationis.ff.de pe.⁊ no.Al beri.de ro.in.ij.parte statuto.q.clxviij. incipiē.Cynus querit ⁊c.⁊ Salice.hic ⁊ Car.in clemē.j.in princip.in.iij.q.de vsur.⁊ ideo videm⁹ q sola volūtas in simonie nō punit.vt in.c.cōsulere.cuʒ gl.ij.de simo.¶ Quartus est casus in quo nō punitur affect⁹ nō sequuto ef
26 fectu vcʒ † qn̄ imponitur pena ipso iu re qꝛ ad eā incurrēdā nō sufficit cona tus qualiscūq̄ fuerit:vt pbat in.c.cuʒ in cūctis.§.pe.de elec.iuncto.c.perpe tue.eo.titu.in.vj.p que iura ita tenet Io.de imo.l.d.c.ppetue.⁊ in reg.in pe nis in mercuria ⁊ sequit Dñic⁹ in.d. c.perpetue.in.ij.colū.vbi dicit hoc esse dictum Bal.sed non dicit vbi:sed dicit do.Feli.l.d.suo trac.de conatu q hoc fuit dictū Bal.in.l.si quis non dicā ra pere.in.ij.col.C.de epis.⁊ cle.⁊ idē not. Ioan.de ana.in.c.j.in.iij.not.de adul. ⁊ Dñi.in.c.ij.§.j.de indi.in.vj.et Abb. in.d.c.cū in cūctis.in.§.penul.in.j.col. ⁊ in.c.j.in.v.colū.versi.ex predictis.de eo qui mit.in pos.et Cardi.in.cle.j.§.si quis.in.ij.q.de re.ec.nō alie.Et ex istis dicit domi.Feli.in tracta.suo de cona tu q pena.d.cle.j.non habet locum in prelato faciente omnē conatū vt alie net cōtra formā de qua ibi cū ibi impo nitur pena ipso iure:ad que etiā vide Cardi.in cle.ne in agro.in.§.qꝛ.in pe. q.et ibi glo.in verbo ipso facto.de sta. mona.Et de hac dictione ipso iure seu

ipso facto vide q ego dici i repe.l.vni- cc.§.de rap.vg.in nume.66.per totū.
27 ¶†Quintꝰ casus i quo nō punit affe- ctus nō sequuto effectu est in delictis non atrociorib9:q2 conatꝰ in ipsis non punit nō sequuto effectu fm Bal.in.l. si quis nō dicā rapere.§.de epis ꝛ cle. et Car.in.c.j.de eo qui mit.in pos.cau- sa rei ser.ꝛ Gemi.in.d.c.gratia.j.q.j.in quibus locis dicunt ꝙ iura punientia conatū loquunt in atrociorib9:qd etiā sentit glo.fm do.Feli.in.d.suo tracta. de conatu.in.l.pēnā.in ver.cogitatione.
28 §.de his qui ad ecclesi.confu.¶†Se- xtus casus est in excommunicatione ꝛ in alijs cēsuris ecclesiasticis:q2 ad eas incurrēdas requirit factū cōsummatū fm Car.in.c.preterea requisisti.ad fi. extra de appel.in illa questione qñ ex- cōmunicatur quis si appellauerit an tunc incurrat excōmunicationē qñ se preparat ad appellandum:an vero qñ appellauit:ita dicit do.Felin.in dicto suo tracta.de conatu.vbi etiā allegat hoc voluisse Archi.in.§.si ergo.xvij.q. iiij.et Barto.in.l.filiusf.§.diui.de leg.j.
29 †Et dicit ēt ipe do.Feli.in.d.suo tract. ꝙ hinc est ꝙ si quis conat pcutere cle- ricū licet faciat q̄tū in se est vt percu- tiat tñ non est excommunicatus si non percussit alleg.glos.iij.in.c.in audien- tia.de sentētia excōmuni.et glos.j.in.c. si vero.el.ij.eo.ti.ꝛ dicit ꝙ hanc fallen- tiā seu hunc casum ponit Car.in cle.j. §.si quis.in.ij.q.de reb9 eccl.nō alie.p illum tex.in ver.fecerit.¶Septimꝰ ca sus fm Feli.vbi.§.est qñ agit ciuiliter
30 †quoniam in factis ciuilib9 conatus non punit pro effectu vt sentit glo.par ua.ꝛ ibi expresse Bal.in.l.si confiterit. §.si.regū.ꝛ dicit ꝙ ita etiam pōt intelli gi text.in.d.l.j.ff.quod quisq3 iur.teste Bald.in.d.l.si quis non dicā rapere.in ij.col.p quo fm eum facit.c.fi.de spō.ꝛ idem tenet Salic.in hac.l.Et adducit etiā ipse Feli.in simili.d.An.in.c.pa- storalis.in.viij.col.in ver.Hʒ est dubiū. de causa pos.et propric.vbi dicit ꝙ per vnicū actū cōtrariū priuilegio nō per- dit priuilegiū qñ ille actus nō habuit affectum:ad que etiaʒ adducit aliqua

31 alia de quib9 ibi per eū.¶†Octauꝰ et vltimꝰ casus fm do.Feli.in.d.tract.in quo non punitur affectus non sequuto effectu est in statutis punietibus deli- cta q2 semper intelliguntur de delictis cōsummatis ꝛ nō attentatis:ita voluit Bar.in.l.j.ff.ad.l.corne.de sica.ꝛ Jmo. in.c.j.de psum.q2 statuta requirunt ca sum verū ꝛ non fictū.l.iij.§.hec verba. et ibi Bar.ff.de neg.gest.ꝛ ideo cū attē- tare sit ficte facere nō satisfit statuto p
32 conatū.†Et iō dixit Barto.in.d.l.j.§.j. ff.de sic.ꝙ ista est ratio quare per totā italiā non punitur conatus:q2 delicta puniūtur fm statuta que vt dixit requi rūt actū pfectū ꝛ ꝯsummatū:ꝛ ita modi ficat verba Spe.in ti.de accu.in.j.par- te.in.§.j.versi.qd si primo ꝛc.in.fi.dum dicit omnib9 legib9 volētibus conatū puniri derogatū esse hodie p ꝯtrariaʒ consuetudinē:q verba multū no.Ang. ꝛ Pau.de cast.in.d.l.j.ff.qd quisq3 iu.ꝛ Lud.ro.in.l.dāni.§.fabini.ff.de dā.in- fec.ꝛ voluit Alex.cōsi.xv.inci.viso pro- cessu inquisit.in.iij.col.in.j.volu.vbi ad hoc allegat Bart.in.d.§.dimus.ꝛ in.l.si in rixa.eo.ti.ꝛ probatur fm eum.in.l.si certus sit percussor.§.fi.cū3.l.seq.ff.ad silleni.ꝛ dicit ꝙ illum tex.ibi ponderat Bald.in.l.j.§.hec verba.ꝛ ibi Auge.ff. qd quisq3 iur.ꝛ Bar.in.l.damni.§.sabi ni.ff.de dā.infec.et Bald.in.d.l.si quis nō dicā rapere.ꝛ in.c.j.§.iniuria.de pa ce iur.fir.ꝛ in.l.data opera.C.qui ac.nō pos.ꝛ in.l.si fugi.C.de ser.fu.ꝛ Cy.hic. Jtem hāc partem fm do.Feli.in dicto suo trac.tenet Abb.in.c.mulieres.de sen.excō.et in.c.inter sollicitu.de pur. ca.ꝛ Bal.in.§.item lex cor.instit.de pu. iu.ꝛ Jmo.in.l.j.ff.de pub.iu.ad qd vide tu etiā Ang.in tra.male.in ꝟ.ꝛ vestem celestē abst.in.xxxij.col.in ꝟ.qro aliqs accessit ad banchum ꝛc.ꝛ ibi Augu.in addi.Jtē pdicta etiā ampliat Felin.in pe.colum.etiā si extet sta.ꝙ occidēs oc cidatur ꝛ vulnerās aliter puniat dein de contingat ꝙ vnus animo occidēdi inferat vulnus ex quo tñ non sequitur mors prout vulnerās intēdebat nō pu nietur de morte quasi iste casus a sta- tuto omissus remanserit in dispositio-

ne iuris cõis q: statutũ voluit corrige=
re leges de conatu loquentes:ita dixit
Salu.asserẽs se hũc casum habuisse de
facto in hac.l.in vlti.q. Quibus addit.
Bart.in.l.fi.ff.de rerũ diui.vbi dicit quod
si statutum dicit quod si quis voluerit mo
nialẽ corrũpere puniat̃ tali pena quod ex=
ponitur.i.volũtarie corruperit:pro quo
fm ipsum dñm Feli.vbi.s.eit ter.sing.
33 in.c.consulere.cũ glo.de simo. ¶ †Itẽ
adducit etiã Bal.in.l.arboribus.§.in=
li.ff.de vsufru.vbi dicit qd̃ si statutum
punit magnatẽ intrãtẽ palatiũ nõ suf=
ficit qd̃ testes dicãt se vidisse eũ intra=
re nisi dicãt qd̃ viderũt eum intrasse vt
denotent actũ cõsũmatũ. Et idem dicit
de statuto puniente extrahentẽ frumẽ
tum de districtu dũmodo vtatur ver=
bo extraxerit:secus si puniretur inuen
tum portare.adducit etiam Bal.in.l.si
fugitiui.in.ij.col.C.de ser.fug.vbi dicit
qd̃ etiam in casu statuti attentans de=
lictum poterit puniri extraordinarie.
34 †Et dicit qd̃ statutũ puniẽs eũ q portauerit
extra territoriũm non habet locũ
in reperto in via añ exitũ districtus ni=
si confiteatur qd̃ portabat extra vel ni
si capiat̃ in limine districtus:vt latius
per eũ ibi ⁊ in.l.cuz proponas.vbi etiã
Salice.C.de nau.fe.per Ioan.de ana.
in.c.significauit.de iude.vbi etiã habe
tur qd̃ si talis reperitur in via suspecta
punitur arbitrio iudi.de quo etiaz per
Bal.in.l.cum inter.C.de do.ante nup.
et per Imo.in.c.ij.prope fi.de consti.et
per Bald.in.l.non dubium.C.de legiti.
35 ¶ †Adducit etiã Feli.in tra.de cona=
tu no.per Bar.l.l.eũ q.ff.de iu.pa.⁊ Bal.
in.l.si qs in suo.C.de inoffi.te.vbi dixit
quod stante statu.qd̃ declinans iuris.
potestatis possit impune offendi et re=
periatur qd̃ aliquis opposuerit exce=
ptio.declina.super qua non fuit pro=
nuntiatum:certe hoc casu non poterit
impune offendi q: conatus caruit effe
36 ctu. ¶ †Adducit etiã Phi.in.c.auari=
tie.in vlti.colum.de elect.in.vj.vbi pro
pter glo.ibi dicit qd̃ si statutum punit
portãtes vestes certi valoris et aliqua
mulier fecerit fieri talẽ vestẽ tñ eã nõ
portauit non cadit in penã statuti. Ad=
ducit etiã Bal.in sua dis.inci.accusat⁹
de vi turbatiua in fi.vbi dicit qd̃ si sta=
tutũ punit accedentẽ ad capiendã pos
sessionẽ beneficij sine certa licentia nõ
punit̃ ille qui sine licentia accessit vsq;
vel prope ecclesiã ⁊ timore armatoruz
37 qui ibi erant retrocessit q: †omnis pe=
na que imponitur pro violẽtia requirit
actũ consummatũ:ita dicit Feli.in tra.
de conatu referẽs oĩa predicta.q omnia
ad literã retuli ego i.l.qui falsam.
in.j.ij.iij.⁊.iiij.colũ.ff.de fal. ¶ Sz ego
post eũ in.d.l.qui falsam.in.v.colũ.di=
cebã qd̃ illã doct.Bald.in.d.l.si fug.C.
38 de ser.fu.in.ij.colũ.incipiẽtẽ†dicit qd̃ sta.
puniens eũ q portauerit extra territo.
nõ habet locũ in reperto in via añ exi=
tũ districtus ⁊c.qd̃ hanc doctri.etiã re=
fert ⁊ sequit̃ Ias.in.l.j.in.§.hec aũt ver
ba.in.j.col.ff.qd̃ quis.iu.de qua.q.vide
etiam Io.an.latius ⁊ melius loquentẽ
in addi.spe.in titu.de cõsti.in.§.j.in ad
di.inci.sed incidit hec ⁊c.⁊ Albe.de ro.
in.ij.parte sta.q.clxvij.inci. ¶ Y.q̃rit ⁊c.
et Bartolus in.l.vulgaris.§.qui furti.
ff.de furt.⁊ Angelus de aret.in tracta.
malefic.in verbo ⁊ vestem celestem.in
versicu.quero aliquis accessit ad ban
chum ⁊c.⁊ ibi in addit.⁊ Bald.in cõsi.
ccxliiij.incip.ad euidentiã.in.iij.volu.
¶ Item etiam vltra Feli.in dicto tra=
cta.de conatu dico ego qd̃ alij sunt ca=
sus in quibus non punitur affectus nõ
sequuto effectu. Un⁹ est in.l.sequitur.
§.itẽ labeo ait.ff.de vsuc.vbi dicit̃ qd̃
si rẽ meã apud te deposuerã ⁊ tu eã vẽ
dideris lucri faciendi causa:deinde ex
pñtia redemeris ⁊ in eodẽ statu reuer
sa est quod ego ɔtra te agere non pos=
sem licet si eam nõ redemisses potuis
sem contra te agere. ¶ Alius est etiaz
casus non punitur affectus nõ sequu=
39 to effectu:vcz† q: pena que imponitur
cõtrahẽti incestas nuptias non habet
locũ in cõtrahẽte spõsalia:ita dixit gl.
no.in cle.j.in ver.ɔtrahere.de consan.
⁊ affi.quã gl.refert et seq̇t̃.d.Phi.deci.
in ɔsi.suo.cclvj.inci.in cã inq̇sitiõis ⁊c.
in pe.col.de qua glo.vide etiã Ias.in.l.
40 quo min⁹.in.iiij.col.ff.de flu. ¶ †Ali⁹
est etiã casus vcz in emphyteota. Naz

vt clarum est si ipse emphiteota alie-
nat rem emphiteoticam irrequisito do-
mino cadit a iure suo: vt habetur in .l.
ij. §. de iure emphiteo. ⁊ in .l. fi. cod. ti. ⁊
in .c. potuit. de locato. attamen si talis
emphiteota alienauit rem emphi. ⁊ in
tali alienatione apposuit verba si do-
mino placuerit vel ꝟba saluo iure do-
mini nõ cadit a iure suo: qꝛ ꝑ illa ver-
ba tollitur effect⁹ conatui. ita dixit Al-
beri. de rosate in .d. .l. fi. in vlt. colum. C.
de iure emphi. ⁊ Bal. .l. .c. .j. §. hoc quoqꝫ.
in penul. colũ. de succes. feu. ⁊ Ja. alua.
in .c. .j. in princip. in penulti. colum. de
prohi. feu. ali. per Federi. ⁊ Bal. in .c. .j.
§. donare. in vlti. colũ. in titu. qualiter
olim feuda alie. pos. ⁊ Bal. in .d. .l. fin. §.
de iu. emphi. ⁊ in .c. .j. in versi. liuellarie.
in princip. de pa. constan. de quo tamẽ
lati⁹ per Philip. dec. in cõsi. clx. incip.
in causa monasterij. in .iij. col. ⁊ ꝑ Jas.
in .l. iij. in .xliij. colum. §. de iu. emphite.
1 ¶ †Alius est etiã casus in quo nõ pu-
nitur affectus nõ sequuto effectu: q̃ ca-
sus est in matre tutrice q̃ licet ꝯtrahat
matri. per verba de fu. tamẽ nõ perdit
tutelã filiorũ si nõ sequatur matrimo-
nium per verba de presenti vel copula
carnalis. ita dixit Spec. in tit. de tuto.
§. nũc dicendũ. in ver. quid si tutel. ha-
beat ⁊c. quod dictum refert ⁊ sequitur
Lud. roma. in singu. suo. ccxxij. incip. tu
2 habes ꝙ mater ⁊c. ¶ †Itẽ vltra predi-
ctos teneas etiã mẽti vnũ no. verbũ in
materia ista vꝫ ꝙ si ego volẽs me obli-
gare tibi scribo vnã literã in qua con-
fiteor me esse debitorẽ tuũ in mille vel
in alia summa: sꝫ anteꝙ̃ ista litera tibi
ꝑsentet̃ ego moriar hoc casu talis lite-
ra nõ nocebit nec preiudicabit heredi-
bus meis: ita sing. dixit Inno. in .c. cum
dilect⁹. de succes. ab intes. qđ dictũ re-
putat sing. do. An. in .c. fin. in .v. colũ. de
cõfes. ⁊ Barb. in .c. cũ dilect⁹. ⁊ in .c. post
cessionẽ. de proba. ⁊ in rub. extra de te-
sta. in lect. in .ij. col. ⁊ Cor. in suis not.
sub ꝟbo cõfessio. in no. inci. si scribo ⁊c.
Itẽ illud dictũ Inn. refert etiã ⁊ sequi-
tur. Ange. in .l. .j. ff. de cõfes. ⁊ do. Ant. in
c. per inquisitionẽ. de elec. et Jas. in re-
peti. .l. admonẽdi. in .lxij. col. ff. de iure-

iur. de quo dicto lati⁹ dixi in repe. mea
rubri. §. de proba. in .ij. colũ. ante fin. in
ver. ⁊ postꝙ̃ ⁊c. ⁊ in .l. fi. in .vj. col. circa
me. versi. ⁊ tene mẽti. ff. de questio. ⁊ in
sing. meo. ccclxxiij. incip. vt nosti ⁊c. Et
in materia ista conatus vide etiã Gãd.
in trac. malefi. sub rub. de homicidia-
rijs: in versi. incip. sed pone ꝙ ego dedi
tibi pecuniã ⁊c. ⁊ do. Pet. philip. cor. in
consi. ccxlix. incip. licet. in .j. volu. et do.
Phil. dec. in cõsi. cclvj. inci. in causa in-
quisitiõis. in penul. col. ⁊ vide omnino
Bal. in cõsi. cxij. incip. cecus cõfecit ⁊c.
in .v. volu. et in cõsi. cccvj. incip. statuto
placẽtie cauetur ⁊c. in .iij. volu. ⁊ Alex.
in consi. cxl. incip. videtur in casu pro-
posito. in .ij. volu. Et scias ꝙ ratio pre-
dictorũ casuũ in quibus nõ punit̃ affe-
ctus nõ sequuto effectu potest esse du-
plex. prima illa quam assignat tex. in .l.
.j. in fi. ff. ꝙ quisqꝫ iur. vbi dicit text. q̇d
eñ obsunt conatus cũ iniuria nullũ ha-
43 buerit effectũ. †Scd̃a põt esse ratio vi-
delicet: qꝛ verba debẽt intelligi cũ effe-
ctu. .l. pe. §. pe. ff. ne q̇s eũ qui in ius vo.
.l. quoties. ff. q̇ satis. cog. .c. fi. vbi glos. de
spõ. .c. qualiter. de pactis. .c. ꝑlatũ. cũ gl.
de cle. non resi. .l. si his q̇. in. §. si tu titiũ.
ff. de fur. .l. aliud est capere. ff. de verbo.
signi. gl. in .c. suꝑ q̃stionũ. in. §. fi. in ver.
nõ possunt. de offic. dele. ¶ Pro qua re-
gula faciũt optime dicta ꝑ Jas. in .d. .l.
.j. §. hec antẽ ꝟba. ff. ꝙ quisqꝫ iuris. vbi
44 †dicit ꝙ si statutũ dat premiũ capiẽti
bãnitũ intelligit̃ qñ cũ apprehẽdit cũ
effectu ⁊ ꝑsentat superiori alle. Gui. de
cu. Alb. ⁊ Ang. ibi ꝓ quo dicit facere. .l.
si barsatoram. ⁊ ibi Cy. ⁊ Ang. §. de fi-
45 deius. †Quinimo forti⁹ dixit Bar. in .l.
.j. in ꝑnci. in .vij. co. ff. de acqui. pos. ꝙ si
statutũ disponit ꝙ si aliq̇s fuerit inuẽ-
tus cũ armis puniat̃ tãta pena ꝙ hoc
itelligit̃ ⁊ capt⁹ fuerit: ⁊ cũ seq̇t̃ Ang.
in .l. q̇ seruũ. ff. de ver. obli. qđ etiã dixit
Bart. in .l. .j. in ver. deprehẽsus. .j. de pe-
bo. sub. lib. x. quos refert Jas. in .d. .l. .j. §.
hec aũt verba. ff. qđ quisqꝫ iur. vbi dicit
qđ ꝯtrariũ tñ tenuit Ang. Jo. de imo. ⁊
moder. .i. .d. .l. .j. in ꝑn. ⁊ in .l. iij. §. nerati⁹
ff. de acq̇. pos. ⁊ Sali. in .l. si barsatorã.
de quo vide q̃ circa hanc materiã dixi

tati⁹ in practica mea causarũ crimina.
in.§.pro cõplemẽto.nu.24.¶Et facit
46 etiam ad predictã regulã in argu.re-
gula illa.vcʒ qꝺ nõ sufficit dicere:sʒ qꝺ
dicitur debet probari secundũ glo.in.l.
j.ff.si quadru.pau.fe.di.ꝛ glo.in.l.ij.ff.
de fer.ꝛ glo.in.l.magis puto.§.illud.ff.
de reb⁹ eorũ.ꝛ glo.in.c.super eo.de ap-
pella.ꝛ in cle.j.de in integ.resti.et in.c.
nõ est de cõsue.lib.vj.ꝛ gl.in.l.ait pre-
tor.ff.vi bo.rap.ꝛ in.l.j.ff.de incen.rui.
naufr.ꝛ ibi Bar.Pro quibus faciũt di-
cta per Ang.in.l.quecũqꝫ.§.fi.ff.de pu-
bli.ꝛ per Barb.in cõsi.lxj.incip.propo-
sita mihi ꝛc.in.ij.col.in.iij.vol.ꝛ in con
sil.lxxiij.incip.viso pũcto ꝛc.i.vj.colũ.
in eo.vol.ꝛ ibi in consi.lxxvj.incip.viso
pũcto.in.ij.co.ꝛ ibi in cõsi.lxxxviij.inci.
in cõtingẽtia.in.v.colũ.ꝛ per.d.Feli.in
c.cũ dilect⁹.in pe.col.de accu.vbi alle-
gat alias glo.hoc dicentes.de quo etiã
ꝑ Abb.in cõsi.cccxl.inci.super.q.mate-
47 ria ꝛc.l.ij.co.post pn.¶†Et ꝓ ꝑdictis
facit etiã.Nã statutũ dãs premiũ accu-
santi nõ ꝯtẽtaṫ sola accusatiõe:sʒ intel-
ligiṫ si accusans ꝓbauerit cõtẽta in ac
cusatiõe vera esse:ita dixit gl.in verbo
ostẽsuʒ.in.c.j.de his q̇ fi.a ma.pte ca.ꝛ
ꝓbaṫ i.c.post electionẽ.ꝛ in.c.cũ sup.ꝺ
cõces.ꝑbẽ.ꝛ no.gl.i.c.nõ est.in ver.alle-
gat.de cõsue.li.vj.ꝛ gl.in.l.si cui⁹ appel
latio.ff.de ap.reci.ꝛ i.l.ij.in glo.fi.ꝭ.qꝺ
me.cau.ꝛ voluit do.Alex.in ꝯsi.ccxcvj.
lci.diuini numinis l.ij.co.ꝛ gl.i.c.j.ver.
reũ.de iu.ꝛ Alex.in ꝯsi.lxxj.inci.diuini
48 numinis.in.ij.col.in.v.vol.†Quinimo
forti⁹ si statutũ dicit qꝺ q̇ nõ ꝓbauerit
accusationẽ suã puniaṫ in.x.mõ aliq̇s
produxit accusationẽ habẽtẽ plura ca-
pitula:ꝛ quedã ꝓbauit ꝛ quedã nõ hoc
casu ita dꝫ puniri l.x.sicut si in nullo ꝓ
basset. ita dixit Angel.in.l.vnica.ꝭ.de
suffra.ad q̇ etiã vide Bal.in simili in.l.
minoribus.in fi.ꝭ.de his qui.vt indig.
49 ¶†Facit etiã ad ꝑdicta.Nã statutũ
dicẽs si q̇s petierit executionẽ puniaṫ
certe dꝫ itelligi si petierit ꝛ ad finẽ ꝓdu
xerit alꝭ nõ punietur:ita firmat Dy.et
Bart.in.l.ampli⁹ nõ peti.ff.rẽ ratã ha.
per.l.qui cũ maior.§.acusasset.et in.l.
seruitutẽ.§.petijsse.ff.de libe.ho.exhi.ꝛ
in.l.papinian⁹.§.meminisse.ff.de inof-
testa.et.l.alia.ꝭ.de his qui.vt indig.et
not.Bart.in.l.si libertus.ꝛ in.l.eũ.ff.de
iure pa.ꝛ in.l.in criminali.ꝭ.de iu.om.
iu.ꝛ Bart.in.l.si q̇s maior.ꝭ.de trãsac.
ꝛ Bal.in.l.si quis in suo.ꝭ.de inof.test.
ꝛ do.Anto.in.c.si diligẽti.de for.cõpet.
50 †Et adeo predicta sunt vera qꝺ etiã si
deuentũ esset ad sentẽtiã ꝛ ab illa esset
appellatũ pẽdẽte appellatione adhuc
nõ esset cõmissa pena legalis vel statu-
taria:qꝛ petitio nõ eẽt ad finẽ reducta
vt declarat Bal.in.l.alia.ꝭ.de his qui.
vt indig.de quo ꝑ Alex.in cõsi.cccciiij.
incip.viso titu.ꝛc.in fin.vers.ꝛ aliq̇d ꝑ
Ange.in.l.si barsatorã.ꝭ.de fideiussori.
51 ¶†Itẽ ad predicta etiã facit.Nã hec
verba si talis heres erit nõ intelliguntˀ
simplr̃ si fuerit hr̃s institut⁹ sʒ post adi
tionẽ hereditatis.tex.ẽ quẽ ibi ad hoc
põderat Jo.de Imo.in.l.seruũ alienũ.
§.si q̇s ita.ff.de here.insti.ꝓ quo faciũt
dicta per Bar.in.l.gerit.in.iij.co.versi.
circa tertium.ff.de acqui.here.q̇ vult
qꝺ quãdo in aliqua dispositione fit mẽ
tio de herede intelligiṫ de herede post
aditionẽ hereditatis de quo ꝑ Soci.
in consil.xcj.inci.visa.in.ij.col.in.j.vol.
52 ¶†Itẽ vltra predicta dico qꝺ adeo est
vera dicta regula:vcʒ qꝺ verba debẽt
intelligi cũ effectu qꝺ etiã ille effectus
debet durare alꝭ nõ est satisfactũ legi
53 eo qꝛ† nõ ꝺꝛ factũ qꝺ nõ durat factũ.l.
item.§.qꝺ si actor.ff.ꝙ cuiusqꝫ vniuer.
no.l.si ꝓ pte.§.versum.ff.ꝺ in rẽ verso.
54 l.alia.ꝭ.de his qui.vt indi.cũ si.†Et iꝺ
carcerat⁹ qui fugit si reuertaṫ nõ ꝺꝛ fu
gisse ẽm Bal.in.l.j.in.iij.colũ.C.de edi.
55 act.ꝛ in.l.j.in.v.col.ꝭ.ꝺ ser.fu.¶†Pro
quibus faciũt not.verba Ludo.roma.
in cõsi.cccccx.inci.quo ad primũ.in.ix.
col.ver.scꝺo qꝛ licet ꝛc.ꝛ per Bar.in re
perto.suo in verbo bãnit⁹.in ver.q̇d si
bãnit⁹ capiaṫ ꝛc.vt dixit quod stãte sta
tuto qꝺ capiẽs bãnitũ habeat certum
premiũ qꝺ si q̇s cepit bannitũ q̇ postea
sibi aufugit nõ debebit habere ꝑmiũ.
56 ¶†Et faciũt dicta ꝑ Bart.in.l.sicut.§.
superuacuũ.in.iij.col.in ver.redeo ad
ordinem ꝛc.ff.qui.mo.pig.vel hip.sol.
vbi dixit quod si iudex mandat alicui

ſub pena qꝺ exeat talē domū ꝛ illā diſ-
gombꝛet qꝺ ſi talis cui eſt factum tale
mādatū exiuit domū et eā diſgōbꝛauit
ꝛ poſtea in eādē reingreſſus eſt ꝙ ca-
dit in penaꝫ dicti precepti ſibi facti qꝛ
nō dꝛ factū qꝺ nō durat factū ꝛ non dꝛ
7 exiuiſſe poſtq̄ eſt reingreſſus. ¶ †Et
facit no.verbū Bald.in.l.ſi q̇s ita.ꝭ.de
pac.inter emp.et vē.vbi dixit ꝙ ſi teſta
toꝛ reliquit eccl'ie.c.vt emat fundū:ec-
cleſia emit fundū poſtea vult illū vēde
re an poſſit.ꝛ dicit qꝺ nō:qꝛ nō diceret
emptū ſi nō duraret emptū.ꝛ faciūt di
cta ꝑ Soci.in cōſi.lxxvj.inci.viſa.in.ij.
col.in.j.vo.ꝛ in ꝯſi.cxxxiij.inci.ꝑfecto.
8 in.ij.col.poſt me.in col.j.vol. ¶ †Et fa
cit ēt ſing.verbū.d.nelli in trac.ſuo bā.
in.j.parte.ij.tꝑis.q.viij.vbi dixit ꝙ ſi ex
foꝛma ſtatuti bānitus non poteſt ſtare
vel habitare in tali vel in tali ciuitate
alr̄s poſſit ibi capi ꝛ decapitari qꝺ tale
ſta.nō habet locū in bānito trāſeūte ꝑ
talē ciuitatē vel locū ꝛ comedēte i hoſ-
ſpitio qꝺ eſt ſingu.not. ¶ †Pꝛo quo fa
ciūt optime dicta ꝑ Pet.de anc.in con
ſil.lxxiiij.inci.viſo diligēter ꝛc.circa fi.
vbi dixit ꝙ ſi duo fecerūt pacē hoc pa-
cto ꝙ talis nō veniret in ciuitatē qꝺ ſi
ille venit trāſeūdo ꝛ ſteterit per.iij.vel
iiij.dies ſuꝑ hoſpitio qꝺ non dꝛ rupta
pax nec ꝯtrafactū eē paci:allegat plu-
ra de q̇bus ibi per eū.ꝛ facit ad ꝑdicta
tex.in.l.q̇cq̇d caloꝛe iracūdie.de regu.
iur. ¶ †Et facit ēt ad ꝑdicta.nā ſi ex-
tat ſtatutū inter affines ſiat cōpꝛomiſ-
ſum et ſit factū ſed expirauit qꝺ iterū
debēt cōpꝛomittere cū pꝛimū cōpꝛomiſ
ſum nō habuerit effectū.ita dixit Bal.
in.l.veluti.§.hec vox.ff.de edē.ꝛ Bal.
in.l.fideicō.§.ſi quis.x.ff.de lega.iij.et
Bal.ꝛ doc.in.l.qui per ſalutē.ff.de iu-
reiu.ꝛ Raph.cu.in.l.ſi cum dotē.§.j.ff.
ſol.ma.ꝛ Lud.ro.in.l.pretoꝛ.§.hoc au-
tē interdictū.ff.de ope.noui nū.quod
refert ꝛ ſequit̄ Soci.in cōſi.cxvij.inci.
viſa ꝛ diligēter.in.ij.col.in.j.volu.ꝛ vo-
lunt alij docto.quos ego adduxi in ſin
gu.meo.clxxij.incip.habeo nūc vnam
q.ꝛc.vbi dixi hoc eſſe verū qñ quis te
netur facere cōpꝛomiſſum ex diſpoſi-
tione legis vel ſtatuti ſed ſecus eſt qñ
teneretur facere cōpꝛomiſſum ex oꝛdi
natiōe vel diſpoſitiōe hoīs.Nam tunc
ſufficit ꝙ ſemel tm̄ ſit factū cōpꝛomiſ-
ſum.lꝫ nō ſit ſequutū laudū.et adduxi
plures doc.ibi ad hoc quos nō refero
cū ſit impertinens ad materiā noſtrā.
61 ¶ †Et vltra ꝑdicta faciūt dicta ꝑ Ab.
in cōſi.ſuo.lxix.incip.vr̄ pꝛīo dicēdum.
in fi.j col.in.j.vol.vbi dixit qꝺ ſtatutuꝫ
arctās ad ſolutionē gabelle accipiētē
rē in ſolutū non hꝫ locum in accipiēte
rē in ſolutū cui talis res eſt poſtea eui
63 cta ꝛ nō durat talis datio. ¶ †Et fa-
ciūt dicta ꝑ.d.Feli.i.c.ex parte decani
in.iiij.col.de reſcri.vbi dixit qꝺ ſi cedu
la citatiōis affigat̄ oſtio citati ꝛ ſtatim
eleuet̄ qꝺ nō dꝛ legitime citatꝰ:ad qꝺ
alleg.Bal.i.l.ſꝫ ſi pupillꝰ.§.ꝑſcribere.
ff.de inſtituto.ꝛ.d.Catal.in tract.ſindi
64 ca.in ver.cxxv. ¶ †Et facit etiā:nā ſi
fideiuſſoꝛes qui a ꝑncipio erāt idonei
poſtea efficiuntur nō idonei tūc de no
uo eſt ſatiſdandū.vt habetur in.l.ſi ab
arbitro.ff.qui ſatiſ.cog.ꝛ in.l.pꝛetoꝛie.
la.ij.ff.de pꝛeto.ſti.ꝛ in.l.litibꝰ.in ver.
remouetur.ꝛ ibi Bart.in vlti.col.C.de
agri.ꝛ cēſi.li.xj.et in.l.ſi is a quo.§.fin.
ff.vt i poſ.leg.Qꝺ tm̄ eſt itelligēdū qñ
quis tenebatur fideiubere ex diſpoſi-
tiōe.l.ſecꝰ qñ tenebatur ex diſpoſitiōe
hoīs.ita dixit Jaſ.l.d.l.ſi ab arbitrio.i
65 fi.iiij.col. ¶ †Et ad ꝑdicta ēt faciūt di
cta ꝑ Pau.de ca.in.l.in numeratiōibꝰ.
ad fi.ff.de ſol.et dixit.d.Philip.deci.in
ꝯſi.clxxvij.inci.q.ꝭ.ꝛc.ꝙ ſi alicui factū
ſit legatū ſub cōditione ſi ſtuduerit ꝙ
ad hoc vt ꝯſequatur legatū nō ſufficit
qꝺ ſtuduerit ꝑ aliqꝺ tēpus:ſꝫ opus eſt
qꝺ ꝑuenerit ad doctoꝛatū:ꝛ ſubdit qꝺ
ſi maritus inſtituit vxoꝛē ſuā heredeꝫ
ſi acciperet tertiū oꝛdi.ſancti Frāciſci
quod ſi accepit illum habitum et non
perſeuerauerit in eo nō debet habere
hereditatem.ad quod allegat Bal.in
l.ſi quis heredem.ꝭ.de inſtit.et ſubſti.
ſub cōdi.fa. ¶ Modo ex iſtis infero in
pꝛincipali pꝛopoſito noſtro qꝺ non ſo-
lum non punitur affectus non ſequu-
to effectu:ſed nec etiam puniri affe-
ctus ſequuto effectu:ſi talis effectꝰ nō
durat per pꝛedicta ꝛ vltra ſupꝛadictas

rationes faciētes ad hoc vcȝ qđ nō pu
nitur affectus nō sequuto effectu facit
etiā alia rō. Nā affectus nihil aliud est
nisi voluntas seu ꝓpositū in aīo: ꝛ hoc
de se pȝ: sed sola volūtas seu anim⁹ de
ꝑ se nihil aliud operat̄ nisi quo ad legē
diuinā: vt omnibus recti iudicij pȝ si
aliud nō sequat̄: ergo affectus sine effe
ctu non est punibilis. ꝛ ideo dicitur qđ
66 †vbi opus est facto v̄ba nō sufficiunt
vt habet̄ in. l. j. §. hec verba. ff. q̄ quisq̄
iur. ꝛ voluit gl. in. c. j. in v̄bo volūtatē.
de eo q̇ mit. in pos. cā rei ser. ꝛ gl. in. c.
vt circa. in versi. prestito. de elec. in. vj.
67 †Et videm⁹ etiā qđ oblatio verbalis
nihil opat̄ q̄ dȝ realr̄ fieri: seu actua-
liter cū re debita in presentia ꝛ in prō-
ptu: vt habetur in. l. q. x. ff. de so. ꝛ in. l.
seruus q̇ heredi. in fi. ff. de sta. lib. ꝛ vo
luit Bar. ꝛ alij in. l. pretor. §. si reus pa
ratus. ff. de operis no. nū. ꝛ habet̄ in. l.
accep. §. de vsur. ꝛ per glo. in. c. pastora
lis. de of. or. ꝛ. c. j. de cā pos. ꝛ ꝓpri. ꝛ ha
bet̄ ꝑ Bal. in. c. j. §. lȝ. in tit. si de feu. fu.
cōtro. inter do. ꝛ agna. ꝛ ꝑ Alex. in cōsi.
cccclxxviij. inci. in cā. in. v. col. et ꝑ Lud.
roma. in cōsi. clxiiij. incip. cōstitutio cu-
rie ꝛc. in. fi. ꝛ in cōsi. cciiij. incip. ꝓ discu
tiēda. in. ij. col. ꝛ in cōsi. ccclij. inci. q̄rit̄
primo ꝛc. in. j. col. ꝛ ꝑ Bal. in. l. si ex can
tic̄e. §. de nō nu. pe. in v̄. vij. q̄rit̄. ꝛ per
Pe. de anc. in ꝯsi. cccxxxij. inci. visis di-
ligēter. in. j. col. ꝛ ꝑ Alexā. in. l. si mora.
ff. so. ma. ꝛ ꝑ Bart. in. l. creditor. la. ij. ff.
de distra. pig. Tene menti predicta in
68 hac materia conat⁹. ¶ †Et teneas ēt
menti vnū qđ nolo omittere: vcȝ q̄ est
dare casum in quo nedū nō punit̄ affe
ctus nō sequuto effectu: sȝ ēt nō punit̄
affect⁹ sequuto effectu: q̇ casus est qñ
delinquēs post delictū ꝑfectū ꝛ cōsum
matū penitet fecisse illud et effect⁹ est
bon⁹ et ꝓbus hō. ita no. dixit Spec. et
ibi Jo. an. in ti. de accu. in. §. j. in. ix. col.
in ver. q̇d si aliq̇s interfecit patrē vel
tutorē meū ꝛc. vbi no. dixit q̄ si aliquis
interfecit patrē vl̄ tutorē meū: ꝛ postea
eū penitet et efficit̄ bon⁹ vir qđ nō pos
sum vlteri⁹ eū accusare. allegat. c. accu
sasti. de accus. ꝛ. c. odio. lxxxvj. dist. Pro
quo facit optime. c. q̄ diuinitatis. de
peni. di. j. vbi dr̄ nolo mortē pctōris sed
vt cōuertat̄ ꝛ viuat. ꝛ facit illud: cor cō
tritū ꝛ humiliatū de⁹ nō despicies. Et
faciunt plura ꝛ plura q̄ ego adduxi in
practica mea causarū crimina. in vlti.
§. in pe. et vlt. car. Credo tñ q̄ in cōtin
gentia facti hoc nō seruaret̄. ¶ Nō vl
tra superius dicta restat diligēter exa
minare vnū in hac materia conat⁹ seu
69 effect⁹ nō sequuto effectu vcȝ †vtrum
in atrocioribus delictis puniatur affe
ctus nō sequuto effectu in quo dicēdū
est qđ sic. vt habet̄ in cle. pastoralis. in
v̄. tractauerit. ꝛ ibi Car. de re iudi. ꝛ in
l. q̇sq̇s. §. ad. l. iul. maie. et in. §. verū. vj.
70 q. j. † Et iō videm⁹ qđ in crimine assas
sinatus qđ est crimē enormissimū affe
ctus punit̄ nō sequuto effectu. text. est
71 in c. j. §. fi. de homi. li. vj. †Et fortius di
cit ibi glo. in v̄bo mandauerit q̄ man-
dās holē taliter occidi lȝ postea reuo
cet mādatū reintegra tñ nō euitat pe-
nā q̄ iā ipse ex parte sua perfecit deli-
ctū: ꝛ hoc ēt tenet do. Alex. in. l. vtrū in
fi. ff. de parri. ꝓ quo faciūt dicta ꝑ Bal.
in. l. ij. §. hec v̄ba. in. fi. ff. q̄ q̇sq̄ iur. ꝛ ꝑ
Bal. in. l. si q̇s nō dicā rapere. in. iij. co.
§. de epis. ꝛ cle. et in. l. nō iō minus. §. de
accu. ꝛ ꝑ Ang. in. l. q̇ aūt. ff. de his q̇ no.
infa. ꝛ ꝑ Cano. maxle ꝑ. d. An. in. c. ce-
terū. in. v. col. de iudi. in q̇bus locis te-
72 nēt †qđ in enormibus delictis sufficit
solus tractat⁹ vt q̇s puniat̄: lȝ nō seq̄-
tur effect⁹: ꝛ voluit Pau. de ca. in cōsi.
ccclxxix. inci. visa inq̇sitiōe ꝛc. ꝑ totū. ma
xime in vlt. col. ꝛ Bald. in. l. si qua. C. de
ope. li. ꝛ in. l. aut facta. §. euēt⁹. ff. de pe.
ꝛ in aut. nouo iure. §. de pe. iudi. q̇ ma-
le. iu. et in. c. si voluerit. de capi. q̄ curi.
vē. ꝛ voluit. do. Ludo. bolo. in ꝯs. viij. in
73 iij. col. † Et ꝓ hac parte facit illud vcȝ
qđ ꝓpter enormitatē delicti licitū est
iura trāsgredi. vt dicit Inn. i. c. cū oēs.
de ꝯsti. quem oēs ibi sequunt̄: et voluit
Bal. i. l. q̇d ergo. §. pena grauior. in. iiij.
col. ff. de his qui no. infa. et in. c. j. in. vj.
co. q̇ feu. dare pos. ꝛ in. l. ꝛ si seuerior. §.
ex quib. cau. infa. irro. in. fi. col. de quo
latius dixi in. l. j. in prin. in. viij. colū. ff.
de q̄ōni. ꝛ latius etiā dixi in repe. mea
l. fi. §. de ꝓba. l. lxxiiij. car. ꝛ l sing. meo

74 ccxliiij. incipiẽte. tu scis. ¶ † Pro quibus facit etiã: nã lz regulariter socius criminis nõ sit interrogãdus de socio vt in. l. qm̃ liberi. C. de testi. et in. l. fi. C. de accu. ꝛ in. l. j. §. diuus antoni⁹. ff. de qõni. cũ simili. tñ assassinus tenet nominare mãdatorẽ in iudicio ꝛ sup hoc põt interrogari ꝛ torqueri. glo. cit not. in. l. nõ ideo minus. C. de accu. quã ibi not. Bal. ꝛ voluit Ange. de are. in trac. malef. in ṽbo sempronium mãdatorẽ. in ver. ꝛ bñ no. ꝛc. de quo ẽt ꝑ eũdẽ Ang. de are. in eodem tract. malefi. in ṽ. fama publica. in. xiiij. car. in ver. q̃ro aliq̃s ꝛc. et ꝑ Ange. in. l. et si certus. ff. ad sille. et ꝑ Bal. in marga. sua in ver. confessio. in. ij. ver. et ꝑ Flor. in. l. ait lex. §. iulian⁹. el. ij. ff. ad. l. aqui. et per Jac. de belui. in sua practica iudiciali causaꝝ criminaliũ. sub rub. de qõni. ꝛ qua tot. in. xj. colũ. et ꝑ me in. d. l. repeti. in. viij. col. ff. de qõni. et in. l. vni⁹. §. cognituꝝ.
75 in. xiiij. col. ff. de qõ. ¶ † Facit ẽt ꝑ predicta opi. nã lz al's heres nõ teneat de delicto defuncti lite adhuc nõ contest. vt habet in. l. j. C. ne ex delict. defun. tñ hoc fallit in herede assassini q̃ olno tenetur. tert. c. ꝓ cũ glo. quã ibi ponderat Ang. in. l. j. §. fi. ff. de eo ꝑ quẽ fa. erit: de quo etiã ꝑ Lu. bolo. in. d. suo cõsil. viij. in. iiij. col. post prin. ꝛ sic ꝑ ista videtur indubitãter dicẽdũ q̃ꝺ in delictis atrocioribus puniat affectus nõ sequuto effectu. Attamen cõtraria pars videt mihi verior: vcꝫ q̃ꝺ etiã in atrocioꝛib⁹ delictis nõ puniatur affect⁹ nõ sequuto effectu nisi ꝑ adimplemento affect⁹ ꝓcessum sit ad aliquẽ actũ exterioꝛẽ. Et ad hoc dicendũ moueoꝛ plurib⁹ iuribus rationibus ꝛ doctrinis. Et pmo moueoꝛ ꝑ tex. in. l. qui falsam. ff. de fal. vbi dicitur ꝙ ille qui incepit fabricare falsam monetã si eã nõ perfecit duct⁹ penitentia nõ debet puniri. ecce ergo q̃ꝺ etiã in enoꝛmi delicto non punitur affectus nõ sequuto effectu. nam falsa moneta est crimẽ enoꝛme ꝛ crimẽ lese maiestatis vt habet in. l. j. C. de fal. mone. et tñ non punit nõ sequuto effectu:
76 vt in. d. l. q̃ falsam. † et tale crimẽ falsi propter enoꝛmitatẽ suã habet aliq̃ specialia vltra alia crimina. Et ideo dixit Barto. in. l. lucius. in fi. ff. ad turpil. q̃ꝺ in generali sermone remissionis delictoꝛũ nunq̃ cõprehẽdit crimen falsi. ꝛ idem dixit Pet. de ancha. in repe. c. j. in. lxxxvj. ver. inci. vñ si statuto ꝛc. de cõstit. ꝛ Ang. in dispu. sua incip. renouata guerra. et do. Hel. in tracta. bannitoꝝ
77 in. iij. parte scd̃i tp̃is. q. xlj. ¶ † Item in tali crimine ꝓpter eius enoꝛmitatẽ non habet regula illa vcꝫ q̃ꝺ paria delicta mutua compensatione tollũtur: q2 in isto crimine vna falsitas nõ compensat cũ alia fm̃ Bald. in rub. C. de fi. instru. ver. incidẽter etiã quero ꝛc. Itẽ habet hoc crimẽ falsi etiã aliqua alia specialia vltra predicta que ego retuli in rub. ff. de fal. in. iij. ꝛ. iiij. colũ. q̃ ne nõ refero breuitatis causa: ꝛ in tãto enoꝛmissimo crimine non punitur affectus vt dixi nõ sequuto effectu: ergo nõ est verũ illud q̃ꝺ dicũt predicti doc. in locis. C. alle. q̃ꝺ in enoꝛmibus criminib⁹ punitur affectus non sequuto effectu.
78 ¶ Item ꝙ in isto enoꝛmissimo crimine falsi nõ puniat affectus nõ sequuto effectu pꝫ. Nã testis habens affectũ et volũtatẽ nocẽdi alicui ꝛ cõtra talẽ deponit falsum si eius dictũ est inualidũ aliqua de cã adeo q̃ꝺ nocuit ei contra quem deposuit certe talis testis nõ dꝫ puniri de falso: eo q2 ei⁹ affect⁹ nõ habuit effectũ. ita dixit gl. in. l. diu⁹ adrianus. ff. de fal. et not. docto. in. l. damus. C. de fal. not. Bar. in. l. j. §. fin. ff. de fal. et est de mẽte glo. in. c. quãto. in gl. ve. de iureiur. ꝛ voluit Cãcre. de coꝛ. in cõpẽdiosa sua sub rubri. viij. q. ix. ꝛ Pe. de anc. in ꝯsil. clxxij. inci. circa primũ. post prin. et. d. Alex. in cõsi. suo. lxx. inci. viso processu. in vlti. colũ. et in consi. lxxiiij. incipiẽ. viso testamento. in. vj. colum. in. j. vo. ꝛ idẽ tenet Ang. de arc. in trac. malefi. in verbo falsario. in verf. quero quot modis ibi habeas tñ pro fundamẽto ꝛc. ꝛ voluit Pau. de cast. in consi. cxxxj. inci. videt dicẽdũ q̃ꝺ dictus presbyter. de quo ẽt dixi. C. in ver. scd̃s casus ꝛc. ꝑ quibus faciũt q̃ dixi in. l. j. §. preterea. in. iiij. colũ. ff. de sica. et in. l. j. in. §. in ratiõib⁹. post pñ. ff. de fal. ¶ Itẽ

vltra p̄dicta qđ ēt in enormibꝰ crimi-
nibꝰ nō puniat̄ affectꝰ nō sequuto effe
79 ctu pȝ.† Nā raptus virginum est cri-
mē exceptū ⁊ enormissimum: vt pȝ ex
tex.l.vnice.C.đ rap.vir.⁊ ex.l.raptores.
C.de epis.⁊ cle.⁊ vtrobiqȝ ꝑ doc.ēt I ta
li crimine nō punit̄ affectꝰ nō sequuto
effectu:dato ꝙ ēt rapiens ꝓcesserit ad
aliquē actū extrinsecū.vt ꝑueniret ad
effectū. Et iō si q̇s rapuerit virginē vt
secū haberet rē seu copulā carnalē at-
tn̄ si postq̄ eā rapuit illā carnaliter nō
cognouit nō debebit puniri pena ra-
ptus:ita dixit Jo.de ana.in.c.cū cā.in
vlt.col.de rapto.et ꝓ hoc alle.q̄ plura
de q̇bꝰ ibi ꝑ eū.⁊ ibi dicit se alš i hac
ciuitate Boñ.ita vidisse ꝯsultū ⁊ iudi
catū ⁊ liberatū a pena capitis quēdaȝ
comitatiuū:⁊ illā doctri.Jo.de ana.re
fert ⁊ sequit̄.d.Bar.cep.in cōsi.lvij.in
ci.sup querela.i.ij.col.de quo ego lati
dixi in rep.mea.đ.l.vnice.C.đ rap.vir.
in pe.col.nu.354.Jtē hāc partē qđ in
crimine raptꝰ virginis nō puniat̄ affe
ctus nisi sequuto effectu dato qđ ꝓces
sum sit ad aliquē actū exteriorē tenuit
⁊ cōsuluit Bal.in ꝯsi.cccvj.inci.statuto
placētie cauet̄ ⁊c.in.iij.vol.vbi no.loq̇
tur.⁊ Rabp.cu.in cōsi.lix.incip.xp̄ofo-
rus ⁊c. ¶ Jtē ꝓ hac opi.qđ etiā in deli
ctis enormibꝰ nō puniat̄ affectus non
80 sequuto effectu pȝ.† nā crimē simonie
est crimē exceptum ⁊ enormissimū f̄m
Spec.in tit.de accusato.in.j.parte.§.j.
in fi.vbi ad hoc alle.c.pȝ.j.q.vi.vbi di
cit tex.qđ oia alia crimina:ad cōpara-
tionē simonie ꝓ nihilo reputantur.ex
quo infert qđ maiꝰ delictū est simonia
q̄ crimē assassinatꝰ: nā ille text.loquit̄
gñalr̄ ꝑ verbū ola alia crimina.⁊ q̄ oē
dicit nihil excludit:iō ille tex.includit
etiā crimē assassinatꝰ.Jtē alle.ēt Spe.
ad hoc.vbi.s.c.lȝ hely.⁊.c.tanta est la
bes.de simo.et.xv.q.iij.c. sane.vbi ad
hoc est gl.no.post tex.ibi.⁊ in.l.si quē-
q̄.C.de epis.et cleri.⁊ ad idē est text.in
c.ꝑ tuas.de simonia. ¶ Sȝ in crimine
simonie non punit̄ affectꝰ nō sequuto
effectu.vt dixit in.c.cōsulere.extra de
simo.⁊ glo.in.c.fi.co.tit.⁊ vtrobiqȝ per
doc.ergo clare pȝ qđ in enormissimis
criminibꝰ nō punit̄ affectꝰ nō sequuto
effectu. Pro qua opi.facit optime not.
verbum Bald.in.l.nō iō minus.in.vij.
colū.in ver.sexto q̄rit̄.de accu.vbi dicit
qđ illud qđ đr qđ in delictis atrociori-
bus punit̄ affectus nō sequuto effectu
est verū qñ ꝓcessum est ad aliquē actū
ordinatū ad ip̄m factū:secꝰ aūt qñ non
81 est ꝓcessum ad aliquē actū:† tūc solus
tractatꝰ ēt in atrocissimis non punit̄:
qđ dictū refert ⁊ sequit̄.d.Felī.in trac.
suo de conatu.in.ij.colū.ver.fallit ter-
tio ⁊c.⁊ in eodē tra.in pe.col.post pn̄.
82 ¶ † Jtē ꝓ hac parte ⁊ opi.facit ēt:naȝ
delictū attētatū nō ita atrociter puni-
tur sicut delictū ꝯsummatum.ita dixit
Cy.in.đ.l.si q̇s non dicam rapere.C.de
epis.⁊ cle.quē refert ⁊ sequit̄ Bal.i ꝯsi.
cxlv.incipiē.presupponit̄ ꝙ q̇dā.in fi.i
v.vol.⁊ ꝓ hac ꝑte faciūt optime q̄ ego
dixi in ꝯsi.meo.cv.inci.cordi meo spiri
tū sapiētie infunde dñe ⁊c.vbi olno vi
deas:qr ꝓ hac parte cōsului apud mu
tinam. Ex supradictis cogor mutare
sniam ⁊ opi.quā tenui.i.đ.l.q̇ falsaȝ.ff.
de fal.vbi approbaui sniam gl.in.c.j.§.
fi.de homi.in.vj.q̄ dixit qđ mādās fie-
ri homicidiū ꝑ pecuniā ⁊ sic ꝑ assassina
mētum dȝ puniri ēt si re integra reuo
cauit mādatū.nā meliꝰ cogitās nunc
mihi vr̄ indubitāter qđ illa glos.nō bñ
loquat̄:sȝ rectiꝰ loq̇t̄ Ang.q̇ tenet con
trariū in.l.itē apud labeonē.§.si cura-
uerit.ꝑ illū text.ff.de iniur.⁊ ibi est gl.
no.allegās plura iura ꝓ hac parte.Et
pro hac parte faciūt etiā dicta ꝑ Pau.
de ca.in consi.cxcvij.incip.visa inquisi
tione suprascripta ⁊c.in pe.col.⁊ in cō-
si.ccclxxix.inci.visa inquisitione ⁊c.et
per do.Pe.phi.cor.in consi.ccij.incip.
sed in hac ⁊c.in.j.volu.Et quia negari
non pōt qđ materia ista nō sit dubita-
bilis ꝓpter varia iura ⁊ ꝓpter varias
doctrinas superius adductas:iō non
esset forte impertinēs pro cōcordia di
ctorum iuriū deuenire ad quandā di-
stinctionē:quam alios in simili feci in
repeti.mea.l.vnice.C.de rapt.virgi.in
pe.col.quapropter dico circa supradi
ctā dubitationē videlicet an effectꝰ so
lus nō sequuto effectu in atrocioribꝰ

delictis puniat̃:qd̾ distingui potest hoc
modo:vcꝫ qd̾ aut iste q̇ habuit affectũ
delinquẽdi:nõ potuit ꝓcedere ad de⸗
linquẽdũ:aut nõ ꝓcessit ad effectũ deli 1
cti:q̃ꝛ noluit penitẽtia duct⁹.primo ca⸗
su q̃ꝛ fecit qd̾ potuit vt delinq̃ret ꝛ tũc
habeãt locũ dicta iura volẽtia qd̾ affe
ct⁹ puniat̃ etiã nõ sequuto effectu scd̾o
aũt casu qñ nõ ꝑfecit delictũ q̃ꝛ noluit:
tũc habeãt locũ alia iura dicentia qd̾
affect⁹ nõ punit̃ non sequuto effectu.ꝛ
hanc distinctionẽ in sili facit Bar.in.d.
l.q̇ falsam.ff.de fal.ad qd̾ alleg.dicta ꝑ
doc.in.d.l.si q̇s nõ dicã reperc.ꝛ dicta
83 per eũ in.l.q̇ ea mẽte.ff.de fur.¶ †Et
ꝓ hoc facit gl.l.c.periculose.de pe.dist.
j.in gl.fi.q̃ dixit qd̾ si cleric⁹ voluit face
re homicidiũ qd̾ tñ nõ fecit:q̃ꝛ nõ po⸗
tuit:qd̾ tñ est irregularis:ꝛ facit glo.in
d.c.q̃ꝛ periculose.q̃ dixit qd̾ vbi factũ se
quit̃ ꝓpositũ seu intentionẽ:tũc maius
est delictũ q̈ꝫ qñ non sequit̃ factũ:ꝛ fa⸗
ciũt alia plura q̃ adduxi in.d.repe.mea
l.vnice.de rap.vir.in pc.ꝛ vlt.col.q̃ hic
nõ refero breuitatis cã:ꝛ ne idẽ ꝑ ideꝫ
sepi⁹ repetã.Ex q̇b⁹ remanet expedita
pñs materia qñ puniat̃ affect⁹ non se⸗
quuto effectu ꝛ silr̃ lex ista.Jdeo seq̇t̃ 2
l.pen.que incip.Si quis necandi ꝛc.
Hippolytus de Marsilijs ꝛc.

1 ¶ Masculinum in delictis concipit
femininum.
2 Masculinũ ꝓprie nõ cõcipit femininũ.
3 Masculinum concipit femininum in
materia indifferenti.
4 Constitutio penalis loquẽs in fratri⸗
bus extenditur ad moniales.
5 Mulieres ita ligantur statutis gñali⸗
ter loquẽtibus sicut masculi.
6 Occidens infantẽ non natum ita pu⸗
nitur sicut si iam natũ occidisset.
7 Banniti de tali prosapia si omnes sint
non nati non erunt banniti.

Si quis necan⸗
di.Et hoc intendit aggre⸗
diẽs infantem causa occi⸗
dẽdi punitur vt homicida.
h.d.ſm Bal.Uel sic.q̇ necauit vel ne⸗
care voluit infantẽ punitur pena mor⸗
tis.h.d.scd̾m Ange.ꝛ Salu.Casus ꝛc.

¶ No.primo ex isto text.ſm Bal.quod
mulier faciẽs insultũ a lo occidendi pu
nit̃ ea pena q̃a punit̃ masculus:ꝛ hoc
1 propter verbũ aggressave.†Et sic iura
loquentia in delictis cõprehenderunt
tã feminã q̈ꝫ masculũ:ꝛ in istis masculi
nũ cõcipit femininũ.Sed cõtra hoc est
tex.in.c.vbicũq̈ꝫ.de penis.in.vj.et in.l.
j.§.quare.ff.de vẽ.in pos.mit.ꝛ l.l.q̇sq̇s
§.ad.l.iul.maie.ꝛ no.Cy.in.l.q̇cũq̈ꝫ.§.
de ser.fugi.ꝛ Ja.bu.et Bar.post glo.in
l.j.ff.de ver.sig.Bar.in.l.j.in ꝑn.in pe.
col.ff.de pec.ꝛ Archi.l.c.si q̇s suadẽte.
xvij.q.iiij.ꝛ Host.in.c.raynal.de testa.ꝛ
facit text.in.c.impudicas.xxvij.q.j.vbi
tex.notat monachas et monachos lo⸗
quẽs in odiosis et in delictis.et voluit
Alex.in ꝯsi.cxxxv.incip.circa ꝑmũ l.v.
col.l.j.vol.ꝛ l ꝯsi.lxxxvij.incip.accura⸗
te.in.ij.col.in.vj.vol.ꝛ ibi l ꝯsi.cxxxiiij.
incip.eterni ꝛc.in.ij.col.in priu.ꝛ ibi in
cõsi.cxlviij.incip.visis.in pc.colũ.ꝛ ibi
in consi.ccxxxiiij.incip.puto.in.ij.col.ꝛ
in cõsi.xvij.incip.circũspectis.l pe.col.
in.vj.vol.in q̇b⁹ locis dicit qd̾ statutũ
loquens in masculino nole si disponit
aliq̇d ꝯtra ius cõe nõ ꝯcipit femininũ:
2 q̃ꝛ†masculinũ cõcipit femininũ nõ ꝓ⸗
prie sed ex interꝑtatione extẽsiua q̃ nõ
hꝫ locũ in statutis:ꝛ alleg.plures doc.
hoc tenẽtes.ꝛ facit etiã.Nã statutũ lo⸗
quẽs de adultero torquẽdo nõ hꝫ locũ
in adultera.ſm Bal.in ꝯsi.clxxxj.incip.
factũ tale est.in.iiij.volu.Et ꝓ hac ꝑte
mihi videt̃ iste tex.ſm Bal.colligat no
ta.in cõtrariũ:qd̾ aũt ꝓbet ꝯtrariũ iste
tex.patet.Nã si hoc ṽbũ si q̇s positum
in hoc tex.cõprehẽderet etiã feminas
imperator dixisset solũ si q̇s aggressus:
sed q̃ꝛ dixit etiã aggressave manifeste
patet qd̾ nõ sufficiebat illud verbũ si
quis:nec etiam illud verbũ aggressus.
Et pro hoc facit in arg.l.presenti.§.de
his qui ad eccle.cõfugiunt.vbi tex.vo⸗
lens imponere ꝓ certo delicto de quo
ibi penã mortis videns quod verbum
capitali pena de necessitate nõ impor⸗
tat penam mortis adiunxit verbum et
vltimi supplicij:ꝛ sic dici potest in casu
nostro:quia si masculinum comprehẽ⸗
disset femininum text.non posuisset

verbū aggressa.ꝛ sic vr̄ mihi qđ Bald.
nō bñ cōsiderauit hūc text.ꝛ qꝛ mate-
ria ista est aliqualiter dubia ꝑpter di-
uersas opi.doc.adeo qđ nō pōt q̇s tu-
3 te in ea fundari.†scias tu qđ qñ sum⁹
in materia indifferenti q̄ pōt cōuenire
vtriqꝫ sexui tūc masculinū ꝯcipit femi
ninū etiā in penalibus ꝛ odiosis.ita di
xit Bar.in.l.iura.in fi.ff.de legi.et in.l.
q̇cūqꝫ.§.de ser.fug.ꝛ Bal.in.l.si cōstan
te.§.fin.ff.so.ma.et Ange.in.l.j.§.vba.
ff.de pec.ꝛ Jo.de Jmo.i.l.si ita scriptū.
ff.de leg.ij.ꝛ Cy.in.l.j.in antepe.q.§.q̄
sit long.cōsue.ꝛ Pe.de ancha.in.c.j.in
gñali.de elec.in.vj.ꝛ Arch.in.c.si quis
suadēte.xvij.q.iiij.ꝛ Sand.in suo trac.
malefic.sub rub.de aliquibus.q.va.in
malefi.in.iij.col.ꝛ Alexā.in cōsi.cxxxv.
incip.circa primū.in pe.col.ꝛ in.l.j.ff.
de ver.sig.ꝛ facit.l.si q̇s in tātā.§.vnde
vi.vbi penā illi⁹.l.q̄ pōt adaptari etiā
feminis hꝫ locū fm glo.ibi etiā in mu-
liere.ꝛ ideo dicit ibi Bal.qđ q̇dā index
fuit cōdēnat⁹ qꝛ ꝯtrariū iudicauit.Pro
q̇b⁹ etiā facit glo.in.l.j.§.de rap.vir.in
verbo sponsum.q̄ voluit qđ pena illi⁹
l.loquētis in masculo rapiēte mulierē
habeat etiā locū in muliere rapiēte vi-
rum.ꝛ dicit ibi Ang.se vidisse in facto
florētie quandā meretricē cōburi q̄ ra
puerat quēdā iuuenē.ꝛ illā glos.sequit
ibi Bal.ad hoc:ꝛ Bal.in.l.raptores.ad
fi.§.de epi.ꝛ cle.ꝛ l.l.si ita.§.de iniusto
te.ꝛ in.c.cūm matrimonij.circa finē.de
4 proba.†ad q̄ facit etiā text.ꝛ glos.ꝛ ibi
voluit Car.in.vij.q.in cle.j.de reg.vbi
cōstitutio penalis loquēs in fratribus
mēdicantibus extēditur ad moniales
5 mendicantes.¶†Et facit quod voluit
Bal.in.l.ne passim.§.đ iur.ꝛ fac.igno.
vbi dixit qđ mulieres ita ligant statu-
tis terrarū generaliter loquētib⁹ sicut
masculi nisi specialiter inueniant ex-
pressi:de quibus omnibus latius dixi
in consil.meo.lxxxv.incip.post redditū
consilium ꝛc.in.v.car.Et vltra predi-
cta circa hāc materiam an ꝛ quando ꝛ
in quibus casibus masculinū cōprehē-
dat femininum vide Pet.de ancha.in
consi.suo.ccxj.incipien.superstite ꝛc.et
Sandi.in tracta.malefi.sub rub.de ali

quibus questioni.va.in malefic.in.iij.
col.ver.questio talis insurgit ꝛc.ꝛ An
ge.in cōsi.cxcj.incip.sup pūcto.in prin.
ꝛ ibi.in.ij.col.ver.expedito igit ꝛc.ꝛ.d.
Nel.in suo tracta.banni.in.ij.parte.ij.
tpis.q.xxxix.ꝛ.q.xlij.ꝛ Soci.in cōsi.lv.
incip.visis cōsilijs in.iij.vol.ꝛ Jaso.in
l.ij.in.xxvj.col.§.đ iure emphi.ꝛ Cep.
in.d.cōsi.xxvj.incip.magnifice.ꝛc.l pe.
6 col.¶†Ulteri⁹ no.ex hoc ter.iūcta gl.
j.fm Ange.qđ ita punit occidēs infan
tē nō natū sicut occidēs iā natū.ex quo
infert Jac.bu.fm Ang.qđ si q̇s dolose
percutit mulierē pregnātē q̄ ex ꝑcussio
ne fecit abortiuū dꝫ puniri.l.corne.de
sica.vt in hac.l.cum glos.dicit tñ qđ de
iure municipali quo cauet qđ q̇ hoiēs
occiderit occidat:an tunc ꝑcutiēs mu-
lierē pregnantē taliter qđ pariat abor
tiuū an tali casu puniat.l.cor.de sica.
dicit dubitatū fuisse:qm̄ ille q̇ est in ve
tre nō đr homo in re sed in spe.vt.ff de
mor.infe.l.negat.et in.l.pe.§.de post.
heredi.et minus đr esse illud qđ est in
spe:q̄ illud qđ est in re:vt in.l.minus.
ff.de reg.iur.ꝛ sic statutū nō videt ha-
bere locū:postea videt dicere qđ aliq̄
dixerūt qđ si tūc erat.xl.dierū ꝛ sic ala-
tus fm medicos ꝛ philosophos qđ pu
niatur pena statuti.non attento an ha-
buerit animū occidendi necne:qꝛ sta-
tutū nō exigit dolū.Si aūt non erat.xl.
dierū iudicio medicoꝝ nō punit:ſꝫ di-
cit Ange.sibi videri in hoc recurrendū
esse ad materiā qñ q̇s delinq̇t vltra co-
gitatū de quo ipse dixit in.l.qm̄ multa
facinora.§.ad.l.iul.đ vi pub.ꝛ dicit qđ
nō ob.l.ista.quia hic sciebat mulierem
esse pregnātē:ꝛ animū habebat occidē
di vētrē.ita residet hic Ang.ꝛ Salice.
post eū.Tu aūt vltra hos patres circa
hāc materiā infantis iā nō nati:ſꝫ exi-
stētis in vtero:vide q̄ habent in.l.q̇ in
vtero.ff.de sta.ho.ꝛ vide Bal.in.l.cum
inter.§.de fideicō.li.vbi dicit qđ si bā-
niuntur oēs de tali prosapia vel de tali
progenie qđ nō cōprehendūtur existen
tes in vtero:ꝛ dixit etiā ipē Bal.in.l.fi.
§.de li.causa.qđ bānita muliere ꝑgnā-
te natus postea nō est bānit⁹:q̄ duo di-
cta refert ꝛ seq̇t.d.Nel.l.d.suo tracta.

bannitorũ.in.j.parte.ij.tpis.q.ix. circa mediũ. Et ex istis remanet expedita.l. ista Ideo sequitur.l.fi. hippolytus ⁊c.
1 Crimen qñ regulariter pbari nõ põt irregularis pro bono admittitur.
Probatio qñ est difficilis admittit pbatio per coniecturas.
Euidenter apparet quod ex coniecturis apparet.
Appellatione probationis venit pbatio per coniecturas.
Illud quod clare probari nõ potest admittitur probatio per coniecturas.
Ex solis idiciis quãdoqꝫ deuenitur ad condemnationem.
Ueritas quãdo aliter sciri nõ potest receditur a regulis iuris.
Compelluntur quãdoqꝫ ad testificandum qui non compellerentur.
Minor in criminalibus quandoqꝫ admittitur in testem.
0 Mulier qñqꝫ testificat in criminalib⁹.
1 Laici in criminalibus quandoqꝫ 9tra clericos testificantur.
2 Domestici quandoqꝫ testificantur.
3 Impuberes qñqꝫ delictum probant.
4 Inhabiles quandoqꝫ testificantur de veritate.nu.17.
5 Socius criminis qñ admittatur in testem contra socium.⁊ nu.16.
8 Inhabiles quando admittãtur ad testificandum.
9 Cui incumbat probare veritatem aliter haberi non posse.
10 Regula qđ probatiões de domo rei nõ sumuntur limitatur.
11 Uxor potest recedere a marito quãdo maritus insidiatur eius vite.
12 Dos debet statim restitui quando fit diuortium culpa mariti.
13 Dos nõ est statim restituẽda qñ matrimonium soluitur morte viri.

Si forte mulier. Et hoc intẽdit ad pbãdũ qđ vir vxorẽ voluit occidere vel ecõtra ferni vtriusqꝫ sunt torquẽdi.h.b.sm Sali.q: alij doc.nõ summãt hãc.l. ¶ Not.sm Salic.qđ per eos q̃ domi sunt crimina cõmissa in domo pſumunt tur sciri.⁊ ideo p eos pbant:cõcordat l.consen.circa me.§.de rep.⁊.l.iij.§.de adul. ¶ †Not.etiã sm Bal.ex hac.l.q qñ crimẽ nõ põt pbari per regularem modũ pbandi procedit pbatio quodã modo irregularis.et hoc cõtingit sepe 2
2 in facto.† Et ideo dicimus quod quando res est difficilis probatiõis admittuntur probationes per cõiecturas:vt habetur in.c.preterea.de test.⁊ voluit Bar.in.l.in illa stipulatione si calẽdis.ff.de ver.ob.⁊ in.l.de pupillo.§.si quis ipsi pretori.in.vj.col.ff.de ope.no.nũn.⁊ Fede.de se.in 9sl.cxix.incip.nulli du biũ.vbi plura iura ad hoc alleg.⁊ Jas.in.l.cũ ea.in.iij.col.§.de trãsac.⁊ Alex.in consi.cxlvj.inci.viso themate.in.vj.col.⁊ ibi in cõsil.clxxix.incip.in causa ⁊ lite.in.iij.col.⁊ voluit doc.in pluribus alijs locis q̃s ego retuli in repetitione mea rub.§.de proba.lxiiij.col.in prin.
3 †Et talis pbatio q̃ fit p cõiecturas seu per presumptiones dicitur euidens pbatio:⁊ illud d: euidẽter apparere qđ apparet ex cõiecturis seu ex pſumptio nib⁹.tex.est ⁊ hoc ibi no.expresse Bar.in.l.lꝫ imperator.ff.de leg.j.in ver.euidens diuersa volũtas ⁊c.⁊ pbat in.l.si quis locuples.ff.de man.testamẽto.⁊ habet in.l.si creditor.§.de pig.act.⁊ in l.si tutor petitus.C.de pericu.tut.⁊ voluit Lud.ro.in.l.j.§.de testa.mili.⁊ Jo.de ana.in cõsi.xlix.incip.dubiũ de quo q̃rit.⁊ in cõsi.suo.iij.incip.viso testamẽto.in.ij.col.⁊ Abb.in.c.licet causam.in iij.col.ver.not.ꝑ.de pba.⁊ Ludo.ro.in consi.cclxxi.incip.vis tota ⁊c.in fi.verbis.⁊ Barb.in.c.sup questionũ.§.intẽ
4 tionis.in.ij.colũ.de offi.deleg. ¶ †Pro quo faciunt dicta p Bal.in.c.j.§.que ticulã.in.iij.col.de pace iura fir.vbi dixit qđ appellatione probationis contine tur etiam probatio cõiecturalis dũmodo lex habeat cõiecturam pro veritate:allegat.l.lucius.ff.de condi.⁊ de.
5 ¶ Et faciunt etiã dicta per Bald.in.c.per tuas.in.ij.col.ver.opponitur.de pbatio.vbi dixit quod illud qđ non potest clare probari per rerum naturam probatur argumẽtis ⁊ indicijs de quibus latius ego dixi in.d.mea repeti.

rub.ff.de proba.in.lxiiij.colum.ad que
optime faciunt dicta per do. Philip.
deci.in consi.ccclxiiij.incip.in causa &c.
quasi per totũ.Et facit ad predicta qd
voluit Bald.in.l.quicũq3.in pe.col.de
ser.fugi.in.ver.viij.not.&c.vbi dixit qd
6 †in secretis tracta.et consilio propter
difficultatẽ pbationis puenitur ad tor
turã & qñq3 ad cõdẽnationẽ vel absolu
tionẽ ex solis indicijs si sunt ita certa
quod vix denegare sufficiat.allegat.l.
milites.§.oportet.ff.de questionibus.
& Dy.in.l.ij.ff.de excu.tuto.Et istud di
ctum refert & sequit̃ do.Catal.in trac.
suo sindica.in ver.ccccvj.inci.adde qd
alibi dicit Bal.etiã et do.Frã.de curte
in cõsil.lvj.incipiẽ.super processu &c.in
viij.col.de quibus etiã dixi in practica
mea causaꝝ criminaliũ.in prin.nu.12.
7 cum plurib⁹ ver.ibi seq.¶ †Et p pre-
dictis facit optime regula vcz qd quã-
do veritas aliter sciri nõ põt tunc rece-
ditur a regulis iuris et admittũtur te-
stes q̃ aliter nõ admitterẽtur qd patet
ex pluribus iuribus & doctrinis.Et pri
mo patet ex dicto Sali.in.l.ea quidẽ.
in.j.colũ.ff.de ac.vbi dixit qd si aliquis
lusit.in pro:ti.& fuit decept⁹ propter ta
xillos male quadratos vel ppter car-
tas falsas vel aliter qd talẽ deceptionẽ
poterit probare p lenones:& sic per in-
fames:l3 infames in causis criminali-
bus nõ admittãtur:vt in.l.iij.§.l.iulia.
ff.de testi.& habet̃ in.c.l3 ex quadam.&
in.c.testimonium de testi.& in.c.forus.
§.fi.de verb.sig.qd dictũ refert et seq̃t
Ange.de are.in trac.malefic.in verbo
metitore de mal dadi.in.j.col.et in eo.
trac.in ℣.qui iudex statuit terminum
ad opponendũ cõtra processum.in pri.
& Alexã.in cõsi.lxiiij.incip.viso thema-
te.in.j.colũ.in.j.volu.vbi pro illo dicto
allegat ea q̃ habẽtur in.d.l.ex cõsensu.
ff.de repu.& in.l.ob carmẽ.ff.de testi.et
in.c.veniẽs.el.ij.de testi.et facit etiam
dictum Specu.in titu.de teste.in.§.de
testiũ compulsione.ver.sed nũqd vxor.
& Abb.in.c.in literis.in fi.de testi.quos
refert & sequitur Alex.in consi.cij.inci-
pien.super primo.circa fi.in.vij.volu.
vbi dixerunt quod quando veritas ali

ter haberi non potest vxor admittitur
9tra maritũ licet regulariter nõ admit
8 tatur.¶ †Et facit etiã nã3 alique sunt
persone que inuite nõ cõpelluntur ad
testificandum:de quibus in.l.iiij.ff.de
testi.tñ cõpellũtur ad testificãdum qñ
aliter veritas haberi nõ põt:ita not.di
xit Hosti.& Joã.and.in.c.j.de testi.cog.
qd dictũ refert & sequit̃ Lud.ro.in sin-
gu.suo.ccxcvj.incip.tu habes &c.& fa-
ciunt q̃ dixi in practica mea causarum
crimina.in.§.diligẽter.nu.124.cũ seq.
9 ¶ †Et facit etiã no.verbũ Joan.an.in
addi.Spe.in ti.de teste.§.j.ver.itẽ exci
pitur qd est impubes.vbi dixit qd licet
minor.xxv.annis nõ debeat examina-
ri in teste in causa criminali:vt habet̃
in.l.testium.ff.de testi.& in.c.j.iiij.q.iij.
cum si.tñ iudex nõ prohibet̃ saltem in
defectũ pbationis recipere talẽ mino
rem in testẽ qñ veritas alr̃ sciri nõ põt.
& idẽ dicit ipse Jo.an.in.d.§.j.ver.item
10 qd est mulier.† vbi dicit qd licet in cã
criminali nõ admittat̃ mulier in testẽ:
vt in.c.mulierẽ.xxxiij.q.v.& in.c.forus.
cũ ibi not.de ver.sig.tamẽ ſm eum ibi
admittent̃ mulieres qñ veritas aliter
sciri nõ posset & dicit qd hoc h3 equita
tem:qd dictũ refert & sequit̃ do.Alexã.
in.d.cõsi.lxiiij.incip.viso themate in.j.
colũ.in.j.volu.Pro quib⁹ optime facit
qd habet̃ in.c.peruenit.el.ij.de testi.co
gen.et in.l.serui.ff.de testi.et in.c.q̃q̃.
11 cũ glos.xiiij.q.ij.¶ †Et facit qd voluit
Abb.in.c.decetero.in.j.col.de testi.vbi
dixit qd l3 laicus non admittatur con-
tra clericũ in cã criminali:vt habet̃ in
c.laicos.& in.c.ibi seq.ij.q.vij.et in.c.ve
niens.el.j.de testi.attñ si clericus com
misit delictũ in loco vbi nõ erat copia
clericorum hoc casu poterit conuinci
12 per laicos.†Et facit etiã qd voluit do.
An.in.c.tertio loco de proba.vbi dixit
qd l3 domestici nõ admittant̃ p dome-
sticis in testẽ.& in.c.repellantur.extra
de accu.& in.l.etiã.& in.l.parẽtes.ff.de
testi.tñ admittuntur ſm cũ qñ veritas
aliter sciri nõ põt:qd ẽt voluit Jo.and.
in addi.Spe.in tit.de teste.§.j.℣.q̃d si
olim.in addi.incip.idẽ Guido de suza.
& Abb.in.c.cũ in tua.de spõ.& do.Frã.

e are.in cōsi.suo.xiij.inci.viso diligen
er.in.xj.colū.vbi no.loquit:p quibus
tiā faciunt q̄ ego dixi in practica mea
ausarū crimina.in.§.diligēter.nu.80.
.81.z que dixi in.l.diuus pius.in.ij.et
j.col.ff.de questio.z in.l.de minore.in
in.in.ix.col.eo.ti.vbi inter cetera di-
not.esse sing.verbū Albe.de rosa.in
testimonium.ff.de testi.†vbi dicit qđ
i delictū aliter pbari nō pōt nisi per
inores qđ tūc duo impuberes pbant
sum delictū:qđ est sing.verbū qđ nō
em:ni me alibi legisse:qđ dictū sim-
iciter refert z sequitur Bertha.in re
ert.suo in verbo testes q̄ esse possunt.
vlt.car.in.j.col.post me.Et circa hāc
ateriā testiū inhabiliū q̄ admittunt
i veritas aliter sciri nō pōt tene mēti
ia notabilia nō ꝯtēnēda.¶†Primū
: qđ in casib⁹ in qb⁹ testes inhabiles
ure reprobati ex vitio suo admittūt
i vt dixi veritas aliter sciri nō potest
tūc tales testes nō admittunt sine
tura:vt dixit gl.z ibi Bald.in.l.iiij.§.
ze iulia.in verbo palā.ff.de testi.pro
io est tex.in.l.ob carmē.§.j.ff.de testi
quo facit:nā qñ soci⁹ criminis ad-
ittit in testē non admittit sine tortu-
.ita dixit Raph.fulg.i ꝯsi.suo.clxxiij.
cip.in cā inq̄sitionis.in.j.col.ante fi.
Et rō est q: talis soci⁹ nominās aliū
sociū est ipse iā infamis ppter ꝯfes-
nē delicti factā p eū:sed infamis nō
mittit contra aliquē sine tortura:vt
tex.in.c.illi q̄.v.q.v.z l.c.in primis.
q.j.in fi.z voluit gl.in.c.cū.p.de accu.
n.c.per tuas.de simo.z Alex.in cōsi.
o.xj.incip. circa pmū.in.ij.colū.in.j.
l.de q̄ materia vide etiam Sali.in.l.
in vlt.col.ver.qro nūc an cū tormen-
z c.s.de accu.et Barto.in.l.j.in.iiij.
l.s.de sum.tri.z fi.ca.de q̄ etiam dixi
practi.mea causa.crimi.in.§.diligen
r.nu.62.et nu.83.in eo.§.¶†Scđo
ā scias circa hāc materiā qđ supra-
ta que dicuntur φ testes inhabiles
mittuntur ad testificandū qñ aliter
tas sciri nō pōt ab habilib⁹:qđ hoc
edit z habet locū qñ ex natura illi⁹
ti seu negotiā alij testes haberi non
ssunt:s; secus est si ex natura illius
facti seu negotiū alij testes haberi pos-
sunt:q: tūc inhabiles nō admittunt:lʒ
aliter veritas haberi nō possit.nā sibi
imputet q̄ potuit adhibere testes lega
les z fidedignos z adhibuit inhabiles
q: tunc inhabiles nō admittunt.ita di
xit.d.Ant.in.c.tertio loco.de pba.z in
cōsi.suo.xxiiij.incip.qđ dubia vulgaris
hʒ zc.z eū refert z sequit Alex.in cōsi.
suo.lxiiij.incip.viso themate.in.j.volu.
p quo allegat text.z ibi Abb.in.c.fi.de
testi.cog.z idē dixit.d.Alex.in cōsi.suo
clij.inci.viso pcessu.in.vj.col.in.v.vol.
de quo etiam p Jas.in.l.fi.s.de his qui
bus vt indig.z p.d.Phi.deciū in consi.
suo.cxxiij.inci.viso.in vlti.col.z latius
p me in singu.meo.lxxiij.incip. plures
sunt:z vide q̄ ego dixi in consi.meo.cij.
inci.panci sunt dies.z in practica mea
causarum crimina.in.§.diligenter.nu-
18 mero.84.¶†Tertio in hac eadē ma-
teria qñ testes inhabiles admittantur
qñ aliter veritas haberi nō pōt:scias φ
ad hoc vt tali casu tales testes admit-
tant qđ dʒ primo pbari seu cōstare qđ
alie pbatiões deficiūt:alr̄ tales testes
inhabiles nō debēt admitti.ita not.di-
xit Alex.in.d.cōsi.lxiiij.in vlt colū.vbi
ad hoc alle.iura de qb⁹ ibi p eū:de quo
similiter dixi in.d.sing.meo.lxxiij.in fi.
19 †Cui aūt in dictis casib⁹ incūbat on⁹
pbandi fictas qđ aliter haberi nō pōt:
vide.d.Frā.bru.no.loquētē in trac.suo
de indi.z tortu.in.ij.car.in.j.col.ver.cʒ
20 stabit difficultas zc.¶†Et p illū text.
z per ea que dicta sunt.s.limitatur re-
gula illa q̄ dicit φ probatiões nō sunt
sumende de domo rei:vt habet in.l.de
minore.in.§.tormēta.ff.de questioni.et
in.l.nimis graue.s.de testi.z in.l.q̄ ac-
cusare.s.de edē.z in.l.ei qui.et in.l.ab
ea.parte.ff.de probat.de quo latius di-
xi in.d.l.de minore.in.d.§.tormenta.in
j.col.z in pe.vbi lati⁹.¶Ultimo q: lex
ista tractat de vxore insidiāte maritū z
21 econtra.†Ideo scias qđ si maritus in-
sidiatus est vxori ex quo ipsa vxor non
potest secure stare cū marito suo absq;
periculo psone sue z remedio cautio-
nis istis insidijs non potest idonee vel
sufficienter puideri qđ ista est iusta cā

remonendi eam ab eo z separandi a ma trimonium quo ad thorū. z idem econ tra in vxore quo ad maritum: ita dixit Abb. in. c. literas. in. ij. colū. de restitu. spo. z in. c. quemadmodum. in fi. de iu reiuran. z in. c. j. de diuor. de qua mate ria vide etiam per Bal. in consilio suo clxj. inci. cecilia recessit zc. in. iij. volu. ad que vide oino Alexan. in cōsi. xxvj. incip. viso z diligēter quasi per totū. in vj. volu. z do. Joan. nivizza. in sylua sua
22 nuptia. in. j. car. in. iiij. col. ¶ Et scias ꝙ quando separatur thorū propter seuitiā viri vel propter eius culpā dos de bet statim restitui mulieri sm Bald. in c. j. in. j. z. ij. colū. extra vt lit. non contes sta. qd secus esset si matrimonium sol
23 ueretur morte viri: quia tūc heredes mariti habent annū ad doté restituen dam etiā sine vsuris sm Bald. in. l. in sulam. §. vsuras. ff. solu. matri. z in. l. Lat qui natura. §. non tantū. ff. de neg. gest. Bart. in. l. fi. §. de bo. mater. Hostien. in summa de vsu. §. an aliquo. v. ecōuerso. Jo. and. et Cardi. in. c. salubriter. de vsur. de quo etiaz per Soci. in consilio suo. cxxvj. incip. diligēter. in vlti. colū. in. j. volu. z Ludoui. bolo. in consil. xix. incip. pro tanto. in. ij. z. iij. colū. z Soci. in cōsi. lvj. incip. viso testamento. in. ij. columna. in. iij. volu. z Jas. in. l. cūctos populos. in. xj. colū. C. de sum. trinita. z Alexan. in consilio. cxlj. incip. viso the mate. in. ij. col. in. v. volumi. z in. d. l. Lat qui natura. in. d. §. non tantū. z in con silio. cccc j. incipi. in presenti. in. ij. colū. et do. Philip. decium in consi. clxxxiij. in vltima colum. z in consilio suo. cxvj. incipien. in causa. in. ij. columna.

¶ Et per ista sit expedita presens lex: z per consequens titulus iste cum adiu torio clementissimi dei et eius beatissi me matris quibus sit laus z gloria zc. Hippolytus de Marsilijs. J. U. D. Bo noniensis.

¶ Imprimebat Lugd. Benedict' Bōnyn. Anno dñi. M. cccccxxxvij. die xo xxj. mensis Junij.

Repetitio.l.fi.

ff de iurisdi.om.iu.edita p me Hippolytum de Marsilijs.J.U.docto. Bononie.h.primo Augusti.1524.cū summarijs nouissime p Jo.ba.zilettū additis.

Confessio facta de delicto p reum post tempus datum ad inquirendum non nocet ipsi reo.
Quoties qs confitet sub cuius nole cū aliqua nō sit actio nō valet ɔfessio.
Effectus banni non se extendit extra territorium bannientium.
Bānitus captus extra territoriū bannientium debet relaxari.
Occidens bānitum extra territorium bānientium cōsequitur premium dā dum occidenti bānitum.
Statum epi nō ligat delinquētem in territorio in loco exempto.
Jurisditio voluntaria potest exerceri extra territorium.
Epus existens extra diocesim suaz pōt cōferre bñficia sui epat⁹ vel diocesis.
Comes palatin⁹ imperatoris nō pōt legitimare spurios in terris ecclesie.
Existens in alieno territorio pōt causam sui territorij delegare.
Officialis duoruz territorioꝝ vel duaruz prouinciarum existens in vno potest ius dicere in alio.
Officialis p vim expulsus de territorio suo contra expulsores potest ius dicere extra territorium.
Superior potest extra territoriū suuz absoluere excōicatū ab excōicatione.
Quando sumus in liberatorijs valēt ea que non valerent in alijs actibus sine certa solennitate.
Confessio facta parte absente ɔtinēs liberationem debitoris valet.
Legatum liberationis debet late interpretari.
Liberatio tanq̄ quid fauorabile pōt fieri parte absente.
Faciens pacē alicui ꝛ promittens eū non offendere cadit in penaz si illum offendit extra territorium loci vbi facta fuit pax.
Si iudex territorij negligit vel nō vult requisitus citare reum eius subditum tūc iudex inquirens poterit citare reuz inquisitum extra territorium suum.
20 Judex de consensu partium pōt extra territorium suum ius dicere.
21 Tutor datus pupillo in vno loco seu in vno territorio potest administrare bona pupilli existentia in alieno territorio.
22 Sententia excōicationis pōt fieri per episcopum contra subditum suū existentem extra territorium.
23 Consuetudo pōt inducere q̄ quis in alieno territorio possit exercere iurisditionem.
24 Arbiter electus papie existēs mediolani: an ibi possit prorogare terminuz compromissi.
25 Prorogatio est pars iurisditionis: ꝛ in ea requiritur citatio partium.
26 Statutum epi disponēs q̄ nō residēs in suo beneficio p duos mēses continuos sit eo priuat⁹ ipso iure: an si aliquis se absentat ꝛ vadit extra diocesim incurrat talem penam.
27 Statuentes possunt statuere in ciuitatibus confederatis ꝛ collegiatis.
28 Bānit⁹ pōt etiā offendi in loco confederato quando extat statutū in loco q̄ possit impune offendi in territorio statuentium.
29 Bānitus de vna ciuitate itelligit etiā bānit⁹ de alia ciuitate illi ɔfederata.
30 Committens delictum in vna ciuitate ꝛ cōfugiēs ad aliā illi cōfederatam poterit ibi capi ꝛ puniri.
31 Occidēs bānitū extra territorium bānientis lȝ debeat puniri: tñ si caperet in loco statuti nō posset ibi puniri ex eo qd occiderit dictum bannituz.
32 Actus in quo non req̄rit cause cognitio pōt expediri per iudicē extra territorium suum.
33 In notorijs requiritur citatio.
34 Judex vni⁹ territorij an possit citare subditum suum existentem extra territorium suum.
35 Judex loci delicti si citat reuz existētē extra territoriū suū: ꝛ ipse reus nō cōpareat nō habebit p contumace nec pro confesso virtute statuti dicentis

q contumax habeatur pro confesso.
36 Iudex si pronuntiauit se iudicem cõpetentem et a tali sententia non sit appellatum valebunt facta per eum: qd limita.nu.37.
38 Citatio inconsueta nõ arctat citatuȝ.
39 Citatus non cõparens non dicit contumax qñ processus est nullus.
40 Quid sit territorium.
41 Que differentia sit inter territorium districtum forciam ⁊ diocesim.
42 Sententia lata per iudicem vltra fines iurisditionis an in totuȝ sit nulla: vel solũ in ea parte que excedit suam iurisditionem.
43 Debitor iuratus: suspect⁹ ⁊ carceratus p maiori summa quam sit debitum in veritate debet relaxari.
44 Datio in solutũ in maiori quantitate quam sit debitum in totum vitiatur.
45 Venditio rei ad incantũ facta p maiori summa quaȝ sit debitum est nulla.
46 Si barbarij volunt accipere maiora pignora quam sit debitũ debitor põt eius de facto resistere.
47 Incertitudo vitiat consecrationẽ hostiarum.
48 Facta a iudice nõ suo vł a iudice incompetenti habentur pro infectis.
49 Exceptio incõpetentie iudicis potest opponi post tres sñias conformes.
50 Exceptio incõpetẽtie iudicis non potest opponi in causa liberali.
51 Debitor suspectus de fuga nõ põt exponere exceptioneȝ incõpetẽtie iud.
52 Iudex an habeat iurisditionem in forenses.
53 In respuentibus ordinẽ ⁊ solẽnitateȝ debet attendi locus in quo contract⁹ celebratur.
54 Forensis cõtrahens in ciuitate tenet soluere gabellam sicut ciuis.
55 Sicut forensis contrahendo in loco contrahit forum ibi ratione cõtract⁹ ita contrahit forum ibi ratione gabelle que est accessoria.
56 Statutum loci iudicij attẽdi debet in his que respiciunt ordinem iudicij.
57 Si extat statutũ in ciuitate q instrumẽta publica habeant executionem paratam si instrumẽtũ factum extra iurisditionẽ statuẽtiũ producatur an habebit executionem paratam.
58 In his q̃ respiciũt executionẽ ⁊ condẽnationẽ nõ attẽdit statutum loci iudicij: sȝ statutũ loci in quo est celebratus contractus.
59 Stante statuto q ɔ instrumentũ nulla possit opponi exceptio: an si instrumẽtũ est factũ extra territoriũ statuẽtiũ possit contra eũ opponi exceptio.
60 Statutũ domicilij viri attẽdit in dote lucranda: qd amplia.nu.61.et limita. nu.62.⁊ vide etiam.ibi.nu.79.
63 Statutũ vltimi domicilij viri circa legata fienda vxori debet attẽdi.
64 Quando statutũ domicilij ⁊ originis cõtrariantur adinuicem debet attendi statutum originis.
65 Statutũ domicilij vxoris circa dotes debet attẽdi in spõso ⁊ spõsa qd secus est in vxore iam carnaliter cognita.
66 Statutũ domicilij vxoris in lucranda dote attenditur quãdo vxor ducit maritum ad domum suam.
67 Qd statutum in dote attẽdatur qñ extraneus dat dotem.
68 Si mulier ignorabat statutum domicilij viri in lucrãda dote ⁊ simpliciter contraxit nõ sibi preiudicat statutum domicilij viri.
69 Qñ bona data in dotem sunt sita in ciuitate vxoris: tunc in dote lucranda non attenditur statutum domicilij viri.
70 Stat. de lucranda dote nõ hȝ locũ qñ res feudales sunt date in dotem.
71 Res feudales nõ possunt in dotẽ dari: qd limita nisi vsq ad vitã vasalli.nu. 72.⁊.73.
74 Bona subiecta fideicommisso possunt alienari donec venerit casus fideicõmissi: ⁊ valet alienatio.
75 Res semel effecta alienabilis perpetuo durat alienabilis.
76 Statu. illius loci attenditur vbi fieri debet solutio: qd limita.nu.77.
78 Forensi conceditur restitutio in integrum aduersus statutum ⁊ dãnosum quando contrahit cum aliquo ciue.
70 Statutum de lucranda dote morẽte vxore sine filijs nõ intelligitur in pre-

iudicium filiorum primi matrimonij.

81 Statuta an ligēt forenses in delictis.

82 In contractibus attenditur statutuz loci vbi fit contractus.

83 Ubi quis deliquit ratione delicti con trahit forum.

84 Jura loquentia in forense habent lo com in ciue nouello.

85 Sta.loquentia de vltimis volūtatib⁹ an comphrehendāt forenses.nu.94.

86 Statutum minuēs testes in testamē tis an valeat.

7 An forensis faciēs testamentū cū tri bus testibus in loco vbi vz testamen tū cū tribus testibus faciat testamen tum validum.nu.94.

8 Statuta que disponunt circa ea que sunt voluntarie iurisditionis:an com prehendant forenses.

9 Que dicant voluntarie iurisditionis.

0 Ualidum est argu.de cōtractibus ad vltimas voluntates.

Differt statu.loquēs in testamētis a statuto loquēte in persona testantiū.

Statutū inhabilitans personam non trahitur ad forensem.

Intelligit⁹ aut.si qua mulier.C.de sa crosan.eccle.

Testamētum factum in vno loco an comprehendat bona existentia extra territorium illius loci.

Regula q̄ q̄s pōt decedere p parte te stat⁹ z p pte intestat⁹ q̄lr intelligat.

Actio cōpetens ad fundū pōt propo ni alibi quam vbi est fundus.

Actus qui sortitur vires in vno loco pp̄ter statutum illius loci habet etiā vires in toto mundo.

Interdictio bonorum facta prodigo in vna ciuitate extendit ad bona ip sius prodigi vbicunq̄ sita.nu.144.

Decretum iudicis super alienatione rerum immobilium minoris extendi tur ad bona alibi sita.

Statutum prohibens relinqui non subdito:si tempore relicti est subdi tus:z postea efficiatur de alio territo rio an valeat relictum.

Si tpe quo celebrat act⁹ adest quali tas habilitans personaz:licet postea superueniat qualitas inhabilitans: tamen non tollit ius quesitum.

104 Statu.dicens q̄ nupta extra territo rium non succedat in illo territorio vbi sit stat:si mulier post mortem pa tris adiuit hereditatem z postea nu psit extra territoriū an hoc casu per dat hereditatem paternam.

105 Sufficit q̄ qualitas requisita adsit tē pore act⁹ gesti licet postea non duret.

106 Rei sue quilibet est moderator et ar biter.

107 Qñ actus prohibitus nō fit directe: sed sequitur in consequentiam actus promissi talis actus dicitur iuste fie ri:z non contra prohibitionem.

108 Interpretatio que reducitur ad ius commune est amplectenda.

109 Si persona est habilis ad acquiren dum in loco:z postea efficitur inhabi lis non curatur dummodo tempore acquisitionis sit habilis.

110 Alienatio que fit immediate a.l.non comprehenditur sub alienatione que fit facto hominis.

111 Licet res sit prohibita alienari in fo renses:potest tamen forensis ab inte stato in illis bonis succedere.

112 Cessante causa cessat effectus in esse productus.

113 Bānitus si p̄hibetur esse de priorib⁹ oportet q̄ sit absolutus tempore quo imbussulat:nō aūt sufficit q̄ sit abso lutus tempore quo extrahitur.

114 Forenses an obligentur statutis:pro clamationibus z mādatis in locovbi moram trahunt.

115 Forensis non gaudet beneficio statu ti dicentis quod villa teneatur de dā no dato si nescitur a quo.

116 Stante statuto quod debitor capiat ad petitionem creditoris:non poterit capi debitor ad petitionem forensis creditoris.

117 Statutum volens q̄ pater teneatur soluere legitimam pro debito filij de linquentis.non habet locuz in patre forense.

118 Priuilegia iudeorum quod non te neātur restituere pignora furto sub tracta nisi eis restituatur pretiū non ligant forenses.

a iure suo: nisi in ipsa alienatione ipse emphiteota fecisset pactum quod incontinenti talis res retro sibi reuenderetur.

Alienatio prohibita extra familiã posse fieri extra familiam cum pacto quod incontinenti debeat restitui familie.

Posthumus si nascat in.v.mensibus & non viuat nisi per mediã horam nõ rumpit testamentum.

Fratres mendicantes capere possunt relictum rei immobilis vt illud vendãt & substententur ex pecuniis.

2 Non dicitur factum quod non durat.

3 Bannitus qui a superiore in ciuitate toleratur non potest offendi pretextu statuti dicentis quod bannitus possit impune offendi.

64 De pactis cum taciturnitate vide remissiue.

165 Statutum obligans partem pro contractu filii non extenditur ad contractus factos extra iurisditionem statuentium.

166 Promittens dare fideiussorem tenetur illum dare de illa iurisditione vel territorio vbi est celebratus contractus.

167 Statutum loquẽs de moneta in dubio intelligitur de moneta vsuali in loco statuti.

168 Eleemosyna fienda pauperib9 intelligitur pauperibus illius loci vbi est ordinata distributio.

169 Officialis prestans fideiussorem pro male administratis intelligitur solũ respectu administrati in illo officio.

170 Statutum volens quod credatur libris mercatoris vel artificis intelligitur de pertinentibus ad artem suam.

171 Notarius si delinquit in officio notariatus faciendo instrumentum falsum vel aliter eius instrumentis non creditur.

172 Sindici deputati ad sindicãdum officialem non possunt eum sindicare nisi de gestis circa eius officium non in aliis.

173 Priores artificum habent potestatem ex forma statuti ministrandi ius inter homines sue societatis circa res pertinentes ad ipsam artem et non circa alia.

174 Ubi p statutum imponit delicto aliqua pena specialis: tunc tale statutũ non extenditur ad delictũ cõmissum per subditum extra territorium.

175 Statuta semp cõprehẽdunt forenses quando tractatur de fauore publico.

176 Uerba generalia vbi agitur de fauore publico trahuntur etiam ad personas inhabiles.

177 Statutũ dicens q quicunq ceperit talem rabellem consequatur feudum tunc si eum cepit inhabilis ad feudũ admittetur ad feudum.

178 Ubi tractat de fauore publico lex penalis et odiosa censetur fauorabilis.

179 Forensis potest petere restitutionem in integrũ aduersus statutum quod ignorauit.

180 Forensibus qñ liceat statutorũ ignorantiam allegare.

181 Licet forenses nõ possint cogi ad munera personalia vt ad custodiã portarum: tñ si de consuetudine antiqua est q5 imponantur valet talis cõsuetudo & attendi debet.

182 Iudex alicuius loci licet regulariter non habeat iurisditionem in forense: tamen si forensis sit repertus cum re alterius in loco non sui fori tenetur fideiubere de respondendo de iure in foro suo.

183 Mare adiacens territorio dicit territorium ius dictis in terra: & iudex illius territorũ pt punire delictũ factũ in mari adiacenti illi suo territorio.

184 Iudici alicu9 loci impune nõ paretur finito eius officio.

185 Iudex si dedit licentiã executori capiẽdi debitorẽ ex instrumẽto garentigiato: tũc creditor põt facere illud capi etiam expirato officio illius iudi.

186 Sententia confiscationis omniũ bonorum alicuius an extẽdatur ad bona illius existentia extra territorium iudicis qui tulit talem sententiam.

197 Bona sequuntur personam tanq̃ accessoria.

188 Nomen debitoris est ius mere incor

poralenec dicitur magis esse in vno loco quam in alio.

189 Ciuitas non pōt publicare bona alicuius de iure cōi propter delictum.

190 Antiqua consuetudo habet vim priuilegij constituti.

191 Cōfiscatio bonorū hodie non fit propter homicidium:sed reseruantur bona venictibus ab intestato:z si iudex bona confiscaret non valeret sententia etiam si ab ea non esset appellatum.

192 In generali arbitrio dato iudici non videt data potestas confiscādi bona.

193 Bona confiscata pertinent fisco: sed vltra quinquennium fiscus non potest illa petere si illa non petijt infra quinquennium.

194 Bona prohibita alienari non possunt per cōfiscationem peruenire ad fiscum.

195 Statutum excludens matrem ab hereditate filij propter coniunctos non extēditur ad bona existētia extra territorium statuentium.

196 Jurisditio potest prorogari in nō habentem eam.

197 Jurisditio cōtentiosa potest exerceri extra territorium volētibus partibus z volente iudice loci vbi debet exerceri:quod limita.nu.198.

199 Jurisditio iudicis malefi.non potest prorogari vt cognoscat de causis ciui.

200 Prorogatio debet fieri in his q̄ sunt eiusdem nature z forme.

201 Judex vnius banchi nō potest se impedire de causis spectātibus ad aliū banchum.

202 In criminalib⁹ nō prorogatur iurisditio:contrariū vide nu.203.

204 Preuentio priuat iudicē alias cōpetentem iurisditione.

205 Preuentio quot modis fiat.

206 Preuentio inducitur per capturam.

207 Preuentio citationis realis prefert citationi verbali.

208 Statutū quando dat specialē iurisditionez in aliquo casu alicui iudici:an tunc intelligitur adempta iurisditio iudici ordinario.

209 Existens bononie si mandat homicidium committi florētie sequuto homicidio in quo loco possit agi contra mandantem.

210 Existens in vno territorio et sagittando percutit existentem in alio territorio per quem iudicem puniatur.

211 Puella si fuit rapta in vno territorio z cognita in alio:a quo iudice fiet punitio.

212 Fur si furatus sit Florentie z furtum portauit Bononie:an possit Bononie puniri.

Extra territorium.

Fessus ac lassus nō tñ satur adhuc statui hāc.l. per modū repetitiōis cōmētare vltra alia opa mea firmiter mihi persuadens rem gratā efficere lectoribus eiusdem necnō dilectissimis scholarib⁹ meis quos vt pprios filios summo amore prosequor:quibus ingenue fateor plurimū debere. Et ne tempus eorū in vanum conferāt conabor vltra omnes aliqua notabilia z vtilia in medium adducere subijciēdo me semper castigationi z correctiōi cuiuslibet doctissimi viri et omnibus superfluis resecatis venio ad ipsam legez:z lex ista not.est z habet materiam nota.z valde quotidianā:ad quā diligenter venit aduertendum iuxta.l.legaui.ff.de libe.leg.z.l.j.§.ad exhiben.z.l.iusto.in prin.§.de vsuc.et iudicio meo docto.parum cōmentarūt hanc.l.respectu eius prolixe materie:ego autem forte latius loquar z conabor eam vobis reddere vtilem z lucrosam.z.l.ista fm Barto.non summat propter eius breuitatē:sed fm Bald.l.ista summat hoc mō.extra territorium iurisditio nō protendit:z vltra summā taxatā iudex volens congnoscere impune contēnitur.h.d.fm Bal.vel sic.excedenti iurisditionis metā impune nō parcitur.h.d.fm Ange.z Pau.de cast.sed Alb.de ros.meli⁹ summat hāc l.hoc modo vez excedenti iurisditionē suam re loco persona vel tēpore nō paret impune.h.d. Et lex ista habet duo dicta.primū est quando iudex excedit

iurisdictionem suaʒ respectu territorij.
scđm est qñ excedit iurisdictionẽ suã re-
spectu quantitatis. Et ꝓpterea notat
ex hoc text. Raph.ful.qđ validũ est ar-
gumẽtũ de loco ad quãtitatẽ:ꝛ hũc tex.
etiã generaliꝰ intelligũt Albe.Ang.et
Pau.de cast.vt refert hic Ias.in princ.
veʒ qđ debet intelligi etiã si excedat re
spectu temporis qꝛ tunc etiam sibi im-
ꝑune nõ parẽt:ad qđ optime facit tex.
in.l.si qs postq̃.ff.de fideiuss.vbi dicit
qđ si quis post trãsactũ tẽpus prestite
rit fideiussorẽ qđ talis fideiussio nõ va
let.Et facit optime in argu.nam si sta-
tutum ponit terminũ† intra quẽ possit
inquiri de certo delicto si elapso illo
termino iudex velit de tali delicto in-
quirere si vltra inquirit obstãte sibi sta
tuto:imo etiam tali casu si reus confi-
teatur tale delictũ elapso dicto termi-
no talis confessio ei non nocet.ita dixit
Bald.in.c.fi.de offic.deleg.in pe.col.in
versi.pone ꝙ maleficium.vbi dicit ꝙ si
maleficiũ est notoriũ:tamẽ lapsum est
tpus datũ ad inquirendũ per formaʒ
statuti ꝙ si reus ꝯfitetur ꝙ nõ poterit
tali cõfessione cõdẽnari.†ꝛ ibi alle-
gat rationẽ dicẽs ꝙ quoties quis cõfi
tetur in cuius nomine cum aliqua nõ
actio nõ valet confessio:vt habetur
l.confessionibus.ĩ.de interrogatio-
actio.sed post prescriptionem ipso
re accusatio abolita est:imo etiam
sum maleficiũ accusatio ipa est abo
quo ad publicam iniuriam:malefi
im aũt quo ad priuatã iniuriã ita ꝙ
lla actio esse põt:vt.ff.ꝙ me cau.l.si
exceptiõe.in.§.satis clemẽter.ꝛ.ĩ.de
ur.l.sed si vnius §.si añ indicẽ.ergo
fessio nõ valet:qđ est no.fm Bar.ibi
dẽ firmauit Soci.in ꝯsi.suo.cviij.in-
.supposito statuto.in pen.colũ.post
.in.iiij.vol.ꝛ ibi in seq.col.p quibus
faciũt dicta per Barb.in.c.cũ con
gat.in.ij.col.de rescript.et p.d.Feli.
c.afferte.in.ij.no.de presum.de quo
p.d.Frã.de are.in.c.cũ.p.de accu.
of.col.ꝛ p Alex.in.l.nõ tantũ.in pe.
ditiõe.ff.de app.ꝛ p Bal.in.l.quere-
nte fi.C.de fal.de quo etiã dixi in.l.
prin.in.xv.colum.versi.adde etiam

ꝙ requiritur.ff.de q̃oni.et in practica
mea causarũ crimi.in.§.postq̃.nu.10.
¶Nõ veniẽdo ad hũc tex.habemꝰ no
tare ex eo regulã de qua in ipso text.et
ad idẽ est text.in.c.vt animarũ.in fi.de
cõsti.in.vj.et.c.a nobis.de snia excõ.c.
nouit.de offi.legati.ꝛ iõ p regulã huiꝰ
text.dixit hic Ias.ꝙ si statutũ disponit
ꝙ bannitus possit impune offendi vel
occidi nõ poterit hoc fieri extra terri-
toriũ talitũ statuẽtiũ.ꝛ sic occidẽs talẽ
bãnitũ extra territoriũ coꝝ nõ erit im-
munis a pena nec iuuabit tali statuto
allegat hoc voluisse Ioan.de imo.in
clausula pastoralis.in.iij.col.de re iu
di.ꝛ Pet.de anc.in repe.c.canonũ sta-
tuta.de cõsti.i.xvij.car in vsi.tertio pri
3 cipaliter.ꝛ allegat rationẽ veʒ qꝛ† effe-
ctus bãni nõ se extẽdit extra territoriũ
bãniẽtiũ fm Bald.in.l.j.in.iij.col.C.de
here.insti.ꝛ in.l.executorem.in.x.colũ.
C.de execu.rei iud.ꝛ glo.in.c.j.in titu.
hic finit.l.cotra.ꝛ incip.ꝯsue.feu. ¶Et
iõ dicit ex hoc.d.Ias.hic in.j.col.ꝙ bã-
nitus captus extra territoriũ bãnien-
4 tiũ dʒ†relaxari qꝛ est illegitime captꝰ.
allegat ad hoc Bal.in.l.ij.C.de ser.fu-
gi.ꝛ dicit hoc eẽ veꝝ ꝛ locũ habere etiã
si familia voluerit eum capere in terri
torio et ipm reũ fugientẽ ceperit extra
territoriũ fm Bal.in.c.cũ olim.in fi.de
dolo ꝛ cõtu.ꝛ Barto.in.l.ꝙ ait lex.§.j.ĩ.
de adult.ita residet hic Ias.circa hoc.
Ego etiã vltra eũ dico ꝙ licet predicta
sint vera tñ nõ habẽt locum in statuto
dãte premiũ occidẽti bannitũ:qꝛ licet
occidẽs eũ occidat extra iurisditioneʒ
statuentiũ tñ debebit habere premiũ a
5 statuto † ordinatũ.ita sing.dixit Bald.
in cõsi.suo.cccxcvij.incip.premittendũ
est ad euidentiã ꝙ quedã sunt q̃ red-
dũt ꝛc.in.vj.vol.in fi.ꝛ dicit ꝙ ratio est
qꝛ expedit reipublice vbicunq̃ occidi
publicos hostes contra quos est indi-
ctum bellum:vt habetur in.l.iij.§.fin.
ff.de fisc.et idem voluit ipse Bald.in
margarita sua in litera.c.in ver.excõi-
catus repellitur etiam ab accusatio-
ne ꝛc.circa med.ad q̃ vide q̃ latius ego
dixi i practica mea causaꝝ crimi.in §.
aggredior.nu.21.ꝛ in sing.meo.cxxiij.

incip.vidisti anno preterito ꝛc.ꝛ in sin
gu.ccxciij.incip.odia ꝛc.¶ Et circa il
lud qd̄ dicit Jas.hic vez qd̄ bānit⁹ ca
ptus extra territoriū dz relaxari cū sit
illegitime captus.adde tu qd̄ idem vo
luit Bald.in aut.itē nulla cōitas.in fi.
C.de episc.ꝛ cleri.Bald.super statutis.
in verbo bānitus.in.iij.𝔮st.et Ja.but.
in addi.suis ad tracta.Gādi.sup male
fi.sub rub.de bānitis ꝓ maleficio.in.v.
col.et.d.Nellus in tracta.bānitorū.in
ij.partes scd̄i tēpo.in.q.xxx.de quo etiā
dixi in practica mea causaruz crimi.in
§.vlt.q.nu.34.¶ Itez circa illud qd̄ di
xit.d.Jas.hic ꝙ bānitus captus extra
territoriū d; relaxari tanq̄ȝ male capt⁹
etiā si familia voluerit eū fugiētē cape
re i territorio ꝛ eū ceperit extra territo
riū.de hoc vide q̄ late dixi in repe.mea
l.vnice.C.de rap.virgi.nu.111.ꝛ.112.et
113.vbi videre poteris.¶ Nō vlterius
d.Ja.hic extēdit istū tex.ꝛ ei⁹ regulā ꝑ
cedere ꝛ locū habere nedū extra terri
toriū:sz ēt in loco exēpto existēte intra
territoriū:ꝛ allegat rōnē dicēs ꝙ paria
sunt eē extra territoriū vel locū eē exē
ptū.allegat.c.cū eps.ꝛ ibi gloss.de offi.
or.in.vi et Jo.an.Gemi.in.c.ij.de con
sti.in.vi in.v.col.vbi dicūt qd̄ sicut sta
6 tutū epi ꝺ nō ligat delinquētē extra ter
ritoriū:ita nec delinquētē in territorio
in loco exēpto.ꝛ idē tenet Pet.de anc.
in repe.c.ꝓpter tua debita in.xxxi.col.
de rescrip.in.vi.ꝛ Cald.in cōsi.suo.xiij.
in ti.de foro compe.quē ſm eum refert
Gemi.in.c.i.in vlti.colū.de preuileg.in
vi.vbi parificat existētē in loco exēpto
ꝛ existentem extra diocesim.allegat ēt
in simili Ang.in cōsi.cexxxiij.incip.que
dam dn̄a margareta.¶ Nō vltra pre
missa.d.Jas hic limitat regulā hui⁹.l.
plurib⁹ modis:ꝛ primo limitat eā non
7. habere locū in iurisditiōe ꝺ voluntaria
vt hic habetur in glo ij.ꝛ in iuribus in
ea alle.Et adducit Hosti.in summa in
titu.de pe.ꝛ remis.in.§.cui cōfiteri.ver.
et nunquid extra territoriū ꝛc.vbi dicit
quod sacerdos parochialis existens ex
tra territoriuz sue parochie potest pa
rochianum suū vbicunq̄ cōfiteri ꝛ ab
soluere cum sit voluntarie iurisditio
nis.¶ Adducit postea ipse Jas.Gemi.
in.c.cū ex eo.de elec.in.vi.vbi no.ex gl.
ibi in verbo subiectus qd̄ episcop⁹ ori
ginis vel domicilij non vtitur iurisdi
tione voluntaria in cohercentibus be
neficium alibi situm.de quo per Bald.
in aut.hoc ius porrectū.in.iiij.colū.in
princ.C.de sacrosan.eccl.ꝛ subdit quod
ex hoc sequitur qd̄ episcopus existens
8 ꝺ extra diocesim suam poterit cōferre
beneficia:ad qd̄ est tex.i.c.post electio
nem.de conces.preben.et glos.in.c.no
uit.de offic.legati.idem etiam infert ex
predictis qd̄ episcopus existens extra
diocesim pōt infirmare electiōes si nō
appareat cōtradictor quia sunt volun
tarie iurisdi.vt not.Archid.in.c.qui in
alieno.ij.dist.ꝛ Pau.de cast.hic pote
rat etiam adducere Bart.in.l.i.in.xij.
col.C.de dignita.lib.x.in verb.sed du
bitatur nunquid rex vel baro ꝛc.vbi di
cit qd̄ rex vel baro transiens per alie
nas ciuitates extra territoriū suū po
test creare milites cū hec sint volunta
rie iurisditionis:qd̄ dictuz refert ꝛ seq̄
tur Barba.in consi.suo incipiē.scripsit
bellissime.in.i.col.qd̄ cōsilium nonduȝ
est impressum.¶ Dubito tamen ego
qd̄ ista legimatio non procedat indi
stincte eo quia non semꝑ iurisditio vo
luntaria potest exerceri extra territo
rium exercentis:vt patet in legitima
tione fienda per comitē palatinū crea
9 tum ab imperatore qui nō pōt ꝺ legiti
mare spurios in terris ecclesie:vt dixit
Bald.post Jac.but.in.l.i.in versi.item
quero.C.de iure aur.annulo.et Bal in
l.cum quā.in.viij.colū.C.de fideius.et
Pet.de ancha.in consi.cccxxi.incip.pri
mum dubiū non est nouum.ꝛ Ant.de
butr.in.c.per venerabilem.qui fil sint
legi.quos refert ꝛ sequitur do.Philip.
decius in consi suo.lv.in.ij.colū.vbi di
cit qd̄ licet plures docto.teneāt cōtra
rium:attamen ista est magis ꝯmunis
opinio a qua in iudicando nō est rece
dendū:de quo ibi lati⁹ per cū:ꝛ idē la
tius loquēs firmauit Alexan.in consi.
lxxvij.incipiē.consideratis ꝛc.in pe.et
vlt.col.in.i.vol.ꝛ idē etiā dicit do.Phi
lip.dec.in.d.cōsi.suo.lv.in.v.colum.ad

de quo etiã satis late p Barba.in.d.
cõsi.incip.scripsit bellissime zc.qd cõsi
um nõdũ est impressum vt dixi:z tñ sa
a de se pt. q legitimare illegitimos
t volũtarie iurisdictiõis:ex quo videt
dicta limitatio indistĩcte nõ pcedit
r predi ta.¶ Scdo limitat ipe Jas.
c tex.in delegatiõe q existẽs in alie
territorio põt causam delegare:cũ
ca talẽ delegationẽ nõ vertat cause
gnitio.l.fi.§ de offi.prefec.videt glo.
l.iij.§.de offi.presi.et habet in.c.no
.de of.leg.vbi est glo nota.in mate
ista.¶ Tertio etiã limitat hũc tert.
osside duaz puinciaz vel in potesta
duoz territorioz:q existẽs in vno
ius dicere in alio quo ad aliud fz
g.z mod.hic z maxime Pau.de ca.
lex.z Lauden.post Inno.in.d.c.no
vbi pbat in tex.et idẽ tenet Bar.et
ge.in.l.i.C.de metro.liber.li.xi.licet
trariũ faciat qd dicit glo.de gasco
us in.l.iij.et Bald.§.de offic.presi.
Quarto limitat in magistratib p
expulsis de suo territorio:q cõtra
alsores possunt extra territorium
dicere clausula.j.de foro cõpe.idẽ
si impediant ingressi eorum terri
i.ar.l.aliqñ.§.de offi.proc.z no.per
.in.d.c.nouit.fm Ang.et mod.hic
ime Pau.de ca. ¶ Quinto fallit
ũ regula hui.l.q̃tũ ad absoluen
ab excõicatiõe fauore animarum
Ang.z Lauden.hic post Inn.in.d.
uit.dicit tñ ipse Jas.q in cõtrariũ
l.in.d.c.nouit. ego aũt dicebã q
c limitatione fecit optime.nã qñ
us in liberatorijs vel absolutorijs
ea q̃ nõ valerẽt l alijs actib sine
solẽnitate.z iõ dixit multum no.
in cõsi.suo.cxxiij.incipi.querit zc.
volu.q lz cõfessio facta parte ab
nõ valeat vt.l.certũ.§.si quis ab
.ff.de cõfes. tñ cõfessio facta per
torez in absentia debitoris qd est
atisfactũ per debitorem pdest ipsi
tori z preiudicat creditori.z voluit
l.in consi.xli.incip.in primis.in.v.
z cazalupus in repe.l.admonen
xix.cor.in.ij.colum.in fin.ff.de iu
.z Alex.in consi.cclv.incip.pon

deratis zc.in vlti.colũ.in.vj.volu.et in
cõsi.cxv.incip.visa scriptura.in.j.colũ.
in.vij.vol de quo etiã dixi in sing.meo
ccij.incip.tu scis zc.z facit quod voluit
Raph.ful.in cõsil suo.xxv.incip.specta
16 bilis miles.in penul.colũ.vbi dixit q
legatũ liberatiõis late debet interpre
tari:q agit de fauore liberationis quẽ
refert z sequitur.d.Phil.dec.in consil.
clxxviij.incip.in causa.in pe.col.circa
me.et faciũt etiã dicta per Alex.in cõsi.
suo.clxxvij.inci. visis zc.in.ij.colum.in
vij.vol.vbi dicit,q exceptio acquiritur
absenti fauore liberatiõis.ad quod al
legat quãplura de quibus ibi per eũ.
z faciũt optime no.verba Inn.in.c.re
niẽs.de renũ.vbi dicit q liberatio tãq̃
17 qd fauorabile põt fieri parte absente:
qd voluit etiam in.c.cũ pridẽ.extra de
pac.z voluit Bal.in margarita in litte
ra.l.in.viij.col.in pn.ver.liberatio tãq̃
quid fauorabile zc. ¶ Sexto limit.d.
Jas.regulam huius.l in illo qui in ali
quo loco pstitit cautionẽ de non offen
dendo aliquẽ sub certa pena:nã licet
illũ offendat extra illud territorium tñ
18 tenet et incidit in illã penã pmissaz.
ad qd alleg.Barto.post Guil.de cu in
l.illicitas.in.§.ne potentiores.in.ij.col.
ver.quero si titius de quo timebaz zc.
§.de offi.presi.z ibi Albe in.iij.colũ.in
fi.z alleg.etiã ad hoc Ang.in consi.suo
cccxlũ.incip.magnifici dñi.qd est sum
me not.pro facientibus pacẽ vel treu
gam in certo loco:de quo als vidi du
bitari:de quo etiã dixi in singula meo
cccccxxx.inci.superiorib dieb.¶ Se
ptimo limitat hãc.l.qñ iudex alterius
territorij nolet vel negligeret exequi
ad literas iudicis alteri territorij:nã
tali casu permittit cuare cõdẽnatũ exi
19 stentẽ extra territorũ per nũtiũ vel p
edicta ac si esset in territorio.ita singu
lariter tenet Bar.in extraua.ad repri
mendũ.in verbo per edicta.in.iiij.col.
qd dictũ refert et sequitur.d.Franc.de
are.in consil.suo lviij.incipi.diligenter
consideratis.in.iij.col.et Jas.in.l.cum
quedam puella.in.iij.colũ.§.in hoc ti.
z hic de quo ego dixi in sing.meo.cctij.
incip.iudex extra territoriũ:vbi etiam

limitaui hec dictũ.vt ibi videre pote-
ris.Octauo limitat hanc.l.vt procedat
20 inter partes† inuictas:sed de consen-
su expresso partiũ põt extra territoriuz
iusdicere interueniẽte cõsensu illi⁹ iu-
dicis in cui⁹ territorio ius dicit cũ ex-
tra territoriũ habeat iurisdiitionem ha
bitu lz nõ actu ſm glo.in hac.l.et in.l.
iij.ff.de off.presi.iõ põt prorogari.c.sta-
tutũ.§.in nullo.de rescrip.in.vj.et glo.
in.c.vt litigantes.de offi.ordi.in.vj.et
Bart.in.l.fi.ad finẽ.ff.de iustitia ⁊ iu.et
ponit Bal.hic licet aliqui contrarium
teneant.¶ Nono limitat hãc.l.et eius
regulam fauore libertatis.ad quod al
leg.l.nõ tantum.in.§.penul.et ibi glos.
in verbo prouincie.ff.de fideicom.li-
ber.p limitatione faciũt dicta.ff.in.§.
21 limitatione.¶ †Decimo limitat ipse
Jas.hãc.l.in tutore.nã si iudex isti⁹ ter
ritorij dedit tutorẽ pupillo qd tali tuto
ri põt dare licentiam de administran-
dis bonis que sunt extra territoriũ.ad
qd alle.Bar.in.l.legitimos.in princ.in
j.colũ.ad fi.ff.de legi.tuto.quẽ sequitur
Pe.de anc.in clausula.ij.de sta.mo.et
alle.etiã in simili Bart.in.l.pupillo.ff.
de tut.⁊ cura.datis ab his.¶ Undeci-
mo limitat in sñia excõicationis.nam
22 ep̃s põt facere sñiam excõicatiõis† cõ
tra suũ subditũ existẽtẽ in alieno terri-
torio:qꝛ nõ fit circa corpus sz circa ani
mam q̃ nõ circũscribit loco.alle.glo.in
c.ep̃m.x.q.ij.Inn.⁊ alios in.c.fi.de fo.
cõpe.⁊ Abb.in.d.c.nouit.de offi.legat.
23 ¶ Duodecimo † limitat nisi consuetu
do sit in ꝯtrariũ:qm̃ cõsuetudo põt in-
ducere qd q̇s in alieno territorio possit
iurisditionẽ exercere alle.tex.in.l.iij.§.
fi.ff.de testi.⁊ dicit qd Bal.reputat hoc
valde not.in.c.j.de testi.cog.quib⁹ ipse
addit tex.in.c.vt litigãtes.in fi.de offi.
24 ordina.lib.vj.¶ Tertiodecimo† limi-
tat ex doctrina Bal.in.c.quintauallis.
in pe.col.de iureiur.vbi querit an ar-
biter electus papie existẽs mediolani
possit prorogare terminũ cõpromissi.⁊
refert vidisse istã.q.de facto:⁊ dicit qd
25 dubium facit:qꝛ prorogatio† est pars
iurisditionis:⁊ in ea requiritur citatio
partiũ.l.nõ distinguem⁹.in.§.dũs.ff.de
arbi.sz ista nõ pñt exerceri extra terri-
torium sue cõmissiõis.attñ Bal.ibi de-
terminat contrariũ cũ ista prorogatio sit
mera executio ptãtis ei attribute p cõ
sensum partiũ ⁊ sic nõ reqrar aliã cita
tionẽ:iõ põt fieri extra territoriũ.et qd
nõ reqrat alia citatio est tex in.l.diez
pferre.in prin.et ibi no.Bal.ff.de arbi.
et sing.Bal.in.l.eos.§.apostolos.in.ij.
col.C.de appel.⁊ in aut ei q̇.circa pñc.
26 C.de temp.app.¶ †Decimoquarto li
mitat ex dicto Fede.de se.in consi.suo
clxxxij.inci.in hoc pũcto dubitabili ⁊c.
vbi dicit qd si statutũ ep̃i disponat qd
nõ resideẽs in suo bñficio p duos men-
ses cõtinuos sit eo priuat⁹ ipso iure:et
aliquis se absentat ⁊ vadit extra dioce
sim certe icurrit talẽ penã:qꝛ respectu
rei delictũ dicit̃ factũ i diocesi lz per-
sona nõ residẽs sit extra.et eũ sequitur
Pe.de ancha.in cõsi.c.canonũ statuta.
de consti.in.xxix.car et Fe.in.c.ij.in.ix.
col.de consti.in.vj.¶ Decimoquinto li
mitat qñ loc⁹ est ꝯfederatus statuẽtib⁹
qꝛ lz statuẽtes nõ possint statuere extra
27 eorũ territoriũ† verũ est nisi in locis ⁊
ciuitatib⁹ confederatis seu colligatis.
ita sing.dixit Bar.i.l.cũctos populos.
in.viij.q.prin.circa prin.C.de sum.tri.
et fi.catho.vbi ex hoc infert qd statutũ
perusij potest disponere qd delinquen
tes in fololuuio puniantur perusũ:ad
q̃ faciunt que voluit Bar.in.l.nõ dubi-
to per illũ text.ff.de capti.vbi dicit qd
bãnitus non solũ põt impune offendi
ex forma statuti in territorio statuen-
28 tium† sed etiã in locis confederatis ⁊
eũ sequitur Bal.in.l.executorẽ.in.xiij.
col.C.de exec.rei iu.¶ Ego autez circa
hãc limitationẽ adduco.d.Nellum in
tracta.banni.in.ij.parte secũdi tempo-
ris.q.xxxvi.inci.due ciuitates ⁊c.vbi di
29 xit quod† bãnitus de vna ciuitate in-
telligitur etiam bannitus de alia ciui
tate illi cõfederata:qd etiã voluit Bal.
in.l.etiã.ante fi.C.de iure do.et Alexã.
in.l.si cõuenerit.§.si nuda.ff.de pigno.
actio.¶ Pro qb⁹ facit:nã licet de iure
vel de consuetudine nõ esset facienda
remissio rei seu delinquẽtis in aliquo
30 casu:tamẽ† si sunt due ciuitates cõfe-

te adinuicē:ꝛ vn⁹ ꝯmittat delictū
na ipsaꝝ ꝛ postea aufugiat ad aliā
rit ibi capi ꝛ puniri.d.l.non dubi⸗
fi.de capite:ꝛ ideo caueant male⸗
tes ne ad terras ꝯfederatas ꝯfu⸗
e:q: poterunt ibi capi ꝛ puniri.ita
.d Catal.in trac.suo sindi.in versi.
ncip.adde quod si sint ꝛc.ꝛ voluit
in reper.suo in verbo delinquens.
col.versi.delinquēs in aliqua ter⸗
Car.Alexā.in.c.j.in.§.ꝯuēticulas.
i.col.de pace iur.fir.vbi singu.lo⸗
n materia cōfederationis ꝛ idem
t Jas in.l.vbi pactum.in.vj.col.in
mita nisi offenderet ꝛc.C.de trās⸗
Bal.in addi.Specu.in ti.de cōpe.
.adt.in versic.an ratione delicti.
de quo etiam lati⁹ locutus sum in
ica mea causarū crimina.in.§.op
ne.nu 362.37.¶ †Decimosexto
at per doctrinā Bald.in.l.cfictos
los.in.viij.colū.in versicu.sed hic
tur si bānitus ꝛc.C.de sum.trini.
catho.vbi dicit se de facto consu⸗
aretū qđ ꝗuis bannitus ab vno
orio si quis offendat in alio terri⸗
debeat decapitari:tamen si cape⸗
in loco statuti non posset per hoc
i quod illum bannitum offende⸗
ra territorium.vt ibi per eū:quē
ur do.Nellus in suo tracta.ban⸗
m.in.ij.parte secundi temporis.
vbi dicit qđ ita de facto seruat.
ecimoseptima et vltimo limitat
as.hic regulā huius legis gene⸗
r in omni actu in quo non requi⸗
cause cognitio.ꝛ sic in actu q̄ ex⸗
ur iudice nō sedente pro tribuna
n talia †possunt extra territorium
iri ſm Host.Joan.and.et Abb.in
uit.de offi.leg.ꝛ ex hoc inferunt
.Joan.and.d.Ant.Pet.de ancha.
uod in notorijs potest iudex ex⸗
rritorium cognoscere:sed Car.et
imo.ibi dubitant de hoc:q: licet
torijs nō requirat̄ cause cognitio
quirit̄ citatio.c.ad nostram.el.ij.
reiur.ꝛ in.c.cū sit romana.in fi.et
.de app.sed iudex existens extra
orium non potest alium citare vt
er Bald.igit̄ ꝛc.th vltra Jas.qđ in

notorijs requirat̄ citatio tenuit etiam
Bal.in.l.cū fratrē.in vlti.col.versi.du⸗
bitari consueuit.C.de his quib.vt in⸗
dig.ꝛ Bal.in marga.sua in verbo cita⸗
tio.in vlti.col.in.ij.versi.vbi alleg.In⸗
nocen.hoc tenuisse in pluribus locis.
ꝛ idem tenet do.Alex.in.l.emptorem.ff.
de act.emp.et Abb.in consi.suo.iij.in⸗
cipien.nitar.in.ij.colū.in.ij.volu.et in
eod.volu.in consil.lxviij.incipien.ꝗꝗ
super vacatione ꝛc.in.ij.col.ꝛ idem vo⸗
luit Specu.in titu.de no.cri.in.§.j.in
versic.secus ergo.de quo latius dixi in
repe.mea.l.de vnoquoq;.in.iij.colum.
ff.de re iu.¶ Querit postea Jas.vtrum
34 † iudex vnius territorij possit citare
suum subditum existētē in alieno ter⸗
ritorio:ꝛ dicit quod ista questio est val⸗
de dubia adeo quod Ange.hic dicit qđ
ista dubitatio egeret decisiōe cesarea.
Dicit postea Jas.quod in hac.q.consi⸗
derandi sunt tres casus.et primo aut
queritur an iudex possit citare scribē⸗
do iudici illius territorij vbi est citan⸗
dus quod eum citet.ꝛ tunc clarum est
qđ sic:vt habet̄ i.l.j.§.j.ff.de requi.reis.
aut querit̄ an possit cū realiter citare
faciendo eum personaliter capi.ꝛ claꝝ
est quod non.l.quid sit fugitiuus.in
§.idem celsus.et ibi glos.in verbo ad⸗
duci.ff.de edil.edic.et voluit Barto.in
l.si cui.§.cum sacrilegium.ff.de accus.
et est tex.in.c.ex parte.el.j.de verbo.si⸗
gni.aut querimus de citatione verba⸗
li.videlicet an possit mittere nuntium
vel seruitorem suum extra territorium
ad citādum ibi:ꝛ dicit qđ in hoc est dif
ficultas:ꝛ qđ circa hoc sunt varie opi⸗
niones.nam Cy.tenet qđ sic per tex.in
l.oēs.in.§.si vero a peritor.ꝛ ibi Barto.
Bal.ꝛ alij.C.de epis.ꝛ cle.sed in contra⸗
riū est tex.in clausula pastoralis.de re
iu.dicit postea Jas.qđ cōiter in hoc te⸗
netur distinctio Barto.quā posuit in.l.
j.ff.de req̄.reis.ꝛ latius in extraua.ad
reprimen.in verbo per edicta.vbi dicit
qđ si iste ciuitates sunt sub vno princi⸗
pe vel vno dño:tunc talis citatio per⸗
mittatur:alˀs sec⁹:ꝛ dicit qđ de hac ma
teria late ponit Joā.and.ꝛ Ge.in.c.ro⸗
mana.in.§.ꝯtrahētes.de fo.cōpe.in.vj.

et Bald.post Jo.an.in.c.meminimus.
de app.ꝛ p Old.in consi.lxxxviij.incip.
tertio qrit ꝛc.ꝛ p.d.An.ꝛ alios i.c.fi.de
foro cōpe.ꝛ ibi etiā p alios scrib.ita re-
sidet Jas.hic circa pdictā dubitationē.
tu aūt vltra eū videas q ego dixi in sin
gu.meo.cciij.incip.iudex extra territo-
riū:ꝛ in alio singu.meo.cxxxviij.incip.
iudex vni⁹ ꝛc.ꝛ vide Bald.in consi.suo
cccci.incip.qdā in terra Burgi ꝛc.in.ij.
vol.et Jas.in.l.properandū.in.§.sin aūt
reus.in.j.ꝛ.ij.col.C.de iudi.¶Et circa
hāc materiā teneas mēti not.et singu-
lare verbū qd adeo est verū qd iudex i
citādo non pōt extēdere iurisditionem
suā extra territoriū suū qd stāte statu-
to qd cōtumax habeat p cōfesso ꝛ con-
tra cōtumacem possit pcedi ad snīam
diffinitiuā qd tali casu si iudex loci de-
licti citat reū existētē extra territoriū:ꝛ
ipse reus nō cōpareat nō habebit pro-
35 cōtumace†nec p confesso virtute dicti
statuti: ita singu.dixit d.An.in.c.ppo-
suisti.in.ij.colū.de fo.cōpe.qd dictū pro
valde singu.refert ꝛ sequit.d.Catal.in
trac.sindi.in ver.ccccclviij.incip.adde ꝛ
tene ꝛc.de quo dicto dixi esse in ꝯs.meo
lxxxvj.incip.scientiarū oim ꝛc.in.ix.car.
ꝛ in practica mea causarū crimina.i.§.
postq.nu.65.vbi latius dixi.sed iudi-
cio meo istud dictum posset viua rōne
impugnari nā si esset verū daret mate
ria delinquēdi eo qꝛ reus q cōmisit de-
lictū:illo cōmisso statim absentaret se
a territorio in quo deliquit nec posset
postea citari a iudice loci delicti:et sic
delicta remanerēt impunita ꝯtra iura
vulgaria:ꝛ daret materia delinquendi
cōtra.l.cōuenire.ff.de pact.dota.sed rn-
de qd imo etiā tali casu si re⁹ se absen-
tet a territorio in q deliquit p hoc de-
lictū non remanebit impunitū:eo quia
talis re⁹ poterit p literas iudicis loci
delicti directas iudici territorij vbi re-
peritur ipse reus citari per iudicē loci
vbi reperitur vt ꝯpareat coram iudice
loci cōmissi delicti ad se defendēdum
ab inquisitione contra eum formata:qꝛ
iudex vni⁹ territorij pōt citare aliquē
existētē in territorio suo vt compareat
corā iudice alterius territorij si ad hoc
requirat per literas iudicis alteri⁹ ter
ritorij:vt dixi in singu.meo.cciij.incip.
iudex extra ꝛc.ꝛ in singu.cxxxviij.icip.
iudex alteri⁹ ꝛc.de quo etiā per Jaso.
in.l.j.in vi.col.ff.de offi.asses.vel potest
dici qd dicta oppositio non habet ob-
stare:eo qꝛ cōiter extant statuta p Ita-
liam q disponunt qd reus non obstāte
absentia sua debeat citari ad domum
sue solite habitationis:vel si est forēsis
debeat citari ad grēgeriam palatij vel
in alio loco publico:ꝛ volunt qd valeat
snīa seu bānū latū precedentibus tali-
bus citationib⁹.ex quib⁹ patet qd non
obstat dicta oppositio:vel potest dici
qd illa doctrina Anto.de bu.nō loquit
generaliter:sed solū loquit in delinquē
te forēse nō aūt in ciue delinquēte qui
post delictū se absentat a loco delicti:
quia talis posset citari:vt proxime dixi.
¶Modo redeundo ad tex.l.vestre.not.
ex.ij.parte huius.l.qd excedēti metam
sue iurisditionis impune non paretur:
ita probatur in hac.l.qd tn̄ limitat hic
Jas.duobus modis:ꝛ primo limitat qn̄
sumus in casu claro:sed secus est quā-
do sumus in dubio quia tunc parēdū
est:vt habet in.l.si qs ex aliena.ff.de iu
di.ꝛ voluit Jo.and.in regula scienti.in
mercuria.ꝛ est bona glos.in.l.si putas.
C.de peti.here.ꝛ no.in.c.preterea.de di-
latio.¶Secūdo limitat nisi iudex pro-
36 nuntiasset iurisditionem†ad se specta
re:et ab illa sentētia non esset appella-
tum sm Innocen.in.c.super literis.de
rescrip.quē sequit Bart.in.d.l.ij.in.iij.
col.ff.si quis in ius voca.non ierit.nisi
statutum impediat:qꝛ disponat qd iu-
dex non possit extēdere iurisditionem
suam vltra limites sue iurisditiōis:nā
37 tale statutū†operatur qd in casu du-
bio qūis iudex pronuntiauerit se iudi
cem competētem tn̄ nō valet:ꝛ proces-
sus est nullus.ita singu.tenet.d.An.in
c.preterea.in.vj col.in fi.de dila.lꝫ do.
Alexan.hic de hoc dubitet:tn̄ illud pro
sing.seqt ipse Alex.in cōsi.suo.ccccxlij.
incip.visis dubitationibus ꝛc.in.j.col.
ꝛ in consi.cccccxlvij.incip.viso processu
cause vertentis ꝛc.in.ij.colū.ꝛ ista sunt
omnia adducta circa textualia hic per

Ias. ¶ Ego aũt circa hũc text. super. d.
versicu. idem est si supra iurisditionem
suã velit ius dicere dicebã qđ non solũ
impune non paret iusdicẽti qñ excedit
iurisditionẽ suã: sed etiã impune ei non
paret qñ in citatione excedat stilum et
modũ cõsuetũ citãdi: q2 tũc ei impune
38 nõ paret: imo tũc citatus † excusat a con
tumacia si nõ comparuit: ita sing. dixit
Ange. in. l. fi. C. de cano. ꝑsta. li. x. qđ di-
ctũ ꝓ singulari refert et sequit. d. Feli.
in. c. qm̃ contra. in. vij. col. in fi. de ꝓba.
⁊ in. c. ex parte. in. viij. col. de rescrip. de
quo ego dixi in singu. meo. cxviij. incip.
stilus curie ⁊c. et in repe. mea. l. de vno
quoq3. in. xxxvij. col. ff. de re iudi. ⁊ idem
etiã dicas qñ ꝓcessus est nullus: nam
tunc si citatus nõ cõparet nõ dicit con
39 tumax ⁊ nõ habet pro † confesso et per
ꝯñs iusdicenti nõ paret impune: ita di
xit Bal. in consi. suo. ccclxxi. incip. visis
dictis statutis. in. v. volu. qđ dictum re
tuli in. d. repeti. mea. l. de vnoquoq3. in
xxxvij. colũ. et hos duos casus poteris
addere predictis limitationibus datis
per. d. Ias. ad regulã huius text. ¶ Ue
nio modo ad glos. prima glos. clara est:
40 nam querit † quid sit territoriũ in quo
se remittit ad. l. pupillus. §. territoriu3.
ff. de verbo. sig. vbi tex. hoc clare ponit
de quo etiam habetur in. l. nulli. in. §.
quod si in vico. C. de epis. ⁊ cle. ꝑ Inno-
cen. in. c. cũ ad sedẽ. de resti. spolia. ⁊ in
c. vbi periculum. in. §. porro. de elec. li.
vi. ⁊ ibi glo. Ioã. an. et in. c. ij. de consti.
41 in. vi. † Que aũt differẽtia sit inter ter-
ritorium districtũ forciã ⁊ diocesim vi-
de per Bertha. in reper. suo in verbo
territoriu3 ⁊ per eũdem in eo. reper. in
verbo district⁹. ⁊ vide Bal. in rub. q̃ sint
regalia. in vsib. feu. ¶ Glo. ij. trib⁹ mo-
dis intelligit istum text. in eius primo
dicto: ⁊ quilibet intellect⁹ põt esse bon⁹
⁊ ex scđo intellectu no. qđ si iudex ordi
narius tulit sniam ꝯtra subditũ suum
habentem bona in alieno territorio: qđ
in illis bonis non põt ipse iudex execu
tionẽ facere: qđ intellige per seipsum:
sed põt scribere literas iudici illi⁹ ter-
ritorij vt ipse in subsidiũ iuris exequa-
tur sniam suã: vt dixi singulariter in le-
mitationib⁹. ¶ Capio glo. vltimã q̃ di-
uidit in tres partes: in prima pte limi-
tat hũc text. in scđo ei⁹ dicto: nã in q̃stiõ
text. iste dicit qđ si iudex supra iurisdi-
tionẽ suã velit ius dicere qđ non valet
snia. ⁊ glo. dicit hoc esse veru3 nisi par-
tes ꝓrogẽt iurisditionẽ ipsius iudicis
q2 tunc valeret snia: ad qđ alleg. l. de q̃
re. §. i. ff. de iudi. ad qđ Ias. etiã adducit
tex. optimũ in. l. inter cõueniẽtes. ff. ad
munici. ¶ In. ij. parte glo. format q̃õnẽ
q̃rẽs si iudex cognoscit vltra iurisditio
nem suã an snia sit i totũ nulla. in quo
rñdet qđ sic: ⁊ alleg. l. in hoc iudicio. ff.
famil. hercis. postea adducit in contra
riũ regulã illã vz qđ vtile ꝑ inutile nõ
vitiat alleg. c. de app. ⁊ amplioꝝ. §. fi. ⁊
c. de don. l. sancim⁹. postea. gl. in. iij. pte
alleg. ij ꝯcordãtias ad tex. ij. ibi sed q̃d
iij ibi. ⁊ facit. ¶ Redeo ad secũdã par-
tẽ ⁊ dico qđ circa hãc. q. motã ꝑ gl. hic
42 † vz an snia lata ꝑ iudicem supra vel
vltra iurisditionẽ suã i totũ sit nulla. iu
ra sunt varia. primũ eñ cõtrariũ t3 gl.
in. l. ij. C. de re iudic. quẽ sequit Ioã. an.
in addi. Spe. in tit. de snia. in. §. iusta. in
ver. itẽ qđ est nulla rõne quantitatis. et
in simili facit glo. in. c. fi. de pe. et remis.
in. vj. et ad idẽ est glo. in. l. i. C. si aduer-
rem iudi. sed pro hac glos. facit optime
qđ voluit Bald. in consi. suo. cccclxxxvi.
incipiẽ. viso statuto sub rubr de debito
43 rib⁹ ⁊c. in. vj. volu vbi dicit † qđ iurans
aliquem suspectum de fuga in maiori
quantitate q̃3 in veritate sit debitor et
facit eũ carcerari qđ tũc talis debitor
debet relaxari. Et facit etiã nota. vbũ
Bart. in. l. si non sortẽ. in. §. si centum. ff.
44 de condi. inde. vbi dixit † qđ datio in
solutum in maiori quantitate q̃3 sit de-
bitum vitiatur in totum quod dictum
sequit Bal. in. l. certi cõdictio. in. §. qm̃.
in. iiij. col. ff. si cer. pe. et Ludo. roma. in
l. i. in. §. pe. ff. de verb. ob. ⁊ in consi. suo.
ccccliiij. incip. in re presenti. in. iij. colũ.
et Bal. in consi. suo. xc. incip. ꝓponit qđ
vnus ⁊c. in princi. in. i. volu. et Pau. de
cast. in. d. l. si non sortẽ. §. si centum. et in
consi. cclxxv. incip. visis et ponderatis.
circa vlti. col. ⁊ Raph. ful. in cõsi. clxxij.
incip. viso processu cause. in. ij. col. et in

bere aliquā iuriſditionē nullam peni-
tus penam imponere poteſt:et ſi facit
de facto pro infecto habebit̃:ad quod
etiā alleg.que habent̃ per Inno.in.c.
49 cū ſuper.eo.titu.de offi.deleg.¶†Et
hinc eſt ꝗd dicimus ꝗd licet cōtra tres
ſnīas conformes nulla exceptio poſſit
oppo.ni:vt habet̃ in clauſula.j.de re iu
di.⁊ ibi per oēs.tñ poteſt opponi excep-
ptio iuriſditionis ſeu incompetētie iu-
dicis ſm ſingularē in glo.apud oēs in.c.
vnico.de ſeque.poſſ.et fruct.de qua la-
tiſſime locut⁹ ſum in ſing.meo.x.inci.
ta ſcis ꝗd exceptio ⁊c.de quo etiā per
Bald.in.l.exceptionē.in viij.colū.verſi.
ſed pone ſtatutū.C.de proba.et per do.
Philip.deciū in cōſi.ſuo.xxxviij.incip.
circa primum.in penul.colū.et per do.
Fio.de ſancto Petro in.l.quedam mu-
lier.circa fi.ff.fami.herciſ.⁊ per Corſe.
in no.ſuo incipiē.ſtatuto cauet̃ ⁊c.ſub
50 verbo ſtatutū.¶Sed illa gloſ.limitat̃
duobus modis Primo limitat̃ in cau-
ſa liberali:nam ſi late ſint tres ſnīe cō-
formes in cā liberali nō poterit etiam
contra eas opponi exceptio iuriſditio-
nis ſeu incompetētie iudicis.ita dixit
Bal.in.l.j.C.de aſſer.tollen.¶Secūdo
limitat̃ in cauſa debitoris ſuſpecti de
51 fuga:q̄r†non poteſt opponere de incō-
petentia iudicis:ſm Lud.roma.in.l.ij.
§.in hoc tit.ad ꝗd etiā allegat Pet.de
ancha.in cōſi.ſuo.cxcij.incipiē.in auxi-
lium veritatis ⁊c.de quo etiā per Ioā.
de ana.in conſilio lij.incip.viſis ⁊ cō-
ſideratis ⁊c.⁊ ibi in addi.⁊c.⁊ in conſi.
lv.et ibi etiā in addi.Barba.in.c.ꝗto.
in.vij.colū.de conſue.⁊ do.Feli.in.c.ij.
in.j.colū.de homici.et in.c.ſi vero.el.j.
in.ij.colū.de ſen.excō.et per do.Frā.de
are.in conſi.ſuo.xcv.incip.reſponden-
do.vbi late loquitur deuiando ab opi-
nione aliorū in hoc dubio:⁊ vide etiam
Cazalupū in trac.ſuo de debitorib⁹ ſu
ſpe.⁊ fugi.verſi.quarto principaliter.⁊
Alexā.in conſi.ccxliij.incip.viſo proceſ-
ſu ⁊c.⁊ Ludo.roma.in cōſi.ccxliij.incip.
vnum eſt ⁊c.¶Modo circa materiam
huius legis ego q̄ro de notabili ⁊ quo
tidiana queſtione magne importantie:
52 videlicet†an iudex habeat iuriſditio-
nem in forenſes adeo ꝗd forenſis liga-
tur ſtatutis ciuitatis vbi morā trahit:
⁊ certe hec q̄ō eſt ꝓfunda ad cuius cla
riorem intelligentiam diſtinguendum
eſt ſm Cy.Bar.⁊ alios in.l.j.C.de ſum.
trini.⁊ fi.catho.vbi ponūt hanc q̄ōnē.et
ideo diſtinguendum eſt hoc modo ꝗd
aut loquimur in ꝯtractibus aut in de-
lictis:aut in vltimis volūtatibus.Cir-
ca primū ſi loquimur in contractib⁹:⁊
53 tunc dicas†ꝗd in reſpicientibus ordi-
nationē ⁊ ſolennitatē debet attendi lo-
54 cus in quo cōtract⁹ celebrat̃†⁊ ideo ſi
forenſis facit cōtractum in hac ciuita-
te Bononie:⁊ ſm ſtatutū huius ciuita
tis ꝓ tali contractu eſt ſoluenda certa
gabella tenebitur forenſis contrahens
ſoluere dictam gabellā:quia vt dixi in
reſpiciētibus ſolēnitatem ⁊ ordinatio-
nem actus attēditur ſtatutum loci vbi
actus celebratur:⁊ ſic tali caſu ſtatutū
ligat forenſes:ita dixit Barto.poſt Cy.
in.d.l.j.C.de ſum.trini.et fi.catho.in.v.
colū.alleg.l.ſi fundū.ff.de euict.⁊.l.ij.C.
quēadmo.teſta.aperiā.et idē dicit ipſe
Bart.in.l.de quib⁹.in.xix.col.ſue repe.
ff.de legibus.⁊ Bald.in.l.j.in.iij.iiij.⁊.v.
q.C.de contrahē.emp.⁊ poteſt allegari
55 ratio†vcz q̄r ſicut forenſis contrahēdo
in iſta ciuitate ſortit̃ forū quo ad prin-
cipalē ꝯtractū.l.heres abſens.in prin.
ff.de iudi.c.romana.in.§.cōtrahentes.
de fo.cōpe.in.vj.ita etiā contrahit forū
quo ad gabellam que eſt ꝯſecutiua cō
tractus.¶Pro qua concluſione facit
text.ſm Iaſo.in.d.l.j.de ſum.trinita.in
xiiij.colum.in.l.magis puto.in.§.illud.
ff.de reb.eo.et ibi Bald.not.illum text.
ad hoc Bal.tamē ſibi cōtrarius aliter
tenet:⁊ idē Salice.ibi.in.l.multum in-
tereſt.in pe.colū.C.ſi quis alte.vel ſibi.
teneas tñ opi.Bart.ſupradictā quam
etiā tenet ipſe Bald.in.d.l.multum in-
tereſt.in vlt.col.et eā tenet Iaſ.in.d.l.j.
in.xiiij.columna.C de ſum.trini.⁊ fi.ca-
tho.⁊ Alexan.in cōſi.xxj.incipien.viſis
his ⁊c.ante fin.in.ij.volu.et in eo.volu.
in conſi.xxxvij.incipien.viſis ⁊ opportu
ne ⁊c.in.iiij.col.in princ.¶Dicit poſt-
ea Barto.in.d.l.cunctos populos.ꝗd
56 in his que reſpiciunt†ordinem iudi-

ciorum semper attēdēdū est statutū il liue loci:in quo iudiciū agitur ⁊c.ideo si hic Bon.est statutū q͞d a cētum libris infra procedat tali modo certe forens sis debebit seruare tale statutū:alleg. l.ij.in.fi.ff.de testi.ad quod etiam do. Jas.in.d.l.cunctos populos.alleg.tex. in.l.cum clericis.C.de episco.⁊ cleri.⁊.l. j.C.de emā.lib.vj.hoc extenditur etiam ad ea que sunt volūtarie iuris.alle.etiā text.in.§.si autē.tu.de satis.⁊ text.in.l.fi. C.de iniur. ¶ Et ex isto dicto Bart.in
57 fert Jas.ꝙ si in hac ciuitate Bon.ter tet statu.q͞d instrumēta habeāt execu. paratā:que instrumenta de iure cōi nō habent executionē paratam:vt ex text. in.l.minor.xxv.an.cui fideicommissum. ff de mino.mō pone ꝙ instrumentū est factū in alia ciuitate in q̄ non est istud statu.ego pduco ꝯtra te tale instrm̄ in hac ciuitate an habebit execu.paratā: in quo videtur dicendū q͞d nō qꝛ statu tū disponēs q͞d instrumēta habeāt exe cutionē paratā videt intelligēdum de instrumētis cōfectis p notarios istius ciuitatis:sed contrariū tamen ostendit per dictā doctrinā Bart.in.d.l.cūctos populos.qꝛ i his q̄ respiciūt ordinē iu diciorū inspicim⁹ statutum loci:in quo iudiciū agit etiā quo ad forenses.ita p dictā doctrinā Bar.dixit Bald.in.l.j.in fin.q.C.ne fil.p pa.et in.l.vnica.ad fin. C.de cōfes.⁊ Pet.de ancha.in cōmento. c.canonū statuta.in ver.iuxta predicta quero quid si statutū ⁊c.et Pau.de ca. in.l.ij.C.quemadmo.testa ape. et Lud. ro.in consilio suo.cclxxiij.incip.ad pre dictorū cōfirmationem:et si diceret q͞d imo videt q͞d dictū statutū videt respi cere executionē non aūt ordinē:respon deo q͞d si statutū disponeret q͞d instru mēta habe it executionē paratam sine aliquo libello:⁊ ꝙ nulla posset opponi exce,ti, etiā peremptoria tunc istud statutū respiceret executionem et con sequenter aliud esset:secus autē quan
58 do disponit:vt.s.dixi. ¶ Dicit † postea Barto.q͞d in his que respiciunt execu tionē ⁊ condēnationē q͞d in istis atten ditur statutū loci in quo iudiciū agit sed statutum loci in quo est celebratus contractus per.d.l.si fundus.ff.de euic ctio. Quod tn̄ fallit in dote:ſm Bar.in d l.cūctos populos.⁊ lꝫ aliq̄ doct.i hoc teneāt cōtra Bar.attamē opi.Bar.ma gis cōiter tenet ſm Jaso.in.d.l.cūctos
59 populos.in.xiiij.col. ¶ † Et ex hac do ctrina Bar.infert ꝙ stāte statuto ꝙ cō tra instrumentum nulla possit opponi exceptio perēptoria tūc:qꝛ istud statu tum respicit cōdemnationē ⁊ executio nem:⁊ nō ordinem iudicij:si esset cōfe ctum in alio loco instrumētū et produ ceretur in ista ciuitate non attenderet statutū huius ciuitatis:qꝛ istud statu tum respicit executionē et cōdēnatio nem:⁊ per istā doctrinā Bar.ita etiam determinat Bald.in.l.j.in.v.q͞o.C.ne fi. p pa.⁊ hoc refert ⁊ reputat multū no. Pau.de ca.in.l.a diuo pio.in.§.sniam. ff de re iu.lꝫ ipse Pau.de cast.aliter di xerit in l.ij.in princ.ff de eo q͞d cer.lo. ¶ Predictā tamē doctrinā Barto.⁊ se quacum limita ⁊ restringe nō habere
60 locū † in dote lucranda vel restituen da:qꝛ in ea nō attendimus statutū loci in quo celebratus est cōtractus dotis: sed semp attēdim⁹ statutū loci in quo maritus habet domicilium p.l.exigere dotem.ff.de iudic.vbi expresse text.dicit q͞d est speciale in dote ⁊ q̄ sit ratio spe cialitatis ponit ibi glo.⁊ doc.⁊ ibi dicit Bald.q͞d illa.l.est singu et peregrina: sed cū ea concordat satis text.in.c.j.de sponsa.⁊ per hoc infert Bar.in.d.l.cun ctos populos:q͞d si statuta terrarum sunt diuersa et vario modo disponant vtputa mediolani est statutū q͞d dece dente vxore in matrimonio sine filijs lucretur maritus tertiā partē dotis. Papie autem est statutū:q͞d dicto casu vir lucretur totam dotem:modo pone q͞d quidam Papiensis accipit vxorem Mediolani ⁊ ibi celebrantur nuptie:⁊ instrumētū dotis hoc casu attēdet sta tutū domiciliū viri si vxor moriet sine filijs:⁊ sic attēditur statu.ciuitatis Pa pie in quo marit⁹ habet domicilium et sic lucrabitur totā dotem:et dicit Jas. in.d.l.cunctos populos.q͞d oēs scriben tes tenent hanc partē nemine discre pante.⁊ dicit quod iste casus euenit in persona

persona.Rapha.ful.q̄ erat placẽtinus
& vxor sua erat papiẽ.de domo illorũ de
becharia et illa mortua sine filijs fuit
seruatũ sta.placẽtie:& ita fm eũ cõclu
dit Bart.Bal.Ange.& alij.l.d.l.exigere
dotẽ,& idẽ tenuit Archid.in.c.illud.xij.
dist.& Bal.in.c.j.§.fi.de inuestit.de reb.
alie.fac.& d.An.& alij in.c.j.de spõsa.et
dicit ꝙ hec opi.est tenẽda:lz aliter lo-
quatur Albe.de ro.in.ij.parte sta.l.x.q.
61 ¶ Et dicit Jas.vbi.s.ꝙ ista conclusio
est extendẽda etiã si maritus in instru
mẽto dotali ꝓmisisset restituere dotem
nõ solũ in loco sue originis sed etiã in
loco originis vxoris & vbicũq; fuerit pe
titũ:nã ꝑ ista generalia verba nõ tollit
quin obseruandũ sit statutũ domicilij
viri.ita sing.dixit Bal.in.d.l.exigere do
tẽ.in fi.qd dictũ dicit Jas.se nõ recorda
ri alibi vidisse. ¶ Subdit postea ꝙ di-
62 cta cõis ꝯclusio limitat sing.† ꝑ Sali.
in.d.l.cunctos populos.in.iiij.colũ.in
prin.vt ꝓcedat qñ maritus pseuerauẽ
rit in domicilio sue originis vsq; ad
mortẽ vxoris:sed qñ marit9 ante mortẽ
vxoris mutasset domicilium et iuisset
ad habitãdũ in loco in quo nõ est sta.
hoc casu dicit Sali.ꝙ nõ attẽdim9 sta.
originis mariti:sz sta.vltimi domicilij
i quo reperit marit9 hr̃e domiciliũ tpe
mortis vxoris:& ꝓ hoc dicto ipse Sali.
nihil alleg.sed solũ alleg.rõnẽ dicẽs ꝙ
lucrũ dotis delatũ a sta.ꝓuenit ex mor
te vxoris:ergo attẽdi dz sta.loci in quo
mortua est vxor.dixit tñ ipe Jas.ꝙ An.
de but.in.d.casu expresse tenet ꝯtrariũ
in.c.j.in fi.de spõsa.ꝑ tex.cũ glo.in.l.si
vxor.ff.de iu.et Abb.& ꝓposit9 Medio-
lanẽ.in.d.c.j.de spõ. ¶ Dicit postea ꝙ
ꝓ Sali.facit illud qd dixit idẽ Sali.in
d.l.cũctos populos.in.viij.colũ.in fin.
vbi dicit se ars cõsuluisse et obtinuisse
in ciui.florẽtie:sta.Papie cauet ꝙ ma
rit9 nil possit legare vxori;pone ꝙ ali-
quis papiẽsis origine hñs vxorẽ i ciui.
Papie mutauit domiciliũ & iuit ad ha-
bitãdũ vercellas & ibi trãstulit domici
liũ:vbi nullũ est sta.ꝓhibẽs legare vxo
ri/dicit Sali.se cõsuluisse & obtinuisse
63 ꝙ dz attẽdi sta.vltimi† domicilij:et sic
marit9 põt legare vxori:q2 attẽdi dz sta.
vltimi domicilij qd q̄s hz tpe mortis.
Dicit postea Jas.ꝙ lz iste sint not.et
quotidiane decisiones ꝙ ipse tñ tenet
cõtra vtrãq; ex vna ratione:nã nos ha
bem9 regulã ꝙ qñ quis habuit duo do
micilia.vnũ originis:aliud domicilium
qd postea ex accidenti habuit:& in vno
domicilio sta.cõtrariat alteri vel est di
uersũ debet semꝑ attẽdi sta.domicilij
64 originis †non aũt sta.domicilij acci-
dẽtalis.alleg.ad hoc tex.qui fm eũ de
cidit vtrũq; casũ.l.l.libert9.in.§.ꝓscri-
ptio.in ver.fi.incip.cũ simul.ff.ad mu
ni.et dicit ipse Jas.ꝙ in dicto primo ca
su cõtra Sali.tenẽt cano.in.c.j.de spon
sa.& subdit ꝙ in scdo casu ꝯtra Sali.te
net Lu.ro.in cõsi.xxix.incip.in ꝓposi-
ta.q.nobilis viri &c.circa fi.et idẽ tenet
Albe.de rosa.in.d.l.cũctos populos.ꝑ
text.in simili.in.l.nulli.C.de epis.& cle.
65 ¶ † Dixit postea Jas.ꝙ ipse limitat su
ꝓdicta de domicilio mariti nõ habe-
re locũ in spõso:et idõ si sta.dicit ꝙ mor
tua spõsa spõsus tñ lucret ꝙ tũc atten
dit sta.loci vbi cõtracta sunt sponsalia
nõ aũt statu.loci originis:q2 tũc cessat
rõ.d.l.exigere dotẽ.q2 per sola spõsalia
nõ attendim9 statu.loci mariti:ita not.
dixit Bal.in aut.õcs peregrini.in.ij.co-
66 lũ.ad fi.C.cõia de succes. ¶ † Scdo li-
mitat dictã cõclusionẽ qñ marit9 ducit
vxorẽ ad domiciliũ ipsi9 viri:nã tũc in
lucrãda dote attẽdit sta.domicilij viri:
sec9 aũt est si vxor trahit maritũ ad do-
miciliũ suũ:q2 tũc attẽdit sta.loci vxo-
ris:ita dixit Bar.in.l.fi.in.ij.colũ.C.si a
67 nõ cõpe.iu. ¶ † Tertio limitat dictã
cõmunẽ cõditionẽ vt solũ ꝓcedat quo
ad ipsam vxorẽ:sed secus esset quantũ
ad aliũ vtputa si mater dedisset dotẽ &
cõuenisset de ea restituẽda:nã tũc attẽ-
ditur sta.vbi celebrat9 est contract9:ita
sing.dixit Bald.in rub.C.de priui.dot.
in.ij.colũ.in fi.vbi tradit etiã aliã limi-
68 tationẽ. ¶ † Quarto limitat ꝑdictaz
cõclusionẽ vcz nisi vxor ignorãter ꝯtra
xerit mrĩmoniũ cũ illo quẽ nesciebat
esse forensem vel alterius domicilij:vel
ignorabat in loco domicilij mariti esse
aliud statutũ:sed simpliciter ꝯtraxit ta
lis ignorans:nã tali casu sibi nõ nocet

sta.domicilij mariti.ita not.dixit Bald.
in.c.j.in.§.fi. de inuesti.de re.alie.fact.
69 ¶ Quinto et vlti.limitat Ang.dictam
cōmunē conclusionē in.d.l.exigere do-
tē.nisi bona data in dotē essent sita in
ciuitatē vxoris:q̄m tunc in dote lucrā-
da non attenditur statu.originis mari
ti:de quo tamē latius per ipsum Iaso.
70 in.d.l.j.C.de sum.tri.et fi.cat. ¶ † Di-
cit postea Ias.vbi.s.q̄ stante predicto
statu.q̄ decedēte vxore in matrimonio
maritus lucretur dotē qd̄ istud stat.nō
habet locum quo ad res feudales da-
tas in dotem.ad qd̄ alleg.text.nota.in
c.j.§.fi.et ibi Bald.de inuesti.de re alie.
facta.et text.in.c.j.et ibi Bald.an ma.
succedat vxo.in benefi.et Bald.in aut.
res que.in.ij.colū.C.communia dele-
ga.et in.c. imperialem.in princip.iiij.
colū.de prohi.feu.alie.per Fede.qd̄ di-
cit Ias.multū esse not. ¶ Sed istud di-
71 ctū † mihi non placet cum habeamus
cautū de iure qd̄ feudū nō potest dari
in dotē:vt est tex.et ibi omnes scriben-
tes in cap.j.§.donare. in titu.qualiter
olim feu.alie.poterat. et in.c.nuper.et
ibi glos.et docto.de donatio.inter vi.et
vxo.et in.c.j.de prohi.feu.alie. per Fe-
de.et voluit Ioan.and.in addi.Specu.
in titu.de loca.in.§.nunc aliqua super
ver.cir.et Innoc.et Ioan.and.et Cardi.
Alex.in.c.ij.de feu.et idē Cardi.in.c.po
tuit.de loca.in.iiij.q.et.d.Bartho.cepo.
in.c.j.de feud. cogni.in.xv. differentia.
et.d.de rota in nouis decisionibus suis
decisio.ccccxlvij.incip.pater potest etc.
et ratio quare feudū non potest dari in
dotē:est quia illud quod pro alio in do
tē datur in totū alienatur:vt habetur
72 † in.l.dedit dotē.ff.de colla.bo.et in.l.
pōpo.philadel.ff.fami.herc.qd̄ in feu-
dis est prohibitum.vt in.c.j.de prohib.
alie.per Federi.et in.d.c.j.in.§.donare
qualiter olim feu.alie.po.cum simi.ex
quibus videtur q̄ non procedāt dicta
per Ias.et alios loquētes de feudo da-
to in dotē:sed potest dici verum est qd̄
feudum non potest dari in dotem vt
perpetuo sit penes maritum vel vxorē:
73 † sed solum potest dari et cōcedi in do
te quousq; viuet ipse vasallus dans ta
le feudum in dotem:q2 tūc talis datio
valebit vsq; ad illud tempus vite va-
salli et non vltra.ita dixit Innocen.in
d.c.nuper.de donatio.inter vi.et vxo.et
ibi Ioan.and.et dicit ibi Hostiē.q̄ etiā
ob aliam causam quā causa dotis pōt
feudū dari ad tēpus:et qd̄ tēp9 vite va-
salli feudum possit dari in dotē tenuit
Ioan.de imo.in.c.ij.in.ij.colū.extra de
feu.vbi late loquit.et hāc partē expres-
se firmat gl.i.d.c.ij.et voluit Ias.in aut.
res q̄.in.ix.col.in ver.scdo limita.C.cō-
mu.dele.vbi ēt alle.alias tenētes hāc
74 partē. ¶ Et facit optime ad hāc † :nā
res subiecta fideicōmisso potest alie-
nari donec venerit casus fideicōmissi
restituēdi.l.seruo legato.§.j.et ibi not.
doc.ff.de leg.j.et.l.cū pater.§.libertis.et
ibi docto.ff.de lega.ij.et notat gloss.in
aut.de resti.et eā que parit.in princip.et
est etiā ad hoc text.not.et ibi gloss.in.l.
fi.in.§.sed q2 alias.in.§.sue autē.C.com
munia delega.et hoc voluit do.Alexā.
allegās predicta in cōsi.suo.lxv.incip.
omissis argu.etc.in princi.in.v.volu.et
pro hoc est etiā text.in.l.peto.in.§.pre-
diū.et in.l.vnū ex familia.§.qd̄ si talia
verba.ff.de lega.ij.de quo etiā late per
Alex.in consi.suo.xxiij.incip.oportunē
consideratis his etc.in.j.ij.et.iij.colum.
in.j.volu.et Ias.in.l.cū proponas.in.ij.
col.C.de pact.et.d.Philip.deci9 in cōsi.
suo.ccviij.incip.ad clariorē.in.iij.colū.
et in cōsi.cccxxiij.inci.cū sit etc.in prin.
et in cōsi.clv.incip.in.iij.col.et Soci.in
cōsi.cxxiij.inci.viso.in penul.colū.in.iij.
volumi. ¶ Contra predicta tamen fa-
75 cit † :nā res prohibita alienari si semel
sit effecta alienabilis durat in perpe-
tuū alienabilis.l.pater.in.§.quindecim.
ff.de leg.iij.de quo latius per Soci.in
consi.suo.lxvij.incip.visis.in.xj.colū.in
prin.in.v.volu. ¶ Modo redeundo ad
materiā statutorū quibus obligantur
forēses in q̄stū Bart.cōcludit q̄ in his
que veniunt preter naturam ex aliqua
morā vel negligētia attendi debet sta-
tutū loci in quo solutio debet fieri per
76 l. † vnū.ff.si cer.pe.et p.l.pe.et fi.ff.de
triti.et p.l.j.in prin.iūcta glos.ff.de vsu.
ex his aufert Bar.ad q̄stionē q̄ si i ciui

tate Bononie est statutū q̄ si creditor
steterit.x.an.ad petend: debitū prescri:
batur:modo pone q̄ Bonon. existens
Rome promisit Florentino soluere in
ciuitate Bononie:modo pone qd flo:
rentinus stat per.x.annos qd non pe
tit:certe erit exclusus virtute statuti
Bononie quod attendi debet ex quo
Bonon.debebat fieri solutio ⁊ ibi com
missa est negligentia per creditorem
et cum Bartol.in hoc transeunt alii.
¶ Sed istud dictum Barto.⁊ sequaciū
limitat Sali.in.d.l. cunctos populos.
in iii.colū.in fi.vt procedat qn solutio
erat destinata in vno loco tantū:puta
77 Bononie† vbi est illud statutum:secus
si solutio fuisset destinata in pluribus
locis:nā debitor conuentus in alio lo:
co non posset opponere de statuto Bo
nonie:quod nō habet locum extra suū
territorium per.l.fi.de iur.om.iud.que
est presens.l.nostra.et per.l.ex ea.cum
gloss.ff.de postu.et hanc limitationem
refert et sequitur Jaso.in.d.l.cunctos
populos.in.xvi. colum.in fi.ad quam
vide etiam que ego dixi in singul.meo
ccccccxxiii.incipiē.inter alios effectus.
78 ¶ † Et circa materiā dicti statuti qd
creditor nō petens creditū suū infra tē
pus.x.annorū ⁊c.dicit not.verbū Jaso.
in loco proxime alle.vcz q̄ si florentin⁹
vel alius forensis creditor steterit per
x.annos ad petēdū creditū suū et dum
petit Bononie sibi opponitur de statu:
to Bonon.qd remedium erit sibi.et di
cit q̄ huic creditori forēsi qui verisimi:
liter ignorauit illud statutum bononiē
se qd succurretur sibi per resti.in inte.
ex clausula generali aduersus dictum
statutum:⁊ dicit q̄ ista fuit singu.deci
sio Innocen.in rub.de consue.quā ibi
refert ⁊ commendat Joan.an.⁊.d.An.⁊
dicit qd hanc doctrinam Innoc.etiam
refert et sequitur Jo.fab.in.d.l.cūctos
populos.in.vi.colū.⁊.d.Alexan.in con
si.suo.clxxix.incipien.viso et oportune
discusso pcessu.in.viii.columna:qd di
cit Jas.multum not.esse ad dictum sta
tutū Bononie.⁊ vide ad predicta Bar:
to.in.l.i.in fi.princi.ff.de vsur.et ex istis
restat expedita questio quando statutū
in contractibus obliget vel liget foren
79 ses:† ⁊ si vis lati⁹ videre in materia il
la videlicet q̄ statutū attendatur in lu
crāda dote an statutū domicilii viri an
domicilii vxoris vltra supradicta:vide
etiam Cano.in.c.fin.de fo.compe.et in
c.i.de sponsa Baldus in.c.i.§.fi.de in:
uestitu.de re.alie.fact.et in aut.omnes
peregrini.in.ii.colum.C.communia de
successio. docto. omnes in.d.l. exigere
dotem.ff.de iudic.et Joannes an.in.c.
i.de sponsali.in nouella.et Domi.Fran.
de crema.in nota.suo.lxvii.incipiente
statuto Florentie.⁊ vide Alexandrū in
consilio.cccxxiii.incipien.ex inspectio:
ne.in.ii.columna ⁊ quasi per totum.et
in consi.cxxix.incipien.super primo.in
vlti.colum.in.vii.volumi.Pau.de cast.
in.l.cum quedam puella ff.in hoc titu.
Bald.in.l.si vxorem.C.de condit.inser.
⁊ in l.voluntas.la.i.C.de fideicom.et in
rubrica.C de priuileg.dot.in ii. colum.
80 ¶ † Et incidenter circa materiam di
cti statuti quod moriente vxore in ma
trimonio sine filiis vir lucretur certam
partem dotis:scias q̄ tale statutum nō
intelligitur in preiudicium filiorū pri:
mi matrimonii:secundum Barto.post
antiquos in.l.hac.edictali.in versiculo
⁊ per hoc dixi.C.de secun.nuptiis.⁊ ibi
Bald.⁊ Sali.⁊ Alexā.in cōsi.cxliiii.in:
cip.circa primū dubiū in.v.vol.de quo
latius per.d. Philip.deciū.in consi.suo
cclxxxiii.incip.⁊ diligenter.in.i.colū.de
quo etiā per Soci.in.cōsi.suo.lii.incip.
81 sup hac in.ii.volu.per totum. ¶ † Ve
nio modo ad scdam.q.circa materiam
forensium vcz an in delictis statuta li
gēt forenses.in quo Bart.in.d.l.cūctos
pplos.in.v.col.in fi.distinguit hoc mō:
vcz aut illud qd cōmisit forēsis in hac ci
uitate est delictū de iure cōi ⁊ punit̄ p̄
statuta hui⁹ ciuitatis:ad qd alleg.aut.
qua in puincia.C.vbi de cri.agi opor.
et.l.saccularūs.in §.i.ff.de extraor.cri.
⁊ gl.in.c.a nobis.de sen.excō.⁊ dicit qd
hoc tz Dy.in.l.fin.in §.pe.ff.de accu.et
ibi Jac.de are.⁊ alii.⁊ dicit q̄ non obst.
ter.C.vbi sena.vel cla.qr illi text.rndet
ibi Cy.ideo dicas vt per Cy.ibi:aut nō
erat delictū de iure cōmuni:⁊ tunc aut

ille forensis ibi tātā morā traxit ꝙ veri-
similiter debet scire tale statutū:⁊ tunc
idē.s.ꝙ obligaē statuto:pro quo addu-
cit.l.ij.⁊ qđ ibi not.in glos.vlti.C.vbi de
cri.agi opoꝛ.aut ibi nō traxit tātā morā
et tunc aut illud factū erat cōmuniter
ꝑ oēs ciuitates prohibitū:vtputa vt nō
extrahaē frumentū extra territoriū qđ
est cōiter ꝓhibitū ꝑ totā Italiam:⁊ isto
casu nō licet alleg.talē excusationē.al-
leg.l.fi.§.licet aliquis.ff.de publi.aut
est tale quid qđ non est ita generaliter
prohibitū ⁊ tunc non tenetur nisi fue-
rit sciens vt.l.fi.de decre.ab or.fac.⁊ di
cit ꝙ de hoc est etiā tex.in.c.vt anima-
rū.de constitu.in.vj.vbi ignorans non
teneē nisi ignorātia fuerit crassa et su-
pina.ita residet Barto.circa hāc dubi-
tationē in.d.l.cunctos populos. hanc
dist.Bart.tenet Fulg.in.d.l.cūctos po-
pulos.⁊ Pet.de ancha.in repe.c.cano-
nū statuta.in.xij.q.de constit.et in.c.ij.
de constitu.in.vj.et glo.in.d.c.a nobis.
el.j.⁊ ibi do.Anto.de senten.excō.⁊ idē
tenet Ioā.de imol.post Ioan.de lig.in
c.cognoscentes.de constitu.et in.c.fi.in
iiij.col.eo.titu.⁊ Specu.in titu.de con-
sti.in ver.qđ si extraneus.⁊ licet aliqui
doct.tenuerint contrariū prout refert
Ias.in.d.l.cunctos populos.in.xvij.co-
lum.in fin.tamen opinio Barto.com-
munior et equior est et magis ratione
munita:posset tamen instari circa pre-
dictā distinctionē Barto.⁊ sequaciū et
dici ꝙ imo videtur indistincte qđ sem-
per forensis delinquens in aliqua ciui
tate vel loco debeat puniri tanꝗ̄ ciuis
secūdū statuta ciuitatis vel loci:et hoc
nō habemus qđ validū est argumē.de
contractibus ad delicta.l.omnem obli
82 gationē.ff.de iudi.†sed in contractibꝰ
attendimus statutum loci in quo con-
trahitur.vt in.l.si fundus.ff.de euic.er-
go idē dicendū est in delictis ꝙ atten-
dendū sit statutū loci in quo delinqui-
83 tur:⁊ hoc tanto magis q̄ꝛ quis†delin-
quendo cōtrahit forū in loco delicti ſꝫ
glos.in.l.heres absens.ff.de iu.et habe-
tur.in.c.romana.in.§.ꝯtrahētes.de fo-
ro cōpe.in.vj.⁊ in.c.fi.de fo.cōpe.et ibi
glos.adducit plures concor.sed credo

hoc esse verū in his que sunt de gene-
re ꝓhibitorū:sed secus in his que sunt
de genere permissoꝝ:sed tñ ꝓhibentur
a statuto:nā in talibus ignorātia excu-
sat forensem:ſm tñ dictā distinctionem
Bar.¶Et circa dicta de forēse ꝑ Bart.
vbi.s.addit.Ias.ibi.in.xviij.colū.predi-
cta habere locū in ciue nouello per in
84 ra†per eum allega.circa qđ nō insisto
sed remitto me ad ea que scripsi de isto
ciue nouello.in.l.qui ignorās.in.iij.co-
lumna post me.ff.de fal.et in.l.qui fal-
sam.in.x.colū.post me.eo.titu.⁊ simili-
ter in dictis locis adduxi plura in ma-
teria ignorātie que ꝑ te videas.¶Ul-
terius circa hanc materiam forēsium
85 alia est questio:vꝫ quid†in vltimis vo
luntatibus an statuta de vltimis volū
tatibꝰ loquētia cōprehendant forenses
in quo Barto.in.d.l.cunctos populos.
in.vj.colum.in ver.tertio quero ⁊c.for-
mat hanc questionem:puta in ciuitate
Uenetiarum adest statutum vel ꝯsue-
tudo ꝙ testamētū posset fieri cū duobꝰ
vel tribꝰ testibꝰ an tale statutū vel cō-
suetudo extendaē ad forēses.in qua.q.
ipse Bart.dubitat de tribꝰ:et primo an
istud statutū valeat:scđo posito qđ va-
leat an cōprehendat forēsem Uenetijs
testantē:tertio posito ꝙ cōprehēdat an
extendatur ad bona alibi existentia ꝙ̄
86 Uenetijs.¶Et circa primum†an va-
leat tale stat.minuēs numerū testiū in
testamētis nō me extendo:q̄ꝛ hec q̄stio
nō conuenit huic legi vbi solū tractaē
de territorio ⁊ iurisditione:ideo in hoc
me remitto ad Barto.⁊ alios maxime
Ias.in.d.l.cunctos populos. in.xviij.et
xix.col.¶Circa scđm an tale statutum
vel cōsuetudo cōprehēdat forēsem Ue-
87 netijs testantē†.Iaco.de are.in dispu.
sua incip.ſm ꝯsuetudinē ciuitatis Ue-
netiarū q̄ disputatio solet esse inter cō-
silia Bart.tenet ꝙ nō cōprehendanē fo
renses:qđ etiā firmat Old.in consi.suo
ccxlviij.incip.presupposita cōsuetudi-
ne ⁊c.sed cōtrariā partē tenēt doc.in.l.
si nō speciali.C.de test.⁊ Sali.et Raph.
fulg.in.d.l.cūctos populos.⁊ Barto.in
repe.l.de quibus.in.xx.col.ff.de legi.et
mouenē ꝑdicti doct.hac ratione inter

88 alias rōnes:† vez q̄ qñ statuta dispo-nūt in his q̄ sunt voluntarie iurisditio-nis cōprehendūt etiā forēses ibidē exi-stētes p tex.in.l.j.C.de emā.li.sed con-dere testamentū est voluntarie iurisdi-tionis:ergo statutum in hoc disponens
89 comprehendit forēses:† et volūtarie iu-risditiōis dicunt̄ illa q̄ partes faciunt corā iudice nemine cogēte ad que non possunt necessitari:ea vero que in inui tum reddunt̄ sunt contentiose iurisdi-tionis:vt est glo.in.l.ij.ff.de offi.procon. et le. ¶Et p predicta opi.facit optime:
90 nā validū est† argu.de ɜctib⁹ ad vlti-mas volūtates et ecōtra.l.si a substitu-to.§.fi.cū.l.seq.et ibi doc.ff.de leg.j.l.iu-re ciuili.ff.de condi.et demō.l.pactū in-ter heredē.ff.de pac.sed in cōtractibus celebrādis attenditur statutum loci in quo celebratur ipse cōtractus:vt in.l.si fundus.ff.de euic.et dictum est.§.ergo eodē mō in testamētis condēdis debet attēdi cōsuetudo illi⁹ loci in quo ordi-nat̄ testamētū. ¶Hāc tñ cōclusionē q̄ statutū in vltimis volūtatib⁹ cōprehē-
91 dit etiā forēses† limita et intellige esse verū qñ statu.disponit circa ipʒ actum testamēti:nā tunc comprehēdit foren-ses:secus autē esset si statu.disponeret circa psonas testātiū:vtputa habilitā-do al's inhabiles vtputa statuendo q̄ fi.fa.possit testari:nā isto casu licet sta-tu.disponat circa ea q̄ sunt voluntarie iurisditionis:tñ qr disponit circa pso-nas habilitādo vel inhabilitādo:et pso na forēsis nullo modo est subiecta sta tuētib⁹ isto casu nō cōprehendit foren-ses:et ideo dicit Barto.in.d.l.cunctos populos.q̄ si sta.disponit q̄ fi.fa.pos-sit testari an fi.fa.forensis existēs in lo-co vbi sit tale statu.poterit testari.et di cit q̄ non:qr statu.nō ligat forenses in persona:et eodem modo dicit ibi Jas.si statutū inhabilitet personā non trahi-
92 tur ad forēsem:† et ponit exemplū:sta-tutum est Papie q̄ maritus nō possit ligari vxori sue certe si forensis sit Pa-pie poterit ligari vxori sue:ita dicit Bar.ibi qui ad hoc alleg.optimū tex.in l.j.in fi.ff.de tu.et cu.da.ab his.vbi etiā Bar.not.istā regulā.et alleg.Spe.in ti. de sen.in.§.qualiter.versi.sed pone quī-dam.et dicit Jas.q̄ Bar.poterat alleg. bonā glo.ad hoc.in.l.etiā.ff.de tuto.etc. et circa hanc differentiā qñ statu.inha-bilitat actū vel psonā latius loquitur. Jas. in.d.l.cunctos populos.xxij.colū adducēdo alios doc.approbātes hanc dist.Bart.ad quē me remitto:et dicit q̄ a doctrina Barto.in hoc passu nunq̄ inuenit aliquem discrepare. ¶Postea ipse adducit ɜtra Bar.et sequaces tex. quē dicit non esse pōderatū ab aliquo:
93 nec etiā ab eo nisi tunc:in aut.si† qua mulier.C.de sac.sanc.eccle.vbi impe-rator statuit q̄ si aliqua mulier ingre-diatur religionē et faciat professionem in ea si habet filios in seculo pōt post professionē facere testamentū inter li-beros cōputato monasterio p vno fi-lio:et valet vt testamentū eccle.ergo ibi qualiter psona monache q̄ est inhabi-lis ad testandū.vt in aut.ingressi.eo.ti-tu.et q̄ non habet nec velle nec nolle.vt in.c.nō dicatis.xij.q.j.cū si.et que nullo modo subiecta est imperatori:tñ impe rator habilitat eā ihabilē. ¶Circa qd̄ ipse Jas.dicit q̄ Sal.Sali.et Pau.d̄ ca stro.et Ful.in.l.iubem⁹ nulli.C.de sac. sanc.ec.dicūt q̄ tēpore istarū legū codi-cis ecclesie erāt subiecte imperatorib⁹ vel de facto vel qūocūq̄:ideo impera-tores faciebant istas leges circa eccle-sias:vel bona earū nimirū si poterant statuare circa ipsas ecclesias:mihi aūt videtur aliter respondendū illi aut.si qua mulier:et ideo dico q̄ ille text.non ob.dictis per Barto.et sequaces:qm̄ di cta aut.non loquitur in monacha pro-fessa:sed loquitur in monacha que so-lum intrauit monasterium animo ibi standi et profitēdi.nec Barto.in.d.l.j.in vlti.colum.non dicit q̄ illa aut.loqua-tur in monacha professa:vt asserit Jas. sed solum dicit q̄ intelligit ipse illum text.in muliere professa:sed pfecto ego nescio quis spiritus reuelauit Barto. q̄ illa aut.loquatur in muliere profes-sa/nec video in illo text.verbū aliquod denotans professionē:imo si bene con-sideretur text.loquitur in muliere non pfessa:eo quia concedit tali mulieri

q̃ transit autoritatē ptātē testādi.ꝛ dis-
ponēdi de bonis suis qḋ expresse ꝓhi-
bitū est professis:vt dicit tex.in aut.in-
gressi q̇ immediate precedit aut.si qua
mulier.ergo ille tex.in aliquo non ob.
dictis per Bar.ꝛ sequaces:ex quo satis
miror de verbis.d.Jas.qui alle.illū tex.
cum tanta affectione.¶ Limitat post
ea Jaso.dictā conclusionem ꝛ alio mo
do:quam limitationem nō refero quia
94 ipse eā reprobat viua ratione ꝛc.†Et
circa predictam.q.an statu.loquēs de
vltimis voluntatibus an cōprehendat
forenses.si vis latius videre:vide Alb.
de ros.in.l.de quib⁹.i pe.car.ff.de legi.
ꝛ Bald.in consi.cxl.incip.statutum est
in ciuitate.in.ij.vol.ꝛ in cōsi.cccix.inci.
factū ꝓponit Pet.de anc.in cōsi.cxxvi.
incip.visis ꝛ diligenter ꝛc.ꝛ Alexan.in
consi.xliiij.incip. videretur ꝛc.in.iij.et
iiij.col.in.v.vo.Bal.in aut.defuncto.in
fi.C.ad tertul.ꝛ Alexā.in cōsi.xli.incip.
visis.in.i.colū.ver.nec etiā videt ꝛc.in
v.volu.ꝛ Spe.et ibi Joā.an.in ti.de in-
stru.edic.in.§.cōpendiose. in.viij.colū.
in ver.sed nunq̇d.de cōsue.cū trib⁹ col.
ibi seq.ꝛ domi.Roch.de cur.in.c.fin.in
xxiiij.ꝛ.xxv.col.de cōsue.et per Alex.
in consi.suo.xix.incip.circa primū ꝛc.in
i.colū.in.vi.vol.ꝛ Pe.de anch.in.c.i.in
lvij.col.de cōsti.et Soci.in cōsi.suo.lv.
incip.circa primū ꝛc.in.v.colū.in.i.vol.
¶ Ulteri⁹ etiā circa statuta:de vltimis
voluntatib⁹ queri pōt de vno:stante ꝙ
statuto de vltimis volūtatib⁹ cōprehē-
95 dāt forenses testātis in loco†an testm̄
ibi factū trahat ad bona alibi existen-
tia:ita ꝙ testm̄ vbiq3 valeat ac si esset
cōditū de iure cōi.d.Jas.in.d.l.cūctos
pplos.in pe.ꝛ vl.col.examinat hanc.q.
ꝛ dicit ꝙ eā ponit ibi Bart.in.vij.q.pn.
et Spec.post antiquos in tit.de instru.
edic.in.§ cōpendiose.in ver.q̇d de con-
suetudine:ꝛ Jac.de are.et Spe.ꝛ Cyn.
in.d.l.cūctos pplos.ꝛ tenēt ꝙ institut⁹
heres in tali testō habebit solum bona
existentia in illo loco:in alijs ꝟo bonis
succedēt veniētes ab intestato:ꝛ sic te-
stator decedet ꝓ pte testat⁹ ꝛ ꝓ pte in
testat⁹.per tex.in.l.ḋ pupillo.ff.de tu.ꝛ
cur.da.ab his.vbi ꝓpter bona pupilli

existentia in diuersis.prouincijs dant
diuersi tutores a diuersis iudicibus.
96 ¶ †Nec ob.si dicat ꝙ testator nō po-
test decedere ꝓ parte testat⁹ ꝛ ꝓ parte
intestatus.vt in.l.ius nostrū.ff.de re.iu.
qꝛ rn̄det qḋ istud tolerat ꝓpter diuer-
sitatē cōsuetudinū sicut tolerant plu-
ra testamenta in eo qui habet patrem
naturalē ꝛ patrē arrogatorē.vt in.l.si
arrogator.ff.de ado.et istam opi.videt
sequi Barto. in.d.l.si arrogator.sed tñ
remittit se ad ea que dicunt in.d.l.cū-
ctos pplos.alia etiā opi.Bar.est ꝯmu-
nis:vz ꝙ valeat testm̄ tale ad omnia
bona etiā existentia extra territorium
vt dicit Bar.in repe.d.l.cunctos popu-
los.in.vij.q.principali.vbi dicit ꝙ ista
fuit opi.Cyn.ꝛ Guil.de cu.et mouētur
ſm Bart.qꝛ si testm̄ est validum aditio
hereditatis ex ipso testamento porri-
get vires ad oīa bona per quādā cōse-
quentiam. vt in.l.iij.§.j.ff. de legi. tu.
97 ¶ †preterea dicūt qḋ sicut actio cō-
petēs ad fundū potest proponi alibi q̄
vbi est fund⁹:sic dispositio pōt fieri de
reb⁹ alibi existētib⁹ vt.C.de prescri.lō.
tēpo.l.fi.preterea dicūt acta facta corā
vno iudice faciūt fidē corā alio.vt in.l.
is apud quē.C de edē.ꝛ l.i.nec causas.
et in.l.a procōsulib⁹.C.de app.adducit
postea Bart.ad cōfirmationē.l.fi.C.de
testa.vbi testm̄ fcm̄ in rure corā quiq3
testib⁹ habet suū effectū vbicunq3 licet
in alio loco requireretur maior solēni-
tas.ꝛ ad idē dicit qꝛ testm̄ factū in mi-
litia porrigit suū effectū vbicūq3:et ita
in effectu post multa tz Bar.in.d l.cū-
ctos pplos.sed.d.Jas.ibi i pe.col.dicit
ꝙ disputatiōis grā possent plura addu
ci ꝓ vtraq3 parte:ꝛ rn̄det ad oīa addu-
cta ꝓ Bart.in.d.l.cūtos pplos.q̄ supra
adduxi.¶ postea etiā adducit ꝓ dicta
opi.Bart.ꝛ sequaciū.l.in hac.C.de do-
na ꝛ ibi Bald.in.j.no.vbi expresse not.
98 illum text.†ad hoc videlicet ꝙ actus
qui sortitur vires in vno loco propter
statu.ilii⁹ loci hz etiā vires in toto mū
do:quod facit ſm forēses testantes ve-
netijs cū duob⁹ testib⁹:ꝙ illō testm̄ vbi
q3 valebit:adducit ēt text.l.i.data.in fi.
C.de dona.vbi formalr inquit tex.gesta

nõt cõfici etiã sup rebus alibi collatis
sufficit. ¶ Item adducit etiã φ interdi
99 ctio bonorũ †facta alicui tanq̃ prodi-
go in vna ciuitate extenditur ad bona
vbicũq; sita: vt habetur in .l. is cui bo-
nis. ff. de ver. oblig. iuncta .l. iulian⁹. ff.
de cur. fur. ¶ Ultimo p hac parte ad-
100 ducit φ decretuz iudi. super †aliena-
tione rerum immobilium minoris ex-
tenditur ad bona alibi sita in quocũq;
territorio. l. magis puto. §. ne passim.
ff. de reb. eo. sed ipse Jas. predictis om
nibus respondet: et dicit predicta non
obstare: postea finaliter tenet ꝛ firmat
opi. Bart. ꝛ sequaciũ: de qua questione
dicit etiã videndũ esse Joã. and. in ad-
ditio. Spec. in titu. de instru. edi. in. §.
compendiose in additio. incip. Cy. in .l.
j. ꝛc. ꝛ Bald. in .l. fin. C. de testa. et Imo.
in .l. iij. ff. eo. de testa. et ex istis remanet
firma opi. ꝛ conclusio φ testamentum
factum in vno loco extẽdit vires suas
etiam ad bona existentia vltra illũ lo-
cum et extra territorium loci vbi factũ
est dictũ testamẽtũ: vlterius circa ma
teriã hui⁹. l. ꝛ sub regula ipsi⁹ q̃ est φ
extra territorium ius dicenti impune
nõ paretur: plura possunt tãgi: ꝛ vltra
pmissa de plurib⁹ põt q̃ri. ¶ Et primo
cõtinuãdo precedentẽ materiã vltima
rũm volũtatũ si vis latius videre vide
101 an si bonoñ. test venetijs et ibi facit
testamentũ cũ duobus testibus an va
leat sicut vz testamẽtũ veneti. vide Al-
ber. de rosa. in .l. de quibus. in antepe.
car. in penul. colum. ff. de legi. et Jaco.
de are. in disput. sua incip. fm consue-
tudinem ciuitatis Uenetiarũ: et Cy. et
alios in. d. l. de quibus. et vide Oldra.
in consi. ccxlviij. incip. presupposita ꝛc.
et Bald. in consi. cxl. incip. statutum est
in ciuitate: in. ij. volu. ꝛ Pet. de ancha.
in consi. cxxvj. incip. visis ꝛ diligẽter. et
Bald. in consi. cccxx. incip. factum pro-
ponitur ꝛc. in. j. vol. ꝛ Alexan. in consil.
xliiij. incip. videretur. in. iij. et. iiij. colũ.
in. v. volu. ꝛ Bal. in aut. defuncto. in fin.
C. ad tertul. et Alexã. late in consil. xlj.
incip. visis. in. j. col. versi. nec etiã vide
tur ꝛc. in. v. vol. ꝛ Spec. ꝛ Jo. an. in titu.
de instramẽ. edi. §. compẽdiose. in. viij.
col. ver. sed nunquid. de cõsue. cum. iñ.
col. ibi seq. et Jas. in. d. l. j. in pe. et vlti.
col. C. de sum. tri. ꝛ fid. cath. et Rochum
de cur. in. c. fi. in. cxxiiij. et. cxxv. colũ. de
cõsue. ꝛ Alex. in cõsi. xix. incip. circa pri
mum. in. j. col. in. vj. vo. et Pet. de anch.
in. c. j. in. lvij. col. de cõsti. in sua repe. et
Soci. in consi. suo. xxxv. inci. circa pre-
dictam. in. v. colũ. in. j. volu. in quibus
locis predicti doc. plene tractãt dictaz
questionem. ¶ Queri etiã potest si sta-
tutũ est in ciuitate phibẽs qd non pos-
102 sit relinq̃ non subdito: †an si tpe reli-
cti ẽ subdit⁹ postea efficiat de alio ter-
ritorio an valeat relictũ: in quo Soci.
in consi. suo. lxxxj. incip. nõ est dubiũ. in
iij. col. iij. vel. consuluit sup simili casu
ꝛ tenet qd sufficit qd ille cui relinquit
sit subditus seu habilis tẽpore relicti
licet postea efficiat nõ subdit⁹ et inha-
bilis post relictũ ei factum: ꝛ mouet ex
pluribus iuribus ꝛ rationib⁹ ꝛ primo
mouet dicens qd vbicunq; tẽpore quo
act⁹ celebrat qualitas persone hz per-
103 sonam inhabilitare †et altera quali-
tas habilitare si tunc tempore quo ce-
lebratur adest qualitas per quam ha-
bilitat persona: lz postea superueniat
q̃litas inhabilitans nõ tollit ius que-
situm. alle. tex. not. quẽ ibi. no. Ange. in
l. sciendum. in. §. fin. ff. qui satis. cog. et
l. cuz qui. in fi. ꝛ ibi Ang. ff. de pub. pro
quo etiam dicit facere text. et quod ibi
not. Bart. in. vj. questio. in. l. ij. in. §. non
solum. ff. de excusa. tuto. ꝛ ideo in casu
nostro cũ tempore legati esset subdit⁹
licet postea efficiat de alio territorio ꝛ
efficiatur non subditus: tamẽ per hoc
non inualidatur legatum. ¶ Mouetur
et secundo per ea que not. Bald. in. l.
si viua matre. C. de suis et legi. vbi q̃rit
104 † dicit statutũ Mediolani φ mulier
nupta extra territoriũ Mediolani non
succedat in Mediolanensi territorio:
modo quedã mulier mortuo patre im-
miscuit se hereditati pris: deinde nu-
psit cuidã mutinẽsi: nũquid pdat here
ditatẽ paternã. ꝛ dicit φ dictũ statutũ
intelligi dz in acq̃rẽdis non in acq̃sitis
perdẽdis prius q̃ nuberet. argumẽ. l.
si postea. ff. vnde lib. ita in casu nostro

eũ tpe legati sit acquisitũ ius ipsi sub/
dito nõ dz tolli p superuenientẽ inhabi
litatem:ꝛ illã decisionem Bald.sequit
Raph.cu.ꝛ Ludo.roma.in.l.heres per
seruum.ff.de acqui.here.ꝛ Raph.cu.ꝛ
Alexã.in.l.j.§.veteres.ff.de acqui.pos.
ꝛ petr.de ancha.in repe.c.j.de cõsti.in
ver.sed pone per statutum ꝛc.quod re
fert Soci.in.d.consil.lxxxj.Tertio mo/
uetur etiam ipse Soci.in dicto consil.
nam dictum statutũ ꝓhibet relinque/
re in vltima volũtate non subdito:sed
tẽpore relicti nõ erat non subditus:sed
erat habilis et subditus:igitur lz post
ea nõ durauerit non videt esse in cõsi/
deratione:qꝛ satis est fuisse habilẽ illo
tẽpore.alleg.ad hoc text.in.l.mella.in
princip.ff.de ali.ꝛ ciba.leg.vbi testator
reliquit alimẽta puero vel puelle:dici/
tur ibi qđ sufficit qđ tpe testamẽti esset
puer vel puella:licet postea nõ durauе
105 rit:quia sufficit qđ qualitas requisi=
ta adsit tpe verbi a quo dispositio su/
mit effectũ:ꝛ ita p illũ tex.l.mella dixit
Bar.in.l.ex facto.in prin.ff.de vulga.et
pupil.ita dicam⁹ in casu nostro ꝙ suf=
ficit qđ a principio dictus subdit⁹ cui
est relictum fuerit subditus:lz postea
nõ durauerit.Quarto mouet nam sta=
106 tutũ predictũ est exorbitãs cũ in re
sua quilibet sit moderator et arbiter:
vt in.l.in re mãdata.C.mãda.ꝛ in.l.ne=
mo exter⁹.C.de hereti.l.non vsqꝫadeo
ff.si quis aparẽ.fue.manu.ꝛ hoc maxi/
me in testando:vt in.l.stipulatio hoc
modo concepta.ff.de verb.obli.ꝛ.l.j.C.
de sacrosan.eccle.ꝛ in.l.fi.C.de pac.ta
le statutũ ergo debet stricte interpreta
ri.l.ꝙ vero.ff.de legi.c.cum dilect⁹.de
consue.sed in casu nostro nullo tit.alie
natiõis fit translatio:sed solũ ex libera
volũtate testantis relinquitur subdito
ꝛ sic nullus fit actus ꝓhibitus a statu
to:ergo nõ est intelligẽdũ in actu pro/
hibito a statuto:quia cui nõ cõueniũt
verba legis non conuenit eius dispo/
sitio:vt in.l.hos accusare.§.omnibus.
ff.de accusa.l.si vero.in.§.de viro.ff.so
lu.matri.Dicit postea Soci.in.d.cõsil.
lxxxj.qđ quãdo actus prohibitus non
sit directe:sed sequitur in consequen/

107 tiam actus permissi tali actus di/
citur iuste fieri et non contra prohibi/
tionem:vt est casus:et ibi Dyn.ꝛ Bar.
in.l.j.ff.de auto.tu.preterea dicit quan
do finis habet necessariam consequen
tiam a principio attenditur principiũ
ꝛ non finis.l.iij.§.scio.ff.de mino.l.dã/
ni infecti.§.sabini.ff.de dam.infec.cum
ergo omnia habeant necessariam con
sequẽtiam a legato quod iuste factum
fuit:ideo sequela debet esse iusta:et cũ
ex tali interpretatione reducamur ad
108 ius cõmune:ideo illa interpretatio
est amplectenda ſm glo.no.in.c.statu/
tum.in ver.numerandum.de preben.
in.vj.et facit.l.si vnus.in.§.pactus ne
peteret.v.ꝙ in specie.ff.de pac.¶Ul
tra premissa etiaꝫ mouetur ipse Soci.
alio fundamento et dicit si toto tem/
pore acquisitionis persona est inhabi/
lis ad acquirendum in loco:et tamen
tempore acquisitionis sit habilis satis
109 est:qꝛ attendi debet tempus acqui/
sitionis:ar.eius qđ no.Bar.in.l.j.ff.de
regu.catonia.ꝛ per Bal.in.l.seruus.C.
de lega.ꝛ per Pau.de castr.in.l.cetera.
in.§.j.ff.de lega.j.ꝛ.d.Alexan.in consil.
xxix.in.iij.volu.ideo dicamus etiam in
casu isto qđ satis sit qđ tẽpore acquisi/
tionis legati fuerit habilis:ꝛ sic subdi=
tus licet postea fuerit inhabilis.¶Di
cit postea Soci.in.d.consi.qđ ista con/
clusio etiã ꝓbatur:nã totũ dictũ statu/
tũ loquitur qñ alienatio ꝛ trãslatio sit
mediãte facto hoĩs.quo casu sub prohi
110 bitione nõ cadit alienatio que fit im
mediate a.l.ita voluit Bar.i.l.si ita qs
§.ea.lege.ff.de verbo.obli.et ideo dicit
111 Bar.ꝛ sequunt aliĩ qđ licet res sit ꝓ/
hibita alienari in certum genus perso
narũ puta in forenses:tñ forẽsis põt ab
intestato succedere ex legis dispositio
ne.arg.l.cũ pater.§.cũ inter.ff.de lega.
ij.ꝛ in.l.pẽ.in.§.iulianus agrippa.ff.de
leg.iij.ꝛ sequitur Pau.de castr.ꝛ aliĩ.et
istud est summe notan.ad statutũ Fer
rarie quo cautum est qđ forensis non
possit succedere alicui ciui vel alicui
habitanti in ciuitate Ferrarie: quod
statutum fuit in facto anno preterito.
¶Item vltra predicta ipse Soci.in.d.

consi.lxxxj.ad confirmationem predi-
ctorum adducit:nā si ꝓhibita est alie-
natio in ecclesias generaliter:& qs effi
ciatur monachus res in cōsequētiam
efficiuntur monasterij ex dispositione
legis:vt in aut.ingressi.C.de sacrosan.
eccl.quo casu non habet locum prohi-
bitio ſm Bar.in.d.l.si ita quis.in.§.ea
lege.ff.de verb.obliga. ¶ Dicit postea
Soc.vbi.s.ad cōfirmationē predictoꝝ
ꝙ nō ob.ꝙ iste subditus post legatum
sibi factū efficiatur nō subdit⁹ & sic de
alio territorio:eo qꝛ cessante causa non
112 cessat † effectus in esse product⁹:vt in
l.fi.ff.vnde liberi.et ita per illā.l.dicunt
Pet.& Bald.in.l.genereliter.C.de epis.
& cle.Item adducit etiā Bald.in consi.
suo.ccclvij.incip.in christi nomie:nulla
mulier se nubat &c.in.j.volu.vbi dicit:
ꝙ stāte statuto Mediolanensi ꝙ nulla
mulier se nubat extra territoriū si pri⁹
nupsit:& postea mutauit domiciliū nō
comprehēditur in statuto:qꝛ ad initiū
nuptiarū statutū se retulit.l.q̄d ergo.
in prin.ff.de his qui no.in fa.& ista sunt
que adducit ipse Soc.pro hac parte in
d.consi.suo.lxxxj.incip.non est dubiuꝫ.
in.iij.vol.Ego autē vltra eum adduco
ꝙ sufficit habilitas persone:& illa attē
datur tempore actus & non expost:ad-
duco Bald.in rubr.C.de condi.ob tur.
113 causam.in vlti.questio.dixit † ꝙ si ban
nitus prohibetur esse de prioribus opꝫ
ꝙ sit absolutus ab anno tempore quo
imbussulatur.nō autē sufficeret ꝙ esset
absolutus tempore quo extrahitur de
bussulo seu de pixide:et dicit ꝙ de hoc
est casus in.c.si eo tempore.de rescrip.
in.vj.et est etiā optimus tex.in.l.fra-
tres.ff.de pe.et illud dictum Bald.re-
fert & sequitur do.Feli.in.c.post cessio-
nem.in.ij.colum.de probatio.& in.c.cū
dilectus.in.ij.colum.de accusatio.vbi
etiam aliqua adducit pro hac parte.fa
cit etiā ad predicta glo.in.c.dilect⁹.el
ij.de prebē.& qđ voluit Spe.in ti.de le-
gato.§.fi.circa princi.qui dicūt ꝙ si iu
dex delegatus est excōmunicatus tem
pore impetratiōis licet sit absolut⁹ tē-
pore acceptatiōis nō valet delegatio:
& faciūt que dicūt doct.in.c.post cessio-
nem.de prob.vbi cōmuniter tenēt ꝙ si
procurator erat excōmunicat⁹ tēpore
cōstitutionis licet tēpore acceptatiōis
mādati sit absolutus:tamē mādatū est
ipso iure nullū:q̄ ola adduxi in.l.pe.in
viij.co.ff.de qđ.& faciūt etiam alia que
ibi adduxi:& pro predictis etiā faciunt
dicta p Soci.in cōsi.suo.xcix.incipiē.se
renissimus.in.v.col.in.iij.vol.et per.d.
Alex.in.l.fratres.ff.de pe.& per.d.Nel
lum in trac.bāni.in.j.parte.iij.tempo.
in.xviij.q.et per domi.Flor.in.l.in deli-
ctis.in.§.si extraneus.ff.de noxa.& per
d.Joā.crotum de mōte ferrato:in.l.fi.
fa.in.§.diui.in.l.col.ff.de lega.j.ex qui
bus omnibus cōcludēdū puto in que-
stione nostra qđ valeat legatū factum
subdito tēpore legati licet postea effi-
ciat̄ nō subditus:& vide etiam ad pre-
dicta Raph.cu.in consi.suo.lxxxiiij.in-
cipiē.presupposito casu &c.per totum.
¶ Quero modo vlterius de alia no.q.
dicitur in tex.l.nostre qđ extra territo-
rium iusdicenti impune nō paret:sed
queri potest an omnes existētes in ter
ritorio subsint iurisditioni iusdicentis
114 et per cōsequēs querit † pōt an foren-
ses existentes in territorio obligentur
statutis ꝓclamationib⁹ & mādatis ius
dicētis.in quo dicas qđ nō ſm Bar.et
alios.in.l.cunctos populos.C.de sum.
tri.& fi.catho.& Jac.de are.et Bal.in.l.
si non speciali.C.de testa.& habet̄ late
per Cano.in.c.j.de cōsti.& voluit Bar.
in tract.represal.in.v.q.prin.& d.Phi-
lip.deci⁹ in suo consi.xiiij.in.j.colū.&
Soci.in consi.xxviij.incipiē.circa pre
sentē.in.j.col.in.iiij.vol.in quib⁹ locis
dicūt ꝙ nisi forēses habitēt in loco vel
sustineant onera ciuitatis non ligant̄
statutis ipsi⁹ ciuitatis nec gaudēt be
neficijs statutorū ciuitatis qđ etiā di-
xit Pau.de cast.in.l.omnes populi.ad
fi.ff.de iust.et iur.vbi refert se semel re
115 spondisse Bon.vbi statutum vult † ꝙ
villa teneatur de damno dato si igno-
ratur a quo:ꝙ forensis cui datum erat
damnum nō gaudebit beneficio illius
statu.si non sustinebit onera in ciuita
te:quod dictum refert Soci.in consil.
suo.xx.incip.cum in presenti &c.in.vij.

solum.in.j.volu.pro quo facit in arg.l.
si vnus.in.§.si vnus.ff.pro soc.&.l.mani
festissimi. §.cum in.ij.C.de fur.et.l.sm
116 naturam.ff.de reg.iur.cū multis si.&
ideo si extra statutū qd debitor debito
ris capiat ad petitionē creditoris non
poterit capi debitor debitoris ad peti
tionem creditoris forēsis:ita not.dixit
Lu.ro.in consi.suo.incip.ista captura
facta de graciolo &c.ad qd alle.Ang.in
consi.suo.incip.ista actio:alias incipit
dicta actio sine cessiōe &c.qd dictū pro
no.refert & sequitur.d.Andr.barba.in
trac.suo cardinaliuz.in.ij.q.ij.trac.in-
cip.sequitur in ordine &c.in.ix.colum.
in versi.& ideo cōsuluit &c.vbi dixit qd
pro hoc dicto etiaz facit nota.verbum
Pau.de cast.in consi.suo.cccxlv.incip.
statutū supra relataz &c.in vlti.colum.
vbi ꝯsuluit qd statutū arctans cōitatē
ad emēdationē dāni dati alicui nō ar-
ctat eā qn dānū passus est forēsis cum
statutum voluerit puidere subditis ex
quo supportāt onera ciuitatis nō autē
extraneis:p quibus etiaz faciūt dicta p
Gādi.in trac.suo malefi.sub rub.de re
bus nō portādis cōtra decretum.in.ij.
col.in ver.preterea &c.cū duobus ver.ibi
seq.q̄ oia proxime dicta adduxi in sing.
meo.cxliij.inci.forēses &c. ¶ Ad predi-
117 cta facit ēt:nā stāte statuto qd pater
teneat soluere legitimā p debito filij
delinquentis tale statutum ligat solū-
modo patres ciues:nō aūt patres forē
ses qui habent alibi domiciliū licet in
loco delicti facti per filium pater pos-
sessiones vel domos habeat ita dixit
Bald.in.l.si qua pena.ff.de his q sunt
sui vel alie.iu.qd dictū pro valde not.
refert et sequitur do.Catal.in tracta.
suo sindica.in ver.cccccxlv.incip.adde
qd stāte statuto &c.vbi dicit qd ita ipse
consuluit apud maceratā:& dicit qd p
hoc ēt facit qd not.Bart.in.l.puincia-
les.ff.de verbo.sig. ¶ Itē vltra pdicta
qd forēses nō ligent statutis ciuitatuz
facit optime:nā si extat statutū qd iu-
dei possint mutuare sub vsuris sup re-
bus vel pignoribus personarum etiā furto
subtractis nec teneant illas restituere
vero dño nisi sibi soluat pecunia sua
vna cū vsuris:vt cōiter sunt statuta p
Italiā & etiā priuilegia iudeoruz:attn̄
tale statu.seu priuilegiū iudeoruz non
118 extēdūt ad forēses:& io si talis bona
furto subtracta & iudeis pignorata es-
set alicuius forēsis q nō esset suppositus
iurisditioni statuentiū vel eius q fecit
tale priuilegium iudeis:& illi tales dñi
dictarū rerū nō erūt ligati tali statuto
vel priuiligio sz erūt in terminis iuris
cōis & poterūt res suas cōseq etiā non
soluto pretio p iudeos ex bursato nec
vsuris:ita not.dixit Abb.in.c.qd cleri-
cis.extra de fo.cōpe.in.ix.col.versi.& ex
hoc infero &c.& l.c.eccl'ie sancte Marie.
de cōsti.in repe.in vlt.car.in ver.ex hoc
infero &c.& ibi.d.Feli.in.xlvj.col.circa
me.& Barb.latius in suo cōsil.lxxv.inci.
vno puncto.circa.iij.car.in ver.quarto
faciat &c.in.iij.vo.&.d.Frā.de cre.in co.
suo.lxxxj.inci.pone iudei &c.&.d.Roch.
cur.in.c.fi.in.cxxv.col.de consue. circa
fi.pro quibus faciūt dicta p Alex.in ꝯsi.
suo xliiij.incip.vx.et in.iij.&.iiij.colū.in
v.vol.de quo etiā dixi in sing.meo.xiij.
inci.volo tibi dare aureaz &c. ¶ Addo
etiā circa pdictaz materiā videlicet qd
forenses nō obligantur statutis ciuita
tum:vnū aliud not.verbū vz qd licet
ille q fecit tractatū qd fit cōtra pncipē
vel rēpublicā si illud nō reuelat qn pōt
119 illud pbare teneatur pena legis iul.
maiesta.vt habet in.l.qsqs.circa fi.C.
ad.l.iul.maie.& ibi p doc.& habetur p
Bart.in.l.vtrū.ff.ad.l.pōpe.de pari.de
quo late dixi in sing.meo.cliiij.inci.ne
mo dz tormētis se submittere:attamen
istud nō hz locū in forēsibus:& io si ali-
qs forēsis q non est de pplo et ius ppli
nō dz tueri lz sciat cōspirationē seu tra
ctatū cōtra pncipē:vel ꝯtra rēpublicā
& illud nō reuelet tn̄ p hoc nō debet pu
niri.ita dixit Ang.de are.in.§.interdū.
insti.de here.q ab inte.defer.post prin.
& ibi dicit qd hoc tenet glo.in.d.l.vtrū.
in verbo cōscios.de quo ego latius dixi
in dicto singu.meo.clxiiij. ¶ Itē addo
etiā aliud circa hāc materiā forēsium:
120 vz qd lz habēs inimicū posset pete-
re & implorare iudicis officiū vt ipsum
cōpellat ad prestādū sibi cautionez de

non offendendo: vt habet in. l. j. in. §. ne
potentiores. ff. de offi. psi. et hoc voluit
Abb. in rub. de treu. z pa. z Bart. in. l. ij.
in fi. prin. ff. so. ma. z Bart. z Ange. in. l.
sed si suscepit. §. fi. ff. de iudi. z in. l. san-
ctū. ff. de re. diui. et in. l. denuntiam⁹. C.
de his q̇ ad ecc. confu. z in. l. i. in fi. C. in
quib. cau. collo. consi. li. xi. z volunt alij
scribē. in plurib⁹ alijs locis quos ad-
duxi in. l. j. in. §. preterea. in. xij. colū. ff.
de qō. tñ hec cōclusio nō habet locū in
forēse. nā si aliqs forēsis inimic⁹ meus
venit ad istā ciuitatē: nō possum ab eo
121 petere † istā cautionē de nō offenden-
do: qz adhuc non fecit aliqđ propter qđ
hic possit cōueniri sm Bar. in. d. l. sed si
susceperit. §. fi. ff. de iudi. nisi talis forē-
sis hic multum cōuersaret. qđ etiā tibi
clari⁹ firmat Bal. z sequit ibi Ange. vt
dixi in. d. l. j. in. d. §. preterea. in. xiij. col.
ver. quarta declaratio zc. ¶ Itē adde
etiā qđ si in aliqua ciuitate adsit statu-
tū qđ nullus audiat agēdo contra ali-
122 quē nisi talis agēs satisdet † de stando
iuri in casu reconuētionis z de reficiē-
dis expensis litis. in casu succumbētie
tale statutum non habebit locū in fo-
rense: nec cōtra talē forēsem permitte-
tur reo ab eo conuento opponere talē
exceptionem nec vti tali statuto: z casu
quo velit vti illo statuto ipse forensis
non cogetur dare talem fideiussorem
de quo in statuto: sed stabitur sue iura-
torie cautioni. ita not. dixit Ange. in. l.
cum nō facile. ff. si cui plus q̄ per. l. fal.
vbi dicit idem esse in paupere vsufru-
ctuario q̇ tenet satisdare de vtendo et
fruendo arbitrio boni viri: vt habetur
per docto. in. l. j. C. de vsufru. et illud di-
ctum Ange. refert z approbat Joan. de
Imo. in. d. l. cū non facile. z predicti do-
cto. mouentur qz videmus cōmuniter
quod forenses non habent affines nec
amicos ibi qui velint satisdare: vt er-
go non teneant ad sibi impossibile sta-
tur sue iuratorie cautioni. et idē tenet
Barba in consi. suo. xi. incipiē. pro pre-
sentis consultationis clarissima deci-
sione. in vlti. colū. in. iij. volu. vbi etiam
alia adducit. ¶ Pro quibus etiā facit
tex. z que ibi habent in aut. gñaliter. C.
de epis. z cleri. z in corpore vñ sumit. et
in. §. sed hodie. instit. de satis. z in. l. vni-
ca. post prin. C. vt omnes iudi tā ciui. q̄
cri. z in. §. si qs autē pro pecuniaria. in
aut. de sanctis. episco. et in aut cui reli-
ctum. C. de iudi. vidui. tollē. z in corpo-
re vnde sumit. z faciūt no. per gl. z doc.
in. l. j. ff. q̇ satis. cog. in quib⁹ iurib⁹ ha-
123 betur qđ cautio iuratoria † admittitur
qñ qs nō potest plene satisdare: ad qđ
etiam facit optime text. in. l. fin. sa. in. §.
diu⁹. ver. nē princeps. ff. de leg. j. z text.
in. l. si constante. §. quoties. ff. so. mat. et
qđ voluit glos. in. c. ex parte. el. j. in ver-
bo p contumacia. circa fi. z ibi Abb. de
ver. sig. z faciunt no. per Bart. in. l. filio.
ff. vt lega. no. ca. z in. l. pretorie. la. vlt. ff.
de preto. stipu. z in. l. vsufruct. C. de vsu.
z ha. z faciunt no. per Lud. ro. in. l. ij. in
ix. col. ff. so. mat. z in cōsi. suo. ccccxxxix.
incip. circa primū. in fi. vbi ad materiā
alleg. bonū text. in. l. fi. §. sup. C. de asser.
tol. z §. si vero crimē. z l aut. vt nulli iu-
di. z c. alma. de sen. excō. in. vj. z idē cir-
ca pdicta voluit Ang. in ɔsi. suo. xcj. lcī.
sancta carmelitarū religio zc. in vl. col.
z d. Alex. in cōsi. cclxxxi. incip. pondera-
tis. ¶ Et pro supradictis faciūt optime
dicta p. d. Catal. in trac. suo sindi. i ver.
ccxlj. inci. adde qđ si tempore sindi. zc.
124 vbi dicit † qđ tpe sindicatus ptās vel
alij officiales nō possunt inuenire fide-
iussorē quē tenent pstare ex forma sta-
tuti: qđ stabit sue iuratorie cautiōi. al-
leg. dictā aut. gñaliter. et. c. odoardus.
de solu. et idē etiā voluit. d. Alex. in. l. j.
in. j. col. ff. qui satis. cog. vbi fortius sub-
dit Cy. vcz: qđ satis est illi q̇ dz cauere
iurare se credere nō posse de facile de
re fideiussorē; de quo etiā aliqua p Ale-
xā. in. l. si ɔstāte. in. §. quoties. in. j. col. ff.
so. ma. z ad pdicta facit tt. l. de creatio-
nib⁹. in ver. inqtū possibile est zc. C. de
epis. audiē. z ibi glos. z faciūt optime q̄
ego late: imo latissime dixi in. l. i. §. pre-
terea. in. xviij. col. cum tribus col. ibi se-
quē. ff. de questio. vbi late loquut⁹ sum
circa materiā cautionis iuratorie pre-
stāda a paupere vel forense. z vltra ea
q̄ ibi dixi circa talē materiā vide etiaz
plura per Soci. in consi. suo. cxx. incip.

eũ in presenti.in.ij.z.iij.col. in.i.volu.z Ias.not.loquenté in hac materia in.l.i.in pe.z vlt.col.ff.q̃ satisda.cog.¶Supradicta in forense et paupere limita
125 †nõ habere locũ in causis criminalibus:nã talis iuratoria cautio non habet locũ in causis criminalib⁹:z ideo si forensis vel pauper conueniat̃ p causa criminali non audit̃ volẽs prestare iuratoriã cautionẽ:ita no.dixit Bal.in addi.Spe.in tit.de accusa.in vlti.colũ. vers.in criminali causa zc.et similiter
126 dicta cautio iuratoria†non habet locum in suspecto de fuga:fm Soci.in dicto cõsi.cxx.inci.cũ in p̃senti zc.in.ij. col.in.i.vol.vbi plura ad hoc alle.z vide etiã in dicta materia Bal.in.consi. suo.cxvi.incipiẽ.cicilia recessit zc.circa me.in.iij.vol.adde etiã in hac materia forensiũ q̃d si extat lex vel statutum in aliqua ciuitate vel loco q̃d transiens p talẽ ciuitatẽ vel locũ cũ aliquib⁹ reb⁹ teneat̃ soluere tñ p gabella illarũ rex
127 alias incidãt in commissum†quod si aliq̃s forẽsis trãsiuerit p illũ locũ z nõ soluerit dictã gabellã res sue nõ cadẽt in cõmissum si iurat se ignorasse dictã l.vel statutum z tale iuramentũ plene probabit suã ignorantiã:ita singu.dixit Abb.in cõsi.suo.xxxv.incip.videtur primo zc.p quo faciũt dicta p Gãdi.in trac.suo malefi.sub rub.de reb.nõ portandis contra decretũ.in.iij.ver.incip.
128 itẽ pone ptineri in statuto zc.¶†Adde etiã q̃ lz extet statutũ q̃ non soluẽs collectas p reb⁹ quas hz in territorio statuẽtũ possit p talib⁹ collectis carcerari:q̃d tale statutũ nõ habebit locũ in forẽsib⁹ q̃ licet nõ soluãt eoꝝ collectas rerũ suarũ:tñ non poterũt cercerari cũ illud onus sit annexũ rei z nõ psone:z persona forẽsis nõ est subdita statuẽtibus:z ideo tali casu poterũt fruct⁹ capi:z distrahi:ita dixit Pau.de cast.in.l. inter debitorẽ.ff.de pact.ad q̃d faciunt dicta p scriben.in.l.nemo carcerẽ.C.de exac.tribu.lib.x.¶Quero vlteri⁹ puta circa materiã forensiũ de no.q.statutũ fuit hic Bonoñ.q̃ nullus forensis audeat portare pãnũ forẽsem ad hãc ciui
129 tatẽ sub pena perditionis pãni:†modo quidam parmẽsis vel Uenetus vel Florẽtinus portat certã quãtitatẽ pan norũ forensiũ an incidãt in penã:z vere hec questio no.est z quotidiana z eã pluries vidi in hac nostra ciuitate.z.l. nostra a cõtrario sensu videt̃ dicere q̃d sic:q: si extra territoriũ ius dicẽtis impune nõ paret̃ ius dicẽti:ergo in territorio erit cõtrariũ:sed in cõtrariũ quod imo tales forẽses non puniant̃:facit nã nec pãnũ nec portãs eũ sunt de iurisditione Boñ.vñ nõ potuit eis aliqua lex imponi:ergo tale statutũ nõ vendicat sibi locũ.l.fin.ff.de offi.procu.cesa.possunt ergo Bononieñ.tale pãnũ mittere foras nõ aũt illud vsurpare nolle pe ne:nã vt dixi aliqua ciuitas nõ põt facere legẽ nõ subditis:vt.d.l.cũctos populos.z.C.de incest.nup.l.fi.z.ff.de tu. z cu.da.ab his.z.l.i.z.l.ius dandi.et.C. qui p sua iurisl.l.fi.z extra de sen.excõ. c.a nobis.z hãc partẽ p illa tennit Gãdi.in tract.malefi.sub rub.de reb.non portãdis contra decretum.in.iij.col.in ver.sed pone statutũ est Cremone zc.z Albe.de rosa.in.ij.parte statu.in.i.q.ante fi.vbi alleg.plures doc.antiquos tenuisse hanc partẽ.de qua.q.vide latt⁹ per.d.Io.bapt.de sctõ Seue.in repe.l. cũctos populos.in.xxij.car.in.iij.colũ.
130 C.de sum.tri.et fi.catho.¶†Itẽ circa dictã materiã forẽsiũ scias gñaliter q̃ sicut statuta regulariter nõ ligãt forẽses in eorũ dãnũ ita nõ comprehẽdant eosdẽ in his q̃ pcernũt eorũ fauorẽ nisi talia sint iurisditionis voluntarie fm Bar.z Iac.de are.in.l.cũctos populos. de sum.tri.z fi.cat.z Bal.in.l.si nõ speciali.C.de testa.z Ang.in cõsi.incip.cui dicta actio zc.z Ludo.ro.tenens hoc z allegãs p̃dictos doc.in pũ.suo.cccxxiij. inci.ista captura zc.in fi.ũ.col.¶Uiso de statutis q̃ comprehendãt forẽses:q̃ri
131 modo põt q̃d de consuetudine:vcz an cõsuetudo ciuitatis vel loci liget forenses.in quo docto.sunt varij:nam Barto.in.l.de quib⁹.in repe.in pe.col.z fin. ff.de legi.z.l.i.in.vi.col.C.de sum.trini. et alij post eum in dictis locis faciunt quandã distinctionẽ:videlicet an consuetudo limitet personas ciuium:vel

disponat circa personas an vero dispo
nat circa res vel aliter:de quo etiā ha-
betur plene per Alex.in consi.xliiij.in-
cip.alphonsus.in.v.volu. Innocē.autē
In rub.de consue.dicit ꝙ cōsuetudo lo-
ci ligat forenses:ꝛ hoc per tex.in.c.que
contra mores distinc.ꝛ per.l.si fundus.
ff.de euic.dicit tñ ꝙ si ipsi forēses enor-
miter lederentur ex tali consuetudine
qḋ restituerentur ex clausula generali
si qua mihi iusta causa esse videbitur.
per text.in.l.j.ff.ex qui.cau.maio.ꝛ hoc
dictū Innocē.refert ꝛ sequitur do.An.
in.d.rub.in prin.ꝛ dicūt ibi Inno.ꝛ.do.
An.qḋ idē esset in delinquētibꝰ:qꝛ con-
tra eos seruaretur cōsuetudo loci deli-
cti:qḋ etiā voluit Cardi.in.c.fi.de con-
sue.et dixit Bal.in.d.rub.de consue.qḋ
vbi agit̄ ex cōtractu inspicit̄ consuetu-
do loci cōtractus etiā si contrahētes il-
lam ignorent.et cū doctrina Inno.etiā
transit Ioā.de imo.in.d.rub.ꝛ ibi limi-
tat illud qḋ dictū est de restitutione vt
procedat qñ ignorantia fuit ꝓbabilis
puta qꝛ modico tēpore forensis fuit in
loco alias si ignorantia nō fuisset ꝓba-
bilis tūc non deberet restitui ex clausu
la generali.itē Barba.in.d.rub.de con-
sue.in.iiij.colū.tenet dictam opi.vez qḋ
forēses ligent̄ ꝯsuetudine loci:ꝛ sic de-
linquentes obligent̄ cōsuetudine loci:
dicit tñ ꝙ in casu probabilis ignoran-
tie non ligabit̄ consuetudine.glo.tñ in
d.c.que cōtra.viij.dist.dicit qḋ forenses
vel peregrini vel scholares nō ligātur
consuetudine loci.ꝛ ibi Archi.dicit qḋ
doctor inter scholares iudicabit ꝯm iu
ra cōia et nō ꝯm cōsuetudinē ciuitatis
in qua studiū viget:ꝓ qua opi facit:nā
132 consuetudo†est lex non scripta.vt in.§.
ex nō scripto.instit.de iure natu.lex aūt
nō ligat non subditos.c.vt animarū.de
cōstit.in.vj.l.j.C.de sum.tri.ꝛ fi.catho.ꝛ
dicit ibi Odofre.in.ij.colum.qḋ consue
133 tudo ciuitatis†non ligat scholares.et
dixit Oldra.in consilio.ccxlviij.incipiē.
presupposita consuetudine qḋ consue-
tudo parrhisiēsis non seruat̄ in forēsi-
bus:et mouetur qꝛ consuetudo localis
non ligat nisi subditos.l.ij.C.que sit lō-
ga consue.ꝛ idē firmat Ludo.roma.in
consilio suo.clxiij.incipien.visis ꝛc.vbi
etiā alia ad hoc alleg. ¶ Contra predi
cta tñ facit glo.in.c.illa.xxij.distin.que
dicit ꝙ quilibet tenet̄ viuere ꝯm cōsue
tudinem illorū inter quos versatur.ꝓ
qua facit text.in.d.c.q̄ contra mores.in
verbo peregrini.xviij.dist.et cle.dignū.
de cele.missa.ꝛ ibi Cardi.in iiij.no.di-
cit no.ꝙ quis debet se coaptare his cū
quibꝰ conuersat̄.ꝛ ꝓpterea dicit ibi in
v.q.qḋ tholosani q̄ vadunt Cataloniā
nō peccant comedēdo carnes ibi in die
sabbati ꝯm consuetudinē Catalonie q̄
valet vt per eū ibi.ꝛ idē dicit ibi Ioan.
de imo.ibidē.in.l.col.ꝛ Cardi.Alexā.in
d.c.illa.circa fi.vbi etiā alleg.illud vul
gatū vez cū fueris rome romano viuis
to more.Bal.aūt in.d.l.de quibꝰ.in.ix.
col.in ver.quarto q̄rit̄ ꝛc.dicit ꝙ aut cō
suetudo est permissiua ꝛ ligat forenses
actū ibi faciētes:qꝛ vtēdo cōsuetudinē
cōsentiūt in ipsam.alleg.l.j.C.de emā.
lib.aut vero est ꝓhibitiua vel cōpulsi-
ua ꝛ penalis pari modo ligantur forē-
ses ibi actū faciētes:qꝛ censent̄ consen
tire delinquēdo.alleg.text.in.§.qꝛ vero.
in aut.de non alie.Quid ergo dicendū
inter tot opi.ꝛ certe cōmunior ꝛ equior
opi.videt̄ illa q̄ habet qḋ consuetudo
nō ligat forenses ꝯm glos.in.d.c.q̄ con-
tra.viij.distin.pro qua facit.c.certifica-
ri.de sepultu.vbi dicitur ꝙ quilibet pa
tria abūdat in sensu suo:ꝛ de hac que-
stione an consuetudo liget forenses si
vis latius videre vide domi.Rochum
de cur.in.c.fi in.cxxij.colum.in versicu.
duodecimo quero ꝛc.extra de consue.
vbi firmat opi.glos.in.d.c.que contra.
quā cōclusionem postea limitat pluri-
bus modis quibus ibi per eum de quo
etiaz vide aliqua per do.Flo.in.l.item
mella.in prin.ff.ad.l.aquil.et per Alex.
in consil.suo.xlj.incip.ex multis.in.vj.
volu.et in consil.cxj.incipiē.videretur.
¶ Modo vlteriꝰ quero:dicit̄ in hac.l.
qḋ iurisditio non extēditur extra terri-
torium ius dicētis:sed dubitari potest
an lex ista generaliter procedat in om
134 ni persona an in forēsibus tm̄.†et sic
queri potest an ius dicens habeat iu-
risditionē in subdito suo existēte extra

iurisditionem.in quo videt dicendũ q non: vt est tex.in.c.fi.in.§.i.de cõsti.in vi.⁊ ibi docto.⁊ facit.c.nouit.de offi.lega.et voluit Barto.in.l.i.in repeti.C.de sum.trini.vbi p hoc alle.plura iura.et idem tenuit ibi Bal.in.xxi.col.in ver. de scdo mẽbro ⁊c.⁊ idem Bal.in addit. Spe.in ti.de sen.in.xxiij.col.in ver.sententia lata ex inq.⁊ idẽ firmauit Odofr. in dispu.sua quã refert ⁊ sequit Io.an. in addi.Spec.in ti.de compe.iudi.addi.in.§.i.in addi.incipiẽ.antequã ⁊c.in ver.longe plus Odof.disputauit de la cãno.et idem tenet Alexã.in consi.suo cxi.incipiẽ.ponderatis verbis ⁊c.in.iij.
135 colũ.in.i.volu.vbi etiam dicit q contra subditũ delinquentẽ.extra territoriũ puta cõmittẽdo homicidiũ non potest iudex loci domiciliũ per viam inqsitionis procedere:quis statutũ loci domicilij dicat de omni homicidio seu de omni maleficio posse per.d.pretorem inqri:q: debet intelligi de maleficio cõmisso intra territoriũ:de maleficio aũt cõmisso extra territoriũ poterit solum procedi per viã accusa.p quã tm̃ procedi potest de iure cõi ⁊ nõ per viã inquisitionis regulariter per.l.rescripto diuorũ.§.si qs accusatorẽ.ff.de mu.⁊ hono.⁊ no.l.i.ij.in.§.si publico.ff.de adul. et qđ statutum vt dixi non liget subditos ⁊ existẽtes extra iurisditionẽ firmauit late loquendo in materia eximius doctor do.Marcus antõ.marescot⁹ in sua elegãti rep.d.c.vt aiarũ.§.statuto. in.vi.⁊.vij.col.de consti.in.vi.vbi etiam hoc limitat plurib⁹ modis de quibus ibi per eum.⁊ facit etiã:nam si statuentes expresse disponerẽt aliquam penã imponi subditis suis delinquentibus extra territoriũ:atñ tale statutum non posset operari effectũ suum pro delicto cõmisso extra territoriũ.ita dixit Ioan. and.⁊ Ioã.de lig.in.d.c.vt animarũ.et do.Anto.in.c.a nobis el.i.in vlti.colũ. de senten.excom.⁊ Abb.ibi:⁊ in.c.fi.in pe.car.de fo.comp.quos ad hoc refert ⁊ sequitur Alex.in.d.cõs.cxi.incip.põderatis verbis in.iij.colũ.in princ.in.i. volu.¶Et p istis etiã facit:nam delinquens in diocesi in loco tñ excepto non potest puniri ex statuto epi:vt colligit ex verbis Io.an.⁊ Gemi.in.d.c.vt animarum.vt refert et sequitur predictus do.Marcus Anto.marescot⁹ in.d.sua repeti.d.§.statuto.in.xi.colũ.vbi plura adducit vltra eos.⁊ ibi in.xv.colũ.ver. postremo ponit not.theoricã dicens:q
136 respectu rei site in iurisditione † statuẽtium subditus existens extra territoriũ ligat statuto facto per superiorẽ iurisditionẽ habentẽ:ad qđ alle.Gemi.vcz ibi.et Fede.de se.in consi.clxxxij.incip. statuto epi ⁊c.alias incip.in hoc pũcto dubitabili ⁊c.⁊ alleg.etiam plura alia de quib⁹ ibi per eum latius.Predictis etiã addi põt q hoc adeo est verum qđ statutum nõ ligat subditos existentes extra territoriũ q statutũ puniens aliqđ delictũ:puta homicidiũ nõ comprehendit subditũ cõmittentẽ homicidium
137 extra territorium:adeo q † nec etiam ratione originis ciuis subdit⁹ statuentium qui cõmisit homicidiũ extra territoriũ ipsorũ statuentium nõ poterit puniri in loco originis vigore pdicti statuti sm Iac.de belui.in.d.l.i.C.vbi de cri. agi opz.⁊ mouet hac ratiõe vcz q: inqsitio gñaliter est phibita et pertinet ad vindictam publicam:ciuitas aũt originis non offendit ex tali homicidio sz offenditur ciuitas vbi est delictum cõmissum:ergo iudex ratione originis nõ poterit inquirere de delicto commisso extra territorium:licet illud cõmittens sit subditus statuentiũ rõne originis.⁊ hanc partem tenuit etiam Ioan.an.in addi.Spe.in ti.de cõpe.in addi.in.§.i. et Gandi.in tracta.suo malefi.in rbo hec Ang.de are.in trac.malefi.in rbo hec est quedã inquisitio.in verbo q̃ro an in delictis ⁊c.vbi et dicit se alias vidisse cõsi.excellẽ.doc.p vtraq parte.itẽ hãc partẽ qđ nõ possit inquiri in loco originis tenuit Bal.in.l.ij.C.de eunu.⁊ Salic.in.l.seruos.C.ad.l.iul.de vi.⁊ Albe. de rosa.in.iij.parte statu.q.xxxvi.et do. Lud.bolo.in consi.suo.viij.in.ij.colũ.in fi.vbi alleg.Bal.Sali.⁊ Albe.in dictis locis.⁊ idẽ tenere videt Bald.in addi. Specu.in titu.de sen.in pe.col.in ver. sen.sciẽtia lata est ex inquisitiõe ⁊c.ac

quo latius dixi in 9si.meo.cx.incip.cor
di meo spiritū sanctū infunde dñe 2c.
in.iiij.car.2 hāc partē tenet post argu:
ad vtrāq3 partē Gādi.i trac.suo male:
in vlt.rub.in.vi.q.vbi latissime loquit:
fateor tñ qd contrariā partē.s.qd rōnē
originis possit in ipso loco originis in:
q̄ri ꝯ subditū de delicto cōmisso extra
iurisditionē:tenēt aliq̄ doct.vcz Cy.i.l.
i.C.vbi de cri.agi op3.Bar.2 Bald.in.l.
cūctos pplos.C.de sum.tri.2 Ang.in.l.
si vacātis.ver.sed hic incidēter q̄ro.C.
de bo.vac.2 Bal.in hac.l.nra.2 Ange.
de are.in trac.male.i verb.hec est q̄dā
inquisitio.in ver.q̄ro an in delictis cō:
missis p subditū:2 licet vt apparet 2 vt
dixi in hac.q.doc.sint varij 2 non possit
138 q̄s ex eorū dictis se fundare:q2 teius
qd multipliciter exponit veritas igno:
rat:vt dicit Bald.in.l.ne q̄cq̄.in.§.vbi
decretū.ff.de offi.procō.2 in.l.testiū.in
v.col.ver.tertio q̄rit.C.de testi.2 Barb.
in.c.licet in btō Petro.in.iiij.col.de ac:
cu.attñ mihi magis placet opi.illa pri
ma vcz qd iudex originis nō possit in:
quirere cōtra subditū ratione originis
de delicto cōmisso extra territoriū 2 iu
risditionē suam:2 als dū accideret iste
casus de facto consului p hac parte:vt
apparet in 9si.meo.cx.incip.cordi meo
spm sanctū infunde dñe 2c.et mot9 fui
pluribus rationib9:et primo q2 cū dicta
q̄stio sit dubia ppter varietatē doct.iō
magis dicendū est qd nō possit inq̄rere
139 quā ecōtra:2 hoc per regulā illam qd
semp in dubijs et obscuris debem9 se:
qui 2 amplecti benigniorē 2 mitiorem
partē:vt in.l.semp in obscuris.ff.de re.
iur.2 in.l.merito.ff.pro soc.2 in.l.arria:
nus.ff.de ac.2 ob.2.c.eos.versi.l.di.pro
quo facit glo.sing.in.c.clerici.lxxxj.dist.
sed mitior 2 benignior pars est vt non
possit inquiri:ergo illa opi.est tenenda:
itē alia ratio facit:nō vbi q̄s deliq̄t ibi
puniri d3.aut.qua in prouincia.C.vbi
de cri.agi opor.2 cōsequēter alibi debe
re puniri videt phibitū.ar.l.marit9.C.
de pcu.2.l.cū pretor.ff.de iu.¶ Itē fa:
cit alia ratio:nam iniuria videt facta
cōi 2 magistratui loci commissi delicti:
in cui9 territorio delictū cōmissu3 fuit:
2 ille officialis cōtēpt9 videt 2 nō offi:
cialis loci originis delinquentis:vt in
l.si q̄s id qd.ff.de iur.om.iu.2 si q̄s ius
dicen.non obtē.2 in.l.j.2 cū talis delin
quēs nō haberet parere iudici loci ori
ginis extra eius territoriū:vt in hac.l.
nostra.2 in.d.c.vt clarū nō videt eidē
fecisse iniuriā vel offensam vel eū con:
tēpsisse:vt.ff.de iniur.l.iniuriaru3.§.j.2
nemo vendicat iniuriā alienā:sed suā
tñ.vt.ff.de iniur.l.iniuriarū.itē p hac
parte etiā faciūt leges dicētes malefa
ctorē debere trāsmitti ad locū vbi deli
quit vt ibi puniat.vt.ff.de accu.l.si cui:
§.pe.2 fi.2 habetur in.d.aut.qua in p:
uincia.et has rationes 2 plures alias
adducūt doc.in locis superi9 alleg.ma
xime Gādi.vbi.s.2 Alb.de ros.in pre:
dicta.xxxvi.q.in.iij.par.statu.2 ista opi:
mihi v: rōnabilior 2 plurib9 rōnib9 ro
borata q̄ opi.9tria:iō eā sequor tāq̄ iu
stiorē 2 rōnabiliorē:de qua.q.vide etiā
Bal.i.l.mercatores.C.de cōmer.2 mer
ca.p.d.Ant.in.c.a nobis.de sen.excō.p
Ange.in dispu.sua inci.bon.bannit9.p
Pet.de ancha.in.c.postulasti.de fo.cō:
pe.p Bart.in.l.ij.ff.de offi.psi.p Pet.de
anc.in repe.c.canonū statuta.de cōsti.
dū ponit an statuta extendūt vires ex
tra territoriū:2 vide Bald.in.l.si q̄s in
hoc gen9.C.de epi.2 cle.2 Ange.in aut:
de sanc.epi.in.§.si q̄s aūt.ex.vi.2 i aut:
vt lic.ma.2 auic.in.§.fin.2 Barto.in.l.si
cui.in.§.fi.ff.de accu.2 p Bal.in reper.
suo.in verb.iudex.in versic.iudex origi
nis 2c.2 Bal.in cōsi.ccx.incip.qd super
quā 2c.2 in cōsi.ibi seq.in.iiij.volu.2 in
eo.volu.9si.cxc.incip.ista questio.2 do:
An.in.c.pposuisti.de fo.cōpe.in.ij.col.
2 Jo.calde.in.c.j.de rap.Joā.de lig.in
cle.pastoralis.de re iudi.p Abb.in 9si:
xxiiij.incip.rodul.ciuis corneti.ante fi:
j.col.in.j.volu.Bal.in reper.suo in ver
bo delinquēs.in versi.delinquēs extra
territoriū als extra locū 2c.2 vide etiā
Jo.de ana.in.c.j.in.vj.col.de rap.2 do:
Ludo.bolog.in consi.lvij.in.j.colum.et
Bal.in.l.ij.C.de nupt.in.c.j.de iura.ca
lū.2 Fede.de se.in 9si.cix.inci.questio:
2 in consi.ij.incipi.statuto episcopi 2c.
¶ Et in hac materia adde vnū no.ver

bum qd opi.tenentiũ qd iudex originis non possit inquirere cõtra subditũ delinquentẽ extra territorium vel iurisdi ctionẽ nõ hz locum maxime de iure ca
140 nonico⁊ in terris ecclesie in quibus iudex nõ poterit inquirere cõtra subdi tum ratione originis de delicto commisso extra iurisditionem.ita not.dixit Bald.in.l.j.§.ũ.in pe.colũ.ff.de offi.pre fec.vrb.qd dictũ refert ⁊ sequit do.Augu.de ari.in addi.suis ad Ang.de are. in verbo hec est quedam inquisitio.in viij.car.in addi.inci.tu autẽ in hac ma teria.adde ⁊ Bal.et Ange.in.l.fi.⁊c.qd est summe notã.in materia ista:qꝛ questio supradicta sepe contingit in facto. ¶ Posset etiã queri an dictũ in prima q.de statuto qd non cõprehẽdit subdi
141 tos extra territoriũ†an idẽ sit in consuetudine.in quo me remitto ad dicta per do.Roch.de curt.in repe.sua.c.fi. de consue.in.xxxviij.col.in ver.decimo tertio q̃ro ⁊c.vbi late examinat hãc.q. ¶ Ulteriꝰ q̃ro:dicit in hac.l.nostra qd extra territoriũ ius dicẽti impune non paretur:sed queri põt an istud sit indi stincte verum in omni pſona:in quo di
142 cas qd hoc nõ est semp verũ:qꝛ† statuentes possunt etiaz ligare subditum quo ad ea que gerũtur extra territoriũ si hoc exprimat in statuto:vt ex text.in l.fi.ff.de decre.ab ord.facien.⁊ in.l.ij.et ibi Bald C.de eunu.⁊ in.l.mercatores. ⁊ ibi Bal.C.de commer.⁊ merca.et voluit Bart.in repe.l.cũctos populos.in viij.q.circa fi.illius.q.et Bal.in.l.si q̃s in hoc genus.C.de epis.et cle.et Ange. in sua dispu.incipiẽ.Bonoñ.sue ciuitatis bãnitus.⁊ Cy.in sua dispu.incip.re ctor ciuitatis Senarũ.et Pet.de anch. in.c.postulasti.in.iij.oppo. de fo.compe.⁊ Fede.de se.in cõsi.suo.ũ.incip.sta tuto cauet:qd quicũꝗ luserit ⁊c.et pro ista parte facit qd voluit Bar.in.d.l.cũ ctos populos.in.vj.q.vbi vult ꝙ statutum prohibitiuũ obliget subditũ extra territoriũ:⁊ ideo dicit qd si statutum di cit qd vxor non possit donare vel legare viro habet locũ etiã in ea vxore que existens extra territoriũ statuentiũ donauit viro sicut dicitur de eo cui bonis est interdictũ.l.iulia.ff.de cur.fur.et.l is cui bonis.ff.de ver.obli.quã decisionẽ.sequit Sali.in.d.l.cũctos populos. nisi talis subditꝰ mutasset domicilium de loco subdito ad locũ non subditum statuentibus.et ita dicit se consuluisse apud Regiũ:⁊ illi cõsi.se subscripserũt do.Cyn.et do.Jo.de lig.⁊ Pet.de anch. in.d.c.canonũ statuta.de cõsti.in.xij.q. princi.refert qd summꝰ in iure.vir do. Zacha.triuisanꝰ Uenetꝰ.U.J.D.⁊ miles disputauit q̃stionẽ istaz sub his ter minis vcz Triuisane ciuitatis cẽsura disponit.quod nulla mulier maritata possit vel debeat aliquẽ cõtractũ facere sine cõsi.duorũ propinquorũ:contingit qd quedã mulier triuisana ibidem maritata cõtraxit Uenetijs suorũ propinquorũ consi.nõ requisito : querebat vtrum dictum statutũ ligaret subditũ contrahentẽ extra territoriũ:⁊ dicebat
143 qd sic: quia†potestas statuendi inter subditos non arctat territorio.c.fue.et c.fi.de cleri.non resi.⁊.l.mercatores.C de cõmer.et merca.¶ Item qꝛ interdi
144 ctio bonis†ligat vbiꝗ.l.relegatorũ. in.§.interdicere.ff.de interdi.et releg. item qꝛ suspensus ab officio vel excommunicatus vbiꝗ est interdictus et excõicatus . vt.iij.q.v.c.quisquis.l.ex ea. ff.de postu . et voluit Archiõ.v.q.i.c.si quis presbyter.itẽ qꝛ sentẽtia que afficit pſonã vbiꝗ vim suã extẽdit.c.fi.de fo.cõpe.⁊.l.j.C.vbi de cri.agi opoꝛ.ergo similiter ⁊ fortiꝰ hoc põt statutũ in quo tacitus vel expressus cõsensus populi adesse presumit.l.de quibꝰ.ff.de legi.l. qd maior.ff.ad muni.itẽ constitutio pape vel imperatoris ligat subditos vbi cũꝗ se cõferãt.c.de cõsti.l.leges sacratissime.C.de legi.idẽ ergo esse debet in statuto quo ad subditos statuẽtes:⁊ per ista ⁊ per alia per eũ adducta cõcludit verã esse sentẽtiã Bart.qd ligat subditus cõtrahẽs extra territoriũ ⁊ contractus sit nullus:si ille in cuius fauorem tendebat dictus cõtractus erat subditus:vel si non erat subditus saltẽ habebat sciẽtiã dicti statuti:⁊ hanc decisionẽ.refert ⁊ sequitur Pet.de anc.in.d.c. canonũ statuta.⁊ eos refert ⁊ sequitur do.Alexã.

do.Alexã.in cõsi.suo.xlj.inci.visis que
subtiliter.in.v.volu.et subdit do.Alex.
ibi ꝙ hanc partem ꝙ valeat statu.etiã
quo ad hoc vt annulleť ꝯtctus celebra
tus ꝑ subditũ cũ alio subdito lꝫ contra
ctꝰ fiat extra territoriũ tenuit Bald.in
aliquibꝰ lec.in.l.fi.ff.de iurisdi.om.iu.
vt refert Pe.de anch.in preallegs.c.ca⸗
nonũ.ii.xij.q.Et sic modo ex istis infe
ro ꝙ tex.huius.l.nostre dicẽs ꝙ extra
territoriũ iusdicẽti ipune nõ pareť nõ
est verũ gñaliter:qꝛ et extra territoriũ
subditi ligant statuto ius dicẽtis adeo
ꝙ si ipsi ꝯtrauenerũt puniunť ⁊ actꝰ est
nullus.et ista sunt diligẽter no.contra
aliquos minꝰ prudẽtes q̇ dicũt postq̃
statu.ciuitatis nr̃e nobis prohibet talẽ
cõtractũ/eamꝰ in aliquã aliã ciuitatẽ
ad faciẽdũ talẽ cõtractũ vbi nõ est sta
tutũ ꝓhibẽs qm̃ ibi cõtractꝰ valebit:ſꝫ
ex supradictis decipiunť:reperio etiã
ꝙ aliꝰ est casus in quo iurisditio seu ar
bitriũ datũ iudici extẽdiť ⁊ porrigit vi
res suas extra territoriũ:q̇ casus in te
145 ste †examinato extra territoriuꝫ iudicis
alicuiꝰ cause ad requisitionẽ ipsiꝰ iudi
cis:nã si talis testis deposuerit falsum
poterit puniri ꝑ dictũ iudicẽ dicte cau
se lꝫ dictꝰ testis deposuerit falsum ex⸗
tra territoriũ ipsiꝰ iudicis:ita sin.dixit
Bal.i.l.negãda.in.vj.col.in ver.q̃ro an
ex illo arbitrio ⁊c.C.q̇ accu.nõ pos.vbi
dicit ꝙ talis testis q̇ examinať de man
dato ⁊ cõmissione iudicis lꝫ non sit de
territorio iudicis cause:tñ est effectus
subditus illiꝰ iudicis rõne delicti:vt in
l.nullũ.C.de testi.⁊ licet deponat extra
territoriũ:tñ effectꝰ sui testimonij con⸗
ferť intra territoriũ:vñ dicit ꝙ istõ est
sicut cõtingit in balistãte q̇ extra terri
toriũ balistat in territorio et sic in voci
ferãte qui existẽs extra territoriũ dicit
verba iniuriosa existẽti intra territoriũ:
nã horũ delictorũ punitio fit vbi ꝯsum
manť:vt no.in.l.j.C.vbi de cri.agi opꝫ.
ita dicit Bal.in.d.l.negãda.in.vj.colũ.
quod dictũ refert ⁊ sequiť do.Catal.in
tracta.suo sindi.in versi.xxxvj.incipiẽ.
adde ꝙ si est datũ arbitriũ potestati ⁊c.
Sꝫ tu vltra Catal.dicas ꝙ hãc doctri
nam posuit etiã idem Bal.in.d.l.nul⸗
lum.C.de testi.vbi dicit ꝙ cum virtus
probationis attẽdatur corã iudice cau
se.argu.l.si vt proponitur.ff.de fideius.
⁊.l.quero.ff.de solutio.Itẽ dicit ꝙ testi
moniũ dicti testis offendit aures iudi
cis cause.Itẽ allegat etiã aliam ratio⸗
nem vcꝫ qꝛ iudex extra territoriũ rece⸗
pit illũ testẽ vice ⁊ nomine iudicis cau
se ⁊ ex ipsiꝰ cõmissione vnde est perin
de ac si iudex ipse illius cause illũ rece
pisset:de quo latius ibi per Bal.Ex q̇⸗
bus cõstat ꝙ etiã extra territoriũ iusdi
cẽti non paretur sine pena.Et dicit ibi
146 Bal.parũ añ ꝙ ex hoc † q̃ꝗ clericꝰ
puniť a iudice laico testificãdo falsum
corã iudice laico:quia delinquendo in
iudicio se astrigit foro laicali:qđ dicit
esse no.Et sic ex istis patet ꝙ aliq̇ sunt
casus in quibus iurisditio iusdicis ex
tenditur extra territorium iusdicẽtis.
147 ¶ †Quibꝰ casibus etiã adde ꝙ pa⸗
pa potest citare aliquẽ in terris impe⸗
148 rij:nã imperiũ depẽdet ab ecclia † vt
plene tradiť i.c.nouit.de iudi.⁊ in.l.ij.
ff.de requi.reis.vbi per Bart.⁊ euꝫ in
extrauagan.ad reprimen.in gl.in ver⸗
bo totius orbis:⁊ ideo si summus pon
tifex vel eiꝰ delegatus citat in territo⸗
rio imperij nõ citat in loco sibi penitꝰ
nõ subiecto lꝫ nõ immediate:⁊ ideo va
let citatio summi põtificis i terris im⸗
perij:ita no.dixit Barto.in extrauagã.
ad reprimẽdũ.in glos.super verbo per
edictũ.in penul.col.quẽ refert ⁊ sequi
tur do.Fran.de are.in consil.lviij.inci.
diligẽter cõsideratis.in.iij.colũ.i prin.
vbi dicit ꝙ idem videtur tenere Bart.
met licet nõ ita clare in.l.ij.in vltimis
verbis.ff.de requi.reis.Et subdit ipse
do.Fran.ibi ꝙ q̃uis inter laicos papa
nõ habet regulariť in terris imperij
iurisditionẽ exercitio:sed habitu dũta
xat:⁊ propterea regulariter nõ valeat
ꝯmissio facta in terris imperij:vt in.c.
licet ex suscepto.⁊ ibi not.de foro ꝯpe.
et in.c.nouit.de iudi.⁊.xcvj.distin.c.cũ
ad vocum.⁊.c.duo.ista tñ quia nõ pos⸗
sunt dici laici omnio exẽpti et non subie
cti:propterea non videtur fieri citatio
in alieno territorio.⁊ sic dicit ꝙ nõ ha
bet locum ista.l.nostra. ¶ Et alius est

etiã casus in quo ius dicens vtitur sua iurisditione extra territoriũ suum: qui casus est ꝙ si iudex loci vbi degit reus
149 non vult requisit' citare ipsum reũ tunc poterit iudex loci vbi cã vertitur citare ꝑ semetipm.ita no.dixit Bar.in extrauag.ad repri.in verbo per edictũ. qđ dictũ refert ꝛ sequit.d.Frã.de are. in.d.cõsi.suo.lviij.inci.diligẽter cõside ratis ꝛc.in.iij.col.in versi.amplius dixit: quẽ etiã refert ꝛ seqmtur Jas.in.l.cum quedã puella.ẽ.in hoc tit.ꝛ hos casus ꝑxime adductos poteris addere limi tationib' superius datis ad hãc legẽ. ¶ Mõ visis de casib' in qb' extra ter ritoriũ extẽdit iurisditio ius dicẽtis vi dendũ est mõ an sit dare aliquẽ casum in quo in territorio ius dicẽti impune nõ pareat: circa qđ dicas ꝙ sic.nam qñ ius dicẽs vult excedere suã iurisditio nẽ tũc ei impune nõ paret vt dicit tex. noster: ꝛ ideo alĩs pluries dixi ꝙ qñ isti officiales aliquorũ castrorũ vel locorũ ferũt sententiã sup re maiorie summe ꝙ sit ei' iurisditio ꝙ ille q̃ reportauit. sentẽtiã talis iudicis cõtra se si nõ pa ret tali sentẽtie sꝫ ei ꝯtrauenit nõ pu nit ꝑ hũc tex.ꝛ similes.Et idẽ dicẽdũ est respectu ꝑsonarũ: nã si aliq̃s iudex laic' ꝑferret aliquã sentẽtiã circa res sacras vel religiosas impune ei nõ pa reret: ꝛ idẽ est dicẽdũ i iudice ecclesia
150 stico regulariter quo ad laicos.† Et exceptio incõpetẽtie iudicis vel defe ctus iurisditionis est magne importã tie: vt dixi ego satis late in singu.meo ẽ.incip.tu scis ꝛc.ꝛ talis exceptio põt
151 opponi † nõ obstante statuto excludẽ te oẽs exceptiones ẽm Bal.in.l.exce ptionẽ.circa fi.ẽ.sed pone statutũ ꝛc. C.de ꝑba.ꝛ voluit aliĩ quos adducit.d. Philip.deci' in consi.suo.xxxviij.inci. circa primũ.in penult.col.vbi videas.
152 ¶ † Et pro istis facit: nã papa non põt exercere actũ iurisditionalẽ ĩ cleris cos ratione bonorũ tẽporaliũ nõ subie ctorũ pontificali iurisditioni ẽm Pau. de ca.in cõsi.cclxxxv.inci.primũ dubiũ. ꝛ dicit etiã ibi ꝙ papa nõ põt ad libitũ disponere de bonis tẽporalib' credito rũq; bona ipsa nõ sunt sibi subiecta.et idẽ voluit Jo.de imo.in clausu.j.in.iij. colũ.vt lit.pẽ.ꝛ.d.Ãn.in.c.ꝯstitut'. ex tra de relig.do.ꝛ ibi Abb.ꝑ quibus est tex.in.c.cũ dilect'.de iur.pa.idẽ firma uit.d.Frã.de curte in ꝯsi.suo.lxvj.inci. sup p̄missa ꝛc.nu.120.vbi lati' loquit lꝫ contra p̄dicta videat facere dicta ꝑ d.Frã.de are.in cõsi.suo.lviij.inci.dili gẽter cõsideratis.in.vij.colũ.in versi.ꝛ p̄mitto ꝛ.¶ Jtẽ vltra predicta adde ꝙ qñq; etiã in territorio ꝛ iurisditione iudicis ipse iudex non põt suã iurisdi tionẽ exercere: ꝛ istud patet in bãnito:
153 † nã si sit ex forma statuti bãnit' non põt stare vel habitare i ciuitate vel lo co alĩs possit ibi capi ꝛ decapitari: non lꝫ locũ in bãnito trãseũte ꝛ comedẽte in hospitio ẽm.d.Ael.in trac.bannito rũ.in.ẽ.par.ij.tẽp.q.lviij.inci.pacto vel statuto cauet ꝛc.ꝛ Pe.de anc.in consil. suo.lxxxiij.inci.viso diligenter.ante fi. de quo etiã dixi in practi.mea causarũ crimi.in.ẽ.aggredior.nu.42.ꝑ quo fa cit illud vulgatũ vcꝫ nõ dicit venisse q̃ nõ stetit.c.certũ.xj.q.iij.et.c.si q̃s aute. xviij.dist.et.vij.q.v.c.j.Et ꝑ quo facit sing.verbũ Bal.in.l.q furẽ.ff.de sta.ho mi.vbi dicit ꝙ si fur furat hic rẽ ꝛ post ea illã portat ferrariã qđ poterit ferra rie puniri ꝑpter nouã cõtractationem. qđ dicit esse verũ si ferrarie fecit resi dẽtiã ꝑ spaciũ vni' diei alias nõ potes rit ibi puniri.qđ dictũ refert ꝛ sequitur d.Aug.de arimi.in suis addi.ad tract. Ang.de are.sup malefi.in verbo ꝛ ve stẽ celestẽ ꝛc.in.iiij.car.in additio.ma gna.in.j.col.ẽsi.itẽ septimo.¶ Et facit etiã: nã stãte statuto ꝙ null' possit cõ ducere sal: vinũ: frumẽtũ vel aliud ad
154 ciuitatẽ † nõ lꝫ locũ in conducente ꝑ trãsitũ sal vinũ frumentũ vel aliud vt alibi trãsferat.ita colligit ex dictis Ja. de are.ꝛ Cy.in.l.si q̃s post hac.per illũ tex.cũ.gl.C.de edifi.priua.ꝛ ꝑ Jo.and. in addi.Spec.in tit.de constitu.in.ẽ.j. in additio.incipien.guido de suza.ꝛc. et Barto.ꝛ Ange.in.l.cetera.ẽ.sed et si quis.ff.de leg.j.ꝛ Pet.d anchara.ꝛ Joã. de imo.in.c.j.de cleri.non resi.et idem voluit Paul.de ca.in.d.l.cetera.l.d.ẽ. sed ꝛ si quis.vbi inquit ꝙ si in ciuitate

est ordinamentum q̄ pani forēses non
intromittant in ciuitatē debet intelli-
gi de pannis qui intromittuntur vt ibi
remaneāt. secus si per transitū ad alia
loca trāsferant: ⁊ idē affirmat. d. Alex.
referēs p̄dicta in cōsi. lxxxvj. in. iiij. vol.
incip. visa inquisitiōe: q̄ ſm or. meū est
consiliū. ccccxxxiij. vbi late et notanter
loquit̄ in hac materia. ¶ Et ad p̄dicta
155 de bānito facit optime: † nam illa q̄ du
rant momēto tēporis tm̄ nō sunt in cō-
sideratione ſm glo. ⁊ Bald. in. c. j. in. §.
j. in ti. episcopū vel abbatē. quā glos. ad
hoc etiā no. Bal. in. l. j. in. §. nouissime.
C. de cadu. tollend. et facit text. no. in. l.
fi. §. fi. in. fi. C. de bonis que lib. vbi dici-
tur quod in acquisitione momentanea
156 quā facit filiusfa. pater † non acquirit
vsumfructum. ⁊ ideo ex illo tex. not. ibi
Bal. q̄ de momēto non curam⁹: p quo
etiam facit tex. no. in. l. si quis ita lega-
uerit dū vxor. ff. de condi. ⁊ demonstra.
vbi dicit̄ q̄ nō omne momentū tēporis
curandū est: quē text. multū no. Bal. in
l. si pater. in. viij. q. C. de institu. et sub-
stitu. sub condi. fac. que iura ad hoc al-
legauit Jas. in. l. nō tm̄. circa fi. C. de le-
ga. vbi etiā in illa. l. ponit aliquos ca-
sus in quib⁹ momentū multū operat̄.
¶ Sed vltra Jaso. ibi videt̄ glo. not. in
l. fi. in verbo filio. ff. de condi. institu. q̄
157 dicit q̄ illud qđ acquirit † filius exi-
stēs in potestate patris nō acquiritur
patri existēti in articulo mortis. Et ad-
de etiam Jo. de imo. in. l. pretia rerum.
in fi. ff. ad. l. fal. vbi dicit q̄ excrescētia
momētanea q̄ fuit tp̄e vni⁹ extreme ca
ristie q̄ parū durauit nō dz attēdi i exi
stimatiōe fiēda de aliq̄b⁹ fructib⁹ ēt ꝫ
morosum: qđ dictū refert ⁊ seq̄ vt̄ Jas.
in. l. vinū. l. vij. co. ff. si cer. pe. ¶ Et facit
ēt nā lz emphyteota redimēdo rē em-
phiteoticā alienatā sine ꝯsensu dn̄i nō
158 euitet penā caducitatis † vt tenēt do-
cto. in. l. iij. C. de iure emphi. tn̄ hoc fal-
lit nisi in ipsa alienatione emphiteota
alienās fecisset pactū q̄ incōtinēti re-
tro sibi venderet̄ seu incōtinenti debe
ret sibi restitui: q2 tūc p talē alienatio-
nē non caderet a iure suo: ita dixit An
ge. ⁊ Lud. ro. in. l. sequit̄. in. §. itē labeo.
ff. de vsucap. et do. An. in. c. potuit. in. j.
col. in fi. de locato. ¶ Pro q̄ ēt facit qđ
voluit Angel. in. l. voluntas. ad fi. C. de
fideicōmis. vbi voluit singul'r qđ prohi
159 bitus alienare † extra familiam possit
alienare cū pacto q̄ incōtinēti debeat
restitui familie: q2 nō dr̄ tunc alienatio
fieri extra familiā qn̄ momento est pe-
nes illum duratura. argu. d. l. fi. in fi. C.
de bo. q̄ lib. q̄ duo vltimo dicta refert ⁊
sequit̄ Jas. in. l. iij. in xlv. colū. C. de iure
emphi. ¶ Et facit ad p̄dicta singulare
verbū Raph. ful. in ꝯsi. suo. lxix. incipit̄.
pūct⁹ talis est marian⁹ ⁊c. vbi dixit q̄ si
160 posthumus nascat̄ in q̄nq3 mēsib⁹ † et
nō viuat nisi p mediā horā q̄ nō rūpit
testamētū: de q̄ dicto ego feci mētionē
i sing. meo. cvj. lci. q̄ de pxlo ⁊c. circa fi.
¶ Et facit no. vbū Bal. i. c. cū cā. de re
iud. vbi dicit q̄ momētaneū dn̄ium nō
infringit regulā mendicantiū: ⁊ iō dicit
161 q̄ mēdicātes capere p̄nt † relictū rei
immobilis vt illud vendant ⁊ susten-
tentur ex pecunijs: qđ dictū ibi refert ⁊
sequit̄. d. Feli. ¶ Pro q̄b⁹ olb⁹ facit re-
gula illa vcz q̄ parū et nihil eq̄parant̄
vt habet̄ in. c. licet causam. in. §. quāq̄.
in verbo nulla vel modica ⁊c. de proba-
tio. ⁊ instit. ad. l. fal. circa princ. in versi.
pro nullo aut minimo ⁊c. de qua mate-
ria late satis loquut⁹ sum in sing. meo
cclxxvj. incip. parū et nihil ⁊c. et habet̄
ēt p Barb. in ꝯsi. lxxiiij. inci. scripsit ⁊c.
in. j. colū. in. iij. vol. ⁊ p Jas. in. l. si is qui
pro emptore. in. xx. col. ff. de vsuca. ⁊ in
l. sciendū. in. iij. ⁊. iiij. colū. ff. qui satisd.
162 cogā. ¶ † Et facit etiā ad p̄dicta regu
la illa vcz qđ non dr̄ factū qđ nō durat.
l. itē eox. §. q̄ si actor. ff. q̄ cuiusq3 vni-
uer. nomine. l. si p patre. §. versu3. ff. de
in rē verso. l. iij. §. si quis ita. et ibi Joā.
de imol. ff. de heredi. instit. l. quicquid.
calore. ff. de regu. iur. de quo per Soci.
in consil. suo. xcj. incip. visa diligenter.
in. ij. colū. in. j. volu. et per Bal. in. l. j. in
iij. colum. C. de edil. actio. et in. l. j. in. v.
colum. C. de ser. fugi. et per Pau. de ca.
in. l. aristo. in. §. labeo. ff. de donatio. et
per Ludoui. roma. in consi. suo. cccccx.
incip. quo ad p̄mum. in. ix. colū. ver. ij.
q2 licet ⁊c, ⁊ per Ab. in consi. lxix. incip.

videtur primo dicendum.in.j.col.in fi.
in.j.vol.et per Bald.in reperto.suo:in
verbo bannitus.in versi.quid si banni-
tus capiat ⁊c.per Soci.in consilio suo
lxxvj.inci.visa.in fi.ij.colum.in.j.volu.
⁊ per Bar.notabiliter loquentem in.l.
sicut.in.§.supervacuũ.in.iij.colũ.versi.
redeo ad ordinem.ff.quibus mod.pig.
vel hippo.sol.⁊ per Jaso.in.l.si quis.in
j.columna.C.de institu.et substi.sub cõ
di.fac.⁊ in.l.legẽ.in pe.colum.C.de in-
dic.vidui.tollen. ¶ Reperio ulterius
aliũ casum in quo iudex etiam in suo
territorio non põt exercere suam iuris
163 ditionem.qui casus est † in bannito q̇
toleratur a superiore stare in civitate
non potest vigore talis banni capi:nec
puniri ſm tenorem bãni:nec etiam põt
ab aliq̃ impune offendi:lʒ extet statutũ
ꝙ bãnit⁹ possit ĩpune occidi vel offen-
di:q₂ talis patientia et tolerãtia supe-
rioris inducit consensum ipsius supe-
rioris volentis ipsum haberi pro non
bãnito.ita singu.dixit Salice.in.l.nul-
lus.C.de iudeis.qđ dictum referũt ⁊ se
quuntur docto.in pluribus locis quos
ego retuli in singu.meo.lxxvij.inci.pa-
tientia ⁊c.⁊ ultra ibi dicta vide Alexã.
in cõsil.cxxvij.incip.sentio insuper ⁊c.
ad finẽ.in.vj.volu.⁊ in eo.volu.in consi
lio.viij.in.ij.colum.⁊ Decium in consi.
cccxxvij.incipiẽ.viso casu ⁊c.in vlti.co-
164 lum.circa quam † materiam patien-
tie ⁊ tolerantie superioris vide etiam
do.Philip.decium in cõsil.suo.lxvj.in-
cip.de duobus.in.vj.colum.in fin.⁊ do.
Fran.de are.in consi.xj.incipien.prece-
dẽdum.in col.pe.post princ.⁊ vide In-
noc.in.c.illud.⁊ ibi Joan.andr.de pre-
sumpt.quos refert ⁊ sequitur Bald.in
l.siue possidetis.in.iiij.oppo.C.de pro-
batio.⁊ Soci.in consi.lxiij.incipien.in
causa.in.ij.colũ.in.iiij.volu.et in consi.
lxvj.incipiẽ.viso compromisso.in.j.col.
in.iiij.vol.⁊.et Jas.in.l.omnes populi.
in vlti.car.in fin.ff.de iusti.et iure.⁊ in
l.vbi pactum.in.vj.colum.ver.aduerte
etiam.C.de transactio.et que ego dixi
in.l.j.in.§.si quis dicatur.in pen.col.ff.
de qnestioni. ¶ Modo ulterius circa
materiam legis nostre scias vnũ ꝙ sta

165 tutum obligãs patrem † pro contra-
ctu filij non extenditur ad contractus
factos extra iurisditionẽ statuentium:
ita not.dixit Soci.in.l. modestinus.ff.
de except.vbi dicit ꝙ ita consuluit do.
Maria.soci.eius genitor:et domi.Frã.
de are.⁊ ex hoc infert ꝙ filij obligati ꝑ
statutum pro contractu patris non te-
nentur pro contractibus et obligatio-
nibus a patre factis extra territorium
statuentium:⁊ idem tenet Bart.in tra.
suo represaliarum.in.j.q.principali.in
ver.ad quartum ⁊c.quẽ refert et sequi
tur Bald.in.l.j.in.iij.q.C.ne fil.pro pa-
tre.quos omnes refert et sequitur do.
philip.decius in consil.suo.cclix.inci.
in causa domini ⁊c. ¶ Et pro istis facit
in argu.nam ꝓmittens dare fideiusso-
rẽ nõ poterit dare fideiussorẽ extra iu-
166 risditionem † seu territoriũ ciuitatis
vel loci vbi est celebrat⁹ cõtractus vel
obligatio:ita dixit Bar.⁊ alij post eum
in.l.si fideiussor.in.§.si necessaria. per
illum tex.ff.qui satis.cog.pro quo facit
ſm Alex.ibi text.in.l.si cum dies.in.§.
si arbiter.ff.de arbi.⁊ subdit do.Alexã.
in.d.§.si necessariam.ꝙ per hoc ipse di
xit in contingentia facti:nã titius vẽdi
dit domũ cuidam emptori in ciuitate
Bononie ⁊ in tali cõtractu fuit actum
qđ pretiũ venditionis deberet cõuerti
in emptionẽ prediorum pro cautione
emptoris: quo stante volebat ille qui
debebat emere ꝑdia illa emere in alie
no territorio quam in territorio Bono
nieñ.⁊ dixit se dixisse ꝙ nõ poterat per
illũ tex.⁊ ꝑ no.ibi ꝑ Bar.⁊ facit ad ꝑdi
cta qđ voluit Jas.in.d.§.si necessariaʒ.
vbi dixit ꝙ stãte statuto ꝙ quilibet pos
set accusare intellige q̇libet scʒ de illo
pplo stationũ non aũt de alio pplo.ad
qđ alleg.Bald.in.c.ex parte ade.in.iij.
col.ꝑ gl.ibi extra de testi.⁊ alia etiã ad-
ducit circa hãc materiã Jas.l.d.§.si ne
cessariã. ¶ Et facit etiã qđ voluit Ale.
167 in consi.suo.ciiij.inci.ꝙ statutum lo-
quẽs ⁊c.in vlti.col.in.j.vol.vbi dixit qđ
qñ statuentes disponunt super mone-
ta in dubio intelligitur talis disposi-
tio de moneta vsuali in loco vbi fit sta
tutum.alleg.plura iura de quibus ibi

per eũ.¶Et facit etiã in argu.nã elee
168 mosynet distribuẽde pauperib⁹ de
bent distribui pauperibus illi⁹ ciuita
tis vbi est ordinata distributio seu elee
mosyna a lege vel a testatore.ita dixit
Bart.per illum text.in.l.iij.C.de anno
nis ciuili.lib.x.quem refert ꝛ sequitur
Barba.in.c.si proponente.in pe.colũ.
de rescrip.vbi alia etiã adducit in pro
posito:et idem dixit Specu.in titu.de
instru.edic.in.§.nunc vero aliqua.in
xiij.car.in.ver.lxv.in fi.de quibus om
nibus dixi in repe.mea rubrice.ff.de fi
deius.in.lx.colum.cũ seq.¶Item vl
tra predicta potest argumentatiue ad
duci:pone statuto cauetur quod quili
bet saltuarius massarius vel officialis
teneatur satisdare anteꝙ intret officium
suum:modo aliquis massarius mini
stralis vel alius officialis dedit fideius
sorem in principio officij tunc in fine
officij pro quibus tenebitur ipse fide
iussor:in quo dicas quod solum tene
169 biturt pro male gestis seu factis vel
ministratis circa ipsum officium non
autem pro aliis extra officiũ factis vel
ministratis:ita dixit Ludoui.roma.in
cõsi.suo.ccccxxxiij.incip.in quo queri
tur.ꝛc.in vltimis verbis vbi dicit quod
licet officiales teneantur pro eorũ ba
risellis ꝛ nuntijs ac familia:talis pro
missio procedit ꝛ locum habet si delin
quunt in officio suo ad quod fuerunt
deputati:ꝛ non si extra officium suum
deliquerunt:ad qđ alleg.plura iura et
doctrinas de quib⁹ ibi ꝑ eum:qđ dictũ
ego retuli in repe.mea rub.ff.de fide
ius.in.xl.col.et ibi vltra dicta ꝑ Lu.ro.
addo Bald.in simili.in.l.in princip.ff.
de magi.cõue.vbi dicit qđ ille qui fide
iubet pro aliquo castellano alicui⁹ ro
che nõ teneť si ille fecit robariã.qꝛ il
le fideiussor fideiussit apud rẽpublicã
nõ aũt apud priuatos.¶Et ad ꝑdicta
etiã vbi.s.adduxi no.Abbã Jo.an.l ad
di.Spe.in.ti.de instr.edic.in.§.nũc di
cẽdũ.in addi.magna.in princ.vbi dicit
post mediũ de matha.qđ si ex cõsuetu
dine vel ex forma statuti debet credi li
170 bris artificis vel mercatoris t intelli
gitur de pertinentibus ad artẽ suã nõ
aũt de aliis extra artẽ suã:quã doctri
nã refert ꝛ sequiť Lud.roma.in ꝯsi.suo
ccv.inci.in pũcto preposito ꝛc.in.j.col.
ꝛ do.Feli.in.c.post miserabilem.in.ij.
col.in fi.de proba.ꝛ do.Frã.de aret.in
cõsi.suo.xxxiij.incip.cõsultatio premis
sa ꝛc.in.j.col.pro quo ipse alle.Bal.in
l.fi.C.ad macedo.vbi dicit qđ si statutũ
dicit quod nõ possit cõtrahi cum filio
fami.nisi sit mercator:aliquis est filius
fami.ꝛ aliquis cõtrahit secũ nõ in cau
sa mercantie:sed in alia causa diuersa
an valeat cõtractus ꝛ talis filiusfami.
obligetur:ꝛ dicit ibi Bal.quod nõ alle.
l.iij.§.ceterum.ff.nau.caupo.stabu.et
hoc dictũ Bald.refert ꝛ sequiť etiã do.
Feli.in.c.post cessionẽ.de proba.in.ij.
col.ꝛ in.c.petr⁹.l pe.col.đ homi.¶Itẽ
ꝓ istis facit ẽt dictũ Bar.i l.iij.ff.ad.l.
171 iul.repetũ.vbi dixit t qđ instrumentũ
notarij cõdẽnati de falso non vꝫ quod
dicit esse verum si cõmisit falsum circa
officiũ tabellionatus:sed sec⁹ si ꝯmisit
falsum extra officium tabellionatus:ꝛ
idẽ tenet Abb.ꝛ Jo.đ ana.in.c.frater
nitatis.de hereti.ꝛ Barto.in consi.suo
clxxiiij.incipiẽ.ser Joãnes đ castro.du
rãti ꝛc.et Bald.in.l.ij.C.de senten.ꝛ in
l.ꝛ militibus.C.de testa.mili.ꝛ in.l.qui
depositum.C.depositi.et in.l.fi.C.de fi
de instru.ꝛ in.l.iubemus.§.sane.el.j.C.
de sacrosan.eccle.ꝛ Feli.referens eos
i.c.fraternitatis.de hereti.de quo etiã
per Alexã.in cõsi.cxc.incipiẽ.plura.in
pen.colum.in fi.in.vj.volumi.¶Item
facit optime ad ꝑdicta nota.verbum
Guil.de cu.in.l.nulli.C.quorum appel.
172 nõ reci.vel dixit quod sindici qui ha
bẽt sindicare officiales non possunt se
intromittere de eo qđ gesserunt extra
officium:ꝛ ibi etiam dicit idem esse in
priorib9 artiũ:qꝛ lꝫ habeãt ptãtem ex
172 forma statuti ministrandi ius t inter
holes sue societatis illius artis intelli
gitur tantum circa res pertinentes ad
ipsam artẽ ꝛ nõ circa alia:quas doctri
nas Guil.refert ꝛ approbat Barb.ꝛ in
tali materia plura adducit l.c.cũ ordi
nẽ.in vlt.col.đ rescrip.ꝙ ola lati⁹ addu
xi ego in dicta mea repetione rubri.ff.
de fideiusso.in.xl.et.xlj.col.vbi videas

¶ Et circa pdictā materiā teneas etiā
174 mēti qđ vbi†per statutū imponitur
pro delicto aliqua pena specialis tunc
tale statutū nō extendit ad delictū cō-
missum p subditū extra territoriū:ita
no.dixit Jo.de Jmo.in ɔsi.suo.lxxx.in-
cip.in casu pmisso ₇c.in fi.verbis:qđ di
cit voluisse Barto.in.l.j.C.de sum.tri.₇
fide catho.quod dictū retuli in singu.
meo.ccxciiij.incip.odia restringi ₇c.ad
que etiā vide Ang.in.l.heres absens.
in.§.j.circa fi.versi.vlt.circa istum arti-
culū.ff.de iudi.¶ Ulteri⁹ vt vidisti su-
peri⁹ plura dixi circa materiā forēsiū:
circa quā materiā que est multū vtilis
et quotidiana nolo omittere aliqua q
omisi.s.circa dictā materiā:ideo scias
qđ lʒ sepius vt dixi in statutis ciuitatū
175 vel locorū nō includant forenses†tñ
semper forēses includunt qñ tractatur
de fauore publico:ita dixit Jas.in.l.j.in
iij.col.in ver.regula est q vbicunqȝ ₇c.
C.de sacrosan.eccl.vbi dicit qđ vba ge-
neralia nō restringunt ad personas ha
biles imo intelligunt etiā de personis
176 inhabilibus†vbi tractatur de fauore
publico:ad qđ allegat bonū text.in.l.si
quis in graui.in.§.vtrū.versi.hi quoqȝ.
ff.ad sille. Et dicit q per illū text.₇ per
illā regulā decidunt Bar.₇ Bal.ibi qđ
stāte statuto qđ forēsis nō possit acqre-
re immobilia in ciuitate si fiat pclama
qđ qcūqȝ ceperit talē malefactorē cōse
quat talē domū:q si forēsis ceperit ma
lefactorē cōsequet illā domū nō obstā-
te dicto statuto:q₂ cū tractat de fauore
publico vba gñalia nō restringunt ad
psonas habiles imo etiā intelligit de
inhabilib⁹:₇ hoc sequit Bald.in.l.j.in
fi.₇ ibi Sali.₇ fulg.C.de pcib.iperato.
offe.₇ Sali.in.l.ij.in.iiij.col.C.de nox.
li.₇ dicit etiam Jas.vbi.s.q p illū ter.
₇ per dictā regulā determināt Guil.de
cu.₇ And.de pisis.Alb.₇ Bal.l lec.an-
tiqua:₇ Sal.Ludo.ro.₇ Alex.in.l.si fil.
177 fa.ff.si cer.per.†q si fiat publicū pro-
clama q qcūqȝ ceperit talē rebellē cō-
sequat feudū qđ si ceperit eū vnus qui
est inhabilis ad feudū puta:surd⁹:mu-
tus:claud⁹:vel aliter imperfect⁹ iuxta
c.j.an mutus vel aliter imperfect⁹:tñ

isto casu admittet.et ita singlr limitant
d.c.j.q₂ fauore publico vba generalia
non restringunt sed etiā extendunt ad
inhabiles.Item p istis dicit Jas.face-
re qđ not.Bart.in.l.quēadmodū.circa
me.C.de agri ₇ cēsi.li.xj.₇ in.l.ij.§.exer
citum.ff.de infa.et Bald.in.l.nō sine.C.
de bo.q lib.₇ Pau.de cast.in.l.bona fi-
des.ff.depositi.in quib⁹ locis dicūt qđ
178 qñ tractatur de fauore publico†qđ
qtūcūqȝ sit penalis ₇ odiosa censet fa-
uorabilis ₇ tūc est extēdēda:que oīa vt
dixi refert Jas.in.d.l.j.in.iij.₇.iiij.colū.
C.de sacrosan.ec.de quo lati⁹ in practi
ca mea causaꝝ crimina.l.§.aggredior.
nu.58.₇.59.cū seq.vbi videas.¶ Ulte
rius scias etiā circa dictā materiā forē
179 sium qđ forēsis†pōt petare restitutio
nē in integ.aduersus statutū qđ igno-
rauit scdm Jnn.₇ Jo.an.in rub.extra de
cōsue.₇ ibi.d.Ant.₇ plenius ponit do.
Ant.in.c.ij.in pe.car.de cōsti.₇ Jo.fab.
in.l.cūctos pplos.in.vj.colū.C.de sum.
tri.₇.d.Frā.de arc.in cōsi.suo.xj.incip.
pcedēdū est breuiter.in.iij.colū.ad fi.₇
Ale.in ɔsi.suo.xxxvij.inci.viso ₇ oppor-
tune discusso ₇c.l.viij.co.in.ij.vo.₇ Jas.
referēs pdictos in.l.qdiu.in fi.ver.C.q
admitti.d quo ēt p Ale.l ɔsi.suo.cv.ici.
dubitatis ₇c.l.j.col.l.vj.vo.¶ Qñ aūt
180 liceat†forēsib⁹ allegare ignorātiā sta
tutorū vide Jas.i.l.cūctos pplos.l lect.
papiēsi.nu.76.C.de sum.tri.₇ fid.cat.et
per.d.An.marescotū.in.c.j.in.vj.co.de
181 consti.in.vj.¶ Itē circa dictā materiā
forēsiū:tene mēti no.verbū Bar.in.l.j.
C.de auro coro.li.x.vbi dixit qđ lʒ forē-
ses ₇ etiā scholares nō possint cogi ad
munera psonalia vtputa ad custodiā₇
portarū.l.rescripto.§.fi.ff.d mu.₇ hon.
tñ si de cōsuetudine antiqua est qđ im-
ponant valet cōsuetudo ₇ attēdi dʒ:qđ
dictū refert ₇ sequit Jas.in.l.de quib⁹.
nu.71.ff.de legib⁹.₇ circa materiā col-
lectarū forēsiū vide do.Pet.philip.cor.
in cōsi.suo.xxij.incip.videt ₇c.in litera
B.₇ in consi.lxxij.incip.in hac.in litera
m.in.iiij.vol.₇ in cōsi.cclvij.inci.p de-
cisiōe.in.iij.vol.¶ Ultimo circa mate-
riā forēsiū scias qđ licet regulariter iu
dex alicui⁹ loci nō habeat iurisditionē

in forẽses.vt hr in hac.l.ꝛ in.l.cunctos
populos.C.de sum.tri.et fi.catho.attñ
182 si forẽsis † sit repertus cũ re alterius
in loco nõ sui fori tenet fideiubere de
respõdẽdo de iure in foro suo.ita dixit
Spe.in ti.de cõpe.iudi.aditio.in prin.
in.xvj.col.ver.si q̇s per locũ meũ ꝛc.et
idẽ videt velle idẽ Spec.in ti.de satis-
da.in.d.§.post prin.ꝛ Bart.Bal.ꝛ doc.in
l.fi.C.vbi in rẽ actio.quos oẽs refert ꝛ
sequit.d.Phil.de.in cõsi.suo.clxxiij.in
cip.diligẽter cõsideratis.in.j.col. ver.
ij.hoc videt ꝛc.vbi etiam ad hoc alle.
Ange.in.l.si fideiussor.§.fi.ff.qui satis.
cog.qd est not.qr euenit q̃nq; in facto
vt ego al's vidi. ¶ Ulteri' dr in hac.l.
ꝙ extra territoriũ ius dicenti impune
183 nõ paretur. ¶ † Circa qd scias ꝙ etiã
territoriũ ius dicẽtis dr mare adiacẽs
suo territorio qm sicut põt iudex puni
re delinquẽtẽ in suo territorio:ita etiã
põt punire delinquẽtẽ in mari adiacẽs-
te ciuitati vel loco vbi hz territoriũ.ita
no.dixit Bar.in.l.j.C.de classicis.li.xj.
quẽ refert ꝛ sequit Bal.in reperto.suo
in vbo iudex.in.ij.col.in vers.iudex si-
cut põt punire ꝛc.ꝛ dicit Ang.in addi.
in.d.l.j.ꝙ illa.l.est in ar.ꝙ si aliq̇s de-
linquit in mari ad illum spectat puni-
tio qui est iudex territorij ꝓpinquioris
illi loco in quo maleficiũ est ꝯmissum:
de quo dicit eẽ casuz l.l.ij.C.de naufr.
e.li.ꝛ facit fm eũ.l.quoties.ꝛ.l.de sub-
mersis.eo.ti.de quo etiã vide Alex.in
suis apostil.in.d.l.j.C.de classicis.ꝛ cir
ca hãc materiã vide ẽt gl.in.c.vbi peri
culũ.in.§.porro.de elec.in.vj.ꝛ ibi Ge
mini.ꝛ Bald.allegantẽ illã glos.in.c.
j.in prin.ij.colũ.qui.mo.feu.amit.et vi
de Ange.in.l.insule.ff.de iudic.et hec
tene mẽti ꝓpter ciuitates q̄ sunt in cõ
finio maris ꝛc. ¶ Ultra p̄dicta scias
ꝙ sicut extra territoriũ ius dicenti im
pune nõ paret ita etiã ius dicẽti impu
184 ne nõ paret † finito ei' officio ꝛ iuris
ditione:ꝛ idõ preceptũ iudicis nõ durat
vltra tp̄s sue iurisditionis:vt habet in
l.fi.ff.de pen.ꝛ voluit gl.in aut.vt nul-
li iudi.in.§.si vero precepta.in glo.in-
cip.hic videt ꝛ habetur in.l.cuz qui.in
§.magistratus.ff.de iurisd.om.iudi.et
in.l.j.C.de postu.et in.l.si certarum.§.
fin.ff. de testa.mili.et in.c.presenti.de
offi.leg.in.vj.ꝛ vide glos.et ibi Bal.in
l.puto.l.§.si q̇s.ff.de postu.ꝛ gl.i.l.j.in
fi.ff.de offi.prefect.vr.vbi gl.vult ꝙ sen
tentia diffinitiua valeat etiã vltra tp̄s
sue iurisditiõis. Et predicta vera sunt
q̃n facta sunt precepta añ lit.contesta.
secus si post:vt habetur in.l.debitor.et
in.l.quoties.C. de fideicõ.que omnia
ponit Bald.ad literam in reperto.suo
in verbo iudex.in.iij.col.versic.iudicũ
precepta ꝛc.vide tñ Ange.in.l.si ꝑ epi
stolam.ff.de acquirẽ.hered.vbi dicit ꝙ
iussus iudicis factus causa cognita vt
eius sententiã exequatur nõ perit ei'
morte.ꝑ tex.in.§.si vero.in aut.vt nul-
li iudi.ꝛ dicit ꝙ hoc tenuit Bart.in.l.
fundi.ff.de acq.pos.secus aũt dicit esse
si emanauit absq; cause cognitione:qr
tunc finita iurisditiõe finitur iussus vt
in.l.j.C.depositi.ꝛ in.l.fin.ff.de penis.
Et subdit Ange.vbi.s.ꝙ si iudex dedit
executori licentiam capiendi debitorẽ
185 † ex instrumẽto guarentigiato credi-
tor potest illũ per nuntium capi facere
etiã expirato illius officio:quod dicit
esse mẽti tenendũ. Et vide Bal.in ad-
di.Spec.in tit.de iudice deleg.in ver.
preceptũ nõ expirat ꝛc.vbi dicit ꝙ pre-
ceptũ nõ expirat morte nec ꝯsiliũ:sz se-
cus in cõmissiõe reintegra:et alleg.ra
tionẽ dicẽs ꝙ cõmissio dependet a me
ra voluntate ꝛ volũtas morte finitur:
sz preceptũ ꝓuenit a necessitate.qd di
cit eẽ no.dignũ. ¶ Nõ vlterius quero
de not.et quotidiana.q.circa materiã
186 legis nostre vez † An sentẽtia cõfisca-
tionis bonoꝝ lata ꝯtra aliquẽ reũ ex-
tendat ad bona ipsi' rei existẽtia extra
iurisditionẽ et territoriũ iudicis confi
scãtis talia bona:et vere q̄stio ista red
dit multũ dubia ꝓpter diuersitatẽ iu-
riũ ꝛ diuersas opiniones doc.et ẽt ꝓ-
pter multas et varias distinctiões q̄s
circa eã faciũt doc.Et p'lovr dicẽdũ ꝙ
talis ꝯfiscatio bonoꝝ extẽdat ad bona
quecũq; ẽt existẽtia extra territoriũ iu
dicis ꝯfiscãtis:qr ꝑ talẽ ꝯfiscationẽ fisc'
loci vbi est fcã ꝯfiscatio cẽset successis-
se tãq̃ hrẽs ꝯdẽnato vt.C.ad.l.iul.de vi

publi.l.tutores.in fi.ff.de fideiuſ.Sed
nulli dubiũ qd̃ ſi ſucceſſiſſet iure here
ditario puta ex teſtamento dictoꝝ cõ⸗
dẽnati adeundo hereditatẽ fiſc⁹ ipſe
acquiſiuiſſet ius in bonis dicti cõdem⸗
nati vbicũq; ſitis.vt.ff.de acquir.poſ.l.
cum heredes.in princip.licet alibi ſita
conſequi nõ poſſet niſi mediãte auto⸗
ritate iudicũ preſidentium in loco vbi
eſſent dicta bona.vt.C.de iudic.l.ꝑpe⸗
rãdũ.§.ſi autẽ reus.ꝛ de foro compe.c.
romana.§.cõtrahentes.in.vj.ꝛ not.ff.
de iudi.l.heres abſens.§.j.in glo.ma⸗
gna que incip.ſupplent ꝛc.in fin.ergo
idẽ erit in ↄfiſcatione ſi fiſcus loci vbi
fuit facta cõfiſcatio agnouit talem cõ⸗
fiſcationẽ:vt.ff.de fideicom. liberta.l.
iiij.§.ſi bona.ꝛ de iure fiſc.l.j.§.an bo⸗
na.iuncta.d.l.inter eos fideiuſſores.§.
j.ff.de fideiuſ.vbi equiparat fiſcũ herẽ
di per ↄfiſcationẽ.¶ Itẽ pro hac parte
facit nã iudex qui hꝫ ꝑſonã rei ſub iu⸗
riſditione ſua põt etiã ſtatuere ſuꝑ re
bus eiuſdẽ licet ſitis extra iuriſditio⸗
nem ſuã.vt.ff.de rebus eoꝝ.l.magis
187 puto.§.illud querit̃.†et hoc q: bona
ſequunt̃ cõditionẽ perſone tãq̃ acceſ⸗
ſoria.vt.C.de impo.lucra.deſcrip.l.j.et
ff.de acquir.heredi.l.paulus.ꝛ de iure
patro.c.ſi laicus.in fi.lib.vj.vnde ha⸗
bens perſonam ſub ſua iuriſditiõe po
teſt eidem iniũgere onera perſonalia
etiam pro rebus extra iuriſditionẽ po
ſitis:quia inſpicitur ꝑſona tãq̃ princi⸗
palis.vt not.in.l.reſcripto.§.fi.de mu⸗
ne.ꝛ hono.ꝛ per Jo.and.in.c.j.de im⸗
mu.eccle.lib.vj.licet glo.ſentiat cõtra
riũ que tñ nõ tenet̃.in.l.j.in verbo poſ⸗
ſederit.C.de mulie.ꝛ l quo loco.¶ Itẽ
ꝓ hac ꝑte facit:nã tutor datus a iudi⸗
ce domiciliũ vel originis qui hꝫ perſo⸗
nã in ſua iuriſditiõe cẽſet dat⁹ ad vni⸗
uerſum patrimoniũ minoris ẽt alibi
ſitũ ꝛ acq̃rit in illo ꝑtãtẽ adminiſtran⸗
di lꝫ poſſet ſe excuſare:vt.ff.ꝺ admini.
tuto.l.ꝓpter litẽ.§.lꝫ.ꝛ not.Barto.poſt
Dy.in.l.pupillo.ff.de tuto.et cura.da.
ab his.ꝛ Cy.i.l.j.C.vbi peti.tuto.codẽ.
mõ vr̃ ꝙ iudex q̃ fecit cõdẽnationẽ ſuꝑ
ꝑſona rei q̃ eſt principalis habuerit et
ꝑtãtem ſuꝑ reb⁹ vbicq; ſitis ꝛ ſic potue
rit ea cõfiſcare ꝛ trãſferre ius qd̃ habe
bat reus in fiſcũ:ꝛ ꝑ ↄñs qd̃ bona exi⸗
ſtẽtia extra territoriũ veniãt in dicta
ↄfiſcatiõe.¶ Preterea ꝓ hac parte fa
cit ẽt nã cũ nomẽ debitoris ſit ius me⸗
188 re incorꝑale†ſicut nõ ꝺ:cẽ vbi eſt in⸗
ſtrumẽtũ debiti.l.gayus.ff.de lega.ij.
ꝛ l.l.ſi mihi meuia.ff.de leg.iij.ita nec
vbi eſt debitor ſꝫ poti⁹ vbi eſt creditor
apud quem ius obligationis actui re⸗
ſidet:ꝛ ſic ius crediti bonorũ cõfiſcato
rum vr̃ fuiſſe apud fiſcũ vbi facta fuit
dicta cõdẽnatio ꝛ confiſcatio ergo ve⸗
niũt in dicta cõfiſcatione:ꝛ iſta oĩa ad⸗
ducit Pau.de ca.in cõſi.ſuo.lxxxvj.in⸗
cip.primũ q̃ſitũ in.j.colũ.vbi conſuluit
ſuꝑ hac dubitatiõe:ſꝫ vltra eũ reperio
d.Nellũ etiã late examinãtẽ hãc.q.i.j.
parte ſcd̃i tꝑis.in.q.xvij.vbi primo ad⸗
ducit Jaco.de are.in.l.fi.l.§.j.ff.de pu⸗
bli.vbi arguit per illũ text.ꝙ talia bo⸗
na exiſtẽtia extra iuriſditionẽ iudicis
cõfiſcantis nõ veniant in cõfiſcatiõe:ꝛ
ad idẽ adducit.l.cũ vnus.§.fi.ff.de bo.
auto.iudi.poſ.ꝛ de interdic.ꝛ relega.l.
j.§.j.ꝛ ſeq.poſtea aũt in contrarium ad
ducit dicens in loco in quo q̇s ſortitur
forũ ibi etiã ↄuenit̃ ꝓ rebus etiã alibi
ſitis.argu.C.de preſcrip.x.vel.xx.an.l.
fi.ꝛ.C.vbi in rem actio.l.fi.ꝛ ſic videtur
cõcludere qd̃ omnia perdant ſm gloſ.
in.l.qui filiũ.in.§.ſabinus.ff.ad trebel.
Et dicit.d.Nellus vbi.ſ.ꝙ idẽ tenuit
Richar.malumb.dicens oĩa queri ciui
tati publicanti in quadam eius diſpu⸗
tatione quã refert Joan.an.in.c.cum
ſcd̃m.de hereti.in.vj.Itẽ dicit qd̃ idem
tenuit Guil.de cu.in.l.fi.ff.de capi.di⸗
minu.et in.l.procurato.in.§.ſi plures.
ff.de tribu.et mouetur primo:quia ille
qui condemnat habet onus: ergo de⸗
bet habere emolumentum.l.ſm natu⸗
ram.ff.de regu.iur.Scd̃o q: dꝫ inſpici
perſona et illam ſequunt̃ bona.l.fidei⸗
commiſſum.§.tractatũ.ff.de iudi.ꝛ ad
idẽ allegat.l.primã.§.ſi ex fundo.ff.de
hered.inſti.vbi nõ fit diuiſio bonoꝝ:ſꝫ
oĩa hꝫ ſolus nominatus ita ꝛ locus in
publicatione bonorum nolatus ſolus
habet oĩa:et facit.ff.de rebus eoꝝ.l.
magis puto.§.illud.concludit tñ vtro⸗

bicq q vnaqueqz ciuitas habebit bona
in suo comitatu existentia:ꝛ dicit q ha
bet talis damnatio quasi naturaz suc
cessiõis ab intestato in qua oẽs pares
in gradu sunt admittendi:vt in aut.de
heredi.ab intesta.in.§.pe.fiet ergo di
uisio ꝭm territoꝛia.arg.ff.de tuto.ꝛ cu
ra.da.ab his.l.pupillo.Item dicit q sic
etiam diuiditur peculium.vt.ff.de pe
cu.l.hinc querit.§.fi.ꝛ de tribu.l.pcu
ratoꝛ.§.sed si duos.Itez p hoc allegat
etiã qd dicitur de milite qui habet di
uersos successoꝛes quia hz diuersa pa
trimonia.vt.ff.de mili.test.l.j.ita in hoc
casu:qꝛ licet quo ad condẽna.sit vnum
patrimoniũ tñ quãtũ ad confiscatio
nem diuersa patrimonia iudicãtur.vt
C.de exact.tribu.l.diuina domus.et.ff.
de censi.l.forma.§.si quis agrum.et fa
cit.C.de bonis vacan.l.iij.et de inoffi.
testa.l.posthum⁹.§.si quis ex his.ꝛ.l.si
nõ moꝛtis.§.fi.¶Dicit postea do.Nel
lus vbi.s.q tertia fuit opi.Nicol.de
matha.in sua disputatione que incipit
quidam inculpauit:quam ponit quasi
de verbo ad verbũ:ꝛ sequit Alberi.de
rosa.in.ij.parte statu.q.ccxxxiiij. alias
cxxxv.incip.itẽ querit pergamẽsis ꝛc.
ꝛ eã etiã refert Io.an.in addi.Spec.in
tit.de accu.in.§.sequit.in ver.incip.qd
si bãnitus ꝛc.l additiõe magna.incip.
q hic dicit ꝛc.in.ix.col.illius addit.in
versi.incip.felicis Nicolai de mathare
lis ꝛc.et ibi post multas allegationes
ad partes distinguit hoc mõ:vez q aut
ille q iudicat habet iurisditionẽ a iure
cõi ꝛ ꝭm ipsum ius cõe ꝛ ius oꝛdinem
penã imponit ꝛ tũc publicatio bonoꝛũ
ꝛ oĩs nota.que personam sequitur ꝭm
iuris oꝛdinẽ extẽdit etiã extra territo
riũ:incoꝛpoꝛatio aũt fiet p officiales il
lius territoꝛij l quo sunt bona.p.l.a di
uo pio.§.j.ff.de re iudi.ꝛ.l.cũ vn⁹.§.pe.
de bonis aut.iudi.pos.postea ipse Io.
an.se remittit ad no.p eũ in.c.cuz ꝭm.
de heren.l.vj.Si vo publicatio fit vir
tute iuris municipalis qd iurisditionẽ
dat vel penam statuit vel facit vtrũqz
ꝛ tũc publicatio nõ extẽditur extra illa
bona q sunt de iurisditiõe et ptãte illi⁹
legis municipalis.p.l.iiij.de off.pref.ꝛ

de tuto.et curato.da.ab his.l.antep.
de offi.pꝛefec.vꝛ.l.fi.et.C.qui dari tuto.
pos.l.neqz.¶Dicit postea.d.Nell⁹ vbi
s.q quarta fuit opinio Barto.in.l.cũ
ctos populos.in vlti.q.C.de sum.tri.et
fi.catho.vbi post relationẽ verboꝝ.Ni
col.de matha.ꝯcludit pꝛimo.q ciuitas
nõ potest publicare bona alicuius de
189 iure cõmuni ppter delictũ.vt.C.de
bonis vacan.l.j.lib.x.ꝛ ibi nota.Itẽ qꝛ
ciuitas de iure ꝯmuni nõ habet merũ
imperium ꝛ cognitionẽ delictoꝛũ gra
nioꝛũ.vt.C.de defenso.ciuit.l.defensoꝛ
ciuita.itaqz.Ita illam iurisditionem
exercẽtes et qui delinquentium bona
sibi publicant hoc faciunt vel ex pꝛiui
legio sibi concesso per pꝛincipẽ vel ex
consuetudine antiqua que habet vim
190 pꝛiuilegij constituti.l.hoc iure.in.§.
ductus aque.ff.de aqua quoti.ꝛ esti.l.
j.in fi.de aqua plu.arcen.ꝛ ita dicit gl.
in aut.de defen.ciuita.in.§.iusiurã.in
fi.magne glos.et in.l.j.pꝛedicta.q.con
cludit q aut iurisditiões sunt separa
te:sz bursa fiscalis est vna in effectu in
vtroqz loco ꝛ tunc aut publicatio fit de
iure cõi ꝛ bona vtriusqz loci erũt publi
cata:vt.l.si qñ.C.de bonis vacan.ꝛ fiet
executio p officialẽ illius loci vbi sunt
bona.vt.d.l.a diuo pio.§.j.cuz aliis su
perius alleg.Si vero publicatio fit ꝭm
cõstitutiones speciales vel statuta spe
cialia tunc aut illa iura specialia sunt
in vtroqz loco vbi sunt bona:et ponit
exẽpluz:plures iudices sunt deputati
ab vno rege per diuersa territoꝛia sui
regni et vn⁹ eoꝛum publicat bona ꝭm
regalẽ constitutionẽ ꝛ tunc omnia bo
na que essent in regno essent publicata
eadẽ ratione et per eadez iura.Si vo
dicta iura specialia sunt diuersa et nõ
cõmunia ad vtrunqz locũ et tunc talis
publicatio non extendit ad bona que
sunt extra locũ ad que extenditur con
stitutio hui⁹ legis nostre.ꝛ.c.vt alarũ.
de cõsti.in.vj.ꝛ.l.neqz.C.q dare tu.pos.
cũ si.Si vero et iurisditiones sunt di
stincte ꝛ ẽt burse fiscales ꝛ tũc aut pu
blicatio fit de iure speciali ꝛ nõ extẽdi
tur ad bona alibi sita:si vero publica
tio fit de iure cõi:ꝛ tũc extendit ad bo

na etiā alibi sita:sed quelibet tñ ciui-
tas habebit bona in suo territorio sita:
qđ dicit ꝓbari ꝑ Guil.de cu.de quo la
tius ꝑ ipm̄.d.Nelluz vbi postea addu-
cit quādā facti contingētiā circa hanc
materiā:ꝛ facit etiā alias plures distin
ctiones de quibus ibi ꝑ eū vbi.s.Et de
hac.q.vide ēt.d.Maria.soci.in.c.postu
lasti.in.xi.col.in fi.de fo.cōpe.¶ Et cir
ca hāc materiā cōfiscatiōis bonoꝝ te-
ne mēti aliq̄ incidēter.Et p̄mo qđ con-
191 fiscatio bonorū †hodie non fit propter
homicidiū:sꝫ reseruant bona venienti
bus ab intestato aūt bona dānatorum.
C.de bonis dāna.ꝛ lꝫ cōtra illū tex.iu-
dex bona ꝯfiscaret snia nō valeret nec
noceret etiā si nō esset appellatum fm
Bal.in.c.i.in prin.in.iij.col.versi.sꝫ po
ne iudex.de pace tenē.imo etiā si fuis-
set ad mortem dānatus nō possunt bo-
na publicari nisi expresse hoc in statu-
to dicat fm Bald.in.l.ij.in fi.C.q̄ testa.
face.pos.et in.c.i.in prin.iiij.colum.de
pace tenēda.ꝛ Alex.in.d.l.ij.in.ij.col.
192 ¶ †Itē etiaꝫ scias qđ in generali ar-
bitrio dato iudici non videt data pote
stas publicādi bona fm Bald.in.d.c.i.
in prin.in.d.iij.col.de pace tenen.et in
l.i.C.ne sine iu.prin.de quo latius per
do.Philip.deciū in ꝯsi.suo.cclij.incip.
agitur ꝛc.¶ Itē scias etiā qđ bona de
linquentis si applicātur fisco ex confi-
193 scatiōe si fuerunt petita †ꝛ vendicata
ab ipso fisco pertinēt ad eū:qđ intelli-
ge verꝫ nisi elapsi sint quinqꝫ anni post
ꝯfiscationē:quia post quinqꝫ annos fi-
scus nō poterit petere talia bona cōfi-
scata.ita dixit Ricard.malumb.quē re
fert Bar.in.l.ij.C.de apostatis.quos re
fert et sequit Barba.in cōsi.suo.lxx.in
cip.vbi christus ꝛc.in.xxiiij.colū.in.iiij.
vol.¶ Item scias ꝛ tene mēti qđ casu
quo ex forma legis vel statuti possunt
bona alicuiꝰ publicari vel cōfiscari tñ
194 tamen †bona talis rei non poterunt
peruenire in fiscum si talia bona sunt
ꝓhibita alienari:ita singulariter dixit
Bar.in.l.imperator.ff.de fideicō.liber.
quē refert ꝛ sequit Alexan.in.cōsi.suo
xxiij.incip.opportune consideratis.in
iij.colū.in.i.vol.pro quo faciūt dicta ꝑ
Ange.de are.in tracta.malefi.in Et
et eius bona publicamus.in.iij.car.in
vers.ꝛ nota qđ facta dicta publicatio-
ne ꝛc.ꝛ ꝑ Lu.ro.in ꝯs.cclvij.icip.p:o
dici pōt ꝛc.in.i.colū.ꝛ per do.Fran.de
are.in cōsi.suo.xiiij.incip.viso ꝛ diligē-
ter.i.vi.co.vbi videas.¶ Itē circa ma
teriam huius legis scias aliud vꝫ qđ
statutū excludens matrē ab heredita-
195 te filij propter cōiunctos nō †extendi
tur ad bona existentia extra territoriū
statuentium fm Pau.de castr.in consi.
ccxxiiij.incip.circa primū quesitū notā
dum est ꝛc.de quo late per do.Phi.de
cium in cōsi.ccccxiiij.incipiē.pro resolu
tione ꝛc.in vlt.col.ꝛ vide Alex.in cōsi.
cxlj.incipiē.viso statuto.in.ij.col.in.vij.
volu.ꝛ ibi in.iiij.col.in fi.Tene menti
predicta qꝛ nō carent succo ꝛ vtilitate.
¶ Itē scias etiā qđ iurisditio pōt con-
196 sensu partium prorogari†in nō habē
tem eam: vt habet per omnes in.l.i.
ff.de iudic.c.statutum.§.in nullo.de re
script.in.vi.ꝛ voluit glo.in.c.vt litigan
tes.de offi.ordi.in.vi.l.de qua re.§.i.ff.
de iudi.l.inter cōuenientes.ff.ad mu-
nicip.de quo etiā per Bar.in.l.fi.ad fi.
s.de iusti.ꝛ iure.et ibi per Jaso.in vlti.
col.ꝛ volunt hic doct.post glo.ꝛ habe-
tur etiam per Cy.Bal.ꝛ alios in.l.si q̄
ex consensu.C.de epali audi.ꝛ in.d.l.i.
et.ij.ff.de iudi.Et hinc dicimus quod
197 †iurisditio contentiosa pōt exerceri
extra territoriū volentibus partibus
ꝛ iudice loci vbi debet exerceri.vt dixi
s.in prin.nu.18.ꝛ volūt docto.in clau-
sula.i.de foro compe.et in.c.nouit.de
iudi.et habetur in.c.epm.ꝛ in.c.ibi se-
quenti.ix.q.ij.et in.c.luminoso.x.q.ij.
198 †Limita tñ hoc:vꝫ nisi iurisditio cō
peteret illi iudici aliquo iure speciali:
nam tali casu etiā cū volūtate ꝛ cōsen
su partiū ꝛ iudicis non posset exerceri
iurisditio extra territoriuꝫ fm Hosti.in
c.excommunicatus.de offi.lega.quem
ibi refert ꝛ sequit Jo.an.in nouella.et
eos refert ꝛ sequit Lud.ro.in singula
ribus suis sing.xlix.incip.tu habes ꝛc.
vbi pro hac limitatione alle.tex.in.d.
c.statutū.cum glo.de rescrip.in.vi.su-
pradictā cōclusionē qđ cōsensu partiū

pōt prorogari iurisditio:limita nō esse
semp verā qñ illa demū iurisditio pos
test prorogari p forēses quā iudex hʒ in
suos subditos:et ideo si in ciuitate de=
putat⁹ sit iudex sup maleficiis nō pos=
sent duo forēses in causa ciuili corā eo
199 litigare †.l.solemus.§.latrunculator.
ff.de iudi.nā prorogatio debet fieri in
200 hoc his q̄ sunt eiusdem nature et forme:
fm glo.in.c.hi q̄ autoritate.de preben.
in.vj.ita dicunt Jaco.de aret.Cy.Bal.
et alij in.l.testamēta ola per illū text.C.
de testa.et facit quod dicit Bald.in.c.j.
post princ.in versi.nota in hoc.c.zc.de
mutuis petitio.pro quo facit quod vo=
luit Cy.in.l.j.C.eo.de testamen.vbi di=
xit qḋ stante statuto q iudices merca=
torum non possint cognoscere nisi de
causis mercantie tunc nō possent duo
forenses litigare coram iudice merca=
torum de alia causa non mercatili:qḋ
dictū sequit Joan.de imo.in.c.p.et.g.
de offi.deleg.in.xxxiiij.colū.et ibi Abb.
in.ix.colū.et Paul.de cast.in consi.suo
xxvj.incip.viso puncto zc.Item p pre=
dictis etiā facit qḋ voluit Ange.in.d.l.
j.in vlti.colū.ff.de iudic.vbi dixit qḋ si
in ciuitate sit deputatus aliquis iudex
super causis damnorum datorū qḋ co=
ram eo non possit fieri prorogatio ad
aliam causam meri vel mixti imperij.
¶Et facit etiam qḋ voluit Bal.et Ful=
go.in.l.repetita.C.de episco.et cleri.vbi
201 dicunt q nec iudex†nec officialis nec
notarius ad vnum banchū possunt se
impedire de spectantib⁹ alios per glo.
singu.in.l.quicunq;.C.de execu.et exa=
cto.libro.xij.ideo coram eis non posset
fieri prorogatio:et faciunt etiā ad pre=
dicta que dixit Jas.in.l.si per errorem.
in.j.et.ij.colum.ff.in hoc titu.vbi circa
predicta latius loquit quē vide.¶Ul
timo circa hanc materiam prorogatio=
nis iurisditionis scias qḋ licet vt dixi
de voluntate partium possit proroga=
ri iurisditio vt in iuribus.s.allegatis
202 istud est verū in ciuilibus causis†sed
secus est in causis criminalibus q: in
causis criminalibus non habet locum
prorogatio:ita dixit Specu.in titu.de
competen.iudi.aditio.in.§.j.in versic.

sed nunqd.quē refert et sequitur Bald.
in.l.j.in.ij.col.ff.ḋ iudi.ad qḋ etiā vide
Bald.in.l.j.post princi.C.vbi de cri.agi
opo:.et voluit Alexā.in consi.suo.cxcvi.
incip.ponderatis zc.in vlti.colū.in.vj.
volu.vbi etiaʒ alios allegat ad hoc.de
quo etiā lati⁹ in practica mea causarū
criminalium.in.§.expedita.nume.67.
203 †Cōtrariū tñ infert Ang.in.l.si abdu
cta.C.ḋ fur.quē refert et sequit.d.Aug.
de arimi.in additio.ad tracta.Ang.de
are.super maleficiis.in ṽbo et vestem
celestem.in.iiij.additione magna.in.j.
colū.primā opi.tamen credo veriorem
ex pluribus q̄ presentialiter nō refero cū
sint extra materiā huius legis:et scias
qḋ nec etiā in causis criminalibus pōt
fieri reconuētio:fm Bal.in.c.at si cleri
ci.in.iij.col.in ver.itē iudiciorū equa=
litas zc.de quo etiā dixi in.d.§.expedi
ta.nume.68.¶Ulteri⁹ nolo omittere
vnū circa materiā hui⁹ legis quod est
hoc:nā dicit l hac.l.qḋ extra territoriū
ius dicēti impune non paret:sed dico
ego qḋ aliqñ etiā intra territoriū iudi=
cis impune nō paret ipsi iudici:nā qñ
duo sunt iudices habētes iurisditionē
in aliqua causa si vnus ipsorum preue
niat alium in cognitione dicte cause:
postea alteri q̄ similiter habebant iu=
204 risditionē†in tali causa impune non
paretur:qñ talis preuentio eū priuat
iurisditione:et hoc ne q̄s teneat litiga=
re et comparere pro eadem causa corā
duobus iudicibus:vt habetur in.c.pe=
nult.de foro competen.et in.c.vt debi=
tus.de appella.et habetur per Specu.
in titu.de rescrip.presenta.in.§.ratio=
ne autē cause.in versic.itē quod subla
tum zc.et in ver.itē quod impetrās zc.et
per Catal.in suo tracta.sindica.in ṽ.
ccccclv.incip.adde quod qñ duo zc.et
in versic.ccccclvj.ibi seq.¶Sed pos=
set dubitari quot modis fiat preuētio:
205 †in quo dicas qḋ multis modis:nam
qñ fit per lit.contesta.qñ per libellum:
quando per sentētiam:de quo late per
Bart.in.l.si pluribus.ff.de lega.j.et per
Alexā.in.l.si titius.ff.de verbo.obliga.
et.in.d.l.si pluribus.et per docto.in.c.
capitulum sancte crucis.de rescrip.et

in.c.si duo,de pcurato.in.vj.ꝛ p Alex.
post alios in.l.sepulchri,de sepul.vio-
la.ꝛ per Cy.ꝛ Bal.in.l.j.C.qui accusa.
non pos.ꝛ Alexā.post Bar.in.l.denun-
tiasse.§.queritur.ff.de adulte. ¶ Item
scias etiam qđ preuētio inducitur per
206 citationē realē†scilicet per capturā
psone rei ꝛ facit preferri alteri iudici
inquirēti etiam per prius sm Bald.in
aut.sed nouo iure.in.iij.colū.C.de ser-
uis fugi.ꝛ talis preuentio facta per ca
pturam persone prefertur preuentiōi
207 facte†per citationem verbalem:sm
Barto.in.l.iij.ff.de custo,reo,ꝛ in.l.j.ff.
de pe.ꝛ in.l.diuissim.ff.ad turpil.ꝛ Bal.
in.l.j.C.vbi de cri.agi oportet.ꝛ Joan.
and.in.c.j.de obliga.aduer.rō.ꝛ Bald.
in additio.Spec.in tit.de cōtu.ꝛ Alex.
in.d.l.sepulchri.ꝛ de hac materia pre-
uentionis si vis plura alia videre vide
Bertha.in reperto.suo in illo verbo iu
risditio.in.iij.et.iiij.col.et Alexan.post
alios in.l.j.§.in hoc ti.ꝛ in.l.ꝛ qz.in.x.
col.eo.tit.ꝛ.d.Feli.et alios.in.c.gratū.
de offic.delega.ꝛ glos.in.c.vt debitus.
in verbo si dicat,in fi.de appel.ꝛ glo.in
c.ceterū.de rescrip.ꝛ glo.j.in.c.pastora
lis.eo.titu.ꝛ quando statutum dat spe-
208 cialem iurisditionem†in aliquo casu
alicui iudici an tunc videatur seu in-
telligat̃ adempta iurisditio iudici ordi
nario.vide.d.Pari.de puteo l suo trac.
sindic.in.lviij.car.in.j.colū.in.c.inci.iu-
risditio ꝛc.ꝛ vide Bar.ꝛ Bal.ꝛ alios in
l.qđ in rerū.in.§.si qs post.ff.de lega.j.
ꝛ Bal.ꝛ Ange.in.l.cū pretor an pretor.
ff.de iudi.ꝛ in.l.j.ff.de offi.pfecti vrb.ꝛ
Ange.ꝛ alios in.d.l.testamenta ola.C.
de testa.ꝛ ibi Jas.ꝛ Alex. ¶ Ultra pdi-
cta circa materiā huius.l.q̃ri pōt:dicit̃
in hac.l.qđ iudex habet iurisditionē ꝛ
cognitionē in his q̃ fiunt in territorio
suo:sec9 aūt in his q̃ fiūt extra territo-
riū:qz ei impune nō paret:sed ego q̃ro
209 pone titius†existēs hic Bononie mā
dat homicidium cōmitti Florentie an
sequuto homicidio possit de eo inqui-
ri hic Bononie vbi fuit factū mandatū
vel cognitio talis delicti ptineat ad iu
dicem Florētie vbi est cōmissum dictū
homicidiū:in qua.q.reperio Abb.in.c.
j.de presump.dicētem qđ mādans non
poterit cōueniri in loco mandati ꝛ sic
non poterit cōueniri hic Bononie:sed
cognitio ꝛ punitio spectabit iudici Flo
rētie vbi effectualiter commissum fuit
dictū homicidium:alleg.ad hoc text.in
cle.pastoralis.in.§.rursus.in vers.nec [illegible]
non.de re iudi.postea se remittit ad [illegible]
cta per Bar.in.l.si vt pponit̃.ff.de fide
iuss.ꝛ in.l.nō solū.§.si mādato.ff.de in-
iur.circa hanc.q.vide etiā Bal.in.l.fi.
in vlti.col.C.si a nō cōpetē.iudi.ꝛ Jo.
and.in regula in obscuris.de regu.iur.
in.vj.ꝛ Bal.in.l.non ideo minus.in.ix.
col.C.de accu.ꝛ Bar.in.l.ꝛ si amicis.ff.
de adulte.et Semi.in.c.j.de homici.in
vj.ꝛ Ang.de are.in trac.malefi.in ver-
bo sempronium mādatorē.in.iij.car.ver.
septimo querit̃.ꝛ Pau.de cast.in.d.l.si
vt pponit̃.ꝛ Sandi.in trac.suo malefi.
sub rub.vbi puniat̃ delinquēs.in.j.col.
ꝛ do.Albe.de cataneis in suo tractatu
violantes.in verbo mortui.in.xiij.car.
in.j.col.et.d.Feli.in.d.c.j.de presump.
ꝛ Bar.in.l.libellorū.in.ij.col.ꝺ accusa.
et in.l.qđ ait.in.§.quod ait.ff.de adul.
Bald.in.c.j.§.iniuria.in.v.col.de pace
iura.firmā.ꝛ vide Abb.in.c.fi.de imu.
ecclesia.ꝛ vide etiaꝫ Bal.in.l.multum
interest.in penul.colū.C.si quis alteri
vel sibi.vbi dicit qđ existens in vna ci-
uitate vēdit p nūtiū vel per epistolam
titio existēti in alia ciuitate qđ ɔtract9
dicit̃ celebrat9 in loco emptoris:qđ di-
ctū refert ꝛ sequit̃ do.Feli.in.d.c.j.in
penul.colū.C.de presumpt. ¶ Similis
est questio de illo q̇ existēs in vno ter-
210 ritorio cum balista vel cum arcu†vel
cū scopeto vel bombarda percutit exi-
stentem in alio territorio:per quem iu
dicē possit puniri:de quo vide per Jo.
and.in.d.regula in obscuris vbi dicit
qđ talis poterit cōueniri in vtroꝗ fo-
ro.pro quo facit tex.in.c.fi.de fo.com-
peten.erit ergo locus preuentioni sm
do.Abb.ꝛ alios in.d.c.j.de presump.et
idem etiam dicit Abb.in.d.c.fi.in.xvij.
col.versi.circa hoc queritur.de foro cō
peten.de quo etiā per Bal.in.l.si quis
nō dicam rapere.C.de episco.ꝛ cleri.in
iiij.col.vbi dicit qđ si in vna villa vnus

fuit ligatꝰ: ⁊ in alia villa fuit derobatꝰ
q̄ villa tūc teneatˀ stāte statuto qđ villa
teneatur emendare dānum in ea datū:
⁊ dicit qđ robaria dicetˀ facta in prima
villa q̄ꝫtū ad delictū: sed dicitˀ factū in
secūda villa quātū ad executionē deli-
cti q: incōtinenti ꝙ capio aliquē ⁊ ligo
eū derobo eū: quia priuo eū possessiōe
suimet si eo alio eū capio: ⁊ ligo: ⁊ dicit
de hoc esse tex. ⁊ in glo. l. j. §. idem iulia
nus. ff. de vi ⁊ vi ar. ¶ Item dicit post
a 11 ea ibi Bal. t si puella fuit capta in vno
territorio ⁊ cognita in alio quod vnus-
quisqꝫ iudex poterit procedere contra
talē capientē: que dicta refert ⁊ sequitˀ
do. Feli. in. d. c. j. de presump. in vltima
colū. ⁊ de balistāte in alio territorio et
percutiēte aliquē a quo iudice poterit
puniri. vide etiā Gemi. in. c. j. §. fi. l. iiij.
col. de statu mona. in. vj. Pet. de anch.
in. c. postulasti. in. ij. q. de foro cōpe. Jo.
de ana. in. c. j. in. iij. col. de rap. ⁊ Joan.
andr. ⁊ alios. in. c. j. de priuileg. in. vj. et
Abb. in. c. fi. de immu. eccle. et Inno. in
c. pastoralis. de priuile. ⁊ Cy. et Bal. in
l. ij. C. vbi de cri. agi oportet. ⁊ Cy. in. l.
qui de crimine. in. iiij. q. C. de accusa. et
Salic. in. l. pe. C. de accusa. in ver. q̇d de
balistāte ⁊c. ⁊ Jo. and. in addi. Specu.
in ti. de inquisitiōe. in. §. nūc tractemꝰ.
in addi. incipiē. sup hoc vide decretalē
statuimꝰ. et Ange. de are. in tracta. suo
malefi. in verbo in platea cōis. in versi.
q̄ro q̇d si aliq̇s existēs ⁊c. ⁊ ibi in addi.
¶ Queri etiā pt̄ de alia. q. vcꝫ si fur fu
ratus fuit Florentie ⁊ furtum portauit
a 12 hic Bononie tan possit hic per iudi-
cem Bononie puniri: in quo doc. sunt
varij: nam Barto. posuit hāc. q. in pluri
bus locis ⁊ semper tenuit quod possit
puniri hic per iudicē Bononie. ita te-
nuit ipse Bar. in. l. si abducta. C. de fur.
⁊ in. l. sed nec. ff. de cōdi. fur. ⁊ in. l. si do
miniū. ff. de fur. ⁊ in. l. ei q̇ furti. in fi. ff.
de fur. ⁊ hāc opi. Bar. affirmauit Bal.
in. c. j. §. furtum. de pace iura. fir. ⁊ in. l.
cūctos populos. in. xvij. col. de sum. tri.
⁊ fi. catho. ⁊ in aut. sed nouo iure. C. de
ser. fugi. in ver. vlterius quero nūquid
plura furta ⁊c. et in. l. qui furere. ff. de
statu homi. ⁊ in. l. j. in. xij. colū. C. de con

fes. ⁊ Bal. in. d. l. sed nec legatarius. ff.
de condi. furt. et in. d. l. si abducta. C. de
fur. ⁊ hāc opi. tenet do. Anto. in. c. fi. de
fur. ⁊ in. c. j. de rapto. et idē tenuit Pe.
de anch. in. d. c. fina. de fur. ⁊ in cle. j. de
pe. in. xvij. not. ⁊ Pe. de ancha. in. d. l. q̇
furere. ⁊ hāc opi. etiā tꝫ Raph. Fulg. i
d. l. si abducta. et in. d. l. sed nec legata-
rius. ⁊ Ange. in. l. de his. C. de fur. in le-
ctura florētina ⁊ Ange. in. d. l. si abdu-
cta. dicit quod assessores seruant opi.
Bar. tanq̄ vtilem reipublice: quā opi.
etiā approbat Ang. de are. in trac. ma-
lefi. in verbo ⁊ vestē celestē. in. iij. car.
in versi. quero q̇d si fur. ⁊c. ⁊ lꝫ predicti
doc. teneāt opi. Bart. tamē multi sunt
qui tenēt contra Bart. nā Fran. tigri.
in. l. qui vas. in. §. fi. tenet ꝯtra Bar. quē
refert Jo. de ana. in. d. c. fi. de fur. Et cō
tra Bar. etiā tenuit Greg. de furli. vt et
refert Jo. de ana. in. d. c. fi. de fur. Item
contra Bar. etiā tenuit Ange. in. l. si is
qui. in. §. si cui rem. ff. de fur. ⁊ dixit An
ge. in. d. l. si dominiū. ꝙ opi. Barto. de ri
gore cōiter reprobatur. ⁊ dicit Ange. in
d. l. si abducta. in lectura paduana: qđ
opi. Bart. salua eiꝰ reuerētia nō potest
sustineri. itē licet Bal. in pluribꝰ locis
approbet dictam opi. Bart. tamē dicit
eam nō esse verā nisi in duobꝰ casibus:
ita dixit ipse Bald. in. d. l. si dominiū. et
ibi dicit qđ opi. Bar. videtˀ cōtra tex. c.
j. extra de rapto. ⁊ dicit Abb. in. d. c. j. de
rapto. qđ docto. vsqꝫ ad tempora Bar.
tenuerunt contra eius opi. et dicit qđ
de stricto rigore iuris opi. Bar. nō pro
cedit. Sali. autē. in. l. siue manifestus
§. j. ff. de cōdi. fur. tenet contra Barto.
per multas rationes ⁊ ostēdit opi. Bar-
to. esse falsissimā: ⁊ dicit qđ cōtra Bar.
etiam tenuit Richar. de salic. ⁊ clamat
multum cōtra assessores qui sequuntˀ
opi. Bart. item odof. tenet contra opi.
Bart. prout refert Bald. in. d. l. j. in. xij.
col. C. de cōfes. Item contra opi. Bart.
tenuerūt consulēdo plures docto. Bo-
nonienses: vt refert Ange. de are. in di-
cto tracta. malefi. in dicto verbo et ve-
stem celestem abstulit. in dicto ver. q̄ro
quid si fur. ⁊c. et refert etiam Rapha.
fulgo. in. d. l. si abducta. ⁊ in. d. l. sed nec

legatarius.et dicit Pau.de cast.in.d.l. siue manifestus.§.j.qd licet hodie cõmuniter iudices sequãtur opi.Bar.tamen dicit qd docto.Moder.reprehendunt illã:z dicit qd re vera opi.Barto. est falsa:z dicit do.Nellus in tractatu. bannito.in.ij.parte primi tpis.in.v.q. qd assessores sequẽtes opi.Bar.de iure non recte se fundãt:sed in sindicatu se defendunt ex varietate opinio.per no.in.l.cum prolatam.de re iudi.z dicit Pau.de ca.in.d.l.siue manifest⁹.qd opi.Bar.per totum mũdum seruatur: sed dicit qd dicta sua opi.tamen nõ est vera.z hanc partẽ contra Bar.tenet z firmat.d.Augu.de arimi.in addi.suis ad Ang.de are.in dicto tracta.malefi. in dicto ver.et vestem celestem.in.iiij. car.in additio.magna.vbi refert predicta z dicit se at's iudicasse ↄtra opinio. Barto.cum iste casus euenisset Ferrarie vbi ipse erat de ↄsilio iustitie ducis Ferrarie.z dicit qd opi.Bar.est fugiẽda tanq̃ iniqua quã tot illustres doct. dãnauerũt:licet aliqui latrũculatores sitibũdi sanguinis humani eam obseruent et male:sed ego vltra domi.Aug. vbi.s.dico quod mihi videtur impossibile quod opi.Barto.possit procedere de iure si recte z diligenter considerentur iura z rationes adducte cõtra opi.Barto.et maxime ea que adducit do.Nellus in.d.q.v.in suo tracta.bannitorum.in.ij.parte primi temporis:et vltra ratiões doc.in dictis locis quod opi.Barto.nõ sit seruãda:nec sequẽda ego moueor iudicio meo nõ debili fundamẽto:z dico qd ex cõtrarietate doc. circa hãc qõnẽ cõstat ipsam esse dubiã cum pro vtraq; parte sint iura z autoritates doc.quo stãte nõ potest procedere opi.Bar.p illã regulã tritam z vulgatã qd in dubijs z obscuris semper debemus sequi z amplecti humaniorẽ z benigniorem partem z p illa iudicare.l.x.in regula in obscuris.de reg.iur. in sexto.z in.l.semper in obscuris.ff.de regu.iur.et in.l.factum cuiq;.§.fin.eo.titu.et in regula in penis de regu.iur. in.vj.z in.c.eos vero.l.distin.z in.l.merito.ff.pro socio.et in.l.arrianus.ff.de actio.z obligatiõ.de qua regula latissime locutus sum in repe.mea.l.fina.C. de proba.in.l.car.z in sequenti ibi z repetitio mea rubri.ff.de fideiusso.in.x. col.z in practica mea causarum criminalium.in.§.secũda questio.nu.67.et ex hac ratione non debili z alijs adductis per doc.in dictis locis contra opi. Barto.teneo contra ipsum Barto.z dico quod iudex loci vbi portata est res alibi furata non poterit punire furem ex sola cõtractatiõe rei furate:dico et quod casu quo posset esse vera opinio Barto.illa etiam pateretur plures limitationes quas adducit domi.Aug. de arimi.in dicta sua additio. magna in dicto tractatu Ange.de arc.sup maleficijs.in verbo z vestez celestem abstulit.in.iiij.car.vbi singulariter loquitur circa dictas limitationes quem videas.Et per ista sit expedita presens questio:z per cõsequens presens repetitio in qua si aliqd boni dixi laus gloria z honor sit deo clementissimo z benignissimo:necnon beatissime virgini Marie ei⁹ gloriosissime matri:z beato Francisco:z beate Catharine aduocatis meis totiq; celesti curie:si autem male dixi imputetur ignorantie mee.

FINIS.

¶ Explicit repeti.super.l.fina.ff.de iurisdi.om.iudi.edita z fabricata per me Hippolytum de Marsilijs.J.U.D.Anno dñi.1525.die vero.14.Junij in qua est vigilia gloriosissimi corporis christi.

¶ Lugduni per Benedictum Bõnyn. Anno domini.1538.die.4.Julij.